

10007

T. C.
SELÇUK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
DİNLER TARİHİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

KİTAB-I MUKADDES VE KUR'AN-I KERİM
AÇISINDAN
AD - SEMUD VE LUT KAVİMLERİ

HAZIRLAYAN
Muharrem YILDIZ

Tezi Yöneten
Yard. Doç. Dr. Osman CİLÂCI
S. Ü. İlahiyat Fakültesi
'Dinler Tarihi' Öğretim Üyesi

KONYA - 1988

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi

F İ H R İ S T

Kısaltmalar	1	
Önsöz	2	
Giriş	3	
A) İnsanlığın Kitap ve Peygambere Olan İhtiyacı	4	
B) Peygamber Kıssalarında Teknik Açıklamalar	8	
BİRİNCİ BÖLÜM		
I. Kitap Nedir ?		
A) Lügat Manası	13	
B) Istılâhî Manâsı	13	
C) Ehl-i Kitap Kavramı	19	
II. İlâhî Kitaplar		23
A) Tevrat	27	
B) Zebur	30	
C) İnciller ve Barnaba İncili	33	
D) Kur'an-ı Kerim	39	
III. İlâhî Olmayan Kitaplar		
A) Ehl-i Bid'a Mezheplerinde		
a) El-Beyan	44	
b) El-Akdes	45	
c) Et-Tuhfet'ün-Nedve	46	
d) El-Kitab'ül-Mecmu'	47	
e) Kitab-ı Celve ve Mushaf-ı Reş	47	
B) İlkel veya Millî Dinlerde Kitaplar		
a) Zend-Avesta	49	
b) Maniheizm İncili	50	
c) Vedalar	50	
d) Tiripitaka	51	
e) Capçi	52	
f) Kingler	52	
g) King-Şung	53	
Eski Mısır Kitapları		
h) Ehramlar Kitabı	53	
ı) Sandukalar Kitabı	53	
i) Ölümler Kitabı	53	

İKİNCİ BÖLÜM

I. Kavim Nedir ?	
A) Lügat Manası	54
B) Istılâhî Manâsı	54
C) Kavmin İrşad ve Tebliğde Önemi	56

II. Kiab-ı Mukaddes'te Adı geçen Kavimler	61
III. Kur'an-ı Kerim'de Adı geçen Kavimler	61

A D - S E M U D V E L U T K A V İ M L E R İ

A. AD KAVMI VE HAZRETİ HUD ALEYHİSSELAM	
1. Ad Kavmi, Yaşadıkları Coğrafi Bölge ve Özellikleri	66
2. Hz.Hud Nesebi ve Hayatı	70
3. Tevrat'ta Ad Kavmi	74
4. Zebur'da Ad Kavmi	76
5. İncil'de Ad Kavmi	76
6. Kur'an-ı Kerim'de Ad Kavmi ve Hz.Hud	76
7. Hz.Hud ve Tevhid Mücadelesi	81
8. Ad Kavminin Kültür ve Medeni Hayatı	89
B. SEMUD KAVMI VE HAZRET-İ SALİH ALEYHİSSELAM	
1. Semud Kavmi Yaşadıkları Coğrafi Bölge ve Özellikleri	105
2. Hz.Salih'in Nesebi ve Hayatı	108
3. Tevrat, Zebur ve İncil'de Semud Kavmi	111
4. Kur'an-ı Kerim'de Semud Kavmi ve Hz.Salih (as.)...	111
5. Hz.Salih Aleyhisselâm'ın Tevhid Mücadelesi	116
6. Semud Kavminin Kültür ve Medeni Hayatı	129
7. Ad ve Semud Kavmi ile ilgili olarak Resûl-i Ekrem (s.a.v)'in Duaları	135
8. Hadislerde Semud Kavmi ve Düşündürdükleri	142
9. Semud Kavmine Deve'nin Mucize olarak verilisinin düşündürdükleri	149
C. LUT KAVMI VE HAZRET-İ LUT ALEYHİSSELAM	
1. Lut Kavminin Yaşadığı Coğrafi Bölge ve Özellikleri	157
2. Hz.Lut (a.s)un Nesebi ve Hayatı	158
3. Tevrat'ta Lût Kavmi	161
4. Talmud'da Lût Kavmi	168
5. İncil'de Lut Kavmi	169
6. Kur'an-ı Kerim'de Lût Kavmi ve Hz.Lut (a.s)	172
7. Hz.Lût'un Tevhid Mücadelesi	179
8. İlahî Felâketin gelişi üzerine Tahliller	189
9. Sodom ve Gomore'de Medeniyet Kalıntıları	193
10. Lût Gölü veya Ölü Deniz	198
11. Sodom-Gomore'nin Düşündürdükleri, Vezüv-Pompei Benzerliği	202
12. Lût Kavminin Sapıklığı ve Günümüzdeki uzantıları	213
S.O.N.U.Ç	227
B İ B L İ Y O Ğ R A F Y A ve İ N D E X	233

K I S A L T M A L A R

a.g.e.	: Adı geçen eser
a.g.d.	: Adı geçen dergi
a.g.g.	: Adı geçen gazete
a.g.mak.	: Adı geçen makàle
a.s.	: Aleyhisselâm
b.	: İbn (oğul)
bas.	: Baskı
bak.	: Bakınız
C.	: Cilt
Terc.	: Tercüme eden
H.	: Hicrî
H.z.	: Hazreti
İ.Ö.	: İsa'dan Önce
M.Ö.	: Mîlâttan Önce
M.S.	: Mîlâttan sonra
(R.A.)	: Radıyallahü anh.
(r.a.)	: Radıyallahü anhe
s.	: Sayfa
Sa.	: Sayı
(S.A.V.)	: Sallallahü aleyhi vesellem.
(H/M)	: Hicrî/ Mîlâdî
(x)	: Çalışmayı yapan kimsenin açıklamaları
a.g.mad.	: Adı geçen ilgili maddeler
a.	: Aleyhisselâm
vb.	: Ve benzeri
(c.c.)	: Celle Celâlühü
B.	: Büyük
K.	: Küçük
WHO	: Dünya Sağlık Teşkilâtı
AİDS	: Agguired İmmuso Detiensy Syndrome

ÖNSÖZ

Bu çalışmamda "Yüksek Lisans'Tez Konusu olarak "Kitab-ı Mukaddes ve Kur'an-ı Kerim Açısından Ad - Semud ve Lut Kavimleri"ni ele aldım.

Konunun işlenişinde ilk baş vurulan kaynak, Kur'an-ı Kerim ve Kitab-ı Mukaddes olmuştur. Bunun yanında, Dinler Tarihi literatürüne ve mevzu ile yakından ilgili diğer kaynaklara da başvurduğum.

Bu çalışma; Giriş ve İki bölümden oluşmaktadır. Giriş de topyekün insanlık aleminin, kitap ve peygamberlere olan ihtiyacı açıklanmaya çalışılmış, birinci bölümde; kitap kavramı, ilâhî ve ilâhî olmayan kitaplarda karşılaşılan ilginç noktalara parmak basılmıştır.

İkinci bölümde ise Kavim Kavramı ve ilâhî kitaplarda adı geçen kavimler hakkında genel bir bilgi verildikten sonra, Ad-Semud ve Lut Kavimlerinin yaşadıkları coğrafi bölge ve özellikleri üzerinde durulmuştur. O bölgelerle ilgili haritalara yer verildi. Hz. Hud, Salih ve Lût Peygamberlerin neseb ve hayatlarını ve Onların Tevhîd mücadelelerini, çektikleri çile ve ıstıraplarını detaylarıyla anlatmaya çalıştım. İlâhî kitaplarda mezkur kavimlerin zikrediliş şekli üzerinde durulmuş, Özellikle Tevrat'ta Hz. Lût'a yapılan iftiranan asılsızlığı Kur'an ve Hadislere dayanılarak cevaplandırılmaya çalışılmıştır. Hz. Hud'un ve Ad Kavmi'nin tarihte yaşamadığını iddia eden oryantalist düşünceleride bu sahada otoriter olanların görüşleriyle cevaplandırmaya çalıştık. Ayet ve Hadislerle o görüşler çürütülmüştür.

Ad - Semud ve Lut Kavmi Hakkında geçen ayetler taranmış bu ayetler bir tablo halinde verilmiştir. Yine bu kavimlerin Kültür ve medenî hayatları antik kalıntıları da incelenmiş, resimlerle belgelendirilmeye çalışılmıştır.

Lût Kavminin fiili ile Pompei Halkının fiili arasında sıkı bir benzerlik görülmektedir. İlâhî felâketin geliş şekli ve tarih sahnesinden silinmesi ve geride bıraktıkları ibret sahneleri, fitara aykırı hareket edenlerin acı sonunu gösteriyor.

Son zamanlarda ortaya çıkan AIDS Hastalığının Dabbe'tü'l Arz olarak lâhse edilmesi ve onu destekler mahiyette ayet ve hadisler serdedilmesi, benimde bu konuya dikkatimi çekmişti. Bu çalışmada münâsebet düştükçe bu hususada yer verilmiştir.

Bu Tezin hazırlanmasında bana 'Danışmanlık ve Rehberlik' yapan, benden maddî ve manevî yardımını esirgemeyen Muhterem Hocam, Yard. Doç. Dr. Osman CİLÂCI Bey'e en derin şükranlarımı arz ederim.

G İ R İ Ş

Dünya bir misafirhanedir. Herkes bu misafirhaneye uğrar ve bir iz bırakır gider. Bu izler arasında öyleleri var ki, onları zaman ve asırlar aşındıramaz. Öyle izler de vardır, ki, yürüyenle birlikte kaybolur gider. ve arkasında en küçük bir belirti dahi kalmaz Ad Kavmi gibi...

Tarihin ibretli sayfalarını karıştırdığımız zaman geride bıraktıkları harabelerle, yonttukları ve oydukları taşları ile o insanlar sanki hiç yaşamamışlar gibi,.. Onların bıraktıkları harabeleri içinde çok önceleri çalım satarak gezenler vardı. Şimdi ise onların enkâzı üzerinde seyyahlar dolaşüyor. O harabelerin sahipleri bir zamanlar güçlü ve kuvvetli idiler. Kültür ve sanatlarını dağların başına işliyorlardı. Ne var ki zamanın aşındırıcı ve öğütücü gücü onlarada, dağlara da galebe çaldı. Keşke o kavimler de ebediyetlerinin remzi olan ruhlarını da elçilerini dinlemek suretiyle inşa ettikleri kaleleri kadar sağlam ele alabiliselerdi.. O insanların sevimli bir yuvaları vardı. Cıvıl cıvıl yavruları... Hiç durmadan çalışıp duran delikanlıları ve evlâd ü iyalinin çokluğundan mutluluk duyarak kendinden geçmiş anneler babalar..

Allah (c.c.) onların içinden bazı kardeşlerini peygamber olarak göndermişti. İnsanlar gerçek mahiyetlerini o zaman anlayacaklar, gerçek saadetin sırlarına ermiş olacaktı. Ama onlar dinlemediler. Yaradılış gayelerinin dışına taşdılar. Gösterdikleri anlayışsızlık ve hissizlik karşısında ise, iki büklüm olmuş, gönü kırılmış, "Ben mağlubum Allah'ım! Bana yardım et!! " diyen nebîler vardı. Öte yandan Dînin Ruhuna uymayan tavizler isteyen Nemrutlara, Neronlara, Firavunlara baş eömeyen Peygamberi, kılıçla kestiren, testere ile biçtiren, Nebînin tebliği karşısında dizlerinin bağı çözülmüş inanan insanların kol ve bacakları çaprazvari kestirilmek suretiyle⁽¹⁾ darağçlarında şehid edilen, mağdurlar vardı.

Acaba bu her iki kutubun insanı neyin mücadelesini kime karşı veriyorlardı!? Neticede ne bekliyorlardı ? Bazıları cehennem'e ehil hale gelirken bazıları Cennet'ül Firdevs de mutlu bir hayat sürüyorlardı. Zulmedenlerin arkasında, o görkemden gösterişten, baş-ı İrem den ve bostan-ı cinandan en ufak bir iz bile kalmıyordu. Zulmün mahallerinde üç beş tane taş yığını, çer-çöp haline gelmiş, arkadan gelenlere bir -şayet ibret alırlarsa- ibret vesîkasından başka bir şey kalmamıştı. Arkadan gelen nesiller, oralardan ders alacakları yerde

(1) el A'raf:124.

bir sanat eseri, bir müze gezme gafleti içinde, kendilerinin de tıpkı diğerleri gibi arkalarında antik kentler bırakacaklarının dahi suuruna varamadan gelip geçiyorlardı. Kur'an'ın ifadesi ile "Halâ düşünmüyor, görmüyor, ibret almıyor (1) gaflet içerisinde yüzüp duruyorlar, zulümde haddi aşıyorlardı.. Kendilerinden hakkı tebliğ hususunda bir ücret dahi talep etmeyen, ücretlerini Allah'dan bekleyenlerden herkeşe zulmetmekte haddi aşmakta ısrar ediyorlardı.

Mevzumuzun detaylarına inmeden önce insanlığın Peygamberlere olan ihtiyacı ve peygamber kıssalarında Teknik açıklamalar üzerinde duracağız.

A - İNSANLIĞIN KİTAP VE PEYGAMBERLERE OLAN İHTİYACI

Şu kâinatta bilhassa canlılar aleminde hiçbirşey gayesiz, vazifesiz, sistem ve programsız, hatta rehbersiz bırakılmamıştır. Bunun parça parça ve bütün halinde müşahede etmek mümkündür. Ne arılar beysizdir, ne de karıncalar melikesiz.

İri cüsseli balıklar yavrularını dar ve girintili çıkıntılı kıyılarda kontroleyip sevkedemeyeceklerinden yumurtalarından yeni çıkan yavruların başına kumandancıklar tayin edilir.

Kurtlar idrarları ile av bölgelerini sınırlandırır. Başkasının hududuna tecavüz eden kurt, diğer kurtlar tarafından cezalandırılırlar. Leyleklerde evlilik bağı çözülünceye kadar sadakatını muhafaza etmeyen eş ölüme mahkum edilir.

Ehli atlar bile salıverilip vahşileşince beşer-altışar bir araya gelip guruplar meydana getirirler. Ne kadar başka guruplarla karıştırılmaya çalışılırsa çalışılsın derhal reis, gurubunu çekip ayırır. Hatta bir doğum vukua gelirse, yavru tay, tepeleri aşacak hale gelinceye kadar, reisleri kafiye kat'iyen yerinden kımlıdatmaz. Bir iki hafta içinde tay kuvvetlenince harekete izin verilir. Çoğu kendi müşahedelerimiz olan bu vb. misaller canlılarda rehberliğin önemini değişik yönlerden anlatır. Karınca ve arılardaki disiplin, kümeler halinde uçan kuşların birbirlerini kontrol ve koordine etmesi, sürüden ayrılanların akibetlerinin pek de iç açıcı olmadığına müşahedesini, bize cemiyet içinde hareketeden fertlerin, yalnız oldukları zamanda sahip olmadıkları bazı bilgileri beraber olunca elde edebildiklerini gösteriyor.

Bütün canlılarda böyle bir rehberlik katiiyen ihmal edilmediğine göre din ve fennin ittifakla üstünlük ve yüceliğini kabulettiği insanlar, acaba yaratılışından bu yana aslı rehberler olan nebilerden, resullerden ve onların tebliğ ettiği hidayet nurlarından hiçbir zaman mahrum kalmış olabilir mi?

(1) el-Kasas:72.

Yani insanlık alemini peygambersiz ve kitapsız düşünmek mümkün müdür?

İnsanlar kâinatı bütün incelikleri ile kavramaktan acizdirler. En azından bunları kavramak için çok uzun bir zaman isterler. Onun için insanların maddi yükselişlerinde çığır açan peygamberlerin gösterdikleri bir takım mucizeleri olmuştur. Meselâ: Hz. Nuh'un gemisi⁽¹⁾ Hz. Yusuf'un zindanda iken icadettiği saati vs...

Mucizelerin diğerleri de: İnsanlığa birçok teknik hârikayı ilham etmiştir. Hz. Musa'nın Asası ve ta-tan su çıkarması⁽²⁾ su tulumbalarına ve ötesine; Hz. Süleyman'ın(A.S) Belkıs'ın tahtını bir anda çok uzak mesafelerden celbettirmesi⁽³⁾, Seslerin şekillerin hatta esyanın aynen nakline; Hz. İbrahim'i ateşin yakmayışı⁽⁵⁾, amyant gibi ateşin yakamayacağı maddelere; Hz. Davut⁽⁶⁾ ve Süleyman'ın kuşların dillerini⁽⁷⁾ ve ne işe yaradıklarını anlamaları, çekirge afetine karşı sığırıcıkların kullanılması gibi, mühim işlerde kuşlar ve haşarattan istifade'ye; Hz. Süleyman'ın emrine havanın verilmesi⁽⁸⁾ uçaklara; Hz. İsa'nın en müzmin dertlere derman olup sifa vermesi ve ölümlere diriltmesi⁽⁹⁾ dermansız dert olmadığına ve hatta geçici de olsa ölüme bile hayat renginin verileceğine; Hz. Davud'un demiri hamur gibi yumuşatması⁽¹⁰⁾ ve bakırı eritmesi madenlerle ilgili bütün sanayi dallarına işaretler.

İşte bütün bu noktalardan insanların bir rehber ihtiyacı vardır. O ihtiyacı peygamberler görmüşlerdir.

(1) Hud:36-38

(2) Kasas:31

(3) Neml:40

(4) Yusuf:94

(5) Enbiya:69

(6) Enbiya:79

(7) Neml:16, Enbiya,79

(8) Enbiya:81

(9) Meryem:31

(10) Enbiya: 80

Allah (C.C) insanlara sonsuz kabiliyetler, ha siz emeller, arzular ve güzel meziyetler ihsan etmiştir. İnsanın sayısız fikir ve tasavvurları ,sınırsız  ehev  ve gazabi istekleri vardır.Kainatta ,hiçbirsey boş yere ve israf olarak yaratılmamıştır.Eğer bu kabiliyet çekirdekleri,meyil ve tasavvurlar ,terbiye edilip geliştirilmezse,gayeleri istikametinde kullanılmazsa,iktisad ve hikmet kanununa ve prensiplerine zıt bir israf olur.Bu,sermaye h kmundeki  uyguların geliştirilmesi ise,gerçek terbiyeci olan peygamberler (A.S) vasıtasıyla olacaktır.

Allah'ın ihsana vermiş olduğu akıl sayesinde, İnsanlar bir yüce yaratıcının olduğunu bulup anlayabilirler. Fakat ona nasıl ibadet edeceklerini, Onun rızası  abilinde nasıl davranacaklarını, nerden gelip, nereye gittiklerini, ebedi hayatın nasıl olduğunu ve Allah (C.C.)'nun nasıl bir ceza ve m kafatının bulunduğunu, beş duyu organları ile hissedilemeyen, m sahhas olmayan, mücerret varlıkları melekler v.b'nin varlığını Peygamberler olmadan bilemezler. Onun için mutlaka insanlara bunları bildirerek tarif edecek bir muallime, mürebbiye, rehber ihtiyacı olacaktır. O muallim, mürebbi ve rehberler peygamberlerdir. Peygamberler olmadan onlar bilinemez, kavranamazlar.

Bir mağzağan satın aldığımız herhah gi bir cihazın veya elektronik esyanın kullanılmasını teknik özelliklerini ilk anda kavrayamayız. Onun bütün özelliklerini gösteren bir katalog cihazın içerisine yerleştirilmiştir. O katalogu okuduktan sonra cihazın bir takım özelliklerini kavrarız hatta detayını kavramak içinde yetkili bir servis elemanına çağırdığımız da olur. şimdi:

Allah (C.C) insanı bu dünya misafir hanesine gönderdi. Bir imtihan meydanına saldı. Onun etrafında dönen bir takım hadiseler var ki bunların birçoğuna insan tek başına mana veremez. O eşya ve hadiselerin giriftliğini özlemek, inceliklerine vakıf olmak için gönderildikleri bu dünyada yaşamak için nasıl bir yol tutacağını kavramak için bir takım kitaplara, tabiri caizse kataloglara ihtiyaç vardır. İste insanların ve kainatın bu katalogu ilâhi kitaplardır. Eşya ve hadiselerin her türlü bil n eları bu ilâhi kitaplarda derlenmiş ve derce edilmiştir. Bunlar çok kıymetli kitaplardır. Ama ne yazık ki bir kitap, ne kadar kıymetli olursa olsun onun dilinden anlayan ve onu izah eden bir tefsirci, yorumcu bulmadıkça herhangi bir karalamadan farkı yoktur ve manasız kalır. Onun için bu gönderilen ilâhi kitapların yorumcusu, müfessiri olan peygamberler insan oğlunun vazgeçilmez ihtiyacıdır.

Su gördüğümüz uçsuz bucaksız kâinat da ilâhi bir kitaptır. İsannda bu kâinat kitabının küçük bir misali bir fihristesi hükmündedir. İste bu yönüyle de ilginç bir kitap olan Kainat ve insan kitabçığının da sırlarını çözüp onların muamasını anlatan bir peygambere ihtiyaç vardır.

Binlerce ihtiyaç, gaye ve emelle varadılmış ve cemiyet halinde yaşamak zorunda olan insanların aralarındaki haksızlıkları önleyecek ve her meselesinde başvuracakları esaslara ihtiyaçları vardır. Bu esaslarda, ancak insanların maddi ve manevi yapılarını yaşadıkları zaman ve mekan şartlarını, ictimai hayatın değişmez kanunlarını çok iyi bilen bir zat tarafından ortaya konabilir. O Zat'da insanın bütün hücrelerinde çalışan, her zerreye, atoma her an hakim olan Allah (C.C) olabilir. Allah'dan gelen esasların, en mükemmel tatbikatçıları ve onları en güzel yaşayanlarda peygamberlerdir. İnsan karihasından çıkan, görünüşte parlak olan nice prensipler vardır. Fakat bu fikirleri basta sahipleri tatbik etmedikleri gibi, asırlarca insanlığı-pratik hayatta tatbik imkanı bulunmayan-bu hülyalarla avutmuşlardır. Halbuki tatbiksiz fikrin ve ilmin hiçbir kıymeti yoktur. Peygamberler ise Allah'ın koyduğu esasları bir an dahi ihmal etmeden nefislerinde ve etraflarında en güzel şekilde tatbik etmişlerdir.

Onun için peygamberler hem maddi hayatın hem de manevi hayatın her sahasında rehberdirler. Gösterdikleri mucizelerde -başta zikrettiğimiz gibi-insan tarafından değişik şekillerde taklid edildiği için, günümüzde bilim ve teknik açısından da insanları teşvik etmişlerdir. Bu teşvikler neticesinde Sanatkarın çoğu her bir sanat dalında kendilerine bir peygamberi kabul etmişlerdir. Gemicilerin Hz. Nuh'u, Terzilerin Hz. İdris'i Tabiblerin Hz. İsa ve Hz. Muhammedi örnek alışları gibi..vs.

İşte bütün bunlardan dolayı insanlık için peygamberler bir ihtiyaçtır. Ve bu müessese bir zarurettir..Bu zarureti göz önünde bulunduran Rahmeti sonsuz yüce Yaratıcı'ya ne kadar hamd'ü sena edilse azdır...

B- PEYGAMBER KISSALARINDA TEKNİK AÇIKLAMALAR

Kur'an-ı Kerim de geçen kıssaların birçok gayeleri vardır. Gayelerinden birisi de bilim ve tekniğe yönelik eluşudur. İnsanların peygamberlere olan ihtiyaçlarını anlatabilmek için kıssalardan bir kaçını inceleyeceğiz.

Kur'an, geçmiş milletlerin sahip elduğu bir kısım tekniklerden bahseder. Söz gelisi " Ad Kavmi'nin "Hiç bir memlekette benzeri olmayan" Sütunlara sahip olan "İrem şehri"⁽¹⁾ ni kurduğunu, Semud kavminin kayaları elle oymada, çok usta bir teknik kullandığını⁽²⁾ Sebe'lilerin bahçecilik ve ziraatte son derece ilerlediklerini⁽³⁾ görüyoruz...

Hz. Süleyman'ın Tekniği çok daha enteresandır. Mahiyetinde hizmet eden "kitaptaki ilimden bilen bir âlim" in hareketi bugün kü televizyonu andırmaktadır. Onun da ötesinde bir hedefi- henüz tasavvur sahasında olan ışınlanmayı-hatırlatan bir teknikle "Göz açıp kapama anında" Belkıs'ın tahtını Sebe'den Celbedip" getirmesi ile ayrı bir tekniğe işaret etmektedir.⁽⁴⁾

Ayette geçen bu vak'ayı bir mucize veya insan gücünü aşan bir harika diye geçiştirmek de mümkün değildir. Zira ayette Belkıs'ın tahtını "Sen daha yerini terketmeden getiririm" teklifini Çinlerden bir İfrit'in yaptığını belirtirken" göz açıp kapama anında" getirme teklifini yapan kimsekin ve bu işi gerçekleştirenin "Cinni" değil "kitap ilmine sahip biri" yani "bir insan elduğu" tasrih edilir.

Şu halde günün birinde kazılar v.s sonunda geçmiş devirde u- çulduğuna delâlet eden bir vesika elde edilecek olsa bir müslüman olarak bunu fezaadan gelenlerle izah tekellüfüne ihtiyaç duyulmayacaktır. Aksine ilâhi menşe'li "Kitab'ın ilmine sahip olan" insanlarla izah edilecektir.

1) Feer:6-8

2) Feer:9

3)Sebe :15-16

4) Neml:27-40

Kur'an-ı Kerim'in Neml suresinde, Hz. Süleymanla Hûdhûd arasında geçen bir konuşmadan bahsediliyor. Karıncaların melikesinin karıncalar Sürüsüne: "Süleyman'ın ordusu geliyor, yerlerinize yuvalarınıza girin" diyor. Onun bu emrini duyan Hz. Süleyman (a.s) tebessüm ediyor. v.s Şimdi ayetin bu yerinde : "Ve Süleyman Davud'a varis oldu, dedi ki: - Ey insanlar! Bize "MANTIK-ut-TAYR" kuşların dili ve ne işe yaradıkları talim buyuruldu." (1)

Mantık , esasen nutuk demektir. Bununla beraber kaynağı olan ruhi kuvvetle terim olmuştur. Bu bakımdan Hz. Süleyman, yalnız kuşların sesleri veya hareketleri ile ifade ettikleri hislerini anlamakla kalmıyor. O hisleri idâre mantığı ve ledünniyâtını biliyordu. Evet, Hz. Dâvut ve Süleyman (a.s) a kuşların hangi nevi olursa olsun dâhillerini yani hangi işe yaradıklarını, Onlara Cenâbı Hakkın ihsan ettiğini şu cümleler gösteriyorlar. Evet Madem bû bir hakikattir, gerçek bir vakaadır, madem yeryüzü ilâhî bir sofradır, insanın şerefine kurulmuştur, öyle ise O sofradan istifade eden, diğer hayvanlar ve kuşların çoğu insana boyun eğip hizmetkâr olabilir.

Nasıl ki en küçüklerinden bal arısı ve ipek böceğini insana hizmet ettirip ilâhî bir ilham ile işlerde kullanılarak ve papağan gibi kuşları konuşturarak, insan medeniyetinin güzelliklerine güzel şeyleri de ilâve etmiştir. Öyle de baskakuş ve hayvanların kabiliyet, istidat ve yetenek dilleri de bilinirse, çok çeşitli hayvan gurupları vardırki, onların kardeşleri sayılan sair ehlileştirilmiş hayvanlar gibi, herbirisi mühim işlerde istihdam edilip kullanılabilirler. Meselâ çekirge afetinin istilasına karşı, çekirgeyi yemeden mahveden sığircık kuşlarının dili bilinse ve hareketleri tanzim edilse, o kadar faydalı bir hizmette ücretsiz olarak istifade edilebilir.

"Göğün boşluğunda Onun emrine boyun eğdirilmiş olan kuşlara bakmadılar mı? Onları Allah'dan başka tutan nedir? Şüphesiz bunda inanan bir kavim için ayetler (Allah'ın büyüklüğüne işaretler) vardır.(2)

1) Neml: 16

2) Nahl: 79

"Üstlerinde kanatlarını açıp uçan kuşları görmüyorlar mı? Onları (havada) rahmandan baskası tutmuyor."

Kuşların hareketinin tamamen Allah'ın emrine bağlı olduğunu ifade eden bu ayetlerle çağdas ilmi neticeler arasında pekala münasebet kurulabilir. Çağdas bilgiler, uçuşlarını programlamak mevzusunda bazı kuş cinslerinin ne derece mükemmel bir noktaya ulaştıkları göstermiştir. Zira hayvanın genetik kodunda kaydedilmiş gerçek bir göç programı vardır, çökkarmaşık ve çok uzak güzergâhlarda yol almasını ancak böyle bir programla açıklamak mümkün olur. Çünkü daha önce hiçbir tecrübesi olmayan ve yardımcısıda bulunmayan yavru kuşların hareket noktasında tesbit edilen tarihte dönmek üzere bu güzergâh'ı tamamlamaya kabiliyetli oldukları açıkça ortaya çıkmıştır. Prof. Dr. Hamburger, "La puissance et La Fragilité" adlı kitabında örnek olarak pasifik okyanusunda ki "Mattenbirä" in ünlü durumunu ve onun sekiz şeklinde 25.000 km. uzunluğundaki güzergâhını anlatır. Böyle bir direktifin sınır hücrelerinde kayıtlı olması gerektiği kabul edilmektedir. O direktifler programlanmıştır. (1)

Bu mevzuya Kur'an dan değişik örnekler getirmek mümkündür. Ancak tezimizin dışına taşmamak için burada noktalamak yerinde olacaktır.

1) Safvet Serih, Kur'an Ayetlerinde Fen. ve Teknik. S. 33-34

Yine Hz. Süleyman (A.S) devrindeki ileri tekniği tekrüz ettiren diğer bir ilâhi haber Hz. Süleyman'ın sarayı ile alakalı Sarayın inşası sırasında kına için öyle bir teknik uygulanmıştır ki, Belkıs içeri adını atarken, zemini derin bir su ile kaplı zannederek eteğini toplamış , fakat kendisine buranın "Camdan yapılmış mücellâ bir Salon"(1) olduğunu bildirmesi (2) ayrı bir tekniğe işaret olabilir.

Geçmiş devirlerdeki insanları vahşete veya medeni teknik telâkkilerini tesküflere havale etmenin mümkün olmayacağını belirtmek için K. Kerim de Hz. Nuh'la alakalı ayetleri örnek olarak gösterebiliriz. (3)

"Bizim nezaretimiz altında ve vahyimiz dairesinde gemi yap.." Bu ayette iki husus göze çarpıyor. :

1- İnsanlığın mühim tekniklerinden biri olan "gemi"nin inşafikri, ihâhi bir emirle duyurulmuştur..

2- Bunun inşası beşeri kapasiteye havale edilmemiş, ilâhi vahiy ve ilâhi kontrol ile vücut bulmuştur.

Geminin hareketini işaret eden "nihayet emrimiz geldiği ve tennür feveran ettiği vakit dedi ki "yükle içine! her bir hayvandan ikişer çiftti..."(4) Bu ayetle Hz. Nuh'un gemisinin aynı zamanda buharlı bir gemi olduğu neticesi ortaya çıkmaktadır. O zaman böyle bir gemi yapılabilir mi idi. Yapılsa unutulur muydu?" şeklinde hatıra gelebilecek sorulara da:"Bu vahyi ilâhi ile yapılmıştır. Tecrübi olan pekçok sanatın zamanla unutulmasının tarihte örneği çöktür." Cevabını verebiliriz.(5)

K. Kerim de ısrarla üzerinde durulan ve işlenen bir husus da geçmiş devirlerde harika teknikleri ortaya koyan şahısların, fezaadan gelmiş olmaları iddiasını cevaplamakta ve bu iddiaları kesinlikle reddetmektedir.(6)

1) Neml:44

2) İbrahim CANAN, Peygamberimizin Hadislerinde Medeniyet, Kültür ve Teknik 5.116-117, Zaman Gazetesi Kur'an Sempozyumu, Hz. Süleyman Kıssası açısından Kur'an ve ilim adlı Tebliğ. 3. Kasım 1988

3) Hud: 37

4) Hud: 40

5) İbrahim CANAN, a.g.e.s. 118-119. Cihan yayınları İst.1984.

6) İ.CANAN, Zaman Gazetesi 88 K. Sempozyumunu, a.g.e. tebliğinden özetle 4.Kasım 1988

Bergsen'un ifadesi ile: "Teknik İcad, insana has fitri bir vergidir."(1)

Strauss:"... insan önce, bir nevi altın bir teknoloji çağı yaşamıştır. Öyle ki o devirde icadlar, tıpkı meyve ve çiçeklerin toplanması gibi, kolayca zahmetsizce devşirilmiştir. Yerulma Kafa matlatma işi ise, modern insana mahsustur..." diyor.(2) Bu da gösteriyor ki bütün ilim ve teknikler ilk önce peygamberler tarafından uygulanmıştır.

Kur'an-ı Kerim de Güneş, Ay ve Onbir yıldız'la ilgili bir temsil vardır. " Bir vakit Hz. Yusuf, babası (Hz. Yakub'a) na: -Babacığım ben rüyamda Onbir yıldızla Güneş ve ayı gördüm. Gördüm ki onlar bana secde ediyordular." dedi.(3)

Hepimizin bildiği upuzun ve çeşitli hadiselerden sonra Hz. Yusuf (a.s) un rüyasının gerçekleştiğini görüyoruz. "vaktaki Yusuf'un yanına vardılar. Annesini babasını kucakladı, yanına aldı ve:"- Buyurun Mısıra! İnşallah emmiyet içinde girin! " ve anne babasını taht üzerine çıkardı. Anne-babası ve Onbir kardeşi kendisi için secde ettiler. (Kendisine kavuştukları için şükür sevedesine kapandılar.) Yusuf dedi ki'- Ey babacığım! İşte bu önceden gördüğüm rüyanın tabiriidir."(4) Şimdi bu rüyadaki ay ve güneşin Yusuf peygamberin ebeveyni olduğunu anlıyoruz. Bunlar bir asıldan bir topluluk, bir sistem manasını hatıra getirmektir. Hz. Yusuf'la beraber Oniki yıldız demek olduğuna göre, güneş sisteminde oniki gezegenin bulunabileceğine kuvvetli bir işaret vardır.(5) Hakikaten son zamanlarda yapılan astronomi ve uzay çalışmalarında 10-11 gezegenlerin bulunduğunu ve bir gezegenin de daha bulunması gerektiğinin güneş sistemi açısından bir zaruret olduğundan teoriler bahsetmektedirler.

1) İbrahim CANAN, a.g.e. S. 121

2) İbrahim CANAN, a.g.e. S. 122

3) Yusuf: 4

4) Yusuf: 99-100

5) Safvet Serih, Kur'an Ayetlerinde Fen. ve Teknik, S.9, Silm Ofset-tarihsiz İzmir, Tarihsiz.

BİRİNCİ BÖLÜM

I.KİTAP NEDİR?

- a. Lûgat Manâsı
- b. İstılâhi Manâsı
- c, Ehl-i Kitap kavramı

A- LÜGAT MANÂSİ:

Kitap, arapça bir kelimedir. "Ke-te-be" Fiil kökünden türemiştir. Bu fiilin masdarı olan "el-Ketb" deriyi deriye veya bir tabakayı diğer bir tabakaya ipe bağlamak demektir. Bu manâda "Ketebtü es-Sekâe" "terbayı bağladım" denilir.⁽¹⁾

Kitap, Arapça bir kelime olup: yazılmış veya başılmış ve bir kapak içinde bir araya getirilmiş kâğıtların bütünüdür.⁽²⁾

Kitap, Farz, hüküm ve kader mecmu manasına meful için bina olunmuş "fiâl- " vezninden bir isim dir. "Libâs" gibi, "melbûs" "giyilen, giyilmiş olan," gibi Cemisi "Kûtûb" "kitaplar" dir.⁽³⁾

B- İSTILÂHİ MANÂSİ

İstılâhi olarak kitap, harfleri birbirine yazı ile bitiştirmek manâsına gelir. Bu bakımdan ağızdan çıkan seslerin bir tertib halinde olması durumunda bu seslere de "kitap" denilebilir, yazılması şart değildir. Onun için, Allah'ın (C.C) kelâmına yazılı olmasa dahi "KİTAP" denilir.⁽⁴⁾

- 1) Ra'îb el-ISFAHANÎ, el-Müfredat fi Ğanib'ül-Kur'an, S.402. Beyrut Tarihi
- 2) Şemseddin Sami, Kamus-u Türki, e.II. S.726, Tercüman Yayınları İstanbul-1985
- 3) Ahteri Kebir, e. II.S. 193-194, Osmanlıca, Matbaa-i Âmire, İstanbul- 1310.
- 4) Abdullâh Yeğîn, Yeni Lûgat, S.341, Yeni Asya Yayınları 3.Baskı İstanbul 1975

Kur'an-ı Kerim de sürekli olarak geçen "kitap" kelimesi, her zaman, K. Kerim'in yazılı şeklini ifade etmez. Allah (C.C) ın kerimelerinin bir düzen içinde birlik göstermesi "yazma" demektir. (1)

Kitap, Peygamberimiz Hz. Muhammed Mustafa (S.A.V) Efendimize inzal edilmiş olup herbir suresi i'câz ifade eden ve endan bize tevatiiren menkul ve O surette mushaflarda mektûb bulunan nazm-ı belicidir. (3)

Kitap kelimesi istilâhta hüküm kader ve Kur'an-ı Kerim olarak da kullanılır. (4)

Arapça'da : Kitâb

Almanca'da : Buch

Fransızca'da : Livre

İngilizce'de : Book

.....

Bir başka ifade ile kitap, matbu veya yazılı kağıt yapraklarının bir araya getirilerek ciltlenmesi ile, insanların hislerini fikirlerini, baskalarına, uzaktakilere ulaştırabilmek için kağıtlara yazmak suretiyle meydana getirilen bir eserdir. (5)

Bilindiği gibi kâinat hütünüyle Allah'ın (C.C) "Kün-el" emri ile meydana gelen bir kelimeler düzenidir. Kainatın bilicisi, Allah'ın (C.C) ezeli ilminde mahfuzdur, sonra Allah (c.) her bilgiye "el" dedi ve enlarda bir kelime olarak var oldular. Bu manâda, kâinat bu kelimelerden tesekkül eden bir kitap halini aldı. Allah (C.C) Kainatın işleyiş kanunlarını yazdı. Bu işleyiş konusundaki hükmünü ortaya koydu, bundan böyle de ne olup biteceğini belirledi. Böylece Allah'ın (C.C) ezeli bilgisinden meydana getirdiği Ümmül-Kitap olan Ana kitap da hiçbir şey eksik bırakılmadı. (6)

" Yeryüzünde yürüyen hiçbir hayvan ve iki kanadıyla uçan hiçbir kus yoktur ki, sizin gibi bir ümmet olmasınlar. Biz kitapta hiçbir şeyi eksik bırakmamışızdır." (7)

-
- 1) Ali Ünal, Kur'an da Temel Kavramlar S.30 Beyan Yayınları I. baskı İstanbul-1986
 - 2) Okyanus, (Ansiklopedik Sözlük) C.X, S. 1587
 - 3) Elmalılı Hamdi YAZIR, Hak Dini K. Dili, CI, s. 162.
 - 4) Abdullah YEGİN, a.g.e. s. 341, Ahteri C.II. s. 193-194.
 - 5) Rehber Ansiklopedisi C.X. s.161, Türkiye Gazetesi yayınları
 - 6) Ali ÜNAL, a.g.e, s. 30-31
 - 7) El- En'am: 38

"Mutlaka O'nun bilgisiyle düşen bir yaprak, yerin karanlıklarındaki bir tanecik, vas ve kuru hiçbir şey yoktur ki, açık bir KİTAP'ta olmasın" (1)

Yaradılışla birlikte yazılan, hükümlenen herşey vakti gelince ortaya çıkar, evrenin bütününde ne olup ne bitiyorsa, kesinlikle bu yazıya göre olup bitmektedir. (2)

"Yerde ve kendi öz nefizlerinizde basınıza bir şey gelmesin ki, Biz onu yaratmadan önce, O, bir Kitap'ta bulunmuş olmasın." (3)

Demek ki kitabın aslı, anası, evrendeki her varlık ve meydana gelen her olaydır. Kur'an-ı Kerim buna "Kitap, Ümm'ül kitap, Levh-i Mahfuz" gibi adlar verir ki, hemen hemen hepside aynı anlamdadır. Evren bu Kitap'tan bir kelimeyi daha ortaya koymaktadır. Allah (C.C), insanlık tarihi boyunca zaman zaman bu kitab'ı insanlar arasından seçtiği elçileri aracılığı ile harflerden oluşan kelimeler, kelimelerden oluşan ayetler, ve ayetlerden oluşan sureler halinde gayet derli toplu olarak insanlara göndermiştir. Buna göre, Tevrat, İncil, Zebur ve Kur'an-ı Kerim gibi ilâhi kitaplar, Kâinattaki herşey olmuş ve olacak her hadise bu ilâhi kitaplarda da öz ve toplu olarak vardır. (4)

Şimdi bu temel bilgilerin tayfları altında, Kitabın bu aslı ve gerçek mânâsıyla alakalı olarak diğer tali mânâlarına da kısaca bir göz atalım:

a. KİTAP: Yukarıda da belirttiğimiz gibi yazılı sayfalar manasına gelir. "Eğer sana kâğıt üzerine yazılı bir kitap indirmiş olsa idik de, onu elleri ile tutsalardı." (5)

b. KİTAP: Önce dileyip, sonra meydana getirme manasını da ihtiva eder:

"Allah, Ben ve elçilerim gâlib geleceğiz." diye yazmıştır. (6)

-
- 1) el-En'am, 38
 - 2) Ali ÜNAL, a.g.e S.31
 - 3) el-Hadid, 22
 - 4) Hayreddin KARAMAN, Fıkıh Usulü, S.67 B.Baskı, İst. 1982
 - 5) el-En'am, 7
 - 6) el-Mücadele, 21

c. KİTAP: "hükmetmek, farz kılmak, manasına gelmektedir. "Rahim sahipleri (akraba olanlar) daha uyumdurlar." (1)

"Sizin üzerinize de oruç yazıldı." (2)

d. KİTAP: "kılmak, arasına katmak" manasına da gelir. "...Bizi şahidlerle beraber yaz!" (3)

e. KİTAP: Allah (C.C) tarafından gönderilmiş bir delil manasına da gelmektedir." İnsanlardan kimi bilmeden ne bir yol göstereni, ne de aydınlatıcı bir kitabı olma dan, "Allah hakkın- da mücadele eder." (4)

f. "Ehl-i Kitap'tan öyle bir grüh da vardır ki (bir şey okuyorlarmış gibi) dillerini Kitaba doğru eöip bukerler, siz onu kitaptan sdnasınız diye. Halbuki O, kitaptan deöildir." (5)

Bu ayette geöen I. kitap, umumi manada Allah'ın kitabıdır. O manada kullanılır. Yani Levh-i Mahfuz, Ummul-Kitab veya Kâinât Kitabı, ya da Kur'an, Tevrat ve İnci gibi ilâhi Kitap anlamındadır. II. Kitap, ayet yahudilerle alâkalı olduğu için "Tevrat" kasdetmekte, yani aslında "Tevratta olmadığı halde " denmektedir. III. Kitap ise, Yahudilerin , Allah'ın Kitabı, ya da Tevrat yine kendi elleri ile yazdıkları ve "Kitabı ellerivle yazanların vay haline" (6) ayetinde v.b başka ayetlerde anlatılan kitaptır. (7)

g. KİTAP: " Yazma, yazısma, mektup, manalarına da gelir. Aşağıdaki ayetlerden bu anlaşılmaktadır. "Ellerinizin altında bulunan (Köle ve Çariye) lerden mükatebe (akd) yapmak isteyenlerle- eğer kendilerinde bir hayır görürseniz- mükatebe "yazısma" yapın.." (8) "Bu mektubumu götür, onlara at.." (9)

h. KİTAP: Allahın Hükümlerinin, ahkâm'ı sübhaninin bütününü manasında "Şeriat" da demektir. (10)

1) el-Enfâl, 75

2) el-Bakara, 183

3) Âl-i İmran, 53

4) el-Hacc, 8

5) Âl-i İmran, 78

6) el-Bakara, 79

7) Mevdüdi, Tefhim'ül Kur'an, C.I. S.70, 75, İnsan yayınları, İst. 1986

8) en-Nur, 33

9) en-Naml, 28

10) Ali Ünal, a.c.e. S.33

Kitab'ın bir mühim manası daha vardır ki, insanların dünya hayatındaki amellerinin yazılmasından meydana gelmektedir. Kur'an-ı Kerim'in çeşitli ayetlerin de şöyle beyan edilmektedir.:

" Hayır (O yanılıyor), Biz Onun dediğini yazacağız" (1)

Her insanın (amel) kusunu boynuna doladık, kıyamet günü onun için açılmış olarak bulacağı bir kitap çıkarırız da "-Oku kitabını, bu gün nefsin sana hesapçı olarak yeter!" (deriz.) (2)

İnsanlar hesap gününde, kitaplarını dünya hayatındaki yaptığı müsbet menfi amellerine göre, önlerinden, sağlarından veya sollarından yada arkalarından alacaklardır. Kitaplarını önlerinden alanlar, sanki kendilerine takdim edilenler, öndekiler, sağından alanlar, " Ashab-ı Şimal" Soldakiler, olmak üzere üç ana gruba insanın ortaya çıkacağını görüyoruz. Mutaffifin Suresinde bu, veciz bir şekilde ifadesini buluyor. Şöyle ki:

"Hayır Hayır! Muhakkak facirlerin Kitabı SİCCİN (asağı zindan) dedir. Bilirmisin SİCCİN nedir? Açık, sağlam, yanlıssız, belirgin, rakamlı bir kitaptır...Hayır Hayır! Muhakkak iyilerin kitabı İLLİYYİN (yüceler)dedir. Bilirmisin İLLİYYİN nedir? Açık, sağlam, yanlıssız, belirgin, damgalı, rakamlı bir kitap." (3)

Mutaffifin Suresinin 9. ve 20. ayetlerindeki kitaptan maksad, Onun konulduğu yerdir. Bunda büyük bir incelik vardır. Bu kitap , bir yazı değil, amellerinin aldığı şekildedir. Kötülerin yaptıkları işler, Cehennem şeklini alıp asağıdaki Cehenneme konuluyor. İste bütün Kur'anda hep bu gerçek anlatılır. "Bir kötülük işleyip de günahı kendisini kuşatmış olan yaptıklarınızı tadacaksınız , yaptığınızla karşılaşacaksınız, insan yaptığını hazır bulacaktır. İnsan ister ki yaptığı ile kendisi arasında uzun bir mesafe olsun. Bütün bunlar insanın, yaptığı hareketleriyle, davranışlarıyla ya cehennemini veya cennetini örüyor, ya kendisini, bilmeden kötü işlerinin Cehennemine atıyor veya iyi işlerinin saraylarına yükseltiyor." (4)

1) el-Mervem, 79

2) el-Isra, 13-14

3) el-Mutaffifin, 7-9, 18-20

4) Süleyman ATEŞ, K.Kerim ve Yüce Meali, S. 587.Kılıç Kitabevi Ankara- 1983

Bu ayetlerde ilginç bir yön var. İnsanların, Dünya hayatında kazandıkları bir kitap halinde onların ahiretteki verlerini hazırlamakta ve oluşturmaktadır. Ya kat kat derinlikler, ya da kat kat yükseklikler meydana getirmektedir. Sahipleri için insanların her sözü ve her davranışı harf harf ve kelime ahiretteki makamlarını "vaznmakta" inşa etmektedir. (1)

Kâinatı ve Kâinatta ki her türlü hadiseleri, Allah'ın bütün ilmini, harfler ve kelimeler olarak ihtiva eden ve Allah dan geldiği biçimde korunan, son kitap Kur'an-ı Kerim'dir. Nitekim, Kur'an da "Ümm'ül-Kitap'ın" Kur'an'la eş anlamda kullanıldığını gösteren ayetler çoktur.

"Elif lâm râ. Bunlar apaçık Kitab'ın ayetleridir, Biz Onu Arapça bir Kur'an olarak indirdik ki anlayasınız." (2)

"Tâ sin. Bunlar, Kur'an'ın (bu suresinin) ve apaçık Kitab'ın ayetleridir." (3)

Kur'an-ı Kerim de "ap açık kitap" olarak geçen kitap, Umumi manasıyla Kitab'dır. Bu kitap'tan Allah'ın (C.C) murâd ettiği bilgiye sahip olanları, göz açıp kapayıncaya kadar yüzlerce km'lik bir mesafeden her hangi bir nesneyi getirebilirler.

"Yanında Kitab'tan bir ilim bulunan kimse de "Sen gözünü yummadan ben onu sana getiririm" dedi. (4)

İlahi Kitaplar, insanlara yol göstericidirler, rehberdir, imamdır. Allah'dan bir Rahmettir. İman edenler için bir hidayet menbâdır. İnsanların ihtilâf ettikleri her hususda hakemdir. İnsanların zulmetten nûra, zulüm ve haksızlıktan adâlete vâsıl olmaları için gönderilmişlerdir. Bakara: 213, Hadid:25, İbrahim:1, Nahl: 64, Ahkâh: 12. ayetleri bu gibi kemâlât ihtivâ eden ayetlerden bazılarıdır.

1) Ali İnal, a.g.e, S.34

2) Yusuf, 1-2

3) en-Neml, 1

4) en-Neml, 40

C- EHL-İ KİTAP KAVRAMI

Kitab'ın Lügat ve İshlâhi manalarını inceledikten sonra kısa bir ansiklopedik bilgi de "ehl-i Kitab" kavramı hakkında verelim.

Ehl-i Kitab: (Alm: Zahnbücher) (1) Ehlve kitap kelimele-
rinin bir araya getirilmesiyle oluşturulmuş farsça bir terkip-
tir. Ehl: sahip, malik, mutasarrıf kelimeleri ile eş anlamlıdır.
Bir şeyi elinde ve kendinde bulunduran kimsedir. (2) Kitap: Dini
manada Allah tarafından insanlara tebliğ edilmek üzere peygamber-
lere gönderilen vahiyleri ihtiva eden ilahî eserlerdir. Bunlar,
suhurları nazar-ı itibare almadığımız taktirde, Tevrat, Zebur,
İncil ve Kur'an-ı Kerimdir. Bu kitaplara inanan, sahip çıkan,
hareket ve fiiliyatını bunlardan herhangi birinde belirtilen
esaslara göre ayar ve tanzim eden müslümanlar, hıristiyanlar
ve Yahudilerin bütününe Ehl-i Kitab diyoruz.

Bunların İslam'ın dışında olanlarından, Hakiki hıristi-
yanlık ve Yahudilikten çıkmamış olan kimselerde olması şartı
aranır. Putperest yahudi ve hıristiyanlar ehl-i Kitaptan sa-
yılmazlar. (3) Ferid Devellioğlu Lügatında şöyle diyor: "Dört
kutsal kitaptan birine iman eden inanan bağlı kalan" kişiler-
dir. (4) Bu tarif bir önceki tarifile serhedilmiştir. Fakat
umumi manada İslam İteratüründe yahudi ve hıristiyanlar da
ehli kitap olarak bilinir.

Ehl-i Kitab olarak bildiğimiz Yahudi ve Hıristiyanların
haricinde ehl-i Kitab muamelesi yapılması gerekenler dışında
mecüsileri de görüyoruz.

Mecüsiler için Resül-i Ekrem (S.A.V) Efendimiz söyle
buyuruyor: "Mecüsilere ehl-i Kitab muamelesi yapınız. Fakat kadın-
larını nikah etmemek ve kestiklerini yememek şartıyla (5)

Resülüllah (s.) Bahreyn ve Hacer Bölgesi valisine gönder-
diği bir mektubunda mecüsiler için Ona şu talimatı vermiştir:

-
- 1) M. Kayayerli, CİLACI, Wörterbuch für die Theologie, S.87
 - 2) Şemseddin Sami, Kamus-i Türkî, C.I, S. 317. Terc.Yay. ist 1985
 - 3) Abdullah Yeşin, Yeni Luğat S.121
 - 4) Ferid DEVELLİOĞLU, Osmanlıca-Türkçe Ans.Luğat S.625
 - 5) Elmalılı M.H YAZIR, Hak Dini Kur'an Dili, C.III, S.698

"Onları İslama davet ediniz, sayet itaat edip tâbi olacak olurlarsa, bizimle avnı haklara ve aynı borçlara sahip olurlar. Bu daveti rededenlerin kestikleri hayvanın etini yememek ve onların kadınlarını nikahlamamak üzere, Onlardan "Cizye" vergisi tahsil et!" (1)

Peygamber Efendimizin burada böyle bir tahdit koymakla iki hususu göz önünde bulundurmuş olabileceği ihtimal dahilindedir. Hamidullah buna şöyle bir izah getiriyor:

... Muhtemeldir ki mecüsilerin yenilecek hayvanları keşif tarzları İslam'ın aradığı şu iki hususa uygun düşmüyordu: I. Keserken Allah'ın adını anma, ve II. Hijyenik sart ve usullere riayet. (2)

Evlenme yasağına gelince, bu da İslam'ın üzerinde ısrarla durduğu, kendisine büyük önem atfettiği, insan neslinin bekası ve neseb temizliği, saflığıdır. Buna mukabil mecüsiler, "Khuedhvagdas" (Huvezvagdas) usulünü tatbik ediyorlardı ki buna göre bir erkeğin kendi kız kardeşi, kızı ve hatta (Haşa) annesi ile nikahlanması mümkündü ve hatta sevap sayılırdı. Bu çeşit bir evlilikten doğan çocuk acaba kocanın oğlu mu?, Yoksa sırası ile Yeğeni, torunu, veya kardeşi mi sayılacaktı? Sair Evsuhn Hacer'in birhicviyesinde de belirttiği gibi bu tarz bir aile hayatından İslam öncesi Bedevileri bile nefret edip tiksiniyorlardı." (3)

Kur'an-ı Kerim de ise "ehl-i Kitab" Birlik ve beraberliğe çağrılıyor. Aralarında medar-ı Münakaşa ve niza'ları bir kenara bırakarak ittifakla düşmanlıkların önlenebileceğini, bu yolun ise İslâm olduğunu, babaları İbrahim'in etrafında toplanmalarının gerektiğini, Âl-i İmran ve Âl-i İbrahim'den istiyor. Bunun için Ya Muhammed:

"De ki: Ey ehl-i Kitab! gelin : Sizinle bizim aramızda müsdvi bir kelimeye, şöyle ki: Allah'dan başka ma'bud tanımayalım, O'na hiçbir şeyi şerik koşmayalım, ve ba'zımız ba'zımızı Allah'dan başka Rab ittihaz etmesin, eğer buna karşı yüz çevirirlerse O vakit şöyle deyin: Şahid olun ki biz hakikaten müslimiz; müsalement kâriz.

1) Muhammed HAMİDULLAH, İslam Peygamberi, C.I. s.698

2) M. HAMİDULLAH, a.g.e. c.I. s.698

3) M. HAMİDULLAH, İslam Peygamberi, C.I. s.698

Ey ehl-i Kitab! niçin İbrahim'in hakkında münakasa ediyorsunuz? Halbuki Tevrat ve İncil ancak ondan sonra indirildi, bunu da mı akıl etmiyormusunuz? İsté siz öylesiniz, haydi biraz bilginiz olan şeyde münakasa ettiniz, ya hiç bir ilminiz olmavan şeyde niçin münakasa edersiniz? Halbuki Allah bilir siz bilmiyorsunuz İbrahim ne Yahudi idi ne Nasrâni ve lakin müslim bir hanif (lekesiz bir muvahhid) idi ve müsriklerden olmamıştı. Doğrusu insanların İbrahime en yakını herhalde onun izince cindenler ve şu beygamber ve iman edenlerdir. Allah da, mü'minlerin velisidir." (1)

Ey Ehl-i Kitab! niçin Allah'ın ayetlerine küfrediyorsunuz? Halbuki görüp duruyorsunuz. Ey ehl-i Kitab, niçin hakkı batılla karıştırıyorsunuz da Hakkı ketmediyorsunuz? Halbuki bilip duruyorsunuz." (2) (3)

Ehl-i Kitaptan Yahudiler Hz. İsa (a.s)'ın ve Hz. Muhammed (a.s)'in risâletini tastik etmezler. Hıristiyanlar ise Hz. Muhammed (a.s) hariç bütün İsrail beygamberlerini kabul ve tastik ederler. Bunlar İslamdan, gerek imani, itikadi gerekse ameli yönden tamamen ayrılırlar. İslâm ise bütün beygamberleri kabul ve tastik ettiği gibi, musevilik ve İsevilik gibi mevzi bir din olmaktan ziyade cihansümul olması yönüyle diğerlerinden kat'i hatlarla ayrılmıştır. Bu Hususa ileri de temasedeceğiz.

Yukarıda mezkur avet-i kerimelerden de anlasılacağı üzere bütün yahudi ve hıristiyanlar bunun böyle olduğunu bildikleri ve gördükleri halde sırf inad, kibirgurur ve benliğin verdiği cehaletle batıl davalarında ısrar ediyorlar, hakka karşı kulaklarını tıkıyorlar, gözlerini kapıyorlar bildiklerini ketmiyorlar.

Ehl-i Kitab'ın İslam adına bir takım malûmata sahip olduklarını biliyoruz. İnanç noktasından ehl-i Kitab'a Kafir veya müsrik denilip denilemeyeceği hususunda merhum Elmalılı, tefsirinde şunları zikrediyor:

1) Al-i İmran, 64-68

2) Ali İmran, 70-71

3) Elmalılı, Haki Dini Kur'an Dili, C.II. S.1131-1135.

Not: Al-i İmran: 64-68, 70-71. Elmalılı'nın Tercümesi'dir.

"Müşrik: Lisan-ı Kur'anda iki manaya itlak olunur. ki biri zahiri diğeri hakiki'dir. Zahiri müşrik, açıktan açıça Allah'asirik kosa, teaddüdi ilâha kâil olanlardır. Bu manaca ehl-i Kitaba müşrik denmez. Hakiki müşrik de hakikaten Tevhid ve dini İslama kafir olanlar, yani mümin olmayan çayr-i müslimlerdir. Bu manaca ehl-i Kitab olan Yahud ve Nasara dahi müşriktirler. Zira bunlar, zahiren Tevhid iddialarına rağmen hakikatle Allah'a veled isnad ederler. Yahud'da "uzeyr, ibnullah" demişlerdir. Böyle demekle beraber tevhid'de iddia ederler. Binaenaleyh her ikiside zahirde müşrik deçillerse de hakikatle müşriktirler.⁽¹⁾ Hakiki manasına göre ele aldığımız takdirde onların kadınları veva kızları nikah altına alınamazlar.

1) Elmalılı, a.g.e C.II, s.770

II- İLÂHÎ KİTAPLAR

İnsanlık Hz. Adem ve Havva anamızla birlikte başlamıştır. Zamanla Hz. Adem'in Çocukları çoğalmış büyük bir ata erkil aile yapısı teşekkül etmiştir.

Yeryüzü insanoğlu için mahiveti bilinmeyen bir yer durumundaydı. Çeşitli önü alınamaz hadiselerle, çeşitli mücadele ve girift bilmecelerle dolu olan bu dünyayı Adem neslinin tanınması gerekiyordu.

Hz. Adem'in Çocuklarının sayısı arttıkça ortaya onları sevk ve idare edecek bir hukuka, bir hayat nizamnamesine ihtiyaç vardı.

İnsan neslinin devam etmesi için evlilik müessesesinin çalışması gerekiyordu. Hz. Adem'in çocukları birbirlerinin kardeşleri oldukları için, kardeş evlilikleri mümkün mümkün olmayacağına, ikinci bir Adem ve Havva'nın da bulunmadığına göre bu problem nasıl çözülecek hal yoluna konulacaktı.

İnsan sadece maddeden mürekkep bir varlık değildi. onun, birde mana yönü vardı. O yönünün de tatmin ve tanzim edilmesi gerekiyordu.

İnsan manevi yapısının yanında bir takım esya ve hadiseleri de tanınması ve onlara bir mana verebilmesi gerekiyordu.

Hülasa, Allah (CC) insanı kainatın bir küçük numünesi, fihristesi olarak yaratmıştı. İşte tam bu noktada üst üste yığılan ve çözüm bekleyen bu meselerin halledilmesi için kaynağı Vahiy olan ve itiraz edilmesi dahi aklın köşesinden geçemeyecek bir ilâhi nura, karşılaştığı her problemini rahatlıkla çözdürebileceği bir rehber ihtiyacı vardı. İşte bu ihtiyaç anında, bir Nebi ve Resülün vasıtası ile ilahi kitapların ve suhfların devreye girdiğini görüyoruz.

O vakit bir kördüğüm olan kardeş evliliği kolaylıkla çözülüyor, ibadet kavramı müşahhas bir şekil alıyor, insanoğlu esya ve hadiselerin ifade ettiği manaları kavriyor ve kendisinin ne olduğunu ve ne yapması gerektiğinin suuruna eriyor, ulaşıyor...

Beserin ihtiyaçları, tıpkı bir bebeğin gelişim büyümesi, büyümenin tekâmül ettikçe de problemlerinin artması, her çözüm bekleyen meseleye göre hal çarelerinin de değişmesi gibi periyodik bir seyir takibediğiyor. İlk insanların nüfus bakımından sayıları azdı. Küçük topluluklar halinde yaşıyorlardı. Karşılaştıkları meseleleri de O denli azdı. Bu cemiyetlerin ihtiyacını karşılayacak nizamnameler sayılan ilahi kaynaklı kitabların, muhtevalarının fazla kabarıklık olmayacağı muhakkaktı. Onun için Allah (C.C) onlara 10 sahife gibi az suhurları göndermiştir. Hz. Adem ve evlatları buna basit bir bir misal olarak gösterilebilir. İdris (a.s)'e 30 Şit (a.s)'e 50, İbrahim (a.s)'e 10 sahife olarak gönderilen ilahi vahiyler bu cümledendir. Vakıa Hz. İbrahim zamanında dünya nüfusu O kadar da az değildi. Belli bir bölgede yaşayan insanlara gönderilmiş olması belki böyle bir neticeyi hazırlamış olabilir. Gerçi bu sayfalar için verilen rakamlar rivayetten ibarettir. Doğrusunu Allah (C.C) bilir.

Beseriyet tıfıllıyyet dönemlerini tamamlayınca , onların terakki ve medeni durumlarına göre ilahi vahiylerde ağırlıklarını hissettirmişlerdir. Hz. Musa (a.s)'ya gönderilen Tevrat, Hz.Davud'a verilen Zebur, Hz. İsa'ya verilen İncil ve son olarak gönderilen Hz. Muhammed (S.A.V)'e verilen K. Kerim bu cümledir.

Bilindiği gibi Allah tarafından gönderilen peygamberler sadece Kur'an ve Hadislerde isimleri zikredilenler değildir. Rivayetlere göre bunların sayılarınının 124 bini bulduğu, bir rivayete göre de "bir milyon dörtyüz yirmidört bin" (1.424.000) olduğu (1) söylenmektedir.

Allah her millete, her kavme peygamber göndermiştir. Peygamber gönderilmeyen milletlere azab-ı ilahinin gelmeyeceğini Kur'an söylüyor. (2) Peygamberlerin bir kısmı nebî, bir kısmı da, Resüldür. Nebiler mevcut bir dinin hükümlerini tebliğde memur edilmişlerdir. Resuller ise yeni bir kitap ve yeni bir din ile irsâd ve tebliğ sahasına çıkmışlardır. Bunların sayısı 300'ü geçmektedir.

1) Elmalılı H. Yazır, Hak dini K. Dili, C.III, S.1530

2) Elmalılı Hamdi VAZIR, a.g.e, C. III, S.1529-1530

Resuller , bilindiği gibi yeni bir din, yeni bir kitap verilen peygamberlerdir. Ama bu gün bizce malum olan kitap ve suhuf sayısı galat-ı meşhur haline gelmiş 104 kitaptır. Bunların 4'ü büyük 100'ü küçük kitap olarak nitelendirildiğini de biliyoruz. Burada bir nokta çok dikkat çekicidir. Bu nokta bu güne kadar yaygın olarak bilinen 100 K. Kitap ifadesinin hatalı olduğu noktasıdır. Kaldığı bu küçük kitap dedikleri 100 sayfadan ibarettir. Küçük kitap değil. Eğer bu sayfalar "küçük Kitaplar" şeklinde ifadesini bulacaksa "4" küçük kitap demek daha uygun olacaktır. Yani Hz. Adem'in Kitabı 10 sayfa Hz. İdris'in 30 sayfa, Şit'in kitabı 50 sayfa, Hz. İbrahim'in kitabı 10 sayfalık bir muhtevaya sahip denmelidir. O zaman bu galat-ı meşhur şu şekilde düzeltilmelidir. Dört küçük kitap, dört büyük kitap!?

Merhum Elmalılı A. Hamdi Yazır'ın "A"la suresinin tefsirinde şöyle bir tesbitine rastlıyoruz: "Suhufu İbrahime ve Musa" (1) İbrahim ile Musa'nın sahifelerin de vardır.

SUHUF: Kitap, manasına sahifenin Cem'i olup Tevrat, Zebur, incil, Kur'an dört büyük kitaptan maâda olarak Enbiya'ya indirilmiş olan risalelerde isim olmuştur. Burada Tevrattan evvel Hz. Musa'ya "10" On Suhuf, İbrahim'e de "10" Suhuf indirilmiş olduğu nakledilmiştir. Merhum kendisinin de iştirak ettiği Âlûsi'nin sıhhatine tereddütle baktığı şöyle bir Hadisi naklediyor:

Ebu Zerr (R.A) " Ya Resulallah! Allah'u Tealâ Kaç kitap indirdi. Buyurdu ki: "104" yüzdört kitap "elli sahife site, otuz sahife İdris'e, On sahife İbrahime, On sahifede de Tevrattan evvel Musa'ya indirildi, Tevratı ,İncili, zeburu, Furkanı'da indirdi..Dedim ki: Ya Resulullah! İbrahim'in Sahifeleri ne idi? Buyurdu ki hepsi "emsâl" idi... Dedim ki: Ya Resulullah, Musa'nın suhufu ne idi? Buyurdu ki, hepsi ibret idi: hayret ederim, ölümüne yakini olup da sevinene, ateşe yakini olup da gülene, Dünya ve ehline olan tekallübatını görüp de ona gönül bağlayanlara, kadere yakini olup da amel etmeyene dedim ki: " Ya Resulullah! İbrahim ve Musa'nın Suhufundakiler den sana birsey indirildi mi? " Evet ya Ebu Zerr! "Kad efleha men tezekke ve zekerasme rabbihi fesalle bel tû'sirûne-l haveted-dünya vel'ahiratü hayrun ve ebka(x) buyurdu demistir. (2)

Burada daha fazla mevzuu daçıtmadan K. Kerim de adı geçen dört büyük kitap hakkında da kısa bir bilgi verir bu bahsi noktalayalım.

1) el-A'la, 19

2) el-A'la, 14-17

3) Eimaili Hamdi Yazır, a.g.e, C.VIII, s.5767-5769

x) Not: "Doğrusu mutluluğa ermiştir; Arınan, Rabbin adını anıp
namaz kılan. Ama siz dünya hayatını üstün tutuyorsunuz. Oysa
ahiret daha hafız ve daha devamlıdır. el-A'la : 14-17

A- TEVRAT (Alme Thora Pentateuch,) (1)
Altes Testament

Tevrat ve diğer mukaddes kitapları ele almadan önce Tevrat, İncil ve Zebur'u içine alan Kitab-ı Mukaddes hakkında Umumi bir bilgi vermekte fayda mülahaza ediyoruz.

Kitab-ı Mukaddes: (e Eibel), Almancası, Titel der Bibeli-ber setzung, olan, e Bibel, heilige Schrift'dir. (2) Yunanca ve Latince de Biblia, Avrupa dillerinde Bible, Bibei, Biblia vb. isimlerle söylenir.

Dinler Tarihi terminolojisinde, Ahd-i Atik (Tevrat-zebur) ve Ahd-i Cedit (İncil) den meydana gelen, Yahudi ve Hıristiyanların müşterek kitaplarına Kitab-ı Mukaddes denir. Ahd-i Atik'e dahil kitapların büyük bir kısmı İbranice veya Aramca, Ahd-i Cedit'e dahil olanlar ise Yunanca yazılmıştır. Bunun yanında Süryanice, Arapça, Kibtice ve Habesçe eski tercümeleri vardır. Kitab-ı Mukaddes'te Allah'ın emirleri veya Hz. Musa, Hz. İsa ve diğer peygamberlerin (S.A.V) sözleri olarak geçen bölümlerde mevcuttur. K.Kerim, kendisiyle bu bölümdeki öğretiler arasında herhangi bir farklılığın bulunmadığı yerlerde bunların özetilmesini ister. Her ne kadar Kitab-ı Mukaddes'in bu bölümleri de sağlam kalmış, mütercim ve yorumcular vs.ler tarafından yerli yersiz oraya-buraya çekilmişse de, yine bunlar Kur'anın ortaya koyduğu temel iman esaslarını ortaya koyar. Ve insanı Kur'anın istediği istikamete, aynı hayat biçimine sevkeder. Eğer Yahudi ve Hıristiyanlar Allah'a iman etmiş, Kitab-ı Mukaddes'deki Peygamberlerine gönderilmiş bu öğretilere tabi

olsalardı hiç şühesiz Hz.Muhammed'in gönderildiği zaman da doğrudan bir ümmet halinde bulunur ve önceki ilâhi kitaplardaki yer alan mesajın aynısını ihtiva eden K.Kerimi kabul ederlerdi. Hz.Muhammed'i (a.s) takip de hiçbir güçlükle karşılaşmazlardı. Çünkü ortada dinlerini değiştirme mevzu bahis değildi, önceden çıktıkları yolda devam edeceklerdi o kadar. (3)

Kitab-ı Mukaddes çeşitli uzunlukta 66 kitaptan meydana gelir. Tek, bir ciltte toplanan bu kitapların 39 tanesi Eski Ahid'i, 27 tanesi de Yeni Ahid'i meydana getirir. (4)

1) M. Kavayerli O.Cilâcı, a.g.e. S.261

2) M. Kavayerli O. Cilâcı, Wörterbuch für die The ologie, s.150

3) Mevdüd, Tefhim'ul Kur'an, C.I. S.406,409

4) Mehmet TAPLAMACIOĞLU, Din Sosyolojisi, S. , Ank.Ün.yay.3
Baskı Ank-1983

İslam'ın İman esaslarından biri, "Kitaplara" diğeri de "peygamberlere" iman ve onların "hak" olduklarını tasdiktir. Bir mü'min Allah tarafından gönderilen mukaddes kitapların hiçbirini inkar edemediği gibi, kitapların sahibi peygamberleri de kabul ve tasdik etmek zorundadır. Bir mümin nazarında bütün ilahi kitaplar eş değerdedir. Kur'an-ı Kerimi yüceltmek için diğer kitapları tahkir etmez. Çünkü Kur'an birçok ayetlerinde bu kitaplardan bahsetmekte ve onları yüceltmektedir. Ancak mevcut kitapların Yahudi ve Nasara tarafından tahrib edildiğini nefis ve hevalarının istikametinde bir takım uydurma sözler karıştırdıklarını K.Kerim açıkça ifade ediyor. Kur'an bu kitapların hükümlerini neshetmiş ve hepsinin muhtevasını bünyesinde derecelemiştir.

Tevrat, İslam inancına göre, inanılması gereken dört büyük kitaptan birisincisidir. Yahudilere tebliğ edilmek üzere Hz. Musa'ya vahyedilmiştir. Bu husus Kur'an da şöyle ifadesini bulur. "BİZ MUSA'YA KİTAP VERDİK" (1) "Allah (C.C) bundan evvel de Tevrat ve İncili indirmişti ki, onlar insanlar için birer hidayetti" (2) "Andolsun Biz, İsrail oğullarına kitap, hüküm (hikmet ve hükümler) ve peygamberlik verdik. Onları güzel rızıklarla besledik, ve onları alemlere üstün kıldık. (3) "Ey İsrail oğulları, size verdiğim nimeti ve sizi alemlere üstün kılmış olduğumu hatırlayın" (4) "Ondan (Kur'an dan) evvel de bir rehber ve bir rahmet olarak Musa'nın kitabı vardı. İşte bu da zalimleri korkutmak ve iyi hareket edenlere bir müjde olmak üzere arapça bir dille (gönderilen, ve Tevratı) tasdik eden bir kitaptır." (5)

Görüldüğü üzere Kur'an, Tevratın da Allah (C.C) tarafından gönderildiğini, ifade etmekle Onun yardımcısı ve destekçisi olmuştur.

Bugün ise Yahudilerin elinde bulunan ve sıkı sıkıya sahip çıktıkları Tevrat, gerçek Tevrat değildir.

1) el-İsra, 2.

2) Al-i İmran, 3-4

3) el-Câsiye, 16

4) el-Bakara, 47-122

5) el-Ahkâf, 12.

Yahudiler daha Hz. Musa'nın saallığında O'na isyan etmişler Onu dinlememişlerdi. Hz. Musa'dan sonra dağınık bir halde yaşayan Yahudiler Tevratı muhafaza edememişler, daha sonraları da hahamlar tarafından içerisinde birçok şeyler ilave edilerek Tevrat adı ile yeni bir kitap meydana getirmişlerdir. Onun için buğünkü Tevratı, Hz. Musa'ya verilen Tevrat olarak göndermek ilmen de tarihen de hatalıdır. (1)

Tevrat, Hz.Musa'ya (a.s) 40 yıl süren peygamberliği müddetince verilen emir ve nasihatlerden oluşur. Taş tabletlere kazınmış olan ve Tur Dağında Musa'ya (a.s) verilen On emir de bunların içindedir. Geri kalan emir ve nasihatleri ise Hz. Musa kendisi yazdırmıştır. Daha Sonra 12 İsrail kabilesinin herbirine rehberlik etmesi için Tevrat'ın bir kopyesini vermiştir. Bir kopyasıda dikkatle korunması için Levilere verilmiş ve taş tabletlerle birlikte Tabutta muhafaza edilmiştir. Bu Tevrat Kudüs'ün ilk yakılıp yıkılmasına kadar, Tam bir kitap olarak kalmıştır. Fakat zamanla israiloğulları bu kitabı karşı o denli ilgisiz ve aldırmaz bir hale geldiler ki, yosiya'nın krallığı zamanında Süleyman Mabedi tamir edilirken, baskahin Hilkiya O'nu (Tevratı) Şans eseri buldu, Fakat O'nun Tevrat olduğunu anlayamadı. Onun sadece bir kanun kitabı olduğunu düşündü ve kitabı Krallık Katibine antika bir eser olarak verdi. Bir sonraki Kral O'nu Yosiyaya'ya illetti. "Nebukadunozor" un Kudüs'ü yağmalayıp, Süleyman mabedini yıktığı bir dönemde uzun yıllardan beri bir köşede unutulmuş olan son kopyalarını da ebediyen kaybetmiş oldular. (2)

Lut Gölü civarında yapılan kazılarda çok sayıda deri üzerine yazılmış hatta İşaya'nın noksansız metnini ihtiva eden ve en az M.Ö.I.Y.Y'a ait İbranice yazmalar bulunmuştur. (3)

-
- 1) Mehmet AYDIN, Akaid Dersleri, S.64, Konya trs.
 - 2) Mevdüdi, Tefhim'ül Kur'an C.I. S.191-192
 - 3) Meydan Larousse, C.VII. S.681

Tevratta ki ayetler havat hikavelerinin arasına serpiştirilmiş olduğundan Diğerlerinden avırdetmek kolaydır. Rabbimiz diyorki denenen yerde asıl Tevrat baslar. Ve havat hikayesinin veniden başladığı yerde ayet de biter. İlahi vahyi ve kitapları bilenler, tefsir ve yorumların içinde ayetleri de seçebilirler. (1)

B-ZEBUR

Eski Ahidde yer alan "mezmurlar" Hz. Davut'un Zeburudur. K. Kerim'in değişik yerlerinde Zebur hakkında malumata rastlamaktayız. Nisa:163, Isra:55, Enbiya:105, ayetlerinde: "İbrahim'e İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, Esbât'a, (yani evlâd-ı Yakub'a) İsa'ya, Eyyüb'a, Yunus'a, Harun'a, Süleyman'a, vahyettik. Ve bunlar meyanında "DAVUD'a da bir ZEBUR VERDİK" (2), buyuruluyor.

Merhum Elmalılı M.H. Yazır, "Vahiyden başka bir kitap ile de ikram ettik, halbuki Ehl-i Kitap Ummiyetle itirafl ederler ki bu tâdat olunan Enbiyanın hiçbiri, onların talep ettikleri vechile Semadan bir defa'da bir kitap indirmediler, gerçi Davud'a Zebur verildi, lakin buda def'aten elvah ile nazil olmadı." (3) diyor.

Yahudiler, "Hz. Musa'dan sonra Peygamber yoktur." diyorlardı. "Biz Davud'a da Zeburu verdik" (4) ayeti kerimesi yahudilerin bu iddialarını naksetmiştir.

Bir de "Zebur'da Hatem'ül Enbiya efendimizden ve onun ümmetinin, diğer ümmetlerin en hayırlısı olacağını anlatan ayetler vardı. Bu ayetler Yahudilerin içinde buldukları durumun ne derece büyük bir sapıklık içinde olduğunu açıkca ifade etmektedir. (5) Kur'an onların bu inadlarını terketmelerini istiyor.

Zebur'un kelime manasına gelince:

"Zebur" Zübür" kelimesinin müfredidir. Kitap manasına delalet eder. (6) Merhum Elmalılı: "Zebür, Hamza kıraatında "za" nın Zammıyla okunur ki Zübür'ün cem'idir. "Zübür" Feth ile "Zebür", "Mezbür" manasına, "yazılmış kitap " demektir." diyor. (7)

1) Mevdüdi, a.g.e C.I.s. 191-192 İnsan yayınları İst.1986

2) en-Nisa, 163

3) Elmalılı, a.g.e. C.III, s.1528

4) el-İsra, 55

5) Elmalılı, a.g.e, C.V, S. 3182, 3374-3375

6) Kamil Miras, Tecrid-i Sarih C.IX. s.156, 3. Baskı, Ank1975

7) Elmalılı, a.g.e, C.III, S.1528

Yine Elmalılı, malum tefsirin de: Kurtubiden naklettiğine göre, Zebür:150 sureden Mütessekkildir. Ve içinde, hiç ahkam yoktur. Hepsi, hikmetler, mev'izeler ve Allah "Tealaya tahmid, temcid, senâ övgü ve Onu noksan sıfatlardan tenzihlerden ibaret." (1) diyor. İstilahî manada ise Zebur, Hz. Davud (a.s) a verilen mukaddes kitabın adıdır.

Ebu Salih'in Ibn-i Abbas'tan rivayetine göre Allah (C.C) Zebürü Hz. Davud (a.s)a İbrani dili ile 150 sure olarak göndermiştir. Bu surelerden 50'si "Buhtun-Nasr dan, Ellisi Rüm'dan kendisine mülaki olanlardan bahseder. 50 ayetinde de mev'izeler, hikmetler vardır. Zebur da helal ve harama, hudut ve ahkama dair bir şey yoktur. Ve Zebur Hz.Davud'a (a.s) Ramazan ayında indirilmiştir. (2)

Bugün bu kitap ortada yoktur. Hz. Davud'a İsnadedilen ve mezmurlar adı verilen, lirik söyleyişlerden ibaret olan bir kısım, eski ahidde mevcuttur.

Hz. Davud'un babası İsa'dır. Neseb silsilesi ile Hz. İbrahim'e (a.s) Çıkar (3) İsrail oğullarının en kudretli devletini kurmuş olan Hz. Davud (a.s)a verilen Zebur, dört büyük kitabın en küçüğüdür. Hz. Davud'un Zebur'u okuyuşu bütün mevcüdatı bünyelemiş ve tarih boyunca, "Davudî bir ses" olarak mazinin derinliklerinden ta kulaklarımıza kadar aksetmiştir.

"Biz tarafımızdan Davud'a diğer peygamberlerden fazla hususi bir fazilet, (ve mucize olarak Zebur,güzel seda ve eda) verdik de: "Ey dağlar, siz onunla beraber tesbih (edip ahenkli nağmeler yapınız! Ey kuşlar! sizde (onunla beraber ötünüz? dedik) (4)

Bu ayeti kerimeden öğrendiğimize göre Davud en güzel bir seda ve edaya malikti. Rivayete göre Davud(a.s) Bülemlend seda ile Zebur okumaya başlayınca dağlar icabet ederdi. "uşlarda baş ucunda uçmaya başladılar. Hala halk dilinde güzel sesden kinaye olarak "DAVÜDİ" ses denilir. (5)

1) Elmalılı, a.g.e, C.III, S.1528

2) Kamîl Miras, Tecrid-i Sarih c.IX. S.157

3) Kamîl Miras, Tecrid-i Sarih, c.IX,S.156

4) es-Sebe, 10

5) Kamîl Miras, Tecrid-i Sarih, C.IX, S.158

Dağlar Hz. Davud'a itaatederlerdi Onunla beraber günün sonunda ve önünde nağme ile tesbih ederlerdi. Kuşlarda toptan Davud'a (a) musahhar idi. Onlarda Davut'la birlikte ahenkdar tesbih ederlerdi (1) Bu husus'un Kur'an da şöyle ifade edildiğini görüyoruz:

"Onların dediklerine sabret de, güçlü kulunuz Davud'un, çünkü o, (Allah'a) çok dönerdi. (Nağme ile Allah'ı tesbih ederdi.) Biz dağları O'na rametmiştik, akşam sabah onunla tesbih ederler, (Onun yaptığı tesbih'le çınlarlar)dı. (Her taraftan) toplanıp gelen kuşları da (O'na rametmiştik) Hepsi onun nağmesine katılır. (Beraber tesbih ederler_)di. (2) Burada akla bir soru takılıyor.

Nasıl olur da dağlar, Hz. Davud'a eşlik ederek beraber tesbihatta bulunabilir? O'nun gibi Zebur okuyabilir?

Bunu bir örnekle izah'a çalışalım. Mağaralar la dolu bir dağ düşünsek veya derin bir derenin Yamaçlarından karşı yamaca yüksek sesle bağırsak veya Aküstik özelliği bol olan bir salon vb. yerde ses çıkarmış olsak, meselâ "elhamdülillah" desek, karşı yamaçlardan veya salondan da aynı şekilde "Elhamdülillah" sesinin aksini duyabiliriz. Fizikteki rezonans hadisesi, seslerin dalgası hep bu hadisenin bir benzeri sayılabilir. Bir radyo veya TV. istasyonundan yayın yapıldığı zaman, nasıl ki bütün radyo ve TV. alıcılarından O bir tek sahs, yüzlerce binlerce milyonlarca oluyorsa, hele böyle bir istasyondan Davudi bir sesle yayın yaptığımızı düşünelim İşte o zaman tıpkı Hz. Davud'un halini yaşarız. Kaldığı Hz. Davud'un mucizevi bir yönü vardır. O bir peygamberdi. O günün şartlarında böyle bir hal mucize olarak gerçekleşirken, bugün bir teknik harikası olarak karşımıza çıkıyor. Buradan şöyle bir netice çıkarabiliriz. Demek ki her fennin ve tekniğin altında ilahi bir mucize yatmaktadır.

1) Kamil Miras, Tecrid-i Sarıh, C.IX S.158

2) es-Sâd, 17-19

C- İNCİLLER ve BARNABA İNCİLİ

İlahi Kitaplardan birisi de İncil'dir. Almancası "das Evangelium veya Neues Testament"dir. (1) İncil, Allah tarafından Hz. İsa'ya gönderilen ilahi kitabın adıdır. İncil kelimesi Süryanicedir. "Göz nuru" manasına gelir. (2)

İncil izhar edici, ulüm ve hikmetin aslı, (3) İncil, İsevilerin kitabıdır. İlahi olmayan ve havarilere tabi olan bir takım kimselerin yazdıkları muhtelif "enacil-i erbaa" ya da İncil deniyor (4) çoğulu "enacil" dir.

İncil Kur'an da diğer kitaplarla birlikte bir İman esası olarak söylece kabul ve tasdik edilmektedir. "De ki: Allah a iman ettik, bize indirilen (Kur'an-ı Kerim) e, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a, ve oğullarına indirilenlere, Musa ya, İsaye ve Nebilere Rablerinden verilenlere de inandık.." (5)

Maide 68. ve Tevbe 111. ayetleri de, ilahi kelam olmaları ve aynı esasları delâlet etmeleri yönünden İncili Kur'an ve Tevratla aynı seviye de ele almışlardır. (6)

K.Kerim de İncil, bir hidayet, bir nur, bir rahmet ve fenalıklardan sakınanlar için bir nasihat olarak tavsif olunmuştur. (7)

Allah (C.C) İncili, Hz. İsa'ya vahyettiğini ise yüce Beyanında şöyle anlatıyor: "...Arkalarından da meryem oğlu İsa'yı gönderdik. O'na İncil'i verdik.." (8)

Hz. İsa (a.s) kendisine nübüvvet ve risalet vazifesi tevdi edildiğinde 30 yaşında idi. (9) Allah(C.C) Ona yazmayı hikmeti, Tevratı ve İncil'i öğretti. (10) Hz. İsa kavmini üç sene Hakka davet etti. Bu davetiyle 12 kişi iman etti. Sonra onlardan birisi irtidat ederek 11 kişi kaldılar. Bunlara "Havariyyün" denir. Havariler, Hz.İsa'nın vasiyeti üzerine etrafa dağıldılar. İseviliği telkin ve neşre başladılar.

Sonradan "İncil-i Şerif" adıyla meydana birçok kitap yayıldı. Bir kısmı havarilerden bazılarına ve diğer bir kısmı da onların sakirdlerine isnadedildiler.

1) M. Kayadedi, O. CİLACI: Wörterbuch fur die Theologie, s.135

2) Ahmet KAHRAMAN, Dinler tarihi S.192 İst. 1984

3) Ahteri Kebir, C.I. S.73

4) Ahmet Vefik Paşa, Lehce-i Osmani, S. 946 İst. 1306/1800

5) Âl-i İmran, 84

6) el-Maide, 68 Tevbe, 111. bakınız.

7) Âl-i İmran, 3, maide.46

8) el-Hadid.7

9) A. Cevdet Paşa Kısas-ı Enbiya, C.I. S.45

10) Âl-i İmran . 48

Bu yazılanlar, Hz. İsa'nın siyeri hakkında tarih yolu kitaplar olup, bunlarda İsa (a.s.)'ın bazı ahval ve evsafı yazılmış ve ara yerlerinde İncil-i Şerif ayetleri dercedilmisti. Fakat bunlar birbirlerine mutabik değildi. Hıristiyan Rüşesi bu tezadları görünce, hemsini gözden geçirdiler. Ve İçlerinden dört nüsha ayırdılar.

Yapılan bir takım sübekülasyonları göz önünde bulundurmaz isek, diğerlerinin arasından ayırdıklarına diğerlerine nisbeten daha sihhate yakın gördüler. İşte "İncil-i Şerif" diye Hıristiyanlar arasında tedavül eden bu dört nüsha da dahi birbirini tutmayan bölümlerin varlığı gözden kaçmıyor. Malesef asıl İncil ise ele geçmemistir. (1)

Hz. İsa (a.s) Peygamber olarak Yahudilere gönderilmişti. Kendisinin tebliğine bağırını açan Havarileri de Yahudi idi. Hz. İsa ve Havarilerinin sözlerinden herbiri orjinal şekli ile muhafaza edilmiş olsa idi, bunun İbranice veya Aramice olması lazımdı. Nitekim aslında İncilin dili İbranice idi. İbrani dilinde nazil olmuştu. Halbuki yeni Ahid olarak bilinen İncil-i Şerif'in İbrani dilinde bir tek nüshası dahi mevcut değildir. Eski nüshaların hepsi Yunanca veya latinedir. Hıristiyan yazarlar, bu ciddi kusuru bertaraf etmek için Hz. İsa (a.s) zamanında Yunancanın umumi olarak kullanıldığını ileri sürerler. Onun için eldeki mevcut İnciller de muteber değildir. (2)

İncil'in metinleri içinde bir takım tezat ve tenakuzlara rastlıyoruz. İnsan elinin karışması ilk vahyi tanımayacak bir hale sokmuştur. Sıradan bir insanın yazdığı eserinde bile bu nevi tezat ve tenakuzlara rastlanmaz. O halde Allah Kitabı olan İncil'de bu çeşit tezat ve tenakuzlar neyin ifadesi olabilir? (3)

Hıristiyan dinin Kutsal kitabı "Eski Ahid" adı verilen Tevratla "yeni Ahid" adı verilen İncili içine alır. Ancak Hıristiyanlar Tevratı takdis ettiklerihalde Onun talimlerine uymazlar. Ve onun kayıtlarına bağlı kalmazlar. Hatta, Yahudilerce bilinen Tevrat üzerinde, istedikleri gibi oynayamadıklarından, Ruhani meclislerde ya onun naslarını değiştirme yolunu tutmuşlar ya da onu hıristiyan inançlarına uygun bir şekilde tefsir etmişlerdir. (4)

1) Ahmet Cevdet Paşa, a.g.e. C.I. S.45

2) Ahmet Kahraman, a.g.e. S.193

3) Bakınız: (Geniş bilgi için) M.Aydın, O.Cilacı Dinler Tarihi S.108 ve ötesi

Bakınız : (Geniş bilgi için) A.Kahraman a.g.e. s.194-196

4) Ahmet Kahraman a.g.e, S.161

İncil, Hz. İsa (a.s)nın hayatının son bir kaç yılı boyunca sarfettiği, vahyolunan sözler ve mevzulardan oluşur. Bu sözlerin Hz. İsa'nın hayatı esnasında derlenip kaydedildiğinden emin olamayız. Moffat, Kitab-ı Mukaddes Tercümesine yazdığı önsözünde şöyle diyor:

"İsa(a.s) hiçbirşey yazmadı. Ve bir müddet için havarileride onunla ilgili hiçbir kayıt tutmayı ihtiyaç duymadılar. O halde tarihte, İsa ile ilgili bize ulaşan bilgiler Filistinli ilk havarilerin sözlerine ve derlemelerine dayanıyor. Bunların ne zaman vazıya geçirildiğini söyleyemeyiz. Fakat en azından onlardan bir tanesi herhalde yaklaşık M.S.50 yıllarında yazılı halde mevcut idi." (1)

Hz. İsa'nın göğe urucundan yıllar sonra Onun hikayelerini dört İncil (Gospel) şeklinde derlendiği zaman onun basılı veya ezberde kalan sözleri tarihi sıralamaya göre uygun yerlere konulmuştur. Yani dört Gospel'in İncil olmadığı yani İsa'nın söz ve rivayetlerinden oluşmadığı fakat onları ihtiva ettiği çok zahirdir. Bu eserlerden Hz. İsa'nın sözlerini diğerlerinden ayırmak için tek bir vasıtamız var: Müellif'in, "İsa şunu söyledi veya öğretti dediği yerde İncil başlar. Hikayeye geri döndüklerinde İncil biter. Kur'an'a göre sadece bu bölümler incildir. Ve Kur'an sadece bu bölümleri tastik eder. (Al-i İmran:3) Eğer bu bölümler derlenir ve Kur'anla mukayese edilirse, ikisi arasında ciddi bir fark görülmez. Eğer bazı ufak farklılıklar varmış gibi görünmüyorsa bunlarda ön yargısız bir düşünce neticesinde ortadan kaldırılabilir. (2)

1) Mevdüdi, Tefhim'ül Kur'an, C.I. S.192

2) Mevdüdi, a.g.e, e.I.S.193

FARNABA İNCİLİ

Pütün bu bilinen İncillerin dışında bir incil daha vardır. ki, bu İncil diğerlerinden büyük bir farklılık arz etmektedir. O İncilde anlatılan birçok hususlar Kur'anda belirtilen esaslarla paralellik arz etmektedir. Bu İncil İznik konsüllerinde yasaklanmış olan 396 İncil'den birisidir. Bunu okuyanların şiddetle cezalandırılacağı ilan edilmişti. (1)

Bu İncili yazan, Hz. İsa'nın havarilerinden Barnabas adında biridir. Aslen Kıbrıslı olup asıl adı Yusuf'dur. Ve levililerdendir. Barnabas, "Teselli oğlu" manasına geldiğine göre onun lakabı olsa gerektir. (2)

Barnabas adı "Resullerin İşlerinde" sık sık geçer pavlos'la ilk zamanlar beraber olan Barnabas, aralarında çıkan bir anlaşmazlık yüzünden ayrılırlar. (3)

İlginçtir ki bu ayrılma vak'asından sonra, Resullerin işlerinde "Barnabas" adı bir daha geçmez ve mütemadiyen Pavlos'dan bahsedilir. Buradan, Barnabas-pavlos ayrılığının, köklü bir ayrılık olduğunu ve en azından bu hadiseden sonra itikad alanında da derin bölünmelerin baş gösterdiğini tahmin edebiliriz. Nitekim Barnabas İncili'nin girişinde şu sözler çok manidardır.

"...Şeytan tarafından aldatılan pekçokları, dindarlık maskesi altında en dinsiz akideyi vaz'ederek, İsa'ya Allah'ın oğlu demekle, Allah'ın sonsuza kadar emrettiği sünnet olmayı reddetmekte ve hertürlü kirli etin yenmesine izin vermekte olduğundan - bunlar arasında bulunan kendisinden üzüntü duymadan söz edemediğim pavlos'da aldatılmıştır-kurtulasınız, Şeytan tarafından aldatılmayasınız ve Allah'ın hükmü önünde hüsrana uğramayasınız diye İsa ile yaptığım konuşma ve görüşmelerde gördüğüm ve duyduğum gerçeği yazıyorum." (4)

1) Zafer ilim Araştırma Dergisi, S.72, Aralık 1982

2) Mehmet YILDIZ, Barnabas İncili, S.49, Basın yay.Birliği, İst. tarihsiz

3) Resullerin İşleri, XV/36-41

4) Barnabas İncili, S.50 Önsözden

Barnabas İncilinin konsüllerde reddedilmesinin temelinde Pavlos-Barnabas anlaşmazlığı yatmaktadır. Barnabas'ın Havarileri olup olmadığı üzerinde tartışmalar olmasına rağmen, Hz. İsa (a.s)hk. da çok değerli bir araştırma yapmış bulunan Muhammed Ata'ürRahim, Barnabas'ın havariliğini kabul etmekte ve Onun İncili hk.da özetle şu bilgiyi vermektedir:

"Barnabas İncil'i, İsa'nın bir şakirdi, yani zamanının ekserisini, mesajını yaydığı üç yıllık süre içinde bizzat İsa'nın yanında geçiren bir adam tarafından yazılmış ve bu güne kadar gelmiş bilinen tek İncil'dir. Resmi İncillerin yazarlarının aksine O, İsa ile doğrudan teması olmuş ve öğretisini doğrudan İsa'dan almış biriydi." (1)

Barnabas İncili M.S. 325'e kadar İskenderiye kiliselerinde Kanonik İncil olarak kabul ediliyordu. İznik Konsülünün toplanması ile Teslis inancı, Pavlos Kilisesinin resmi inancı olarak ilan edilince Malum dört İncil dışında Barnabas ile birlikte bütünü ile yokedilmesi emredilmişti. Bu İncillerden birini yanında bulunduran kimsenin öldürüleceğine dair emir çıkarılmıştı. (2)

İmparator Zeno'nun yönetiminin IV. yılı olan M.S. 478 de Barnabas'ın kalıntıları keşfedilmiş ve kendi eliyle yazılmış İncilinin bir münasası göğsünün üzerinde bulunmuştur. (3) Daha geniş bilgi için Barnabas İncilini tetkik edebilirsiniz.

Burada şu husus dikkat çekiyor. Bu İncillerin elde bulunan İlk Orijinali İtalyanca olan bir nüsha olarak gözüküyor. Halbuki asıl İncil-yukarıda da geçtiği üzere-İbranice veya Aramice olması gerekmektedir. Hala İbranice nüsha bulunmadığına göre Barnabas İncili'nin üzerinden sis perdesi aralanmamış demektir.

Barnabas İncili'ni diğer İncillerden ayıran önemli noktalara da temas ederek diğer mevzulara geçelim.

1- Hıristiyan aleminde Barnaba İncilinin, mutaassıp Hıristiyanlarca geçerli sayılmayışının en büyük sebeplerinden biri, 64 İncilin birçok yerinde Hz. Muhammed (S.A.V)'in geleceğine dair Hz. İsa'nın verdiği haberler olsa gerektir.

1) Barnabas İncili, S.51-52

2) " " , S.52

3) " " , S.53

2- Barnaba İncilinde hıristiyan inançlarına ters düşen ve İslamla tenakuz teşkil etmeyen hususların bulunması.

3- Hz. İsa (a) ilah veya İlah'ın oğlu değildir..

4- Hz. İbrahim'in kurban etmek istediği oğlunun adı ishak değil, İsmaildir.

5- Beklenen mesih Hz. İsa (a.s) değil, Hz. Muhammed (S.A.V)'dir.

6- Hz. İsa ne çarmıha gerilmiş ne de öldürülmüştü. Çarmıha gerilen kimse onu eleverendir.

7- Hıristiyanlık tahrif edilmemiş şekiliyle teslise değil Tevhide dayanmaktadır. (1)

8- Sünnet olma mevcut hıristiyanlıkta olmadığı halde sünneti emretmesi

9- Her türlü kirli etin yenmeyeceğini emretmesi

10- Diğer İncillerde Hz. İsa'nın, Tevhid, Hz.İbrahim ve putperestlikle ilgili sözlerine hemen hemen hiç yer verilmez. (2)

11- Barnaba İncilinde anlatılanların tamama yakın bir bölümünün tamamen K.Kerimle uygunluk içinde olduğu görülmektedir. Meryemin hamileliği, doğum Hz. İsa'nın Allah katına yüceltilmesi, çeşitli kıssalarda benzerlik hep Barnaba İncilinin diğer İncillerden ayrılan yönleridir.

Eurada şu hususda hatırdan çıkarılmamalıdır. Diğer resmi İncillerde de Kur'an'a uygun olan yerler bulunmakta birlikte onlar, Barnaba-yanında çok Sönük kalmaktadır. Teslis ve Çarmıh hadisesi Aziz pavlosun uydurmasından başka bir şey değil. Böyle şaibeli hususlara Onun mektuplarında rastlanıyor. Herşeye rağmen bu kitapların içinde bir takım, Hakka dair malumat olduğu için bunlara da hürmetkar davranmak bir incelik bir nezaket işidir.

Bu kadar farklılıkları içinde toplayan Barnabas İncilini kaleme olan Barnaba, Yahudiler tarafından taşlanarak öldürülmüştür. (3)

1) Abdurrahman AYGÜN, Barnaba İncili, Osmanlıcasından sadeleştiren, Osman Cilacı S.4 Gayri Matbu

2) Mehmet Yıldız Barnabas İncili, ayet 32, S.99-100

3) Büyük Larousse-Sözlük ve Ansiklopedi Sa: 22, S.1325

D- KUR'AN-I KERİM

İlâhi kitapların en mükemmeli, ve kendinden önceki kitapların hükmünü nesheden, her türlü muhafazası İlâhi taahhüd altında olan, Allah tarafından Resullerin sonuncusu Hz. Muhammed(a.s)'e gönderilen, İslam Dini'nin ve müslümanların kitabıdır.

Kur'an, "okumak," anlamına gelen "KA-RA-E" fiil kökünden türetilmiş, ve "rüchan" ve "küfran" gibi bir masdardır. Bunu böyle kabul eden dilcilere göre Kur'an "Harfleri ve kelimeleri bir birine ekleyerek okunan şey" demektir. (1)

İmam Safiye göre "Kur'an, hiçbir kelimedden türetilmemiştir. Bu kelime Allah'ın peygamberlerine gönderdiği kitap için bir has isim olmuştur." (2)

Eş'ari ve aynı görüşü benimseyenlere göre, KUR'AN "birşeyi birşeye yaklaştırıp bitiştirmek" manasına gelen "KA-RA-NE" fiilinden türetilmiştir. Buna göre Kur'an'a sure ve ayetlerin yanyana dizilmesinden oluştuğu için bu fiilden türediği söylenmiştir. (3)

Terim olarak Kur'an, peygamberimize vahiy yoluyla indirilmiş, mushaflarda yazılı tevatür yoluyla nakledilmiş olan ve okunmakla ibadet edilen icaz sahibi Allah kelimidir. (4)

Kur'an Allah kelimidir. Harflerden ve seslerden müteşekkildir. Sure ve ayetlerden bir araya gelmiştir. Dillerimizle okunur, korunur, mushaflarımızda yazılıdır. Elimizle dokunulur, kulaklarımızla isitilir, gözlerimizle görülür. Bu bakımdan mushafa saygı göstermek vaciptir. Ezelidir. Mahluk değildir. Allah'ın zâtı ile kaim bir sıfattır. Lafzı da manasında vahiy kanalıyla Allah'dandır. Lafzında Levh-i mahfuzda yazılı bulunduğu, ve ne peygambere ne de Cebrail'e ait olmadığı umumiyetle kabul edilmiştir. Cünüp ve Abdestsizlerin mushafa dokunmaması gerekir (5) Kur'an-ı Kerim de kendi hususiyetlerinden bahseden birçok ayet vardır. Bunlardan bir kaçını örnek verelim.

"Bu Kur'an Allah'dan başkasına bir yalan olarak uydurulmuş değildir. Ancak o kendinden öncekileri doğrulamakve kitabı ayrıntılı olarak açıklamak içindir." (6)

"Belki akıl edersiniz diye, Arapça bir Kur'an indirdik" (7)

"Muhakkak, Kur'an'ı öğüt için kolaylaştırdık, ibret alan yok mudur?" (8)

"Muhakkak, Kur'an-ı Kerim bir Kur'andır O, saklanmış korunmuş bir kitaptır." (9)

1) Ali Unal, Kur'anda temel kav. S.13 2) Ali Unal, a.g.e. S.14
3) " " , a.g.e. S.14 4) Hayreddin Karaman, Fıkıh U. S.67 3bsk, ist.
5) " " , Kur'anda temel kav. S.15 6) Yunus, 37
7) Yusuf, 2 8) el- Kamer 9) el- Vakıa, 77-78

"Andolsun, biz bu Kur'an da her türlü temsilden insanlar için tasrifde bulunduğ, insanların çoğu ise küfredip durmakta direttirler." (1)

Funlardan başka Bakara 185, En'am: 65-105. ayetlerine de bakılabilir.

Kur'an diğer kitaplar gibi tahrife uğramamıştır. Onun için Kur'an da hiçbir katma, ekleme veya çıkarma yoktur. sadece manası bozulmayacak şekilde değişik okunus tarzlarına sahiptir.

Peygamber Efendimiz (S.A.V)'in Kur'an hakkında birçok hadisleri vardır. Burada bir kaçını örnek olarak zikrederim.

"Kur'an Allah'a, ööklerden ve yerden ve onlardan bulunanlardan daha sevimidir."

"Kur'an'ın diğer sözlere olan üstünlüğü aziz ve celil olan Allah'ın yarattıklarına olan üstünlüğü gibidir."

"Kur'an, Hak ile batılı birbirinden ayıran kesin bir hükümdür. O bir eölençe değildir. Herkim zorbalığından dolayı Onu bırakırsa, Allah Onu boynundan kırar sizden önkükilerin tarihi, sizden sonrakilerin haberi ve aranızdaki meselelerin hükmü ondadır. Her kim hidaveti ondan başkasında ararsa, Allah onu dalalete düşürür, O Allah'ın saölam ipidir. O, zikri hakimdir. O, sırat-ı müstakimdir. O, arzuların gerçekten saptıramadığı dillerin karıştıramadığı, alimlerin doymadığı, fazla tekrærlendikten eskimeyen, hayranlık veren yanları bitmeyen bir kitaptır. O, öyle bir kitaptır ki, Cînden bir qurup Onu dinlediği zaman "biz doğruluğu gösteren ve hakka götüren, hayranlık veren bir kitap dinledik ve İman ettik." demekten kendilerini alamamışlardır. Ona dayanarak konuşan kimse, doğru söz söylemiş, onunla amel eden sevap kazanmış, Onunla hükmeden adalet yapmış ve Ona çağıran kimse, doğru söz söylemiş, onunla amel eden sevap kazanmış, Onunla hükmeden adalet yapmış ve Ona çağıran kimse doğru yola çağırmıştır." (2)

1) el-İsra, 89

2) O. Zeki-Mollamehmetoğlu, S.Tirmizi Tere. C.V, Hadisna: 3069, 3093

"Fitneler karanlık geceler gibi üzerinizi sardığı zaman Kur'ana tutunun. Çünkü sefaatçidir. Şifası kesin bir şifa vericidir, doğrulanmış bir güçtür. Kim Onu rehber tanırorsa, Onu cennete götürür. Delildir o, yolun hayırlısına götüreren, bir kitaptır. Hem teferruatlı hemde açıkca izah vardır. Onda hemde ayırma. Fası'dır, eöence değil. Hem zahiri vardır, hem batını zahiri hüküm batını ilimdir. Zahiri güzel mi güzel, batını derin mi derindir, Yıldızları vardır, yıldızlar üstü yıldızlar, sayılmaz hayranlık verici yönleri. Hidayet sııkları vardır. Onda hikmet nurları sıfatı bilmek isteyen için marifete delildir. Dikkat edecek olan dikkat etsin, sıfatı bakışına erdirsin. Tehlike ve helak olmak tan onunla kurtulunur. Muhakkak tefekkür, görenin kalbinin hayatıdır, nur sahibinin karanlıklarda yürümesi gibi. İyilik üzerine olun, umduklarınız ise az olsun!" (1)

Kur'an öyle bir kitaptır ki, Ona iman eden, Hz. Muhammed'e, Ona iman edende Allah'a iman etmiş sayılır. Kur'an'a İnanmayan, Hz. Muhammed'e, İnanmavan da Allah'a inanmış sayılmaz.

Kur'an geçmişini bugünle, bu günü de yarınla bir arada görüp bilen bir Zatın kelamıdır...

Kur'an öyle bir kitaptır ki Onun aydınlık ikliminde yaşayan bir insan daha dünya da iken, kabirden berzahdan geçer, mahseri, sıratı görür, Cehennemlerin dehşetiyle ürperir ve cennetlerin asüde yamaçlarında dolaştığını duyar ve hisseder. Hal böyle iken müslümanları, Kur'an-ı anlama ve onda derinleşmeden alı koymuslar dolayısı ile onları dinin ruhundan ve İslamın özünden de uzaklaştırmış oldular.

Kur'an sayesinde insan, Allah'a muhâtab olma gibi mevki-lerin en yücesine yükselmiştir. Bu mevkide bulunduğunun şuurunda olan bir insan, kendi dilindeki Kur'an da Rabbini dinler. Rabbiyle konuşur ve Rabbiyle konuştuğuna yemin etse yemininde hanıs (ettiği yemini yerine getirmemiş) olmaz.

Yetimi Fakiri, mazlumu himaye edip, padişahla köleyi, kumandanla neferi, davalı ile davacıyı aynı sandalye ye otur-
tup muhakeme eden kitap da yalnız Kur'an'dır.

1) el-Küleyni, Usul-i Küfi, C.IX, hadis no:3460

İnsanlık için en muntazam hayat Kur'an'ın solukladığı havattır. Hatta denilebilir ki, bugün dünyanın dört bir yanında takdirle yadedilip alkışlanan medeniyetin bir kısım güzellikleri de tamamen Kur'an'ın yüzlerce sene evvel tesvik ettiği seylerden başka değildir.

"Kur'an şu büyük kainat kitabının ezeli bir tercümesi ve tekvini ayetleri okuyan çeşitli dillerin ebedi terçümanı, Şu gayb ve şehadet alemlerinin kitabının müfessiri..Yeryüzünde ve gökyüzünde gizli olan ilahi isimlerinin, manevi hazinelerinin keşfedicisi .. Hadiselerin satırları altında gizlenen hakikatların anahtarı ..Şu görünen alemde , görünmeyen alemin dili..Şu görünen alemin perdesinin arkasında olan ve görünmeyen alem tarafından gelen ebedi, rahmani iltifatların, ezeli ve subhani kitapların hazinesi ... İslamiyetin manevi aleminin güneşi, temeli hendesesi.. Uhrevi alemlerin mukaddes haritası... Zat ve sıfatların, isimler ve ilahi işlerin sözlü serhçisi, açık tefsiri, kesin delili ve tercümanı... ve şu insanîyet aleminin terbiyecisi... Büyük bir insanîyet olan İslamiyetin hayat suyu ve aydınlatan ışığı ve beser cinsinin hakiki hikmeti, insanîyeti saadete sevkeden hakiki mürsid ve hidayete ulaştırılan yol göstericisi. İnsanlara hem bir kanun kitabı hem bir dua kitabı hem bir hikmet kitabı, hem bir emir ve davet kitabı, hem bir Zikir kitabı hem bir fikir kitabı, hem İnsanın bütün manevi ihtiyaçlarına merci olacak çok kitapları muhtevi, hem bütün evliya ve siddıkların, arifler ve muhakkiklerin muhtelif meşreblerine ve ayrı ayrı mesleklerine her birindeki meşrebin zevklerine lâayık ve o meşrebi tenvir edip aydınlatacak birer risale ortaya koyan kudsi bir kütüphane hükmünde olan semavi bir kitaptır. (1)

Kur'an, Arş-ı Azamdan İsm-i Azamdan her ismin azam mertebesinde geldiği için, bütün alemlerin Rabbi İtibariyle Allah'ın kelamıdır. Hem bütün varlıkların ilahi ünvanıyla Allah'ın fermanıdır. Hem bütün göklerin ve yerin yaratıcısı adına bir hitaptır. Hem umum subhani Saltanat hesabına ezeli bir hutbedir. Hem geniş

1) Ali ÜNAL, Kur'anda temel kavramlar, s.21

bir rahmet noktasında Rahmani iltifatlar defteridir. Hem ulühiyetin azamet ve haşmeti haysiyetiyle, başlarında bazan şifre bulunan bir habêrleşme mecmuasıdır. Hem ısm-i Azam'ın çevresinden inmek le Arş-ı Azam'ın bütün çevresine bakan ve tefîiş eden hikmet saçan mukâddes bir kitaptır. (1)

1) Ali ÜNAL, Kur'an da temel kavramlar, S.22

III. İLAHİ OLMAYAN KİTAPLAR

A) EHL-İ BİD'A MEZHEPLERİ ve FIRKALARDA KİTAPLAR

- a. el-Bevân
- b. el-Akdes
- c. et-Tuhfet-ün-Nedve
- d. el-Kitab'ül-Mecmu
- e. Kitab-ı Celve ve Mushaf-ı Reş

Resül-i Ekrem Efendimiz (S.A.V) Ümmeti için ençok endişe ettiği husus, ümmeti arasında önu alınamayan, cemiyet için çok yıkıcı ve tehlikeli olan fitnelerin çıkmasıydı. Duaları arasında da sık sık fitneden Allah'a sığınıyordu. Fitnenin önlenmesi için ümmetine sabrı ve mutedil olmayı, Allah'ın kitabına ve Sünnetine sahip çıkmalarını tavsiye ediyordu. "Ma ne yazık ki, Hz. Ömer, Osman ve Ali (R.A) Sevgili torunları Hasan ve Hüseyin (R.A) ler ve daha niceleri Ümmetinin içinde-münafıkların da gayretiyle -bir çığ gibi büyüyen fitnelerin kurbanı oldular. Bu siyaset arenasında esen fitne fırtınalarının yanında, iç ve dış düşmanların tesvikiyle itikadi ve ameli sahada bir takım fitnelerin zuhur ettiğini görüyoruz. Biz burada mevzumuzu Dinler Tarihi yönüyle ilgilendiren ehl-i bid'a ve fırkalar arasında Kur'an'a ters düşen bir takım kitaplardanda kısaca söz etmek istiyoruz.

a) EL-BEYAN

Bâbiliğin kitabı olarak bilinir. Babilik kök itibarı ile Batınlıktan kaynaklanmıştır. Mirza Ali'nin en önemli eseri, kendi ifadesi ile "Kur'an" diye bahsettiği "el-Beyan" adlı kitabıdır.

O kendi davası için şöyle der:

" Allah daha önceden Muhammed'i gönderdiği gibi şimdide de beni göndermiştir. "El-Bevân" dan başkasına uymak caiz değildir. Ben Muhammed'den daha faziletliyim. (Haşa) Nitekim benim kitabım da Muhammed'in Kur'an'ından daha üstündür. -Muhammed "elif" makamında ise ben nokta makamındayım- İşte size kitabım el-Beyan! Onu bol bol okuyunuz. Kur'andan daha fesih ibareli olduğunu, içindeki hükümlerin (Haşa) Kur'an Ahkamını kaldırdığını göstereceksiniz Ben isimleri ebedi olan biriyim.

Ben sadece bir aynayım. Ve bende görünen (Haşa) Allah'dan başkası değildir..." (1)

Buradaki ifadeler, Mirza Ali'nin ne kadar seviyesiz ve basit biri olduğunu yeter derecede gösteriyor.

"El-Beyan" üzerinde yapılan araştırmalarda şu iki mühim neticeye varılmıştır.

1) Mehmet AYDIN-Osman CİLACI, D.Tarihi, s.134

1. Kitabı inceleyen kimse, onun dil, gramer hataları edebi bozukluklarla dolu olduğunu görür.

2. Bilgi âdiliği, düşünce sathiliği ve tadı tuzu olmayan mantık, bu kitabın başından sonuna kadar açıkca görülür. (1)

b)EL-AKDES

Mirza Ali'nin öldürülmesi ile Babilik durmamış, aksine talebesi olan Mirza Hüseyin Ali ile daha da gelişmiştir. Mirza Hüseyin Ali, kendisinin beklenen mesih olduğunu, üstadı Bab'ın sadece kendisinin bir müjdecisi olduğunu iddia etmiştir. Bununla da kalmayarak iddialarına kendisinin de peygamber olduğunu eklemiştir. Bu iddiasını kendi yazmış olduğu "el-Akdes" adlı kitabının Vahiy mahsulü olduğunu söylemekle de devam ettirmiştir.

M. Hüseyin Ali, Hocası Bab'ın "el-Beyan'ın"da görülen mantıksızlıkları telafi etmeye çalışmış ve babilik hareketine canlılık kazandırmıştır. İşte bu yeni harekete Mirza HüseyinAli'ye (Bahau'llah) nisbetle Bahailik denmiştir. M.H.Ali'nin 1892'de ölmesi ile yerine oğlu Abdülbaha geçmiştir. Bahailik İslam dışı cereyanlardanda destek görerek halen Canlılığını ve faaliyetlerini devam ettirmektedir. Bahailik İslama karşı çevrilen entrikaların son merhalesini teşkil etmektedir. Bu hareket mecüsü batınlılığı ile başlamış, beynelmilel siyonist batınlılığının ve haçlı misyonerliğinin yardımları ile beşlenmiş, diğer emperyalist güçlerin desteğinde hala İslam alemini tehdit eden en mühim tehlikelerden biri olarak devam etmektedir. (2)

Bahailere göre bütün milletlerin dini bir tek din olmalıdır. Mirza H.Ali, bu hususda şöyle diyordu:

"Ey Dünya insanları bu büyük zuhurda ki fazilet, kitaptaki birliğe, anlaşmaya ve dostluğu mani olan herşeyi imha etmenizdedir. (3)

Bahailer, insanlar için ortak bir dilin bulunmasına böylece insanlar arasında anlaşmanın daha kolay olabileceğini savunmuşlardır. Bunun içinde Mirza Hüseyin'in Zuhurunu beklemişlerdir..

Bugün dünyanın birçok yerlerinde Bahai mabebleri vardır. Türkiye'de mabed yapma girişiminde bulunmuşlar, ama din olarak

1) Mehmet AYDIN-Osman Cilacı, a.g.e, S.135

2) Abdülkadir Şeybe, terc. Osman CİLACI, Çağdaş dünya mezhepleri S.135

3) Osman Cilacı, Çağdaş Dünya mezhepleri, S.135

kabul edilmediği için mabed yapımına izin verilmemiştir. Fakat ül-
kemizde birçok bahai propağandisti kol gezmekte, kesif bir faa-
lîvet içinde bulunmaktadır. (1)

Bahauullah namazda kabeye yönelmeyi terkederek kendisinin
bulunduğu yerin kible sayılmasını emretti. Çünkü onlar, hangi
yöne dönerse namaz kılar secde ederse Bahauullah oradadır. Ayrıca
İslam'ın yasakladığı bütün haram olan şeyleri de serbest bıraktı (2)

c) ET-TUHFE'ÜN-NEDVE

Ğulâm Ahmed'in kurduğu Kadiyanîliğ'in kitabıdır. Kadiyanîlik
İsmailî Batınıyye'ye inanç bağıları ile sıkı bir şekilde bağlıdır.
Kurucusu ğulam Ahmed'dir. (1839-1908) Hindistan'ın Pencap eya-
letine bağlı bir köyde doğan ğulam Ahmed'in Moğol veya İran asıl-
lı olduğunu söyleyenler olduğu gibi reddedenlerde vardır.

Bu aile Hindistan İngilizlerin işgali altında iken çok
meshur olmuş, İngilizlere usaklık etmek suretiyle serbestçe hare-
ket imkanına kavuşmuştur. "Tiryak'ul-Kulüb" adlı eserinin 15.
sayfasındaki ifadeleriyle ğulam Ahmed gerçek kimliğini ortaya koy-
du:

" Ömrümün büyük bir kısmını İngilizleri desteklemek ve onlara
yardım etmekle geçirdim. Cihadın yasaklanarak Ulül'emre (İngiliz-
lere) itaatin şart olduğunu anlatan 50 kolyi geçen yıllarca
kitap yazdım ve dağıttım. Bütün bu kitapları Arap ülkelerinde,
Mısır, Şam ve Türkiye de yayınladım. Böyle davranmadaki gayem
müslümanların İngiliz hükümetine samimiyetle bağlanmalarını sağ-
lamak, gönüllerinden kan dökücü mehdi ile gaddar mesih hikaye-
lerini silmek, ahmakların kalplerini bozan ve onlarda cihad duy-
gusunu canlandıran ışıkları söndürmektir." Ve bunu da başardım." (3)

Kendisinin kutsal kitabı olduğunu iddia ettiği "Tuhfet'ün
Nedve-1902" adlı eserinde peygamberliğini ilan ediyor. Ve kitabı-
nın Allah kelamı olduğunu söylüyordu:

"Defalarca anlattım. Size okuduğum bu sözler Tevrat ve
Kur'an gibi sağlam bir yolla giden Allah'ın kelamıdır. Ben bir
peygamberim. Gölğem ve görüntüm. Allah'ın peygamberlerinin bir
uzantısıdır.

1) Abdülkadir şeybe, terci': Osman Cilacı a.g.e, S.136

2) Osman Cilacı, a.g.e, S.36

3) Abdülkadir Şeybâ Tercî: Osman Cilacı Çağdaş Dünya Mezhepleri,
S.31-32

Her müslümanın dini işlerinde bana itaat etmesi gerekir. Yine her müslümanın üzerine, benim mesih-i mev'ud olduğuma iman etmek vaciptir. Benim davam kime ulaşırda, beni hakem kabul etmez, benim mesih olduğuma inanmaz ve Allah'dan bana gelen vahyi kabul etmezse, O kişi mes'uldür. Sonunda hesaba çekilecektir. O kişi müslüman olsa bile...

Allah, beni tastik için onbinleri aşan semavi ayet gönderdi. K. Kerim ve Hadis-i Şerifler bana şahitlik etmiştir. Peygamber benim geleceğimi haber vermiştir." (1)

Gulam Ahmed, sayısız hainliklerine rağmen vilmadan davasını sürdürdü. 1908 mavisinde koleraya tutularak Lahor da aynı ayda, tuvalette ölü olarak bulunmuştur. (2) Kaderin cilvesine bakın ki cehennem dahi kendisine dar gelebileceği bu hain lahör daki "Cennet Kabristanı"na gömülmüştür. (Bak.)

d) EL-KİTAB'UL-MECMÜ

Nusayriliğin görüş ve düşüncelerini ihtiva eden kitabın adıdır. Muhammed b. Nusayr en-Nemiri (270/889) tarafından kurulmuş olan Nusayrilik aşırı bir Şii fırkasıdır. Nusayrilerin görüş ve düşünce yapılarını anlatan bir kutsal kitapları vardır. Adı kitabul-Mecmu'dur. Onaltı tane sureden mütüşekkildir. (3)

e) KİTAB-I CELVE ve MUSHAF-I REŞ

Yezidiliğe iki kutsal kitap atfedilir. Bu iki kitap da Oniki sayfayı geçmez. Bunlar "Kitab-ı Celve" ve "Mushaf-ı Reş'dir. Bunlardan birincisi vahiy kitabı (Livre de lâ Re've'lation). Diğeri de "Kara kitaptır (Bible Noire). Bu kitaplar XIX. Asrın sonuna kadar meçhul kalmıştır. Ancak 1924'ten sonra, müslüman şeyh, Abdullah er-Rabatki, yezidilerin "CELVE" adlı bir kitaba sahip olduklarını söylemiştir. Bu kitap şeyh Fahreddin olarak bilinen birine atfediliyordu. Mushaf-ı Reş'i (kara kitap) XIV. Yüzyıla kadar.

1) A. SEYBE, Terc. Osman Cilacı, a.g.e. S.30-31

2) Abdülkadir seybe, Terc. Osman Cilacı, Çağdas dünya mezhepleri S.32

x) Bakınız: Daha geniş bilgi için, Abdülkadir Şeybe'nin kaleme aldığı ve Osman CİLACI'nın tercüme ettiği "Çağdas dünya mezhepleri" adlı eserin 22-33 sayfaları arasına bakınız.

3) Ethem Ruhî Fırlalı, Çağımızda itikadi İslam mezhepleri S.157 2.baskı, İstanbul-1983

çıkarak Hasan'el-Basri'ye atfetmek ise oldukça zor. Diğer yandan "Kitab-ı Celve'nin muharriri olduğu söylenen seyh Fahreddin'in kim olduğu açık-seçik bilinmemektedir. Böylece sahte bir yazının karşısında olma ihtimalimiz artmaktadır. Çünkü böyle olaylar, dini alanlarda nadir değildir. Diğer yanda her iki kutsal metin de birbirinden oldukça farklıdır. Bu farklılık, hem görünümlerinde hemde muhteva yönünden dikkatimizi çekmektedir. (1)

a- Kitab-ı CELVE: Yezidilere isnad edilen bu kutsal kitap, bir mukaddime ve beş bölümden meydana gelmektedir. Önsözde Melek Tavus'un, tüm varlıkların ilki olduğu ve halkını "Kitab-ı Celve" vasıtası ile irşad etmek istediği belirtilir. O zaman Melek Tavus, ilk insana hitab eder ve onun evrensel iktidarını ileri sürer. Kendine tabi olanları mükafatlandıracağını, diğerlerini cezalandıracağını bildirir. Tenasuha telmihte bulunur. Yezidi doktrinin sırrını resmine tebcili, hizmetinde bulunanlara da itaati hatırlatır. (Geniş bilgi için a.g.e:57-60 sayfaları arasına bakınız.) (2)

b- Mushaf-ı Reş'(Kara Kitap): Yezidilerin bu kutsal kitabı ise yaratılış hikayesi ile başlar. Orada melek Cebrail'in ve Fahreddin'in rolü baştaadır. Daha sonra yezidi krallarının listesi verilir. Uzun bir tabular kataloğundan sonra yeniden yezidi krallara dönülür. Kitap, tamamlanmamış intibahı veren ikinci bir yaratılış rivayeti ile sona erer.

(Geniş bilgi için, a.g.e. 60-64. sayfalarına bakınız) (3)

1) Mehmed Aydın, Yezidiler ve İnanç esasları adlı makalesi, Belleten, C.LII, S.202, S.56-57, Nisan-1988 Türk Tarih Kurumu, Ankara.

2) Mehmet Aydın, a.g.e, S.57.

3) Mehmet Aydın, a.g.e, S.60

B- İLKEL VEYA MİLLİ DİNLER'DE KİTAPLAR

- a- Zend- Avesta
- b- Maniheizm İncili
- c- Vedalar
- d- Tipitaka veya Tripitika
- e- Çançi
- f- Kingler
- g- King ve Sung
- h- Ehramlar Kitabı
- ı- Sandukalar Kitabı.
- i- Ölümler Kitabı

İlahi olan kitapların haricinde birde mensei vahiy olmayan ve vahiy olduğu katıyvet kazanmamış çayr-i ilahi dinlerin de sahip oldukları kitapları vardır. İsimlerini yukarda zikrettiğimiz bu kitaplar hakkında da bir fikir vermek maksadı ile kısaca duralım. Dinler Tarihi literatüründe yüzü aşan milli veya ilkel dinlerden bahsedilir. Bunların bir kısmının belli bir kitabı bulunmamaktadır. Diğer bir kısımlarının ise gerçekten üzerinde durulması gereken kitaplara sahip olduklarını görüyoruz.

a) ZEND- AVESTA

Zerdüst dininin mukaddes kitabıdır. "İslah eden metin, yeniden kurulan kanun" manalarına gelir. Bu kitap M.S III. asırda toplanmış, IV. asırda ZEND kitap olarak kabul edilmiştir. (1)

Avesta'da, Tevrat'ın basında tafsiletli olarak anlatılan Allah'ın (C.C) alemi altı günde yaratması mevzusunun, gök, su, yer, bitki, hayvanlar ve insanların yaratılması şeklinde sıralandığını görüyoruz. Zerdüs dininde, melekler şeytanlar, kıyamet ve Ahiret unsurları bulunmaktadır. Ölümler ruhuyla ilgili inançları vardır. Hürmüz mülkün sahibi, hikmet ve irade sahibi olarak yaratıcıdır. Zerdüştler Avesta'yı dikkat çekici bir ahenkle okurlar. Özel tesbihleri ve ilahileri vardır. (2)

Avesta'nın bölümlerinden olan "yasna" resmi ayinlere ait metinleri "Gatha" da Zerdüst ve etrafındakilerin dini ilahilerini içine alır. (3)

1) Ahmet Kahraman, Dinler Tarihi, S.75

2) Günay TÜMER, Birüniye göre Dinler ve İslam Dini, S.214-216

3) Ahmet Kahraman, a.g.e, s.75, C.Cilacı, D.Tarihi, S.50

Zend i-ne behlevi dininde Avestaya bir şerh olarak kabul edilmiştir. Bu kitap Kuzey Batı İran'da Klasik Zerdüştlüğe muhalif olan bir gurubun görüşlerini ihtiva eder. Dini bir edebiyat kitabıdır. (1)

b) MANİHEİZM İNCİLİ

İran ve mezopotamya dinlerinin bir sentezidir. Onda Budist ve Hıristiyani fikirlerde vardır.

Maniheizmin kurucusu olan Mani'nin ayrı bir İncili vardır. O kurmuş olduğu dinde, mecusi dualizminden, Hıristiyanlıktan, Hint dinlerinden faydalanmış ve bunlardaki bazı fikirlereri birleştirerek bir karışım elde etmiştir. Mani, Budda'nın Hindistana, Zerdüşün İran'a , İsa'nın batıya gönderildiği gibi kendisinin de içinde bulunduğu asırda ki nesle gönderildiği iddia etmiştir. (2)

Birüni, Mani'nin Fadarün'ün öğrencisi olup, ondan mecusi ve Hıristiyan dinlerini, dualizm'i (X) öğrendiğini, sonra Peygamberliğini ilan edip ilk kitabı "Şapurgan"ı Şapur b.Erdeşir'in ismine izafe ettiğini, kendisinin Babil topraklarında gönderilmiş son peygamber, Mesih'in müjdelediği "Faraklit" olduğunu iddia ettiğini söyler. (3)

Mani'nin Hayvan öldürmenin yasaklığı hususunda, Hintliler, ve Hıristiyanların Tesirin de kalmış olması muhtemeldir. Cennette erkeklik-dişilik olmaz. Şeklindeki düşüncesi Yahudi-Hıristiyan kaynaklı olduğu anlaşılmaktadır. "Faraklit" ve İncil'e sahip olma iddiası Hıristiyan dininden aldığı unsurlardır. Mani'nin İncili diğer İncillerden tamamen farklıdır. (4) Mani Tevrat'ın da şeytan işi olduğunu Pavlos'un yazdıklarının değer taşımadığını iddia etmiştir. Mani dininde ayrıca vaftiz ve Evharistia ayini vardır. (5)

c) VEDALARI

Brahmanizm'in dâni kitabıdır. Vedalar kutsal kitapların bir araya getirilmesinden meydana gelmiş bir külliyattır. Bu kitaplara PUPRANA veya PURANA denir. Harfiyyen manası "Eski yazılar" demektir. (6)

1) A.Kahraman ,a.g.e, S.75, O.Cilacı, D.Tarihi, S.50

2) Günay TÜMER, a.g.e, S.217

3) Günay TÜMER, a.g.e, S.213

4) Günay TÜMER, a.g.e, S.219 6) S.Ateş, İslama itirazlar ve K.Kerim cevaplar, s.428

5) A.Kahraman, a.g.e, S.78

x) Düalizm: (Fr. Dualizme) Fel: Felsefede olsun dinde olsun bir birine zıt iki prensip tasarlama sistemi ikilik, ikicilik (7)

7) M.Nihat Özün , Türkçe-yabancı kelimeler sözlüğü, S.52 İst.1962

Veda'lar Hindlilere göre, Allah kelamı olup Brahma ağzı ile söylenmiştir. Brahmanlar, bunun manasını anlamadan okurlar. Ađzdan öğrenirler. Tefsirini pek az kimsé öğrenir. Üzerinde araştırma yapan yok denecek kadar azdır.

Vedaların yazılmasına izin vermezler. Kaybolmasından korkarlar, Vedalar manzumdur. Dört Veda vardır. İçinde emirler, yasaklar, iyi kötü şeyler hk.da bilgiler ibadetle ilgili şeyler, kurbanlar tesbihler vb. vardır.

Veda'nın dörte ayrılmış olduğunu görüyoruz. Bunlar "Riçveda" "Yajurveda", "Samaveda" "Atharvaveda"dır.

Veda bilinmeyi bilmek, purana ise, ilk, eski anlamına gelir. Puranaları, Rişi'ler (hakimler) meydana getirmiştir. 18 purana vardır. Yirmi "Smriti" kitabı, Vedalardan çıkarılmış emir ve yasakları içine alan kitaplardır. Bunların yanında dini hükümlerle ilgili kitapları, kelam, zühd, ilahlaşma, hk.da kitapları vardır. Bunlar arasında diğer bütün dini kitapların içindekileri muhtevi "mahabharata" özel bir yer tutar. (1)

Kur'an-ı Kerim, Şuara sûresinin 196.ayetinde mezkûr PURANA dan bahseder. PURANA: Eski yazılar: Zübur'ul Evvelin" olarak anılır. "Şüphesiz bu Kur'an alemlerin Rabbinin indirmesidir. Uyarıcılardan olasın diye Onu senin kalbine Ruh'ul Emin, apaçık bir arança ile indirdi. O, Zübur'ul-Evvelin de de vardır." (2)

d) TİRİPİTAKA :

Budizm'in Kutsal Kitabı "Tripitaka " veya "Tibitaka" (üç sepet) adı verilen kalın bir mecmuadır. (3) Muhtevası hakkında fazla bir bilgi yoktur. Ancak burada Muhammed Hamidullah farklı bir yaklaşımla meseleyi ele alıyor. Şöyleki:

Kur'an-ı Kerim de bu dine dair doğrudan doğruya bir bilgi vermemektedir. Bazı Kur'an müfessirlerinin gösterdikleri derin araştırmalar sonunda onlar, Budizm'in de Kur'an-ı Kerim de geçmekte olduğunu keşfedip göstermişlerdir: Bu Zülkifl adıyla Kur'an da geçen peygamberler dolayısı ile olmuştur. (Hacc,85,Sad:48)

1) Günay TÜMER, Biruniye göre Dinler ve İslam Dini, S.203-205

2) Süleyman Ateş, a.g.e. S.428

3) Ahmet KAHRAMAN, a.g.e. S.87

Kur'an da Budizmle ilgili izleri takibeden diğer tefsirciler Kur'an-ı Kerim'in su ayetini gösterirler. "İncir Ağacına, zeytin ağacına, Sinin Dağına yemin olsun ki!...Ve su emin şehre yemin ederim ki " (1)

Bu ayette zikri geçen "su Em'in Şehir" Muhammed (A.S)'ın doğduğu şehir olan, "Mekke" ye işaret etmektedir. "Sina (sinin) Dağı" ise doğrudan , insana "Musa " peygaberi hatırlatmakla "Zeytin Ağacı" ile de bütün herkes, Filistin de ki Zeytin Dağı ve "İsa" peygamberi müteala etmektedir. "İncir Ağacı"na gelince, şimdiye kadar hiç kimse kalkıda bunun hakkında, yabancı bir incir ağacı dibinde İrfan'a ulaşan (Vahiy Alan) "Buda" nın kastedilmekte olduğunu ileri sürmemiştir." (2)

e) CAPÇI

Bu, sıkh'ı dininin kutsal kitabıdır. Bu dinin kurucusu Nanek'tir. M.S. 1469 tarihinde Lahor yakınında "Talvendi" denilen yerde doğmuştur.

Çobanlık , Ticaret ve devlet memurluğu yapmış bir şairdi. Şiirlerinde. Allah'dan bahsetmiştir. Birgün nehirde yıkanmış ve ormanda kaybolmuştur. Bu sırada flahtecelliye erdiği söylenir.

İlahi tecelliye erdikten sonra bazı yazılar yazmış bu yazılarını bir kitapta toplamıştı. Adı "CAPÇI" olan bu kitabın baş kısmında zikirle ilgili bir bölüm vardır ki "Fatıha" demektir. Bunda İslami manada Allah'ın sıfatları yer almaktadır. Nanek kaybolmasından üçgün sonra meydana çıkmış ve diğer dinleri inkar ederek kendi görüşünü tebliğe başlamıştır. Hatta bu maksadla Mekke, Medine ve Bağdat'a kadar gitmiş ama hüsnü kabul görmemiştir. (3)

f) KİNGLER

Çin dinlerinden biri olan "Sihizmin" kutsal kitabıdır. Beş mukaddes kitaptan mütüşekkildir. Sinizm hakkında ki bilgiler bu beş kitaba dayanır. Bu mukaddes metinlerin en eski porçaları M.Ö.VI asırdan kaldığı sanılmaktadır. (4)

1) et-Tin,13

2) Muhammed Hamidullah, İslam Peygamberi, C.I.S.700-701

3) A. Kahraman, a.g.e, S.88

4) " " , a.g.e, S.46

g) KİNG-ŞUNG

Konfüçyanizm'in kutsal kitabıdır. KİNG, beş kitaptan mütesekkildir. Şung ise kutsallığı kinglerden bir derece aşağıdadır. Şung da beş kitaptan meydana gelmiştir. Toplam On kitaptır. Her ikisibirden KİNG-ŞUNG olarak isimlendirilir. (1)

ESKİ MISIRLILARIN KİTAPLARI:

Eski mısırda metinler Umumiyetle dini mahiyettedir. Bunlar tam manasıyla vahyedilmiş kutsal kitap vasfı taşımasalar bile, eski din hk.da esaslı bilgi vermektedirler. Bu metinlerden ancak üçünün kitap halinde derlenmiş şeklini biliyoruz. Bunlar 1-Ehramlar, 2-Sandukalar, 3-Ölüler kitabı.

h) EHRAMLAR KİTABI

V. ve VI. Hanedan devrinden kalma olan "Sakara" daki beş küçük eham'ın dehlizleri ile duvarlarına kazılmış metinlerin derlenmiş şeklidir. İçinde dini ayinlerle ilgili metinler ve kralın öbür dünyadaki kaderi hakkında bir takım formüller vardır. (2)

1) SANDUKALAR KİTABI:

Orta İmparatorluk devrinden kalmaz. Tahta sandukaların içinde, işlek hiyeroglif harfleriyle yazılı metinlerden meydana gelmiştir ölüyü öbür dünyada tehdit eden tehlikelerden korumak amacını güden ve ona orada hoş bir ömür sürmek imkanını vereceği zannedilen özel formüllerle doludur. (3)

i) ÖLÜLER KİTABI

Yeni imparatorluk devrinden kalmalıdır. Bunun bölümleri pabirüs tomarlarından toplanmış olup mumyaların sargıları içine yerleştiriliyordu. Kitapların İtina ile yazılmış bazı nüshaları resimlerle süslenmiştir. Bu metin bilhassa sihir formüllerinden ve ölülerin kaderleri ile ilgili dualardan meydana getirmiştir. (4)

1) M.Aydın, O Cilacı, Dinler Tarihi, S.28

2) " " a.g.e, S.33

3) Osman Cilacı, Mehmet AYDIN - a.g.e. S. 33-34

4) Ahmet Kahraman, a.g.e, s.63-64

II. BÖLÜM

KAVİM, LUGAT ve İSTİLAH MANASI, KAVİMİN İRŞAD
ve TEBLİĞDE ÖNEMİ, KİTAB-I MURADDES'DE ADI
GEÇEN KAVİMLER, KUR'AN-I KERİM'DE ADI GEÇEN
KAVİMLER.

AD-SEMUD ve LUT KAVİMLERİ ve ÇEŞİTLİ TAHLİLLER

1- KAVİM NEDİR?

- a- Lügat manası
- b- İstilahî manası
- c- Kavmin irşad ve tebliğdeki önemi,

a) LÜGAT MANASI

Kavim kelimesi arapça bir kelime olup "Ka-Ve-Me" fiil kökünden türetilmiştir. (1) Halk, Ümmet, Cemaat, hısım, kavim, kabile. (2)

Yalnız erkekler topluluğu, aile, eş, zevce, millet akraba, (3) Erler cemaati, rical (4) avak üzere kalkıp oturmak, bir işe başlamak, pazar kurmak, müşteri ile anlaşmak (5) manalarına gelir. Cemisi akvamdır.

b) İSTILAHİ MANASI

Kavim kelimesinin istilahda değişik manalarda kullanıldığını görüyoruz.

Kavim: Dil, İrf, kültür niteliklerinin bir olmasından dolayı birbirlerine bağlı bulunan insan topluluğudur. (6) İnsan topluluğu, bir peygamberin gönderildiği topluluktur. (7)

Kişinin içinde yaşadığı topluluk. Allah tarafından üzerlerine peygamber gönderilen İnsan topluluğu, millet ve ümmettir. (8) Ad Semüd lüt, Nuh, Musa kavimleri vb. gibi

İnsan topluluğu, aralarında münasebet olup birbirlilik teşkil eden insanlar, aynı soydan gelen ve aynı dili konuşan insanlar veya bunların küçük bir bölümüdür. Mesela, Türkmen Kavmi, Kavmi Ad, Kavmi Semüd vb. gibi (9)

Kavim asıl manası itibariyle, kadınların haricinde erkekler topluluğu için kullanılır. Kur'an-ı Kerimde Kadınlarıda içine alacak şekilde kullanılmıştır. (10)

-
- 1) Rağıb el-İsfahani, El-Müfredat fi garib'ül-Kuran, S.418
 - 2) Ahmet Vefik Paşa, Lehçe-i Osmani, S.1278. Osmanlıca 1306/ist.1913
 - 3) D.Mehmet Doğan. B. Türkçe Sözlük S.541
 - 4) Ahteri Kebir, C.II. S.187, osm. mtb. amire. ist. 1310/1917
 - 5) Abdullah YEGİN, Büyük Lügat, S.324. Yeni Asya yay. ist 1975
 - 6) Okyanus Ansiklopedik Sözlük, C.V, s. 1456.
 - 7) Ferid Devellioğlu, Osmanlıca-Türkçe Sözlük, S.597, yeni lügat S. 324
 - 8) D. Mehmet Doğan, a,g.e S.541
 - 9) Şemseddin Sami, Kamus-ı Türki, C.II, S.669-670 Tec.yay. ist.1985
 - 10) Rağıb el-İsfahani, el-Müfredat. S.418-419

Gerçekte ise "Erkekler kadınlar üzerinde kavvamdırlar"⁽¹⁾ ayetinde geçtiği üzere kavim kelimesi erkekler için kullanılmıştır.⁽²⁾ Kadınların yanında bulunan erkekler topluluğu da aynı şekilde kavim olarak kabul edilir.⁽³⁾

Kavim kelimesi hem müzekker hem müennes isimler için de kullanılabilir. Kavim lafu Adem oğullarını ifade için kullanıldığı zaman hem müzekkerliği hem de müennesliği beraberinde toplar. Mesela Kur'an-ı Kerim de Allah'a Teala şöyle buruyor, "Nuh'u kavmi yaladı.: Kezzebet Kavmu Nuhın"⁽⁴⁾ ayetlerinde Hz. Nuh (a.s)'ı yalayanların içerisinde erkeklerin yanında kadınların da bulunduğu anlaşılmaktadır. Çünkü her nebiye tabi olan kavminin içinde kadınlar ve erkeklerde vardır.⁽⁵⁾

XX. asırda ise kavme şu şekilde bir tarif getirilmiştir. Kavim, aralarında din, dil, soy, kültür ve tarih birliği olan insan topluluklarıdır.⁽⁶⁾ Kavim, dil ve kültür birliğine sahip insan topluluğu yani millet anlamına geldiği gibi birkaç kişiden müteşkil erkekler topluluğu ve peygamberin gönderildiği geniş toplum anlamlarına da gelir. K. Kerim de bu manaların hepsinde de kullanılmıştır. Ancak peygamberlerle ilişkili olan kavim kelimesi, genellikle ümmet anlamını taşır. Milletten geniştir, birkaç milletten meydana gelmiş olabilir.⁽⁷⁾

Kavmin sözlük manasını verirken, kavim kelimesinin aynı zamanda kabile manasına da geldiğini belirtmiştik. Merhum Elmalılı, Hucurat Suresinde mezkur olan "VECEALNAKUM ŞÜÜBEN NE KABAİLE LİTEARAFÜ"⁽⁸⁾ ayetinin tefsirinde kavim manasına gelen kabileyi şöyle izah ediyor:

"Şuub, Şa'b'ın Cemi, Kabâil'de Kabile'nin cemisidir. Araplar cemiyet taksimatını insan bedeninin hilkatini esas ittihaz ederek yapmışlardır. Şöyleki insanın kafatasını teşkil eden baş

1) Nisa, 34

2) Ragıb el-İsfahani, el Müfredat, S.419

3) Ahteri Kebir, C.II. s.187

4) el-Hacc, 42

5) Ahteri Kebir, C.II, S.187

6) D. Mehmet Doğan, a.ş.e, S.541.

7) Süleyman Ates, K.Kerim ve Yüce Meali. S.7

8) el-Hucurat, 13

kemiklerinden herbirine "kabile" ve mecrûna "KABAİL" denir. Ve bu baş kemiklerinin birbirine kavusub bitiştiği eke de "Şa'b" itlak edilir. Bir babanın Sulbünden müteşab olan kesretli bir cemaate bundan me'huz olarak kabile denildiği gibi müteaddit kabileleri cami olan ve heyeti mecmuası bir asla mensup bulunan büyük cemiyete de re's ve şa'b tesmiye olunur. Bu suretle bir asla mensub olan cemiyetlerin hepsinin başı ve büyüğü olan cemivet şa'bdır ki kabileleri (kavimleri) ihtiva eyler. (1)

c) KAVMİN İRŞAD VE TEBLİĞDE ÖNEMİ

İrşad ve Tebliğde kavmin önemi tartışılmaz. Tebliğin Umü-mileşmesinde çevrenin çok mühim bir yeri vardır. Bütün büyük davalar başlangıçta çekirdek misali bir kişi ile başlamış adeta şuya atılan bir taştan dolayı meydana gelen helezonik dalgalar gibi yavaş yavaş büyümüş, genişlemiş, ihlas ve samimiyetle birlikte bütün sinelerde ma'kes bulmuştur. Başlangıçta bir çekirdek iken koskoca bir ağaç olmuş tatlı ve lezzetli meyveler vermiştir.

Allah davası Hz. Ademle başlamış, Nuh'la devam etmiş. Hz. İbrahimle kristallesmiş, Hz. Muhammed (a.s)le de zirveleşerek son şeklini almıştır.

Bu yüce dava başlangıcında büyük tepkilerle karşılaşmış, davanın temsilcileri dayanılmaz acılara katlanmışlar, bu uğurda çekmedikleri ve görmedikleri eza ve cefa kalmamıştı. Allah davasının yayılması için maddi esbab açısından güçlü bir çevreye de ihtiyaç olduğu muhakkaktı. Bu güçlü çevreyi bulamayan peygamberler, Rablerinden birçok kimselerin ihsan-ı şahane tarafından müslüman olmaları için dua dua yalvardıkları da bir gerçektir.

Hz. Nuh (a.s) yalnızdı. Kendisiyle hep alay ediyorlardı. Halbuki o kavmini 800-900 sene hakka davet etmişti. Hz. Hud da, Hz. Salih'de, aynı halkanın nebileri idi. Gösterdikleri mucizeler kavimlerini insafa ve heyecana getirmiyordu. Öyle peygamberler gelip geçmişti ki kendisine bir tek insan bile iman etmemişti. Ama onlar, üzerlerine düşen ilahi vazifelerini bihakkın yerine getirmişler ve yüce davadan bir lahza olsun vazgeçmemişlerdi. Yahudi-

1) Elmalılı M.Hamdî Yazır, Hak Dini Kur'an Dil, C.VI, s. 4478

ler. Peygamberlerini testere ile biçmişlerdi. Hz. Yunus b. Metta Ninova vadilerinde az mı ağlatıp sızlatılmıştı. Hz. Musa Sina cöllerinde, Yahudilerin nankörlük ve anlayışsızlıkları karşısında az mı çile, ıstırap çekmişti. Hz. Yahya hep bu yüce dava için şehid edilmemişmiydi? Hz. İsa (a.s) niçin çarmıha gerilmek istenmişti? Hz. İbrahim niçin göklere yükselmiş atesten alevlerin içine atılmıştı?... ve hakeza..

Peygamberler içinde Hz. Lüt (a.s) gibi yalnız, akraba çevresi olmayan bir ikinci peygamber görülmemiştir. Mevzumuzun akışı içerisinde ileride anlatacağımız gibi Onun kardeşleri yoktu. Harran diyarından sodom taraflarına risalet vazifesi için hicret etmişti. Kavminin adlık ve şarlatanlıklarına karşı o kadar aciz, güçsüz kalmıştı ki hanımı bile kendisine ihanet etmişti. Artık O, bu yalnızlığını, "Rabbim ben kavmime karşı zayıf ve mağlup düştüm. Sen bana yardım et" diyerek ifade ediyordu. Kur'anın diliyle. Bu mazlum ve mağdur'un duası arşı titretmiş , yer yerinden oynamış, toprağın altı üstüne çevrilmişti.

Efendimiz (S.A.V) "Allah'ın Rahmeti Lüt'un üzerine olsun! O sağlam bir rükne dayanmakta idi. Lüt'den sonra Allah (C.C) (her peygamberi soy ve neseb bakımından) kavminin zirvesinde gönderdi." (1)

Bu hadis, Lüt'un (a.s) Allah'dan başka bir dayanağının olmadığı belirtiliyor. Burada sağlam bir rükünden maksad Allah'dır. (C.C). Lüt (a.s) sodom ve Gomorre halkına peygamber olarak gönderilmişti. Halbuki bu kavim içinde Lut'un neseb bakımından hiçbir yakını yoktur. Halbuki Hud (a.) Kardeşleri içinde, Salih, kardeşleri Semüd içinde, Hz. Yusuf, Hz. Musa, Davut, Süleyman Zekerriyya, Yahya hepsi Yahudiler içerisinde neş'et etmiş kimselerdi. Hatta alemlerin efendisi (S.A.V) bile kendi kabilesi içinde alemlere Sultan-ı Rusül olarak gönderilmişti. Bu yönüyle Hz.Lüt (a.s) çok şanssız bir peygamberdi. Ama şedid bir rükne, Sağlam, sönmeyen ölmeyen pörsümeyen yıkılmayan fena bulmayan bir rükne dayanmıştı.

Hz. Ali Efendimiz de bu hususa işaret etmişti.

1) O.Zeki Mollamehmet oğlu Tercüm, Sünen-i Tirmizi Terc. C.V.
S.231 Hadis No: 3318

"Bir kisinin kabilesine olan ihtiyacı, kabilesinin ona olan ihtiyacından daha fazladır. Eğer kişi kabilesinden ayrılırsa kabileden bir kişi eksilmiş olur. Kabilesi ondan yüz çevirirse, O bir çok kimsenin sevgi, himaye ve vardımından uzak kalmış olur. O kadar ki, bazan biridiğerine kızdığı zaman "kabilen olmasa, sana ne yapacağımı bilirdim" der. Şimdi size bu mevzu da Allah'n kitabı K. Kerimden Lüt'la alakalı bir ayet okuyacağım:

"Keşke! size yetecek bir kuvvetim olsa veya sağlam bir yere sığınsam" (Hud.30) Buradaki "sağlam bir yerden" maksad aşirettir, kabiledir. Lüt (a.s)ın bir kabilesi yoktu. Kendisinden başka ilah olmayan Allah'a yemin ederim ki Allah (C.C) Lüt'tan (a.) sonra, kabile gibi bir servete sahip olmayan hiç bir peygamber göndermemiştir. (1)

Kavim, Hısım, Akraba, Millet olma O kadar mühimdir ki Efendimiz İslamın bidayetinde önce yakınlarından tebliğ başlamıştı. Çünkü karabet hissi insana daha cazip gelir. Zaten emri ilahi de öyle idi. Kureyşi Ebu Kubeys tepesinde Onun için toplamıştı. Taif'e dayıllarının yanına onun için gitmişti Efendimizi Kureyş'in serrinden Amcası, Ebu Talip himaye etmişti. Akrabalık bağları birçok sevelerin üstünde görülüyordu. Efendimiz (S.A.V), çevre arap kabile reislerinin İslama girmelerini sağlamak için önce onlardan tebliğ başlıyordu. Çünkü Reislerin akrabaları ve ona tabi olanlar bu sayede İslama ısınacaklardı. Evs Hazrec Beni Kureyza, Beni Nadıvr hep bunlardandır.

Yine bunun yanında Efendimiz (S.A.V) Hz. Ömer gibi çevresi ve nüfuzu olan birisinin İslama girmesi için dua ederken hep tebliğ ve irşadın çabını genişletme gayesi güdüyordu. Çünkü Onun ve benzerlerinin müslüman olması ile küfür cephesinden de bir takım kopmalar olacak, İslam kuvvet kazanacaktı.

Efendimizin hiç erkek evladı yaşamamıştı. Abdullah, Kasım ve İbrahim'in daha küçük yaşta vefatları O yüce insanı çok üzmişti. Çünkü nesl-i mübarek'ini devam ettirecek kimsesi yoktu. Ama muradı ilahi öyle gerektiriyordu. Onun mübarek nesli, Kerimesi Fatma anamız ve küçük yaştan beri yanında yetiştirdiği ilmin kapısı olan Hz. Ali'den tele'lü edecek olan Hz. Hasan ve Hüseyinden devam edecek ve günümüze kadar, Ehl-i Beyt'i Resul, binlercesi ile

1) M.Yusuf Kandehlevi, Hadislerle müslümanlık, C.V. s.1831-1832

Hz. NUN, OĞUL ve TORUNLARI

S A M	Y A F E S	H A M
1- Elâm	1- Gomer	1- Kuş
2- Aşur	2- Mecüc	2- Mitsraim
3- Arpakşad	3- Maday	3- Put
4- Lûd	4- Yaman	4- Kenan
5- Aram	5-Tubal	
	6- Meşek	
	7- Tiras	

Tablo:1) TEVRAT'a Göre Hz.Nuh'un Torunları.

YAFES'in Oğulları

GOMER	ME'CÜC	MADAY	- YAVAN	TUBOL	MEŞEK	TİRAS
1. Aşkenaz			1. Elisa			
2. Rifat			2. Tarşış			
3. Togorma			3. Kittim			
			4. Dodarim			

Tablo:2) TEVRAT'a göre Yafes'in Oğul ve torunları.

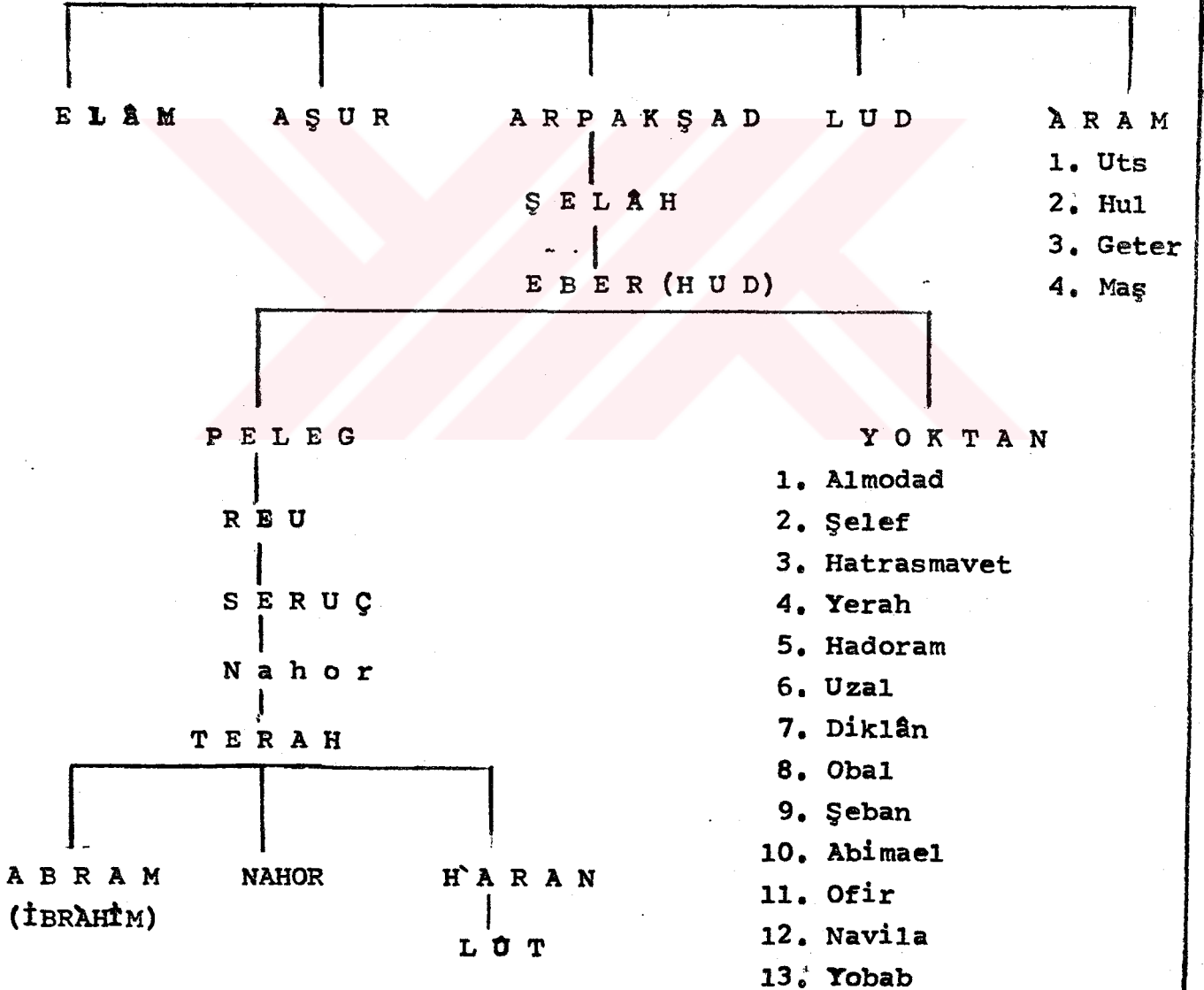
H A M' IN Oğul ve Torunları

K U Ş	MİTSRAİM	P U T	K E N A N
1. Seba	1. Lud		1. Tsido
2. Havilâ	2. Anam		2. Het
3. Sabta	3. Lehab		3. Yebûs
4. Raama	4. Naftuh		4. Amor
a) Şema	5. Patrus		5. Girgaş
b) Dedan	6. Kasluh		6. Hiv
5. Sobteka	7. Kaftor		7. Ark
6. Nimrod			8. Sîn
			9. Arvad
			10. Tsemar
			11. Hamat

Tablo:3) TEVRAT'A göre Hâm'in Oğulları.

ulaşacak ve her bir evlad-ı Resül bütün fitne ve fêsada karşı asırlarını aydınlatacak, nübüvvetin manevi temsilciliğini kıyamete kadar devam ettireceklerdi...

S Â M'in Oğulları

Tablo: 4) TEVRAT'a Göre Sâ m'in Oğulları (Tekvin: X.)

2- KİTAB-I MUKADDES'DE ADI GEÇEN KAVİMLER

Bilindiği üzere Tevrat, muhteva olarak İsrail oğullarının tarihi niteliğinde bir kitap olarak kabul edilmekte veya öyle değerlendirilmektedir. Onun için Tevrat, İsrail oğullarının serüvenleri ile doludur.

Diğer kavimlerden de şüphesiz bahsedilmektedir.

Bunlar: Hz. Nuh ve Kavmi, (Tevrat, Tekvin VI-XI) Lüt Kavmi (Tevrat, Tekvin: XII-XX) İsrail oğulları (Tekvin, çıkış, Levililer'in büyük bir bölümü), Firavun Kavmi medyen Halkı (çıkış, II-III) Filistinler (Tevratın muhtelif yerlerinde serpiştirilmiş olarak rastlanılmaktadır.) Seba Krallığı (I. Krallar, X/1-26) vb.

Öte yandan başlarında peygamber olmadığı halde bir takım devletlerden de bahsedilmektedir. Bunlar, Tevratın Krallar, Daniel ve Hezekiel'in muhtelif bölümlerinde zikredilenlerdir.

Babililer, Asurlular, Filistin ve Kenan diyarında oturan Filistinler, Kenanlılar, medler, Kildaniler (Daniel, IX/1-27), Fars Krallığı vb. dir.

Bunların yanında Hz. Yunus (a.s) un peygamber olarak gönderildiği Nüovalılar (Yunus, I-II) dan ilgili bölümlerde bahsedilmektedir. Geniş malumat edinmek isteyenler Kitab-ı Mukaddes'ten mezkur bölümleri tetkik edebilirler.

3- KUR'AN-I KERİM'DE ADI GEÇEN KAVİMLER

Kur'an-ı Kerim'i incelediğimiz zaman çeşitli kıssalar şeklinde birtakım kavimlerden ve milletlerden bahsedildiğini görüyoruz.

"Onlardan Önce Nuh Kavmi, Res Halkı ve Semüd (Kavmi) de yalanlamıştı. Ad, Firavun, Lüt'ün Kavmi, Eyke Halkı ve Tubba kavmi bütün bunlar peygamberleri yalanladılar. Tehdidimi Hak ettiler (azabıma müstehak oldular) (1)

Bu ayetlerde gördüğümüz gibi kavimlerin büyük bir kısmı bir arada derli toplu zikredilmektedir.

Bu kavimleri kronojik bir sıraya tabi tutacak olursak, Nuh Kavmi, Ad Kavmi, Semüd Kavmi, Lüt Kavmi, İbrahim Kavmi (Harran da Nemrudla mücadeleleri ve Ateşe atılışı vb.) Şuayb'ın Kavmi olan Eykeli'ler veya Ashab-ı medyen, Firavn Kavmi, İsrail oğulları, Sebe Kavmi, Ashab-ı Ress, Tubba Kavmi, Araplar, Rumlar ve Sabiiler'i vb. görürüz.

1) Kâf, 12-14.

Bunlar arasında Kur'an'da en çok zikri geçen kavim İsrail oğullarıdır. 34 surede takriben 130 ayetle anlatılmaktadırlar.

Hz. İbrahim ve kavminden bahseden ayatlar de çoktur. Çeşitli kıssalar halinde, 25 surenin muhtelif ayetlerinde anlatılmaktadır.

Kur'an'da Musa, Firavn ve Kibtilere de geniş bir yer verilmiştir. Firavun kıssaları Hz. Musa ile birlikte geçmekte ve 26 surenin muhtelif ayetlerinde serpiştirilmiş bir vaziyettedir.

Nuh, Ad, Semüd, Lüt ve Medyen kavimleri Kur'an da arka arkaya Kronolojik bir sıra takibedilerek anlatılmakta, peygamberlerinin nasihat ve mücadeleleri, en samimi duyguları bütün canlılığı ile gözler önüne sergilenmekte, heyecanlı bir filmin kareleri gibi sürükleyici bir metodla nazarlara arz edilmektedir.

Bütün bunların yanında Rumlar ve Sabiilerin de Hak din İslama davet edildiklerini de görüyoruz.

Kur'an-ı Kerim bilindiği gibi Araplar arasında zuhur eden Hz. Muhammed (a.s.)a Onların dilinde nazil olmuştu. Böyle bir kitabın Araplardan da bahsetmesi tabiidir. Onbir Surenin muhtelif ayetlerinde arabların Resül-i Ekrem'in diliyle İslama davet edildiklerini görüyoruz. Bu örnekleri çoğalta biliriz.

Şimdi bu kavimlerden bahseden muhtelif Kur'an Ayetlerinden örnekler vererek bu bahsi geçelim.

"Onlara, kendilerinden öncekilerin Nuh, Ad, Semüd Kavminin, İbrahim Kavminin, medyan halkının ve (Lüt kavminin) başları üstüne ters düşen şehirlerin(in) haberi gelmedi mi? (Oralara neler olduğunu duymadılar mı?) Peygamberleri, Onlara açık deliller getirmişti. (Ama inanmadılar, bundan dolayı Allah'ın gazabına uğradılar) Allah onlara zulmediyor değil di. Onlar kendi kendilerine zulmediyorlardı." (1)

(Ey Muhammed), eğer (bunlar) seni yalanlıyorsa (bilki) bunlardan önce Nuh, Ad ve Semüd kavmi de (yalanlamıştı) Lüt kavmi de (yalanlamıştı.) İbrahim kavmi, medyan Halkı da (yalanlamıştı.) Müsa'da yalanlamıştı. Ben de kafirlere (yola gelirler diye) mühlet verdim, sonra onları yakaladım. (Bak), Benim (onları) inkarım nasıl oldu. (nasıl onların nimetlerini mihnete, hayatlarını ölüme çevirdim.): (Halkı) zulmederken helak ettiğimiz nice memleketler vadirki duvarları (alta yıkılan) tavanlarının üstüne çökmüştür. Nice kullanılmaz olmuş kuyu ve nice (ıssız kalmış) sağlam köşk vardır! Hiç yeryüzünde gezmediler mi ki (kendilerinden önce

1) et-Tevbe, 70

mahvolanların yerlerini görsünler de) düşüncekleri kalpleri, işitecekleri kulakları olsun. (akılları başlarına gelsin, hak sözü işitsinler) Zira gözler kör olmaz (Çünkü gözlerin körlüğü, geçici bir görme yetersizliğidir.) fakat (asıl) göğüslerdeki kalpler kör olur. (Asıl felaket, kalp gözünün, basiretin kör olmasıdır. Çünkü insana gerçekleri gösterecek odur. O göz burada kör oldumu ahirette de kör olur. Ama dış göz kör olsada kalp gözü kör değilse bir zararı yoktur. Nasıl olsa şu fani hayattan sonra basiret açılacaktır.) (1)

Nuh Kavmini de, peygamberlerin yalanladıkları vakit onları da boğduk ve onları insanlara bir ibret yaptık. Zalimlere acı bir azap hazırladık. Ad'ı, Semüd'u, Res Halkını ve bu arada daha birçok nesilleri (inkarları yüzünden helak ettik) Hepsine de (uyarmak için) misaller (geçmişlerden hikayeler) anlattık. (Öğüt almayıp, küfürlerinde ısrar edince biz de hepsini helak ettik) (2)

Ad ve Semüd'u da (helak ettik) Bu oturdukları yerlerden size belli olmaktadır. Şeytan onlara yaptıkları işleri süsleyip, onları yoldan çıkardı. Halbuki bakıp ibret alabilirlerdi. (ama almadılar.) (3)

Karun'u, Firavn'ı ve Haman'ı da (helak ettik). Andolsun, Müsa onlara açık delillerle geldi. Fakat onlar o yerde büyüklük taslayıp ayetlerimizi kabüle tenezzül etmediler. (Bizi) seçip gidecek, (elimizden kurtaracak) değillerdi. Hepsini günahlarıyla yakaladık. Onlardan kiminin üstüne taş yağdıran bir fırtına gönderdik. Kimini korkunç bir ses yakaladı. Kimini yere batırdık, kimini de boğduk. Allah onlara zulmedecek değildi, fakat onlar kendi kendilerine zulmediyorlardı. (4)

Onlardan önce Nuh Kavmi, Res halkı ve Semüd'de yalanlamıştı. Ad, Firavun, Lüt'un kardeşleri Eyke halkı ve Tubba kavmi. Bütün bunlar peygamberleri yalanladılar tehdidmi hakettiler (azabıma müstehak oldular.) İlk yaratma ile yorulup acizmi kaldık ki (yeniden yaratmayalım?) Doğrusu onlar yeni bir yaratmadan kuşku içindedirler. (5)

O helak etti önceden gelen Ad'ı, Semüd'ü, komadı (onları) önceden de Nuh kavmini (helak etmişti) Çünkü onlar zulmetmiş ve

1) el-Hacc, 42-46

2) el-Furkan, 37-39

3) el-Ankebüt, 38

4) el-Ankebüt, 39-40

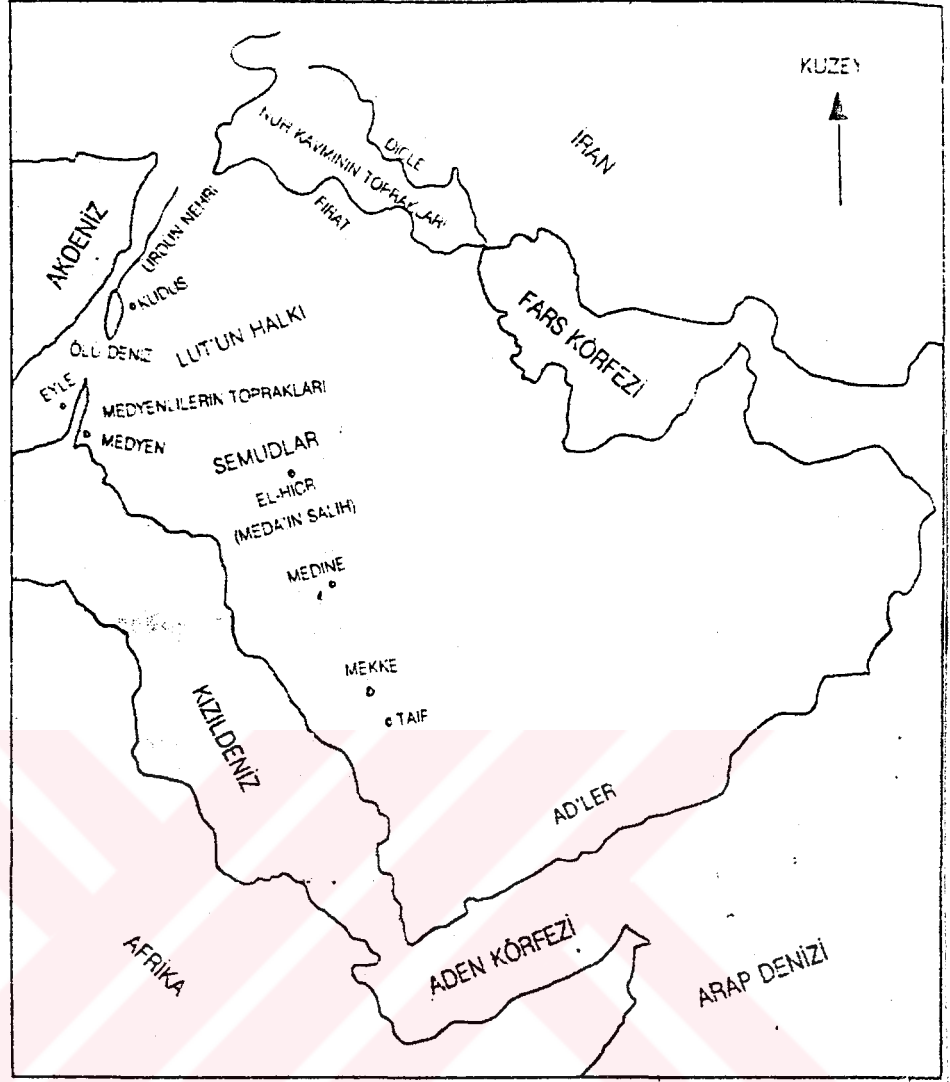
5) Kaf, 12-13

azmış idiler. Alta üstüne getirilen şehirleri (Lut Kavmi-
nin olduğu bölgeleri) devirip yıktı. Onları neler kapladı
neler. (ne acı azaplar göktü onların üstüne) (1)

(1) en-Necm, 50-54

A- AD KAVMI ve HZ. HUD (A.S)

- 1) Ad Kavmi Yaşadığı Coğrafi Bölge ve Özellikleri
- 2) Hz. Hud (A.S) Nesebi ve Hayatı
- 3) Tevrat'da Ad Kavmi
- 4) Zebur'da Ad kavmi
- 5) İncil'de Ad Kavmi
- 6) Kur'an'da Ad Kavmi ve Hz. Hud (a.s)
- 7) Hz. Hud ve Tevhid Mücadelesi
- 8) Ad Kavminin Kültür ve Medeniyet Hayatı

Harita :1) Ad - Semud ve Lüt Kavimlerinin yaşadıkları bölgeleri gösteren harita.

1 - AD KAVMI, YAŞADIKLARI COĞRAFİ BÖLGE VE ÖZELLİKLERİ

"AD" en eski Arabistan kabilelerinden birisi idi. (1) "Ad" şu künye ile marufdu: Ad b. Havs b. İrem b. Sam b. Nüh. Yemen taraflarında meskün olan ve "Kavm-i Ad" İsmi ile maruf bulunan Arab-ı Aribe'nin büyük dedesi olduğu zannedilir. Şeddad ve Şedid isiminde tarihler de geçen bu iki kardeşin, Ad'ın oğulları oldukları söylenir. Bunların, Himyerilerin meliklerinden sayıldıkları da tarihçilerce zikrediliyor. (2)

1) Mevdüdi, Tef-him'ül- Kur'an, C.II, S.48

2) Şemseddin Sami, Kamus'ul-A'lam, C.II, S.3037-İst. 1306/1889

Arab-ı Ariben'in atalarından olan Arab-ı Baide en eski arap kabilelerindenidir ki bunlar çok önceleri yaşayıp, helak olmuş nesilleri tükenmiş ve haberleri kesilmiş kavimlerdir. Ad ve Semüd kavimleri hk.da semavi kitaplarla arap şiirlerinde yer alan bilgilerinin dışında herhangi bir malumat yoktur. (1)

İbn-ül-Esir, el-Kamil fi-t-Tarih adlı eserinde ise Ad için şöyle diyor: Ad'ın babası Avad, O'nun da babası İrem, İrem'in babası da Sam, Sam da Nuh'un oğlu idi. Yani: Ad b. Avad b. İrem b. Sam b. Nuh. Ad nesebce Hz.Nuh'a İntisab ediyordu.

Bu zata aynı zamanda "Birinci Ad" adı da veriliyordu. Bunlar Arab yarımadasının güney kıyılarında yemen ile Umman arasında Hadramut'un bir bölgesi olan AHKAF'da meskundular. Ad'ın nesli, çok uzun boylu, güçlü kuvvetli, çetin aynı zamanda emsali bulunmayan bir fiziki yapıda idiler. Bunlar için K. Kerim'in Araf Suresi 69. ayetinde Allah'u Teala şöyle diyordu:

"Allah'ın sizi Nuh Kavminden sonra, onların yerine hakimler yaptığını, yaratılış bakımından sizi diğerlerinden çok iri yarattığını hatırlınıza getirin" (2)

Ad Kavmi'nin kıssaları çok iyi bilinmekte ve Arab yarımadasının her yerinde anlatılmakta idi. Onların güç, kuvvet ve zenginlikleri hakkındaki hikayeleri çok meşhur hale gelmiş ve neticede kökünden helak edilmişleride ibret alınacak bir örnek olarak anlatıla gelmiştir. (3)

Ad'ın bu kötü şöhretleri isimlerine benzeyen *achi* kelimelerin türetilmesine yardımcı oldu. Mesela: her eski şeye "adi" ve Arkeolojik kalıntılara da "adiyat" diye isim verilir oldu. Hiçbir işleyeni ve sahibi kalmamış ve bu yüzden çoraklaşmış araziye de "adi-al-arz" denilmektedir. (4) Nitekim bu günkü Ad kavminin meskün olduğu bölgeler zırai yönden işlenemez, imar ve ıskan yönüyle kullanılamaz bir haldedir.

Eskî çağ arap şiirlerinde bu kavmin adı sık sık geçer. Arap kabilelerinin nesebi ile ilgilenen neseb otoriteleri, nesilleri kesilmiş, tarih sahnesinden silinmiş ilk arap kabilesi olarak "Ad" Kavmini zikrederler. (5)

1) Hasan İbrahim Hasan, İslam Tarihi, C.II, s.26

2) İbn'ül-Esir, el-Kamil fit-Tarih, C.I. S.85

3) Mevdüdi, Tefhim'ül-Kur'an C.II. S.48

4) Mevdüdi, Tarih Boyunca Tevhid Mücadelesi ve Hz. peygamberin Hayatı, C.I. S.414.

5) Mevdüdi, a.g.e. C.I. S.48

Günün birinde, Ad kavminin yaşamış olduğu topraklarda oturan "Beni Zahl b.Şayban" adında birisinin Resül-i Ekrem (S.A.V) e gelerek, çok eski çağlardan beri Ad Kavmi hakkında anlatıla gelmiş olan hikayelerden naklettiği de rivayet edilmiştir. (1)

Ad Kavminin yaşadığı coğrafi bölge Kur'an'a göre: etrafı Hicaz, Yemen ve Yemame ile muhat olan "Ahkaf" (2) adındaki bir yerdir. Ahkaf: Hıfk'ın çoğuludur. Hıfk yükseklikte, dağ kadar olmayan kum tepesi demektir. Fakat Coğrafyaya göre bu, arab çölünün güneyindeki ıssız bölgenin adıdır. (3) Hud'un Kavmi Ad, Yemen de "Sıhr Bölgesi"nde denize nazır kum tepeleri arasında oturduğundan bu bölgeye "Ahkaf" denmiştir. Dahhak'tan gelen bir rivayete göre, Ahkaf Şam'da bir dağın adıdır. Fakat tefsirler. Ad kavminin Yemen bölgesinde oturduğunda birleşiyorlar. (4)

Ibn-i Abbastan bir rivayete göre: Umman ile mehre arasında bulunduğu söylenmektedir. Ahkaf ile ilgili en kuvvetli rivayet de budur. (5)

Ad Kavmi Ahkaf denen bu yeri merkez tutarak yemen umman ve Hadramuttan Irak'a kadar uzanan çok geniş bir sahaya hakimiyetlerini kurmuşlardı. Tarih yönünden kalıntıları oldukça eski olmasına rağmen Güney Arabistan da Ad kavmine Atfedilen bu kalıntılar halen vardır. Hadramut'un bir bölgesinde Hz. Hud'un (a.s) olduğu söylenen bir mezar bile vardır. (6)

Ibn-i Ishak diyor ki: Ad Bölgesi Ummandan Yemene kadar olan toprakları kapsiyordu. Zamanımız da da Arabistan'ın güneyindeki halk arasında yaygın olan inanca göre, Ad kavmi bu bölgede yaşıyordu.

Buğün "mükella" olarak bilinen kasabanın yaklaşık 125 mil. kuzeyinde Hadramut'ta bir yerde Hz. Hud'(a.s)a ait olduğu söylenen bir mezar vardır ki bu mezarın tarihi bir hüviyeti olmamakla beraber Arapların her yıl burada toplanması, Hadramut'da bazı hareberlerin bulunması ve Güney Arabistanda aynı doğrultuda bir yaygın inancın varolması, Ad Kavminin buralarda yaşamış olma ihtimalini kuvvetlendirmektedir. (7)

-
- 1) Mevdüdi, Tefhim'ül-Kur'an C.II, s.48, Mevdüdi, Hz. pey. ha. C.I 414
 - 2) Ahmed Cevdet paşa Kısas-ı Enbiya, C.I.S.19, mevdüdi, Tefhim,C.IIS.48
 - 3) Mevdüdi, Hz. peygamberin Hayatı, C.I, S.414
 - 4) Süleyman Ateş, K. Kerim ve Yüce Meali, S.504
 - 5) Kamil Miras, Tecrid-i Sarih C.IX, S.90-91
 - 6) Mevdüdi, Tefhim'ül-Kur'an C.II. S.48
 - 7) Mevdüdi, Hz. Peygamberin Hayatı, C.I. s.415

Ad Kavminin idare merkezi IREM şehri idi. Kur'an da "ırame Zat'11-ımed" (1) "yüksek sütunlarla dolu Irem" şeklinde geçmektedir. Bu şehir Yemende San'a ile Hadramevt arasında bulunmuş kadim bir şehirdir. Bu şehir, Sütunlarının bol olması dolayısı ile IREM-İ AD olarak da isimlendirilmiş tir. (2) Irem şehrinin "Şeddad" tarafından inşa ve tezyin edildiği rivayet edilir. Şehrin yeri hakkın da ise Arap Uleması ihtilaf etmişlerdir. (3) Her ne kadar ihtilaf edilirse edilsin Irem Şehrinin varlığı Kur'an'ın şahitliği ve ifadesi ile bir vakıa, bir gerçektir.

İrem Halkının zamanla putperest bir millet durumuna geldiği güçlü bir medeniyetlerinin olduğu, peygamberlerini dinlemediği ve gelen ilahî bir azapla yeryüzünden silindiği hakikatı ortadadır. Ad Kavminin, Yemen'in iç taraflarında sakin bulunmuş olduğu kuvvetle muhtemel olduğundan, bu mezkur IREM şehrinin de SANA ile HAD-RAMEVT arasında bir yerde kurulduğunun muhakkak olduğu noktasında birleşiliyor. (4)

İslam Ansiklopedisinde, Kur'an ve Hadis gerçeklerine inanan bir kimsevi tereddüde düşürebilecek bir ihtimalden bahsediliyor.. Bahsettiği bu ihtimal insan üzerinde bir şüphe bırakıyor. Kur'an ve Hadis gerçeğini bilmeyen bir kimse bu iddia ve ihtimali bir hüccet sayabilir. Çünkü İslam Adını taşıyan bir ansiklopedinin Kur'an gerçeğini gözardı etmesi, üzerindeki sis perdesini daha da kalınlaştırıyor. Söyle ki:

"Ad isimli bir kavmin gerçekten yaşayıp yaşamadığını ve nerede oturduğu meselesi halledilmemiştir. (5) K. Kerim de Ad Kavminin ahvâli toplu bir surette nakledilmiştir. Kur'andaki bu malûmatın başka yerde bulunup bulunmadığı malum değildir. (6) Arablar Ad kavmine dair şecereler vücûda getirmiştirler ve diğer Cihetten bu kavmin, Oman ile Hazramevt arasında ki, barınılmaz büyük kum çöllerinde yaşamış olduğunu kabul etmişler ise de, ne şecerelerin, ne de bu kanaatin bir kıymeti vardır. Arablar ve zamanımızın

1) el-Fecr, 6

2) Şemseddin Sami, Kamus'ul-alem, C.II, S.839, İst. 1306

3) " " , a.g.e. C.II. S.839

4) " " , a.g.e. C.II. S.839

5) İslam Ansiklopedisi, C.I, S.124

6) a.g.e C.I, S.123

birçok alimleri tarafından kabul edilmiş olan Iram ile Aram'ın aynı mefhumu delalet etme keyfiyeti, asla kat'i değildir. (1)

Mevdüdinin su izahı bu iddiaya güzel bir cevap niteliğindedir. El-Ahkaf'ın bu çünkü durumunu gören bir kişi, burada kuvvetli, kudretli medeni ve görkemli bir milletin yaşadığına inanamaz. Bu bölgenin binlerce yıl önce yemyesil ve mamur bir belde olduğu, ama tabiat ve iklim değişikliği yüzünden bir çöle dönüştüğü kuvvetli bir ihtimaldir. Bu günkü haline bakılırsa, burası upuzun bir çöldür, ki kimse içine girmeye bile cesaret edemez. 1843'de Bavyalı bir subay bu bölgenin güney kıyısına varmıştı. Bu subayın ifadesine göre, Hadramuttan, kuzey yaylasından bakıldığında esas çölün bin (1000) metre aşağıda olduğu görülür. Bu dairelere düşen bir şey kısa sürede batır veya harap olur. Arap bedevileri bu çöle girmekten korkarlar. Adı geçen subay, hiçbir bedeviyi çöle gitmeye razı edemeyince oraya tek başına daldı. İfadesine göre, buranın kumu son derece ince olup toz şeker gibidir. Subay, beyaz dairelerden birine su attı. Bu kova ^{kova'sını} beş dakikada içinde kumlara gömüldü. Ve bağlı olduğu ipde eriyiverdi. (2)

2- Hz. HÜD NESEBİ ve HAYATI

Hız. Hüd (A.S) Ad kavmine gönderilmiş kadim peygamberlerden birisidir. Kendisi bu kavme mensuptur. Nesebi hakkında muhtelif şekillerde rivayetler vardır. Bu muhtelif rivayetler kısmen de olsa Ad'ın büyük dedesinin nesebi ile birleşir. Bu^{nu} aynı zamanda İbranilerin dedesi olan ve Tevrat'ta "Eber" diye zikredilen "Abir" ile aynı şahıs olduğu da söylenmektedir. Bir başka yerdede Abir'in oğlu olarak göstermiştir. (3) Rivayetlerden bazıları şöyledir:

a) Hüd b. Abdullah b. Rebah b. Cevb b. Ad b. Avd b. İrem b. Sam b. Nuh. Kudema-i Enbiya'dan olup Yemen ve Hadramevt cihetlerinde meskün olan Arab-ı Aribeden Kavm-i Ad'ın evladındandır. (4)

b) İbn-i Hişam'a göre, Hüd'un adı Abir'dir.

c) Katadeye göre, neseb silsilesi şöyledir:

Abdullah İbn-i Rebah İbn-i Hulüd İbn Ad İbn Avs İbn İrem İbn Sam İbn Nuh. (5)

1) a.g.e, C.I, S.124

2) Mevdüdi, Hz. Peygamberin Hayatı, C.I, S.415

3) İslam Ansiklopedisi, C.II, S.577

4) Şemseddin Sami, Kamus'ul-A'lam, C.VI, S.4768

5) Kamil Miras, Tecrid-i Sarih, C.IX, S.90

d) Hz. Nuh'un oğlu İrem'in evladından Ad b.Avs b.İrem b.Sam Kavm-i Ahkaf'a Allah (C.C) Hud'u peygamber olarak göndermişti. (1)

Kur'an da geçen "Hud" sözü yahudilerin müşterek tavsifidir. Hud, Ceziret'ul-Arab'da "yahudiliği" kabul etmiş bulunmak manası- da, küll halinde bütün Yahudilere verilen isimdir. Hud, has ismi de bu fiil ve isimden müstak gibi görünmektedir. Ve İbranilerin Ceddi ile Hud'un aynı kimse olduğu hakkındaki görüş muhtemel ola- rak bu cihete işaret etmektedir. (2)

Alman ilim adamı "Hirschfeld" in Hud'u mecazi bir şahıs olarak adlandırmasında bir ihtimal haklıdır. (Bak; Beitröge Z. Erklärup des Koran, Leipzig, 1886, S.17, not.4) "Kremers" (Über die Südarabische Sage, S.21. ve devamı)'in iddiasına göre Hud kıssasına, ilk Kraker tabakalardan olan Hadramutta'ki BEREHÜT sebep olmuştur. Bu İddia ve tahmin dikkate değer. (3) Berehut'dan ileride bahsedeceğiz.

Hz. Hud (a), Adem oğulları içinde Hz. Yusuf' (a.s) İstisna edilecek olursa Hz. Adem'e en çok benzeyen bir simaya sahipti. Ticaretle uğraşır. (4)

Hz. Hud (a.s) Kur'an'n ifadesi ile kardeşlerine gönderilmiş- ti. Kavmi şirk ve küfür içerisinde bocaladığı, çirkefi yüzlerine misk-u amber diye sürdükleri bir hengümede peygamber olarak gönde- rilmişti. O kavmini ısrarla Hakka davet etmiş ise de kavimi onu dinlememişti. Cenab-ı Hak bunları ve mamurelerini helak ve harap edeceğini Hz. Hud'a bildirmişti. Hz. Hud'da kendisine inanan As- habı ile birlikte Mekke-i mükerrreme'ye hicret etti ve orada da irtihal ettiği kaydedilir. (5) Şemseddin Sami "A'lam"'ında Hz.Hud için şöyle der: "Yaşadığı zaman tarihin zabdemediği zulem-i meçhuliyet içindedir. " (6)

Kur'an-ı Kerim de Hz. Hud'un Hayatını anlatan bir de Sure vardır. Yahudilerin mukaddes kitabında adı geçmediği (7) halde K. Kerim de ise 37 ayette anlatılması, İslam Ansiklopedisindeki

1) el-Mesûdi, Mürüc'üz-Zehab, C.I, S.41, El-Kamil , C.I, S.85

2) İslam Ansiklopedisi, C.II, S.577

3) a.g.e , C.II, S.577

4) Kamil Miras, Tecrid-i Sarih, C.IX, S.90. E.Çelebi seyahatnamesi, C.IX, S.223

5) Şemseddin Sami, Kamus'ul-A'lam, C.VI, S.4768.

6) " " , a.g.e, C.VI, S.4768

7) Süleyman Ateş, K.K Yüce meali S.220

halkın anlattıklarına göre aızı 10m. uzunluğunda ve 8 m. genişliğinde ve içerive doğru genişliyen bir çatlağa benzer. İçi yanan kükürtle doludur. Kuyudan çıkan boğucu kükürt kokusu ve buradan gelen ses (belki bir volkan gürültüsü) güya cehennemlik kafir ruhların burada ikamet ettiklerine ve geceleyin "Ya Duma! Ya Duma!" diye feryat ettiklerine dair bir efsane anlatılır. İşte bunun için, Hamdani'nin Cezire'de "belde ve mevkilere ait darb-ı mesel mahiyetindeki tabirler." sırasında zikrettiği (galiba ölmüş bir kafirden bahsedirliken) Allah Onu sildi kendini yok etti ve ruhunu Barahuttaki kafirlerin ruhu arasına kattı-denilirdi. (1)

İşte bu Bi'ru Barahuttan pek uzak olmayan bir yerde Hz.Hud'un (a.s) Kabri bulunurki anlatıldığına göre peygamber olarak gönderildiği kavim tarafından öldürülmüştür. Memleket halkının dediklerine göre, bu kabir bir taş yığınından İbret olup civarında Hud'un Kemiklerini ihtiva ettiği farzolunan basit bir Cami bulunmaktadır. Bu merkad'in bütün güney Arabistandaki ziyaret makamlarından en ehemmiyetlisi olduğu muhakkaktır. Hadramut'un bu bölgesine, her yıl şaban avınının 11. günü gelinerek içinde Nuh, İbrahim ve diğer peygamberlerin adı geöen bir takım dualar okunur. Aynı zamanda burada büyük bir pazar kurulur. Senenin diğer zamanlarında buraları ıssızdır. Yakın zamanlara kadar. Hiç kimse, Barahut'a seyahat etmemiştir. Ne 1843'deki meşhur keşif seyahitinde Barahuttan pek uzak olmayan Vadi Dav'an da tevakkuf etmiş olan "Adolph von Wrede", ne de 50 sene sonra Hadramuttan geöen Leo Hirsch, bu vadiyi ziyaret etmek hususundaki niyetlerini tahakkuk ettirememişlerdir. Yakın bir zamanda , Hud (a.s) kabri üzerinde uçan İngiliz tayyarcıları "Bi'ru Barahut" volkanını da aramışlardır. Bunların ifadesine göre o mevkie en yakın olan volkan hakikatte, sönmüş bir yanardağ olup, buradan 50 milden fazla bir mesafeden, musayla vadisi'nde bulunmaktadır. (2)

(Not)

1) İslam Ansiklopedisi, C.II, S.535

2) " " " " , C.II, S.535

Not: Burada dikkati öeken bir husus, Oryantalist bir zihniyette yazılmış olan I. Ansiklopedisinin, bir takım islami mevzularda kasden veya o mevzularda yabancı olmasından dolaylı hatalara düşmesidir. Hz. Hud, Kavminin helakından sonra İslami kaynaklara göre Hicr civarına hicret etmişti. Batılı araştırmacılar Hz. Hud'un Hadramevt civarında izini aradıkları için böyle bir yanlış içerisindedir. Birde Kur'an'ı tenkis düşüncesi de akıldan uzak tutulmalıdır.

3- TEVRAT'DA AD KAVMI

Tevrat Ehli, kitaplarında ne Ad kavmi ile Hud (a.s) den ve ne de Semud kavmiyle Salih peygamberden söz edilmediğini söyler. (1)

İbn-i İshak: "Bunların durumu cahiliyet devrindeki Arablarla, İslamiyetten sonra ki araplarda Hz. İbrahim hk. da söylenenlere benzer." der (2)

İbn ül-Esir: "Ben de derim ki, Tevrat ehlinin bu anlatılanları inkar etmeleri Allah'ın dostu olan İbrahim Halil'i ve risaletini inkar etmelerinden daha hayret verici birşey değildir. Çünkü Tevrat ehli Hz. İsa'nın da nübüvvetini inkar etmişlerdi. (3)

Hud ve Kavmi hk. daki teferruata dair bütün bilgiler İsrailiyyet kaynaklarına dayanmaktadır. Kur'an-ı Kerim de ilgili ayetlerin yorumları hep israiliyyat kaynakları ile irtibatlıdır. Bu bilgiler, bazı yahudi alimlerinin İslam'a girmeleri ile onların malûmâtlarının da İslamın malı olmasına sebep olmuştur. Bazı anlatım ve yorumlara Efendimiz (S.A.V) itiraz etmemiştir.

Buna rağmen, biz , yaptığımız Tevrat tetkikiinde Hz. Hud olma ihtimali olabilecekleri çıkardık. Şöyleki:

"Nuh'un oğulları, Ham ve Şam ve Yafet'in zürriyetleri bunlardır: ve Tufan'dan sonra onlara oğullar doğdu. Yafet'in oğulları: Gomer ve me'cüc ve Maday ve Yavan ve Tubal ve Meşek ve Tiras . (Burada Yafet'in oğul ve torunlarının esamisi teferruatıyla veriliyor.) Ve Ham oğulları: Kuş ve mitsraim ve put, ve Kenan..... (Burada Ham'ın oğulları ve torunlarında esamisi uzun uzadıya verilmektedir.) Eber'in bütün çocuklarının Çocuklarının atası ve Yafet'in Büyük kardesi olan Sam'a da çocuklar doğdu. Sam'ın Oğulları: Elam ve Aşur ve Arpakşad ve Lüd ve Aram. Ve Aram'ın oğulları Uts ve Hul ve Gefer ve maş. Arpakşad Selah'ın babası oldu. Ve EBER'e iki oğul doğdu, birinin adı beleg, (taksim) idi, çünkü onun günlerinde yeryüzü taksim olundu: ve kardeşinin adı Yoktan idi....(Daha sonra Yoktan'ın evlatlarının isimleri zikredilmekte ve Sam'ın oğullarının bunlar oldukları anlatılmaktadır.) (4)

1) İbn-ül Esir, el-Kamil fit-Tarih, C.I, S.95

2) " " , a.g.e. C.I. S.93

3) " " , a.g.e. C.I. S.93

4) Tevrat, Tekvin X.Bab.

.....

"Sam'ın zürriyetleri bunlardır. Sam yüz vasında idi, ve tufandan ikiyıl sonra Arpaksad'ın babası oldu, ve Arpadşad'ın babası olduktan sonra, Sam 500 yıl yaşadı ve oğullar kızlar babası oldu. Ve Arpaksad 35 yıl yaşadı. Ve Şelah'ın babası oldu. Ve Şelah'ın babası olduktan sonra Arpaksad 403 yıl yaşadı ve oğullar kızlar babası oldu. Ve Eber 34 yıl yaşadı ve Peleg'in babası oldu, ve peleg'in babası olduktan olduktan sonra sonra Eber 430 yıl yaşadı ve oğullar ve kızlar babası oldu." (1)

Devamlı Hz. İbrahim'in Atasına gelene kadar geçen soy ağacını sıymaya devam etmektedir. Ve ondan sonra da Hz. İbrahim ve Hz. Lüt (a.s), anlatmaya geçmektedir.

İncelediğimiz bu kısma kadar hiçbir surette uğranılan ilahi azaptan bahsetmiyor. Bol bol secereden başka bir şeye de rastlanmamaktadır. Ancak Dinler tarihi açısından kayda değer kabul edilecek çeşitli mücadeleler Abram(İbrahim) ile başlıyor Bu şecereleri tablo halinde göstermek suretiyle derli toplu bir bilgi vermiş olacağımız kanaatindeyiz.

2) Tevrat, Tekvin XI.Bab.

4- ZEBUR'DA AD KAVMI

Zebur da Ad kavmi ile ilgili en küçük bir malûmat ve ipucu olmadığını yaptığımız tetkikler sonucu gördük. Eldeki zeburlar da hikmetli sözler, vecize ve nasihatlar, Allah'a tahmid ve senalar vardır. Hikâyeve dönük hususlara ağırlık verilmemiştir.

5- İNCİLDE AD KAVMI

Zeburda olduğu gibi İncil de de Ad Kavmi ve Hz. Hud ile ilgili her hangi bir ifadeye rastlanmamıştır. Aynı şekilde, Barnaba İncilinde de mezkur Kavim ve peygamberlerden bahsedilmediğini görüyoruz.

6- KUR'AN-I KERİM'DE AD KAVMI VE HZ. HUD

Buraya kadar incelediğimiz ilahi kitapların hiçbirinde açık seçik bir açıklamaya rastlamadığımız Ad Kavmi ve Hz. Hud hakkında Kur'an-ı Kerim de çok geniş bir şekilde bahsedildiğini görüyoruz. Hz. Hud ve Kavmi 60 civarında ayetle anlatılmaktadır. Biz bu ayetleri bir araya getirerek kompoze ettik. Ayetleri surelerin K. Kerimdeki diziliş sırasına göre ele aldık. Bu ayetlerin hepsini buldukları sure ve ayet numaralarına göre bir tabloda da topladık. (Bu ayetler İslam Ansiklopedisindeki iddiayı çürütüyor.)

KUR'AN-I KERİM'DE AD KAVMI ve HZ. HUD (a.s)

"Ad (Kavmin)e de kardeşleri Hud'u (gönderdik): "Ey kavmim Allah'a kulluk edin, sizin ondan başka ilahınız yoktur. (Ona karşı gelmekten) sakınmazsınız?" dedi. Kavminden ileri gelen inkarcılar dediler ki: "Biz seni bir beyinsizlik içinde görüyoruz ve biz seni yalancılardan sanıyoruz: " "Ey kavmim, bende beyinsizlik yok. Ben Alemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir elçiyim " dedi. "Size Rabbim'in gönderdiği gerçekleri duyuruyorum ve ben sizin için güvenilir bir öğütçüyüm." "Sizi ikazetmesi için içinizden bir adam vasıtası ile Rabbinizden size bir zikir gelmesine şaştınız mı? Düşünün ki (Allah) sizi, Nuh kavminden sonra onların yerine hakimler yaptı. Ve yaratılıştta sizi onlardan üstün kıldı. Allah'ın nimetlerini hatırlayın ki kurtuluşa eresiniz." " Dediler ki "Ya demek sen, tek Allah'a kulluk edelim ve atalarımızın yaptıklarını bırakalım diye mi bize geldin? Eğer doğrulardan isenbizi tehdit ettiğın (o azab)ı bize getir!" Dedi ki: "Artık size Rabbinizden bir azab ve gazab inmiştir. Allah'ın kendileri için hiçbir delil indirmediği (ve hiç bir güç vermediği) sadece sizin ve atalarınızın taktığı kuru isimler hakkında mı benimle tartışıyorsunuz? Bekleyin

öyle ise, ben de sizinle beraber bekleyenlerdenim." Onu ve Onunla beraber olanları, bizden bir rahmetle kurtardık, ayetlerimizi yalayanların ve inanmayacak olanların ardını kestik." (1)

" Ad (Kavmin)e de kardeşleri Hud'u (gönderdik): "Ey Kavmim!" dedi. "Allah'a kulluk edin. Ondan başka ilahınız yoktur. Siz (putları Allah'a ortak koşmakla) Sadece iftira ediyorsunuz!" "Ey Kavmim! Ben sizden bunun için bir ücret istemiyorum. Benim ücretim beni yaratana düşer. Aklınızı kullanmıyor musunuz?" "Ey Kavmim! Rabbinizden mağfiret dileyin, sonra Ona tevbe edin (O'na yönelin) ki gökten üzerinize bol bol rahmet göndersin kuvvetinize kuvvet katsın. Suç işleyerek (Allah'dan) yüz çevirmeyin." Dediler ki "Ey Hud, bize bir mucize getirmedi. Biz, senin sözünle ilahlarımızı terkedecek değiliz ve biz sana inanacak da değiliz!" "(seninhakkında)" seni ilahlarımızdan biri fena çarpmış!" demekten başka bir söz bulamıyoruz!" Dedi ki: "Ben Allah'ı şahit tutuyorum siz de şahit olun ki, ben sizin (Allah'a) ortak koştuklarınızdan uzadım. " O Allah'tan başka (taptığınız ilahlardan da.) Haydi hepiniz bana tuzak kurun! Sonra bana hiç göz açtırmayın (elinizden ne gelirse yapın bakalım!)" "Ben, benimde Rabbin, sizinde Rabbiniz olan Allah'a dayandım. Hiçbir canlı yoktur ki O, O onun perçeminden tutmuş olmasın (Onu dilediği gibi yönetmesin). Gerçekten Rabbin doğru bir yol üzerinde'dir. (O Adildir, yanında kimse zulme uğramaz.)" "Eğer yüz çevirirseniz artık ben (duyurmak için) size gönderildiğim şeyi size duyurdum. Rabbin, sizin yerinize başka bir kavim de getirebilir. Siz Ona hiçbir zarar veremezsiniz. Şühesiz Rabbin, herşeyi koruy(up gözet)endir." "Emrimiz gelince Hud'u ve Onunla beraber inanmış olanları bizden bir rahmetle kurtardık," Onları katı bir azabdan kurtardık."

"İşte Ad (Kavmi) Rablerinin ayetlerini inkar ettiler, peygamberlerine isyan ettiler ve her inatçı zorbanın işine(emrine) uydular. Böylece hem bu dünya da, hem de ahirette peşlerine lanet takıldı. İyi bilin, Ad (Kavmi) Rablerini inkar ettiler, iyi bilin! Hud'un Kavmi Ad, (Allah'ın Rahmet'inden) uzak olsun! (yok olup gitsin). (2)

1) el-Araf: 65-72

2) Hud : 50-60

"Ad'ı, Semüd'u, Res halkını ve bu arada daha birçok nesilleri (İnkârları yüzünden helak ettik.) Hepsine de (uyarmak için) misaller (geçmişlerden hikayeler) anlattık. (Öğüt almayıp küfürlerinde ısrar edince biz de) hepsini helak ettik." (1)

"Ad (Kavmi) de, gönderilen elçileri yalanladı." "Kardesleri Hüd onlara: "Allah'ın azabından korunmaz mısınız?" demişti. "-Ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim." "Artık Allah'dan korkun ve bana itaat edin!" "Sizden buna karşı hiçbir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız Alemlerin Rabbine Aittir." "Siz her yol üzerine, (gelip geçenleri yanıltmak için) bir işaret yapıp boş şeyle mi uğraşıyorsunuz?" "Belki ebedi yaşarsınız diye sağlam köşkler (ve (ve müstahkem kaleler) ediniyorsunuz?" "(Bir kavmi) yakaladığınız zaman zorbalar gibi yakalısınız." "Allah'dan korkun ve bana itaat edin!" "Size, bildiğiniz nimetleri bol bol veren (Allah)tan korkun!" "Size, davarlar-oğullar verdi." "Bahçeler, Çesmeler(verdi)" "Doğrusu ben size büyük bir günün azabı (nın çarpması)ndan korkuyorum." Dediler ki: "Öğüt versen de, öğüt verenlerden olmasan da bize birdir." "Bu(tavır ve hareketimiz) sadece evvelkilerin ahlakı (ve geleneği)dir. (veya bu söylediklerin) evvelkilerin uydurmasıdır." "Biz azaba uğratılacak değiliz." (Böylece) onu yalanladılar. Bizde onları helak ettik. Şüphesiz bunda bir ibret vardır ama yine çokları inanmazlar." Şüphesiz Rabbin, İşte üstün O'dur, Merhamet eden O'dur.(2)

"Ad ve Semüd'u da (helak ettik) Bu, oturdukları yerlerden size belli olmaktadır. Şeytan onlara yaptıkları işleri süsleyip onları yoldan çıkardı. Halbuki bakıp ibret alabilirdilerdi. (ama almadılar.) (3)

"Eğer yüz çevirirlersedeki: "-Ben sizi Ad ve Semüd (kavimlerinin başlarına gelen) yıldırıma benzer bir yıldırıma karşı uyardım." Onlara: "Yalnız Allah'a kulluk edin!" diye önlerinden ve arkalarından peygamberler gelmişti. "Rabbimiz dileseydi, melekler indirirdi. Biz sizin (bize duyurmak için) gönderdiğiniz şeyi tanımıyoruz." dediler. Ad (Kavmi), yer yüzünde haksız olarak büyüklük tasladılar ve: "Bizden daha kuvvetli kim var? dediler. Onları

1) el-Furkan, 38-39
2) eş-Şuara, 123-140
3) el-Ankebüt, 38

yaratan Allah'ın kendilerinden daha kuvvetli olduğunu görmediler mi? Bizim ayetlerimizi de kasden inkar ediyorlardı." Biz de onlara dünya hayatından rezillik azabını tattırmak için o uğursuz günlerde üzerlerine dondurucu bir rüzgar gönderdik. Ahiret azabı ise daha da kepaze(lik)tir. Ve onlara hiç yardım edilmez. (1)

"Ad'ın Kardesini (yani Hud'u (a.s)) On: Ahkaf'taki kavmini uyarmıştı-Onun önünden ve ardından nice uyarıcılar da gelip geçti. (demisti ki)-: "Allah'dan baskasına kulluk etmeyin, ben sizin, büyük bir günün azabına uğramanızdan korkuyorum." Dediler: "-Sen bizi İlahlarımızdan çevirmek için mi geldin? Doğrulardan isen bizi tehdit ettiğin şeyi getir." Dedi ki: "(Azabın ne zaman geleceğini'ne dair) bilgi, ancak Allah'ın katındadır. Ben, benimle gönderilen şeyi size duyuruyorum, fakat sizi cahillik eden bir kavim görüyorum: Nihayet Onun (azabın ufukta) geniş bir bulut halinde vadilerine doğru geldiğini görünce: "Bu, bize yağmur yağdıracak bir buluttur." dediler. Havır, O sizin acele gelmesini istediğiniz şey içinde acı azab bulunan bir rüzgardır. Rabbinin emriyle her şeyi yıkar mahveder. Derken onlar O hale geldiler ki evlerinden başka birşey görülmez oldu. İşte biz suç işleyen toplumu böyle cezalandırırız. Onlara size vermediğimiz servet ve kuvveti vermiştik, Onlara kulaklar gözler ve gönüller yaratmıştık. Fakat ne kulakları ne gözleri, ne de gönülleri kendilerine birşey sağlamadı. Zira (düşünüp ibret almıyorlar tersine), bile bile Allah'ın ayetlerini inkar ediyorlardı. Ve alay edip durdukları şey, kendilerini kusatıverdi. Andolsun biz çevrenizdeki kentleri de yok ettik ve belki (küfürlerinden) dönerler diye ayetleri tekrar tekrar açıkladık. Allah'dan başka kendilerine (Allah yanında) yakınlık sağlamak için tanrı edindikleri şeyler kendilerine yardım etselerdi ya: Hayır, (tanrıları), onlardan (uzaklaşarak) kaybolup gittiler, (Çünkü hakikat karşısında yalan durmaz, Hak karşısında batıl yok olur, gider.) İşte onların yalanları ve uydurmaları budur." (2)

"Ad (Kavmin)de de (İbret alınacak şeyler vardır.) Onlara, köklerini kesen bir rüzgar gönderdik. Üzerinden geçtiği hiç bir şeyi bırakmıyor, Onu (Çürütüp) kül gibi ediyordu. (3)

1) Fussilet; 13-16.

2) el-Ahkaf; 21-28.

3) ez-Zariyat; 41-42

"Ad'de yalanladı, azabım ve uyarılarım nasıl oldu? Biz onların üstüne uçursuz mu uçursuz bir günde uçultulu kasırgayı saldı. İnsanları sanki köklerinden sökülmiş hurma kütükleriymişler gibi koparıp deviriyordu. Nasılmış benim azabım ve ikazlarım? Andolsun biz Kur'an-ı ööüt almak için kolaylaştırdık, ööüt alan yok mudur? (1)

"Semüd ve Ad (kavimleri), başa çarpan hadiseyi yalanladılar. Bu yüzden Semüd (Kavmi) azgın bir vak'a ile helak edildiler. Ad (Kavmi) ise uçultulu, azgın bir kasırga ile helak edildiler. (Allah) Onu, yedi gece, sekiz gün ardı ardınca onların üzerine musallat etti. (O vakıa da bulunsaydın, O tarihin mehabetlerini kaydettiği bu insanları ve) O kavmi orada içi beş hurma kütükleri gibi yere serilmiş görürdün. İşte şimdi (bak!) onlardan geri kalan bir eser görebiliyor musun? (2)

Görmedin mi Rabbin ne yaptı Ad (kavmin)e? Yüksek sütunlarla dolu İrem'e? ki, şehirler arasında Onun esi-benzeri yaratılmamıştı. (3)

Sure no	Sure Adı	Ayet No	Sayfa
7.	A'raf Suresi	65 - 72.	157 - 158.
11.	Hud Suresi	50 - 60.	226 - 227.
25.	Furkan Suresi	38 - 39.	362.
26.	Şuara Suresi	123 -140.	371 -372.
41.	Fussilet Suresi	13 - 16.	477.
46.	Ahkâf Suresi	21 -26.	504.
51.	Zâriyât Suresi	41 - 42.	521.
54.	Kamer Suresi	18 - 22.	528.
69.	el- Hâkka Suresi	4 - 8.	565.
89.	Fecr Suresi	6 - 8.	592.

Tablo:5) Kur'an-ı Kerim'de Hud Kavmi ve Hz. Hud (a.s.) dan bahsedilen Sureler ve ayet numaraları.

- 1) el-Kamer. 18-22,
- 2) el-Hakka. 4-8
- 3) el-Feer. 6-8

7- HZ. HUD ve TEVHİD MÜCADELESİ

Nuh Tufanından sonra dünyamızda yeni bir hayat başlamış ve hızla çoğalan insanlar dünyanın değişik bölgelerine yayılmaya başlamışlardı. Bu sırada Hz. Nuh'un torunlarından biri olan Ad'da Yemen de Hadramut civarında AHKAF adıyla bilinen bir yere yerleşmişti. (1) Ad'ın nesli çoğala çoğala nihayet büyük bir kavim oldu. Bu kavim dedeleri Ad'e nisbet edilerek Ad Kavmi diye anılmaya başlandı. Ad kavmi diye anılmaya başlandı. Ad kavminin yaşadığı yerlerin suyu ve yağı bol ve toprağı çok bereketli idi. Bağlar bahçeler yeşil yeşil vadiler, her tarafı cepe cepe sarmıştı. (2)

Ad kavminin insanları uzun boylu, iri cüsseli ve güçlü kuvvetli idi. Güçleri, kuvvetleri boyları ve cüsseleri ile meşhur olan bu insanlar insan sağlığına önem vermenin karşılığını görüyorlardı. Bundan dolayı tuttuklarını koparacak ve kayaları tuz buz edecek güçlü bir yapıya sahiptiler. (3)

Ad Kavminin yerleştiği topraklar Tufandan sonra suların bıraktığı bereketle cennet kadar güzeldi. Sular şırıl şırıl akıyor, bınarlar fısırlıyordu. Ad kavmi bu toprakları ekip biçmeye başladı. Her taraf bahar yeşilliğine bürünmüş, tarlalar gözlerin alabildiğine ufku derinliklerine uzanmıştı. Artık yeni bir hayat başlamıştı. Adlılar kendileri için bir şehir kurmaya başlamışlardı. Şehir az zamanda büyüdü ve gelişti. Yemen ülkesinin en gözde can alıcı beldesi oldu. Büyük yapılar, koca koca mermer sütunlar üzerinde yükseliyordu. Sokaklar genişledi. Köşe başlarını büyük parklar süslüyordu. Birçok da eğlence yerleri yapılmıştı. Bunlar halis bir arap kavminden oluşmuşlardı. O günlerde hiç bir memlekette henüz bu kadar güzel, bu kadar yüksek binalı ve eşsiz olarak kurulmuş ikinci bir şehir yoktu. Onun için bu şehire İREM adı verildi. (4) Kur'an İrem için şöyle diyordu:

"Yüksek sütunlarla dolu İrem'e? ki şehirler arasında onun esi yaratılmamıştı. (5)

İrem Halkı insan sağlığının çok önem veriyorlardı. Hepsi güçlü kuvvetli insanlardı. Vücutları sağlam, yumrukları sağlam pazuları güçlü idi. İrem'i düşmandan muhafaza için dört bir yanını surlarla çevirmişlerdi. Elindeki çekiç ve baltalarıyla taşları güzelce yontuyorlar ve bu taşlardan da heykeller yapıyorlardı. Bunun yanında şehri düşman saldırılarından korumak için de ordular

- 1) A. Cevdet paşa, Kıyas-ı Enbiya, C.I.S.19, el-Kamil, C.I, S.85
- 2) Bünyamin Ates, Mehmet Dikmen, Peygamberler Tac S.163
- 3) İbn'ül-Esir, el-Kamil fit-Tarih, C.I, S.85
- 4) Ömer Faruk Gürtenca, Peygamberler Tarihi, S.82
- 5) el-Fecr. 7-8

meydana getirmişlerdi. Bu günümüzün modern dünyasının anlayışında bir modeldi. Kısacası İremliiler herşeyleri ile emsalsizdi. O kadar ki şehirlerin dışında yüksek tepelerde, kireçle dondurulmuş gayet sağlam ve muhteşem köşkler kurmuşlardı. Bu köşk ve sarayların bahçelerinde havuzlar vardı. Akıllara durgunluk verecek bir muhteşemlikte idi. (1)

Bu ihtişam, bu görkem İremliilere Hakkı unutturdu. Kendi elleri ile yaptıkları putlara tapmaya başladılar. Ahiret duygusunu vitirdiler. Ve zayıfları ezmeye başladılar. Kuvvet ve mevkilerine güvenerek. "-Bize karşı çıkacak kim var? En kuvvetli kimseler biziz diyor neydan okuyorlardı. Halbuki bu güç kuvvet onlar için bir imtihandı. Onlar bunun farkında değillerdi. Bu meydan okuma yetmiyormuş gibi çöl yollarına bazı yanlış ve şaşkırtıcı yol işaretleri koyuyorlar, bu işaretlere kanarak çöle dalan bir takım masum insanlar çöllerde perişan oluyorlardı. Yolunu kaybedenler, güneşin yakıcı sıcağı altında ve sıcak kumlar arasında can çekişerek ölenlere kahkaha ile gülüyorlar zulümden zevk alıyorlar vicdanları birazcık olsun yumuşamıyordu. (2) Bunlarda Tufanda helak olup giden ve Allah'ı tanımayan ataları gibi zulümde putperestlikte de ısrar ediyorlardı. (3)

İşte bu azgın kavme merhamet eden Allah, sırf, O engin Rahmetinin gereği olarak Hz. Hud'u (a.s) peygamber olarak gönderdi. O, hazret, onlara putlara tapmamalarını söyleyecekti. O kavmini başkalarına, aciz ve zaif insanlara zulmetmemelerini onlara karşı merhametli olmalarını tavsiye edecekti. Yol kesmemelerini, mallarını yağmalamamalarını bu fii'lin çok kötü bir şey olduğunu anlatacaktı. Allah'ın kendilerine verdiği bunca nimetlerine şükretmelerini hatırlatacaktı. Nihavet onlara Allah'ın birliğine inanmalarını yalnızca ona ibadet etmelerinin gerektiğini anlatacak, İremliileri imana davet edecekti. Şükürden şirke değil, şirkten sükre çağıracaktı.

Bu Zalim ve hunhar kavim arasında halim-selim ve müsfik bir kimse yaşıyordu. Ki bu zatın nesli, bir kaç nesil öncesinde Hz. Nuh'a (a.s) dayanıyordu. İsmi HUD idi. Nur-u Muhammedi (a.s)

1) O.F. Görtunca, p. tarihi, S.83

2) O.F. Görtunca, p. tarihi, S.82

3) " " " , p. tarihi, S.83

Adem, Sit, İdris ve Nuh Peygamberlerden sonra şimdide O'nun alının da parlamaktavdı. Kur'an da "Ad'a da kardeşleri Hüd'u rasul olarak gönderdik." (1) buyrulur.

Hüd (a.s) temiz ve itibarlı bir aileye mensuptu. Bir haska ifade ile Hud (a.s) nesebe diğer bir kavimden değildi. Tefsirlerde Hud (a.)un nesebi hk. da iki rivayet vardır. Birincisi: "Hud İbn-i Abdillah İbni Rebah İbni hulud İbn'ul avs İbni İrem İbn-i Sam İbn-i Nuh (a.s)dır. İkinciside Hud İbni Salih İbni Erfahsad İbni Sam İbni Nun İbni Ammi ebi Ad (Ad'ın amcazadesi)dir. (2) Bundan dolayı temiz ve itibarlı bir aile- ve mensubdu doğruluğu dürüstlüğü cesaret ve zekası ile kavmi içerisinde sevilir bir zat olmuştur. Halkın öylesine güvenini kazanmıştı ki, ona "emin" lakabını vermişlerdi.

Hz. Hud kavminin sapıklığına ve zulümlerine son derece üzülüyor ama karşı çıkamıyordu. Derken Allah (C.C) tarafından Hz. Hud'u peygamberlikle vazifelendirdi. Kur'an diliyle "Ad'a kardeşleri Hud'u gönderdik..." (3)

Hud (a.s) peygamberlikle vazifelendirilince o da vavaş vavaş kavmini hakka davete başlamıştı. Hud, Kavminin huy, ahlak ve mizacını bildiği ve onların zavıf yönlerinden haberdar olduğu için bu hususları göz önünde bulundurarak tebliğ başlamıştı. Putlara tapan maddi güç ve kuvvetleriyle gururlanan kavmini bu isten vazgeçmeve davet ediyordu. Ve Kavmine şöyle diyordu: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin, sizin ondan başka bir ilahınız daha yok. Siz sade iftira edip duruyorsunuz. (4) Ey Kavmim Allah'a kulluk edin, ondan başka bir ilahınız daha yok. Siz Hala O'nun azabından sakınmayacakmısınız? (5)

Hud Kavminin, O küfre dalmış ileri gelenleri, kavmin üluları Hz. Hud'un bu davetine mukabil dediler ki: "Ey Hud! her halde biz senibir çılgınlık içinde görüyoruz." (6)

Ama Hud (a.s) Onların bu tavrına karşı yılmadan irşad vazifesine devam ediyordu. O kavmini veniden ikaz etti.

" Ey kavmim dedi: Ben de hiçbir çılgınlık yok, lakin ben Alemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir Resul'üm sizlere Rabbinin risaletini tebliğ ediyorum. Ve ben sizin için emin bir nasihim. (7)

1) Hud, 50

2) Elmalılı, Hak dini Kur'an Dili, C.IV. S.2780

3) Hud, 50

4) Hud, 50

5) A'raf, 65

6) el-A'raf, 66

7) el-A'raf, 67-68

Yine Hz. Hud sözlerine şivle devam etti:

"Ben sizin iyiliğinizi isteyen bir elçiyim. Sizi inzar etmek için içinizden bir adam vasıtası ile size Rabbinizden bir ihtar geldiğine inanmıyor da teaccübümü ediyorsunuz, sasırıp kalıyormusunuz? Düşünün ki O sizi Nuh kavminden sonra onların yerine halifeler kıldı. Ve size varadılış bakımından onlardan uzun boy nos verdi. O halde Allah'ın nimetlerini unutmayın zikredip hatırlayın ki felah bulup kurtuluşa eresiniz. (1)

Ad Kavmi Hz. Hud'a Cevaben:

"Ya! dediler: sen bize yalnız Allah'a tapalım, atalarımızın tapageldiklerini bırakalım diye mi geldin? Eğer sadıklardan isen haydi bizi tehdit edip durduğunun azabını başımıza getir de görelim. (2)

Halbuki Allah (C.C) Zalimin cezasını vermekte acele etmez. Ona belli bir mühlet tanır. Fırsat verir. Onlar bunu bilmiyorlardı. Hz. Hud dur durak bilmeden sabırla, kavminin nankörlüklerine rağmen irşadına devam ediyordu. Onlar ise Hud'un sesine kulak vermiyor bildiklerinden sasmıyorlardı. Yine büyük büyük kuleler binalar inşa etmekte yarışıyorlardı. İşlek volların kenarlarına kurdukları kale ve konaklarından Hz. Hud ve misafirleriyle alay ediyorlar insanların O'na gitmelerine mani oluyorlardı.

Kuvveti hakbilen, her hareketinde menfaatlerini ön planda tutan, manevi değerlerden uzaklaşan Ad Kavmi Hz. Hud (a.s)un bu Cansiperane gayretlerine bir türlü mana veremiyordu. Onlara öre, bu davetin altında mutlaka maddi bir menfaat yatmaktaydı. Aksi takdirde hiçbir kimse bir hiç uğruna ısrarla böylesine bir mücadelenin içine girermiydi. Ad kavmi bu düşüncelerin kritiğini kendi aralarında yaptıkları gibi bunu Hz. Hud'a da açıklamışlardı.

Bu her devirde böyle olmuştur. Kavmi Hz. Nuh'a aynı şeyleri söylememişlermiydi. Diğer peygamberlerin kavimleri de hep aynı nakaratı tekrar edip duruyorlardı. Kısacası tarih bir tekerrürdü...İnsanlar herbirisi ayrı ayrı asırlarda da yaşasalar

1) el-A'raf 69.

2) el-A'raf 70.

bu itirazlara peygamberlerin verdiği cevaplarda hen avni olmuştu. "Bizler yaptığımız bu tebliğe karşı sizden bir ücret ve mükafat istemiyoruz. Bizim ücretimizi mükafatımızı ancak ve ancak Allah (C.C) verecektir..." diyerek kainatı gür sedaları ile velveleye veriyorlardı:

Hz. Hud kavminin ücret ve menfaat ithamın redderek sözlerine sövle devam ediyordu:

"Ey kavmim! Siz hiçbir ihtiyacınız olmadığı halde, size kükuru bir gurur vermektan başka bir faydası olmavan saravlar yapıyorsunuz. Sanki içinde ebediyven kalacakmışınız gibi, onları çok sağlam yapıyor, ve havuzlarla çiçeklerle israfa girecek şekilde süslüyorsunuz. Yol kenarında yapılmış olduğunuz kuleler de ise faydasız ve gayesiz oyunlar oynuyor gelip geçenlerle bilhassa benim misafirlerimle alay ediyorsunuz.

Ey kavmim! Siz bununla da kalmayıp gücünüzün vettiği zavallı kimseleri yakalıyor ve onlara hunharca işkenceler yapıyorsunuz. Böylesine zalim ve Cebbar bir kavim nasıl doğru yolda olur ve nasıl irşada muhtaç olmaz?" (1)

Hz. Hud(a.s) bu sözüyle onları insafa çağırıyordu. Ve kurtulus reçetesine onlara şu şekilde takdim ediyordu:

"Ey kavmim! Siz şunun-bunun değil öyle bir zatı zülcelalin emrine itaat edin ve yasaklarından tevakkı edin ki, size sayılmayacak kadar çok develer, sığırılar, koyunlar ve bunları besleyecek ve siz öldükten sonra bunlara sahip olacak evlatlar bağlar bahçeler, ihsanetti bütün bunca nimetler, ona şükür ve hamdi gerektirmez mi? Şayet siz Allaha ihanıp ona kulluk yaparak bunca nimetlerin şükürünü eda etmezseniz dünva ve Ahiret nimetlerinden mahrum ederek siddetli bir azabın sizlere gelip çatmasından korkarım." (2)

Ad Kavmi, Allah'ın kendilerine verdiği güç, kuvvet, bereketli hayvanlar, münbit ve sulak topraklar, yeşil vadiler ve bol nesil sayesinde iktisaden yüksek bir hayat seviyesine ulaşmışlardı. Fakat bu durum onları Allah'ı şükre ve ibadete sevke-deceği yerde aksine hırs ve tımaları zıyadeleştiriyor, küfür

1) eş-Şuara, 128-130

2) eş-Şuara, 130-135

ve isyanlarını arttırıyordu. Zaman ilerledikçe azap ve helakî daha fazla hak ediyorlardı. Ad kavmine bu kadar nimetler ihsan-
eden Cenâb-ı Hak, onlardan bu ihsanlarına karşı kendisini ta-
niyüp itaat etmelerini verdiği nimetlerine sükretmelerini ist-
tiyordu. Onlar ise isyan ve nankörlükte varis halinde idiler.

Bu durum günün birinde artık gazab-ı ilahîyi celbedip helak-
larını netice verebilirdi. Onun için Hz. Hud ikazlarına devam
etti. Hz. Hud'un ikazlarından birine kavmi tenkiyle karşılık
vererek sövle dediler:

"Ya Hud! Sen isteer vaadet istersen etme. Bizim için
senin va'detmenle etmemen arasında hiçbir fark yoktur. Çünkü
sen bu ise baslavali beri, bizim putlarımıza, kulelerimize
halka ve voldan gelip geçenlere karşı yaptıklarımıza, dil uza-
tıp dünya ve ahirette kahredici bir azaba düçâr olacağımızı
söyleyip duruyorsun. Halbuki, bizim bütün bu eskidenberi varın
geldiğimiz sevdeler dedelerimizin yaptıklarından farklı bir sev-
değildir. Eğer bu hareketler bir azabı gerektiriyor ise, neden
onlara birsev olmadıda kabirlerinde rahat rahat uyuyorlar. Öyle
ise ey Hud bize de azap gelmēvecek ve bizdahî sana ve ne'de
senin Rabbine inanacağız. Hemde bildiğimiz gibi yaşacağız. (1)

Ad Kavmi bu sözleriyle açıkca Hz. Hud'a ve Cenab-ı Hakka
açıkca isyanlarını ilan ediyorlar ve buldukları bu hal üzere
devam edeceklerini kesin olarak belirtiyorlardı. 400 sene gibi
uzun bir zamandan beri çetin şartlar altında vazifesini ifa eden
Hz. Hud'u bu sözler son derece üzümüştü. Bunun üzerine Cenab-ı Hak
bu beldenin vağmurlarını kesti. Bağlar bahçeler kurumaya, hayvan-
lar telef olmaya ve güçlü kuvvetli kavim de dermansızlıklar zuhur
etmeve başladı. Bu yüzden nesil de kesildi. (2)

Devamlı bunaltıcı ve kuru bir rüzgar esiyor, halkın dudak-
larını ve ses yollarını kurutuyordu. Nerede ise ağızlarını güç-
lkle açıyor, zorla nefes alıyorlardı. Tozdan dumandan göz gözü
göremiyordu. Ad kavmi, bir rivayete göre üç sene böyle perisan
yaşadı. (3)

1) es-Şuara, 136-138

2) Ö. Nasuhi Bilmen, K.Kerim Türkçe Meal-i Alisi ve Tefsiri, C.II
S.1482

3) M. Vehbi, Hülasat'ül Bevan, C.IV. S.1668.

Ibn-i İshak anlatıyor: Ad Kavminin Hz. Hud'u tekzibetmeleri üzerine çok şiddetli bir kıtlığa maruz kaldılar, Bunun üzerine onlar şöyle bir karar aldılar ve dedilerki:

"-Sizlere yağmur suyu ve bereket getirmek üzere içinizden bir heyet seçilsin, Mekke'ye ve gönderilsin!"

Bu karar üzerine aralarından seçtikleri Kavs b.Ayr, Lukav b.Hezzal ve müslümanlığını gizleyen Merse'd b.Sa'd, Gūlhūme b. el-Hayberi ve Būvūk Ad'ın oğlu Fulan b.Ad'ın Lokman adlı oğlu ile birlikte yanlarına 70 kişi daha alarak Mekkeye gönderildiler.

Hev'et Mekkeye varınca, Harem-i Şerif'in dışında ve Mekke de oturan Muaviye b.Bekr'e misafir oldular. Muaviye onlara bol bol ikramda bulundu. Gelen heyetin çoğu bu zatın dayıları ve eniş-teleri idi. Çünkü Lukaym, Bekrin kızı ve Muaviyenin kız kardeşi Huzeyle ile evli idi. Lukaym bu izdivactan meydana gelen çocukla-rını muaviyenin yanına göndermiş Onun tərbiyesi altında bulun-u-vorlardı. Bu Çocukların adları: Ubeyd, Amr, Amir, Umeyr idi. Bun-ların neslinden gelenlere Lukaynın oğulları denilirdi. Bunlar I. Ad kavminin Bakıyyesi olan son Ad kavmini teşkil ediyorlardı.

Heyet muaviyenin yanında misafir olarak bir ay kadar kaldı-lar. Kendilerine verilen vazifevi unuttular. Zevkü sefava daldılar. Müskirat içerek sarhoş oldular. Muaviyenin iki güzel sesli şarkıcı ve oyuncu Cariyesi vardı. Bunlar misafirlerini eğlendirmek, onlara hoş vakit geçirtmek için şarkılar söylemekte, çekirge gibi zıpla-yarak oyunlar oynayıp misafirlerini mest ediyorlardı.

Ev sahibi muaviye, bu misafirlerinin oturma süresinin uza-dığını görünce, artık onlarla ilgilenmez olmuş, kendi hallerine bırakmıştı. Halbuki onlar bu iş için gelmemişler ama vazifelerini unutmuşlardı. O buna çok üzülüyordu. Onların hali O'na çok ağır geliyordu. Ve kendi kendine Dayılarım içki ve eğlenceden helak oldular ne yapayım" diyordu. Misafirlerine bir türlü vazifelerini hatırlatamıyor, "Çıkın gidin" de diyemiyordu. Bu durumu iki cariye kıza anlatmış onlardan yardım istemişti. Kızlar ona: "Sen bize bunları ikaz edecek dokunaklı birkaç satırlık şiir yaz biz de oynarken senin şiirlerini şarkı gibi söyleriz. Belki bununla in-tibaha gelirler ve böylece onları gönderebiliriz."

Bunun üzerine muaviye manalı ve müessir birkaç satır şiir yazarve Cariyelere verir. Onlarda oynarken bu şiiri şarkı halinde okurlar. Şarkıyı duyan heyet kendilerine gelerek birbirlerine:

"Ey kavim, ey cemaat! Kavminiz kıtlık ve beladan kurtulmak için bizleri kurtarıcı olarak ve bir çare aramak üzere ta buralara kadar gönderdi. Halbuki bizler burada zevkü sefaya daldık. Kavminiz orada susuzluktan kırılırken biz burada eöleniyoruz. Haydi kalın şu su işini hall için Harem'e gidelim derler. Bunun üzerine müslümanlığını gizleyen Mersed b.Said heyete şöyle der:

"Allah'a yemin ederim ki, sizin duanızla Allah size su vermez. Gökten su inip kavminizde susuzluktan kurtulamaz. Ancak bir tek çare vardır. O da peygamberleriniz Hz. Hud'a inanmak. O'na ibadet ve iman etmektir. Bunu yaparsanız O vakit Allah sizin duanızı kabul eder. Ve böylece kavminizde susuzluktan kurtulma olur."

Mersed b.Said, böylece müslümanlığını da açığa vurmuş oldu. Mersed'in bu konuşması üzerine , Muaviye'nin dayısı Cülhüme b.Hayberi Muaviyeye "Mersed'i bizden ayır. Onu hapset!" der. Sonra geri kalanların hepsi Mekke'ye giderler. Ad'e yağmur göndermesi için dua ederler. Bunun üzerine yüce Allah (C.C), bunların buldukları yere, Bevaz-Kırmızı-Siyah olmak üzere üç ayrı renkte, bulut meydana getirir. Ve gökten bir ses bu heyetten Kayl b.Ayr'e şöyle seslenir:

"Ey Kayl! Şu bulutlardan kendine ve kavmine bir bulut seç!"
Fatı.:

"Seçtim! Ben siyah bulutu seçtim. Çünkü siyah bulut çok su tasır!"

Bunun üzerine aynı münadi şöyle nida etti:

"Sen kavmine ve ve kendine su değil öldürücü kül fırtınası seçtin ! Lüzziye oğullarından gayri bütün Ad kavmi küçüğü ve büyüğü ile helak olacaktır!" (1)

Ad Kavmi gönderdikleri temsilcilerinin yağmur dualarının neticesini bekleye dursunlar, bu kıtlığı fırsat bilen Hz. Hud (a.s) onların, zaaf ve acizliklerini göstererek tevbe ve istiğfar etmelerini isteyerek hakka davet ediyor ve şöyle diyordu:

"Ey kavim! İddedi Allah'a ibadet edin! Mabud olarak ancak ona tanıyın, ancak ona kulluk edin. Size ondan başka hiçbir tanrı

1) İbn'ül-Esir, el-Kamil fit-Tarih, C.I. S.86-87

yoktur. Siz sadece iftira ediyorsunuz da ilah diye baskalarına ta-
nıyorsunuz.

Ey kavmim ben buna karşılık sizden bir ecir, bir ücret is-
temivorum. Benim ecrim ancak beni yaradana gittir. Artık siz akıl
etmez misiniz?

Ey benim Kavmim! Rabbinize istiğfar eyleyiniz. Ona karşı
günahlarınızı itiraf edip ma'firetini isteyiniz. Sonra da Ona
tevbe ediniz, sirk ve isyandan ne'damet ediniz, iman ve istika-
metle Ona müracaat ve kulluk ediniz ki üzerinize bol bol sema-
nın feyzini göndersin kuraklık gektirmesin. Hayatınızı kuru madde-
lerin tazyikinden kurtarın, yükseltsin ve kuvvetinize kuvvet ilave
etsin. -Malum olan cismani kuvvetinizi henüz tanımadığınız manevi
bir kuvvet misliyle katlasın, arttırsın ve mücrim mücrim-yüz
cevirmeyin. Yani günahlarınızda ısrar edip bu güzel nasihatları
dinlememezlik etmeyin." (1) (Not)

Fakat Hz. Hud'un bu daveti onları yumşatacağı yerde, aksine
her seferinde kızgınlıklarını arttırıyordu. Hatta bu hale gelme-
lerine Onun sebep olduğunu öne sürerek, bir keresinde onu öldür-
meye bile kalkışmışlardı. (2)

Zulüm ve İsyancıları yüzünden başlarına gelen bu belayı,
Hz. Hud'a yükleyerek Onu öldürmek niyetiyle kışkaca alan bu cani-
ler gürübu, (3) Hz. Hud'a bir şeyler sormayı ve ondan gücü yet-
meyeceği bazı şeyler istemeyi planlamışlardı. Hz. Hud bu isteklere
de cevap veremeyince de diyeceklerdi ki, "Gördünüz mü? İşte bu,
yalancının biridir." böylece halkı onun aleyhine kışkırtacaklardı.
Zaten bozuk olan morallerini iyice bozmak suretiyle halkı tahrik
ederek bu bahane ile Hz. Hud'u öldüreceklerdi.

Bu Plan gereği Hz. Hud'a şöyle dediler:

"-Ey Hud! söylediğin sözün doğruluğuna dair bize delil
getirmedin ki, biz sana inanıp itimat edelim. Öyle kuru iddialar-
la ne sana inanırız ve ne de dedelerimizden kalan putlarımızdan
vaz geçeriz." (4)

Hz. Hud onların bu arzuları üzerine çeşitli mucizeler gös-
terdi. Putlara ibadet etmemelerini söyledi. Halbuki onların ni'ayetleri

1) Hud, 50-52

Not: Tercüme ve yorum, Elmalılı H.Yazır, a.g.e, C.IV, S.2789-2790

2) B.Ates, M.Dikmen, Peygamberler Tarihi, S.169

3) Mehmet Vehbi, Hülasat'ül Beyan, C.VI, S.2362-2363

4) Hud, 53

O değildi ki, Niyetleri O hazretin aleyhine tasarladıkları planı gerçekleştirmekti. (1) Hz. Hud'un mucizeler göstermesi üzerine onların planları suya düsmüş gururları iyice rencide olmuştü. Bunu telafi için:

"Ev Hud! sana bir şey demeviz içimizde büyüdüğün için senin her halini bilivoruz. Ve sana herhangi bir isnad da bulunmavız. Fakat sen böyle akıl almaz iddialarda bulunduğuna göre, olsa olsa putlarımızı tahkir ettiğün için ve bizi onlara tapmaktan men ettiğün için sana onlar tarafından bir delilik arız oldu. (2) diyerek, Halka O'nun deli olduğunu lanse etmeye başlamışlardı. Bunun üzerine Hz. Hud (a.s) yerinden şiddetle fırlayarak gür bir sesle onlara şöyle hitab etmişti:

"Ben şu kainatın yaratıcısı olan ve sizin gibi gaddar ve cebbar kavimleri yerle bir eden ve ibret için geride sadece O, yerle bir olan kavimlerin harabelerini bırakan Allah'ı şahid tutarım. Ve sizde sözlerime ve hareketlerime bakarak şahid olun ki su sizin tapageldiğüniz putlar, kimseye ne fayda ne de zarar veremezler. Sayet onlarda başkalarına tesir eden bir güç ve kuvvet varsa ne duruyorsunuz? Onlarla beraber hemen harekete geçin, ve beni yok etmek için elinizden geleni yapın. Bunu hemen şimdi yaparak bana mühlet dahi vermeyin!" (3)

Hz. Hud'un bu cesurane meydan okuyuşu, onları şaşkınlığa uğratmıştı. Donup kalmışlardı. Çünkü böyle bir cevap hele hele hiç beklemiyorlardı. Hz. Onların O haline aldırıs etmeden sözlerine şöyle devametmişti:

"Ben vazifem yönüyle üzerime düşeni yaptıktan sonra, Rab-bime tevvekkül ettim. İşlerimde O'nu vekil tuttum İşte benim size mevdan okumamı, Allah'a olan imanım sayesinde dir. Artık siz bana hiçbir kötülükte bulunamazsınız. (4)

Hz. Hud, kavmini ilzam ettikten sonra, maksadının onları Hakka davetten başka birşey olmadığını, Kavminin kendisi'ne iman etmemekle sadece kendilerine zarar vereceğini bunun haricinde

-
- 1) Mehmet Vehbi, a.g.e. C.VI, S.2361
 - 2) Hud, 54
 - 3) Hud, 54
 - 4) Hud, 56

kavminin kendisine en ufak bir zarar dahi veremeyeceklerini hatırlatmıştı. Buna rağmen kavmi küfürde inadediyorlar Hud ise tebliğ için ne lazımsa harfiyen yerine getiriyordu.

Ad Kavmi inkarlarının cezasını vavas vavas görmeye başlamışlardı. Kıtliklar, açlık ve susuzluklar ortalığı kasıp kavuruyordu. Otlaklar ve çiçekler kuruyordu. Meralarda hayvanların dahi yiyecekleri hiçbirsey kalmamıştı. Sıdırlar, develer, davarlar gündün güne zavıflıyor. Göz, çukurlarına çöküyor, vücutları da bir deri kemik haline geliyorlardı. Onların bu içler acısı halden kurtulmaları için yine bir ara Hz. Hud, Onları Hakka davet edip outlara tapmayı terketmelerini istemişti. Ve kendilerini tehdit edecek bir azab-ı ilahinin yaklaşmakta olduğunu haber vermişti. Ad kavmi ise Hz. Hud'un bu sözlerini tepkiyle karşılamışlardı.

"Sen bizi mabudlarımızdan çevirmek için migeldin? Eğer bu tehditlerin doğru ise, bize vadettiğin azabı getirde görelim" demişlerdi. (1)

Punun üzerine Hz. Hud'da onlara şöyle demişti:

"-Doğrusu ya, bu elim azabın ne zaman geleceğini Allah bilir. Ben size bana vahyedilen şeyi bildiriyorum. Lakin sizin çok Cahil bir kavim olduğunuzu görmekteyim." (2)

Bir anda Ad Kavminin korktuğu ama inkar ettikleri ilahi azabın, siyah bir azap buludu şeklinde yayıla yayıla dağların aralarındaki, derelere, geçitlere doğru ilerlediği görülmüştü.

Ad-Kavmi: "-Bu karşı ki yerle gökleri birleştiren vönde ufukta beliren yaygın bulut da nedir? Bize yağmur mu yağdıracak ne?" Hud (a.s): "Hayır Hayır! O hızla gelmesini beklediğiniz şeydir. Elim her azab verici yeldir." (3) "O yel Rabbim'in emri ile her şeyi yok edecek ortadan kaldıracaktır." (4) İsteyin durduğunuz azabın gelmesini bekleyin. Muhakkak ki ben de sizinle bekleyeceğim." (5) Bakalım batıl mabutlarınız size gelip çatacak olan bu ilahi azaba karşı sizi koruyabilecekler mi?" demişti.

Hz. Hud bu sözlerini söylediği esnada Hz. Hud'a ilahi azabın ne zaman gelip çatacağı vahyedilmiş bütün müşrikler helak

1) el-Ahkaf, 22, el-Araf.70

2) el-Ahkaf, 23

3) el-Ahkaf, 24

4) el-Ahkaf, 24

5) el-A'raf, 71

olurken müminlerin kurtarılacakları müjdelenmişti. Hz. Hud (a.s) vahiy gereği olarak, Türkçe'de "Koca-karı soğuğu" denilen kış günlerinden bir gün fecirden sonra müsait bir yerde ahabını toplamıştı.

Müşriklerin ileri gelenlerinden bir kısmı da o civardaydı. Günün ağarmasının üzerinden çok geçmeden ufuk da siyah bir bulut peyda olmuştu. Bu bulut Ad Kavmin'in üzerine, muşis denilen bir vadiden çıkınca, O bulutu görenler koşup birbirlerine müjdelemişlerdi. Ad kavminin bu şaşkın müjdecilerinin halini Kur'an şöyle anlatıyordu:

"Hâzâ, âridun mumtîrunâ," Aha! İşte bizim yağmurumuz Arz-ı didar ettiğimiz yağmurumuz." dediler.

"Hayır, Hayır! O aksine sizin acele ettiğiniz şeydir. Bulut halinde bir yeldir. Onun içinde acıklı bir azap vardır. O bulut her sevi Rabbinin emriyle berbad eder." (1)

Gerçekten de birdenbire şiddetli bir rüzgar etrafı kavurmaya başlamıştı. Bulutta nelerin olduğunu ilk önce Ad kavminden "Mehdet" adında bir kadın anlamıştı. Rüzgar esmeye başlarken birden bire bağırmış, feryad etmiş, kendisini yere atmıştı. Kadın baygın bir vaziyette yerde yatıyordu.

Onu ayıltılar ve sordular:

"Ey mehdet! neler gördün ki böyle bayıldın?" Yaşlı kadın

"Ey kavmim! dedi. Bir bulut ve rüzgar gördüm ki, Onun önünde ilerleyen ve ellerinde alev alev yanan ateşlerin bulunduğu bir takım acı-ib erkeklerin bu buluta öncülük ettiklerini gördüm!" (2)

1) el-Ahkaf, 24-25

2) İbn'ül-Esir, el-Kamil, C.I. S.88

Pu azap bulutu ve kasırgası vadiyi geçince, Ad kavminden olan "el-Halecan" aşiretinden bir gurup:

"Haydi gelin! hep birlikte Vadinin kenarına gidelim üzerimize gelenleri gerisin geriye göndereyim." demişler ve yürümüşlerdi.

Bunun üzerine bulutla birlikte gelen kasırga hasımlarının boyunlarını kırbaçlayarak onların altlarından girip üstlerinden çıkmıştı. Hepsini ters yüz edip yerlere çarpmıştı. Yel kendisine karşı gelenleri berişan etmişti. (1)

Aylardır yağmur yüzü görmeyen ve susuzluktan kıvranan Ad kavminin ileri gelenleri ufukta beliren siyah bulutu görünce sevinçlerinden yerlerinde duramıyorlar adeta bayram ediyorlardı. "Bakın işte bu bulut bize bol bol yağmur yağdıracak!" diye sevinen kavminin sevincine mukabil işin gerçeğini bilen Hz. Hud'un ise rengi atmış, benzi solmuş, soğuk-soğuk terliyordu. Az sonra kavminin başına gelecek acı felaketi düşünüyor. Ve kavmine Onun bir yağmur bulutu değil, azap bulutu olduğunu hatırlıyordu.

Korkunç bir ses çıkararak vadileri kaplayıp gelen bu nesne bulut değil, aksine bir rüzgardı. Öyle bir rüzgar ki hızında ve soğukluğuna bir ölçü tavin etmek mümkün değildi. Bunun adı Kur'anın ifadesi ile "SARSAR" (2) idi. Önüne gelen herşeyi kasıp kavuruyordu..

Ağaca mı rastladı? Kökünden söküyordu.

Surların üzerinden mi geçiyor? Surlar kerpiç gibi yıkılıyordu. Çölden mi geçiyordu? En küçük kum zerresinden en büyük çakıla kadar önüne katıp sürüklüyordu. Kafirlerin yüzlerini gözlerini, kulaklarını, burunlarını dolduruyordu. Evlerin içlerine giriyor. Orada olanları silip sübürüyordu.

Eller korunmak için yukarı kalkamıyordu.

Ayaklar kaçmak için ileri atılamıyordu. (3)

Kimisi havaya savrulmamak için kalın kalın ağaçlara, köklü kayalara sarılıyor kimisi de sağlamlığı ile iftihar ettikleri saraylarına sığınıyorlardı. (4)

1) İbn'ül-Esir, el-Kamil, C.I. S.88

2) el-Hakka, 6

3) M.F. Görtunca, P. Tarihi, S.90

4) M. Vehbi a.g.e, C.XIII, S.5330

Ama Hz. Hud (a.s)la omuz omuza veren müminler ise bir yere toplanmışlar, O dehşetli fırtına onların kılını bile kıvırdatmıyordu. Halbuki, "bizden daha kuvvetli kim olabilir?" diyerek böbürlenen Ad kavmini saman çöpü gibi savuruyordu. (1)

Bu arada sağ kalanlardan birisi dağa doğru kaçmaya çalışırken kendi kendine "Bu yıl beni dize getirmeseydi ben onu dize getirirdim" diye söyleniyordu. Hz. Hud (a.s) ona dedi:

"-Eslim, teslem" Adam:

- Müslüman olursam bana nevar? Hz. Hud (a.s) O'na:

- Cennet var! " dedi Adam:

"Yaban melez develere benzeyen bu bulut içindeki korkusuz varlıklar kimlerdir? dedi. Hud:

"Bunlar Allah'ın melekleridir" dedi. Adam:

"Müslüman olursam Allah beni bunların serinden korur mu? diye sordu. Hz. Hud (a.s):

"Askerlerinden korkup da onlara sığınan bir padişah gördün mü?" dedi. Adam:

"Bir padişah böyle davranırsa, ben buna rıza göstermem" dedi. Sonra bir rüzgar geldi Onuda diğerleri gibi helak ederek arkadaşlarının yanına gönderdi. Bu husus Kur'an da şöyle anlatılıyordu: "Allah O rüzgarı, yedi gece, sekiz gün ardı ardına onların üzerine musallet etti." (2)

Çıldıklar boğultular uçultular, bütün İrem sehrini sarsmıştı. İnsanlar, yüz üstüne yerlere kapandılar. Fakat fırtına dinmek bilmiyordu. O gün esti. O gece esti...Kara buluttan bir damla yağmur düşmedi. Fırtınadan ağaçlarla kayalarla birlikte havaya da savrulmaktan kurtulamıyorlardı. Evlerin kapılarını ve pencerelerini uçuran bu rüzgar evin içindekileri tıpkı bir kül yığını gibi önüne katıp savuruyor, darmadağın ediyordu. (3)

Ad Kavmi ansızın gelen bu rüzgarın ağız ve burun deliklerinden içeri girmesiyle bağırsakları ve iç organları boşalmış kol kafa ve bacakları kopmuş bir vaziyette içi boş hurma kütükleri gibi yerlere serilmişlerdi. (4) Bazıları kumların altında

1) el-Ahkaf, 25

2) el-Hakka, 7

3) ez-Zariyet, 42

4) el-Hakka:7, el-Kamer, 19.

kalıyor, sonra veniden açılıyor ve metrelerce havaya fırlıyorlardı. (1) O süslü saraylar, bahçeler de sahipleri gibi, rüzgarın siddet ve dehşeti karşısında bir barabeve dönmüştü.

İkinci günü, üçüncü günü, dördüncü, beşinci, altıncı, yedinci ve sekizinci günü rüzgar inleyip durdu. Bu rüzgar kısır bir rüzgardı. Ağaçlara otlara, çiçeklere döl aşılamayan bir kısır rüzgardı, kısır bir fırtına.... Bu, yedi gece, sekiz gündüz devam eden fırtına herseyi kırıp geçirmiş, param parça etmiş, sokaklar, dağlar taşlar insan ve hayvan leşleriyle dolmuştu. İbn-i İshak'ın anlattığına göre: Ad kavmi helak olduktan sonra, siyah kanatlı büyük bir kuş gönderdi. Sonra O kuş, azab-ı ilahiden ölenlerin cesetlerini buldukları yerden olarak denize götürüp atmıştı. K. Kerim bu durumu şöyle anlatır: "Fe-es behu, lâ vura illa mesakinehum" (2) O hale geldiler ki evlerinden gayri bir şey kalmamıştı." (3) Biz, Cürüm işleyen bir kavmi işte böyle cezalandırırız."

Ad Kavmi helak olduktan sonra onlar hakkında, arkadan gelen milletlerin ibret almaları için Kur'an da şöyle denmektedir:

"Artık onların evlerinden başka bir şey görünmez oldu. "Eiz, suçlu cürüm işleyen bir kavmi böyle cezalandırırız." (4)

"Biz onları sizi yerleştirdiğimiz yerlere yerleştirmistik. Onlara, göz-kulak, iyi görsün ve işitsin diye vermiştik. Fakat onların, kulaklarıda, gözleri de, iyi görüşleride hiçbir işe varamadı. Çünkü onlar Allah'ın ayetlerini inkar etmekte ısrar edip duruyorlardı. Onların alay edip önemsemedikleri ses onları sardı." (5)

"Ey Muhammed! peygamberlerin haberlerinden sana anlattığımız her hadise, senin kalbini kuvvetlendirmek, sağlam kılmak içindir. Bu surede sana ve müminlere, bir öğüt ve bir vaaz gelmiş oldu. Ey Muhammed! İman etmeyenlere deki: "Amellerinizi durmadan sürdürün . Fizde şüphesiz sizin haliniz gibi biz de amel ederiz." (6)

"Ey Muhammed! yine de ki, Biz size Allah'dan rahmet gelmesini bekleyiniz. Biz de O'ndan rahmet gelmesini beklemekteyiz." (7)

1) M. Vehbi, a.g.e. C.XIII, S.5350

2) el-Ahkaf, 25

3) İbn'ül-Esir, el-Kamil, C.I. S.89

4) el-Ahkaf, 25

5) el-Ahkaf, 26

6) Hud, 121

7) Hud. 122

"Göklerin ve yerlerin ve yerlerin sırları ancak Allah tarafından bilinir. Bütün emirler işler ona döner. İste bundan ötürü O'na tevekkül eyle! Rabbin, yanılan her isten hiçbir zaman gaflette değildir." (1)

Öte yandan yağmur duasına çıkan hevet ise gereken cevabı alarak tekrar Muaviye b.Bekrin yanına dönmüşlerdi. Az sonra kendi kavimlerinden bir adam devre üzerinde olduğu halde çıka gelmişti. Ad kavminin helak olduğunu, Ona Hz. Hud'a iman edenlerin kurtulduklarını teesüde haber vermişti. (2)

EYYAM-U ACÜZ

Tefsirlerde anlatıldığına göre "bu yedigece, sekizgündüz" bir çarşamba günü başlamış, öbür çarşamba Akşamı tamam olmuştur. Ve "eyyam-ı nahışat" "Meş'um günler" diye de tavsif olunmuştur. Kış mevsiminin sonunda geldiği için araplar "eyyam-ı acüz" de demişlerdir. (3)

Kur'an'da küfür ve isyanda direnen çeşitli kavimlerin gazab-ı ilahî ile yok edildikleri pek açık olarak beyan edilir. Hatta onların harap olan beldelerini, inanmayan kimselerin görmesi tavsiye edilir.

Bir çok kavimlerin yok edilmesinde "Bir tek sayha" ile mahvoldukları Kur'an-ı Kerim'in birçok ayetlerinde anlatılmaktadır. Sayha'nın şiddetli bir patlama sesi olduğu lügat manasından kıyas edilmektedir. Bilime son yıllarda giren "maddenin manyetik alanlarındaki şiddetli titreşimi" ilkesi bu sayha açısından pek ilginçtir. Eğer madde şiddetli bir manyetik akıma girerse önce tabii bir titreşim yapar. Eğer manyetik alan çok şiddetlenirse bu manyetik nükleer titreşim, insanları çıldırtan, çıldırtarak aniden öldüren bir hassa kazanır. Çok şiddetli ses titreşimlerine kıyas edilebilen bu rezonas tamamen öldürücü bir nitelik kazanır. (4)

Kıyametteki sayhanın da böyle korkunç manyetik değişmeler sonucu ölüm getiren bir titreşim olduğunu düşünmek, bilime inanan herkesi Kur'an hikmetleri karşısında hayran bırakmaktadır.

1) Hud, 123

2) İbn-ül Esir, el-Kamil, C.I. S.88

3) Halük NURBAKİ, K. Kerimden ayetler ve ilmi gerçekler, C.IV, S.30

4) " " , a.g.e, C.IV, S.31

El-Hakkah suresinin 6. ayetinde bildirildiği vechile "Ad Kavmi de dondurucu bir rüzgarın önünde yok olmuştur. Ortadoğuda dondurucu bir rüzgar normal tabiat şartları açısından anormal bir durumdur. Öyleyse Ad kavmini donduran bu soğuk nedir? (1)

Bu sorunun cevabı yine manyetik değişmelerle ilgili bilim gerçeklerinde gizlidir. Isı, normal şartlarda bir kuwant hareketidir. Kimyevi olaylar sırasında olsun. Elektirikle ısıtmada ve güneş ışınlarının ısı etkisinde olsun temel ilke kwant hareketidir. Eski yıllarda ısı enerjisi ayrı bir enerji savılırdı. Son yıllarda, evrendeki 4(dört) tip güç içinde (cazibe, elektromanyetik etki ve inter aksiyonlar) ısı enerjisi elektromanyetik güçler arasında mütalaa edilmektedir. (2)

Eğer bir bölgede uygun manyetik etkiler sağlanırsa kwant hareketleri yavaşlatılır. Yahut hızlandırılır. İşte Ad kavmine böyle manyetik etki ile soğutulmuş bir rüzgar gönderilmiştir. Bir zamanlar bazı ilkel aydınlar Kur'an-ı Kerimi hiç okumadan kulaktan dolma bilgi ile Kur'an da soğuktan bahsolunmadığını iddia ederek Kur'an'ı elestirmeye kalkarlardı. Halbuki Kur'an da geçen Habeş asıllı "Zemherir, kelimesi aşırı soğuk olarak kullanılmıştır. Ayetlerde geçen kıyamete ve azab-ı ilahiye ait kavramlar modern fizik açısından akıl almaz mesajlar getirmektedir. (3)

Ad, Semûd ve Lüt kavimlerine ait hikmetlerle günümüz insanlarına özellikle bilim adamlarına mutlaka büyük kavramlar ve mesajlar verilmektedir. Ona bakan gözler, kör olmadıkça yüce Kur'anın tariflerindeki azamet mahşere kadar gözleri kamaştıracaktır. (4) Bu şiddetli ve dondurucu rüzgar ve fırtınanın ortaya çıkışını, meleklerle iman açısından ele alan Hz. Ali(R) efendimiz ise şöyle diyor:

"Nuh zamanında ki Tufan'dan başka yeryüzüne düşen her yağmur damlası, meleğin eliyle bir ölçüye göre düşmüştür. Zira Tufan esnasında Allah (C.C) yağmura izin vermiş Yağmur da meleğin kontrolü dışında bol bol yağmıştır. Nitekim Allah (C.C):

-
- 1) Halük NURBAKİ, a.g.e, C.IV. S.31
 - 2) Halük NURBAKİ, a.g.e, C.IV. S.31
 - 3) " " , a.g.e, C.IV. S.32
 - 4) " " , a.g.e, C.IV. S.32

"Su taşıdığı vakit gemide sizi biz kurtarmışızdır."⁽¹⁾ diyerek buna işaret etmektedir. Keza Ad Kasırgasının olduğu gün hariç meleğin kontrolünün dışında hiçbir rüzgar da esmemiştir. O zamanda rüzgara izin verilmiş, rüzgar meleğin kontrolünden çıkarak esmiştir. Allah (C.C) buna da şu ayetlerle işaret etmektedir: "Ad Milleti de bu yüzden durulmaz şiddetli bir rüzgârla yok edildi." (2) (3)

(1) el-Hakkah,11.

(2) el-Hakkah,6.

(3) M.Yusuf Kandehlevî, Hadislerle Müslümanlık,C.IV. s.1371

8. AD KAVMİNİN KÜLTÜR VE MEDENİ HAYATI

Ad kavmi zamanla Tevhid inancından uzaklaşmıştı. Kurdukları Ümraneler, lüks şehirleşme faaliyetleri, uzun bir ömre sahip olmaları gurur ve kibire itmişti. Uzun ömürlü oldukları için yaptıkları evleri uzun süre dayanmadığı ve çabuk harap oldukları için büyük sütunlarla dolu ihtişamlı binalar yapmışlardı. Taştan yontulan ve şekillendirilmiş olan bu binaların içi çeşitli süslemelerle kaplıydı. Hele bu şehirlerin içinde bağ ve bahçelerle çevrili cennet misali bir şehir vardı ki dünyada onun eşi benzeri o güne kadar yoktu. ⁽¹⁾ Kur'an da bu şehir için "yüksek sütunlarla dolu İrem ki şehirler arasında onun eşi yaratılmamıştı". ⁽²⁾ deniyordu. İrem şehrinin ihtişamı ve şatafatı hakkında Arap kaynaklarında mübalağalı ifadelere rastlanmaktadır. Ne var ki burada gerçek olan, bir medeniyetin yaşamış olmasıdır. Bugün dahî bir takım izlerine rastlanmaktadır.

Hız. Muaviye zamanında "Abdullah İbni Klabe" isminde bir zatın İrem harabelerine girdiği ve bazı kıymetli zinet ve mücevherat bulunduğu rivayet edilir. ⁽³⁾

"Halvey" isminde bir Fransız seyyahı, Yahudi isim ve kıyafeti ile oralara bir seyahat yapmış, yazmış olduğu seyahatnamesinde Ad kavminin eserlerini tarif ve tavsif etmişti. Buna rağmen mezkur eserler layıkıyla keşfedilememiş ve incelenemişlerdir. ⁽⁴⁾

Ad kavmi, beden ve cüsse bakımından da cesim insanlardı. Bedeni teşekkülleri, güç ve kuvvetleri, boy ve posları hakkında Kur'an-ı Kerim'in haricinde pek çok mübalağalı rivayetler vardır. ⁽⁵⁾ Kur'an da bunların cesametleri hakkında onlara hitaben şöyle denir: "Allah'ın sizi, Nuh kavminden sonra, onların yerine hakimler yaptığını, yaradılış bakımından ve kuvvetçe sizi diğerlerinden çok iri yarattığını hatırlınıza getirin." ⁽⁶⁾

Ad kavmi mimari sahada gösterdikleri maharetin yanında şehirlerini bağ ve bahçelerle de süslemişlerdi. Bağ ve bahçelerini sulamak için su bentleri ve barajlar yapmışlardı. Şemseddin Sami kâmusunda Ad kavminin şehirleri ve medeniyetleri bahsinde: "Kavmi Ad'ın oldukça hadariyet ve medeniyete nail bulunmuş olduklarına" işaret ediyor ve devamla "Yemen ve Hadramut cihetlerinde, elyevm

1) Şemseddin Sami, Kamus'ul-A'lem, C.II- s.839

2) El-Fecr:78

3) Şemseddin Sami, a.g.e. c.II. S.839

4) Şemseddin Sami, a.g.e. c.II. s.839

5) Kamil Miras, Tecrid-i Sarih, c.IX, s.94

6) El-Araf :69

mevcut ve nazarı ibretle meşhud olan, şehir, kasaba ve su bendi gibi ebniye-i cesimenin harabeleriyle müstedildir" (1) diyor.

Ad kavmi kendi dönemlerinde, hissi ve maddi medeniyetin en büyük temsilcileri durumunda idiler. Onların kurdukları medeniyet kendi çağlarındaki en ileri medeniyetlerden bir tanesi idi. Öyle ki beldelerinde sanayii sayesinde verimli bir yeşillik haline getirmişler, çiçeklerle fesleğenlerle donatmışlar hayatı eğlence ve oyun yerleri ile bir baharadönüştürmüşler, dağları yarıp geçmiş ve oradan sular fışkırtmışlar, taşın üzerinde, çiçekler yeşertmişler, muazzam eserler ve "gökdelen" tabir edilen büyük yapılar ortaya koymuşlardı. Hissi medeniyetin pek çok özelliği onlarda müşahhas olarak görülebiliyordu. Bu zaviyeden onlara bir göz atan kimse, onların Allah'a inanmadıklarını onu mabut olarak tanımadıklarını görür. Onlar gerçekten belirli bir ihtiyaçları olmaksızın ve boşuna muazzam yapılar inşa ediyorlardı. Bundan maksadları da kendilerini rahatlatmak ve kendi nesilleri arasında birbirlerine karşı öğünmek amacını gütmektir... Onların, herşeyi yiyip bitiren savaşlarından ve zorbaca baskılardan anlaşıldığına göre kendi kuvvetlerinden daha üstün ve daha muazzam bir gücün olduğuna inanmıyorlardı. (2) İşte bu bakımdan peygamberleri kendilerine şöyle seslenmişlerdi:

"Siz, her bir yüksek yol üzerine (gelip geçenleri yanıltmak için) bir işaret yapıp boş yere mi uğraşıyorsunuz? Belki ebedi yaşarsınız diye saçlam köşkler (ve müstahkem kaleler) ediniyorsunuz. (Bir kavmi) yakaladığınız zaman da zorbalar gibi kaka-layıp duruyorsunuz." (3)

Yukarıda zikrettiğimiz gibi Ad kavmi ateistti. Allah tanımıyorlardı. İnançsızlığın etkisiyle bir küfür meydana getirmişlerdi. Maddi refahın zirvesinde yaşadıkları için zayıfın halinden de anlamıyorlar, onları daima eziyorlardı. Buna bir de puta tapma (4) ilave edilince azgın taöi ve baöıy bir toplum haline geliyorlardı.

Ad kavmi: Dârâ, damun, elhiba veya elhiya adlı üç puta tapıyorlardı. (5) Birisine "yaömur", birine "hava"; refah Tanrısı" diöer birine de "âfettanrısı" vs. gibi isimler veriyorlardı. Ad kavminin meliki olan "Ad" aya tapardı. Kabilesini de bu yola sevkederdi. (6)

1) Şemseddin Sami, a.g.e., C.II, s.839.

2) En-Nedvi, a.g.e., s.53-54

3) Eş-Şuara; 128-130

4) Şemseddin Sami, a.g.e.c.II, s.839

5) İbn-ul Esir, el-Kâmil, c I, s.85, A Cevdet paşa, Kısas-ı Anb.c.I

6) Kamil Miras, Tecrid-i Sarih, c.IX, s.90

Halbuki bunların tanrı dedikleri şeylerin hiçbirisi hiçbirşeyin tanrısı değillerdi. Bunlar sadece kendilerinin uydurduğu isimlerdi. Onlar kendi kendilerine "Rablerin Rabbi" diye Allah'I tarif ediyorlardı. Halbuki Allah (CC) gerçekte böyle bir veya Rabbin yetkilerini verip temsilci seçmemiştir. Allah; ne ilahlık gücünün bir kısmını filan veya falana vermiş ne de herhangi bir kişiyi "başışlayıcı" veya "güçlükleri bertaraf edici" olarak kuvvet vermekle selahiyetli kılmamıştır. Onlar kendi arzuları ile bu ünvanları hoşlandıkları için vermişlerdi. (1)

Hız. Hud (a.s.) böyle putperest bir toplumun içinden seçilerek kardeşlerine gönderilmişti. O'nun, kavmini sırat-ı müstakime daveti üzerine kavminin verdiği cevap pek enteresandır. "Ya! Demek sen , tek Allah'a kulluk edelim ve atalarımızın taptıklarını bırakalım diye mi bize geldin?..." (2) Bu sözler ,Ad'ın ciddi ve körü körüne bir inat içinde bocalayan putperest bir kavim oldukları kendi ifadeleri içinde sergilenmektedir. Putlarının isimlerinin , saçma ve bir takım uydurma, kuru ve mesnetsiz sözler olduğu Hız. Hud'un şu ifadelerinden anlaşılıyor: "Allah'ın, kendileri için hiç bir delil indirmedığı (ve hiçbir güç vermediği) sadece sizin ve atalarınızın taktığı kuru isimler hakkında mı benimle münakaşa ediyorsunuz?..." (3)

Şu ayetler de Ad kavminin putperest bir toplum olduklarını apaçık bir şekilde ortaya koymaktadır. "...Biz senin sözünle tanrılarımızı terke edecek değiliz ve sana inanacak da değiliz !" "Seni tanrılarımızdan biri fena çarpmış" (4) "Sen bizi tanrılarımızdan çevirmek için mi geldin !" (5)

Ad kavmi, ilmi olmayan bir inada dayanıyor ve hiç şüphe etmeksizin eskiye sarılıyor. Yeni daveti ise şüphe içinde derhal reddediyorlardı. "Onlara Resulleri apaçık delillerle gelmişlerdi. (6) Fakat (Müşrikler) ellerini ağızlarına götürüp; "Biz sizinle gönderilene inkar ettik! Bizi çağırdığınız şeyden de tam bir şüphe içindeyiz." (7) diyorlardı.

Bu mevzu üzerinde Hız. Hud'un Tevhid mücadelesi başlığında durduğumuz için burada kısa kesiyoruz.

1) Mevdudi, Tefhim'ul-kur'an, c.II, s.51

2) El-A'raf; 70

3) El-A'raf; 71

4) Hud ;53-54

5) El-Ahkaf ;22

6) Suat Yıldırım, Kur'an da Uluhiyet, s.287 Kayıhan yay.I.bask.İst.

7) İbrahim ; 9

Ad kavminin yaşadığı bölgelerde yapılan arkeolojik kazılar ve bu kazılarda rastlanan arkeolojik kalıntılar, "İlk Ad" kavmine mensup insanların eserleri, bunların yeryüzünde bütünüyle yok edildiklerini göstermektedir. Arap tarihçileri, Ad kavmini, soyu kurumuş, kaybolmuş kabilelerden sayarlar. Hz. Hud'un takipçilerinin ise bu felaketten kurtulduklarını ve "ikinci Ad" adıyla bildiklerini söylemektedirler. "Hısn-ı Gurab" kitabelerinin, Ad kavminin kalıntılarından olduğu sanılmaktadır.

HISN-I GURAB: Güney Arabistanda ⁽¹⁾ Hadramut bölgesinde bulunan ⁽²⁾ bir dağ (h: 500m) ve kale (Karga kalesi de denir.) ⁽³⁾ nin bulunduğu yerin adıdır. ⁽⁴⁾ Dağın en yüksek yerinde bazı ev ve savunma mevzileri ve harabe dört köşe bir küle vardır. Dağa, yalnız bir tarafından, kayadan bir usta tarafından oyulmuş bir yolla çıkılır. ⁽⁵⁾ Dağın kayalık tarafında Güney Arapçası ile dört kitabe yer alır. Bu kitabe de Hz. Hud peygamber den bahsedilir. Bu levha 1834 veya 1837 yıllarında İngiliz donanmasında çalışan bir görevli olan kapitan "Haines ve James R. Wellested" tarafından bulunmuştur. ⁽⁶⁾ Bu kitabelerin en ünlüsü on asırlık "Hısn-ul Gurab" kitabesidir. Hımyeri Habeş harplerinden de bahsedilen bu kitabeler çeşitli bilim adamları tarafından incelenmiştir. ⁽⁷⁾

Hız. İsa'dan yaklaşık 1800 yıl önce yazılmış olduğu tahmin edilen bu kitabelerden bir iktibas yapalım:

"Bu kalenin içinde, uzun bir zaman son derece, refah ve bolluk içinde yaşadık. Kanallarımız her zaman su ile dolu idi. Ve idamcilerimiz her türlü kötülükten uzak asil krallardı. Bununla beraber huzur ve barışı bozanlara karşı sert ve güçlü idiler. Bizi Hz. Hud'un (AS) şeriatına göre yönettiler. Ve bütün mühim kararları bir kitabe yazarlardı.. Biz mucizelere ve ölümden sonraké hayata inanırız" ⁽⁸⁾ Bu kitabenin yazılarından bunun, Hz. Hud'un taraftarları tarafından yazıldığı anlaşılıyor. ⁽⁹⁾

Bu bahsi Kus b. Saidé'nin bir piri fani iken Ukaz çarşısında bir kızıl devenin üzerinde okuduğu, aralarında, Bûleğa-i Arab'ın

- 1) Meydan Larouse, C.V-S.827)
- 2) Mevdudi, Tefhim'ül-Kur'an C.II- S.48
- 3) Meydan Larouse, C.V, S. 827
- 4) Mevdudi, a.g.e., C.II, S. 48
- 5) Meydan Larouse, C.V, S.827
- 6) Mevdudi, a.g.e., C.II, S.48
- 7) Meydan Larouse, C.V, S.827
- 8) Mevdudi, a.g.e., C.II, S.51
- 9) Mevdudi, Hz. Peygamberin Hayatı, C.I. S.415

Ebu Bekir ve Peygamber efendimiz (SAV)in-35 yaşlarında iken-de hazır bulunduğu ve Arap edebiyatçılarının arasında da çok meşhur olan dillere destan hutbesinin bir bölümüyle bitirelim. O, şöyle diyordu:

.....

Ey Cemeatı İyad ! Hani âbâ-u ecdad! Hani müzeyyen kaşaneler ve taştan haneler yapan Ad ve Semud! Hani dünya varlığına mağrur olup da kavmine:"Ben sizin en büyük rabbinizim "diyen Firavun ve Nemrut? Onlar size nispetle daha zengin ve kuvvet-u Kudretçe sizden daha efzun (çok fazla) deñiller miydiler!? Bu yer, onları deñirmeninde ööüttü, toz etti, dağıttı. Kemikleri bile çürüyüp dağıldı. Evleri yıkılıp ıssız kaldı.Yerlerini yurtlarını şimdi köpekler şenlendiriyor.Sakin onlar gibi gaflet etmeyin! Onların yoluna gitmeyin! Her şey fanidir. Bâki ancak Cenab-ı Haktır ki; Birdir, şerik ve nâziri yoktur. Tapılacak ancak odur. Doğmamış ve doğurmamıştır. Evvel gelip geçenler'de bize ibret olacak şey çoktur. Ölüm ırmağının gidecek yerleri var,ama çıkacak yeri yoktur. Büyük küçük hep göçüp gidiyor. Giden geri gelmiyor. Çok iyi biliyorum ki, herkese olan bana da olacaktır. (1)

Ebu'd Derda (R?A) nın da Şam halkına yaptığı bir konuşma da Kus b. Saide'nin hutbesine benziyor. O'da şöyle diyordu:

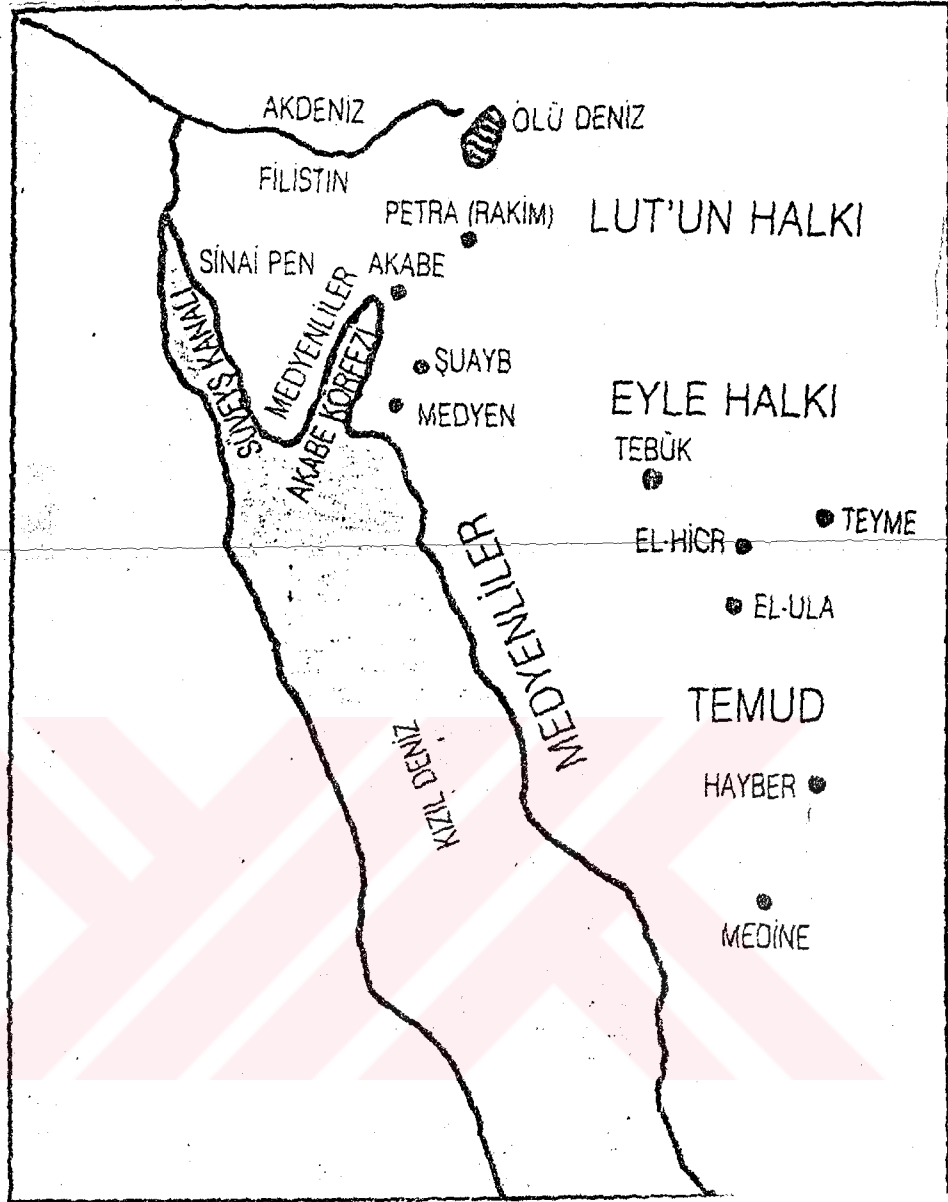
"Ey Şam'lılar! Utanmıyor musunuz? Yiyemiyeceklerinizi topluyormusunuz. İçinde oturamayacağınız binalar yapıyorsunuz. Ulaşamayacağınız emelleri besliyorsunuz. Sizden öncekilerde servet biriktirir. Onu muhafaza eder uzun uzun emeller besler, sağlam yapılar yaparlardı. İşte onların servetleri mahbup gitti. Emelleri sadece boş bir hayal oldu. Evleri mezar oldu. İşte Ad kavminin, Aden'le Umman arasına doldurdukları mallar ve evlatlar! Şimdi, bu Ad kavminin terekesini iki dirheme benden kim alır?" (2)

1) A. Cevdet Paşa, Kısas-ı Enbiya C.I, S.64-65
Hüseyin Cisri, Risale-i Hamidiyye, S.23

2) M. Yusuf Kandehlevi, Hadislerle Müslümanlık C.V, S.1889.

B- SEMÜD KAVMİ ve HAZRETİ SALİH

1. Semüd Kavmi yaşadığı coğrafi bölge ve özellikleri
2. Hz. Salih (a.s) Nesebi ve Hayatı
3. Tivrattan Semüd Kavmi
4. Kur'an-ı Kerim de Semüd Kavmi ve Hz. Salih (a.s)
5. Hz. Salih (a.s) ve Tevhid Mücadelesi
6. Semüd Kavmi'nin Kültür ve Medeni Hayatı
7. Ad ve Semüd Kavimleri ile ilgili olarak Resül-i Ekrem (S.A.V)in Duaları
8. Hadisler de Semüd Kavmi ve düşündürdükleri
9. Semüd Kavmine Deve'nin mucize olarak verilisinin düşün-
dükdükleri

Harita :2) Semud ve Lut Kavminin yerleşim bölgelerini gösteren harita.

1 - SEMUD KAVMI YAŞADIKLARI COĞRAFİ BÖLGE VE ÖZELLİKLERİ

Ad Kavmi'nin başına gelen felaketten imanları sayesinde kurtulan mü'minler yerleşecek yeni beldeler bulmak üzere, arap yarımadasının çeşitli bölgelerine dağılmışlardı. Felaketten kurtululardan biriside, Hz. Nuh'un oğullarından Sam'ın neslinden gelen Semûd idi. Mü'minler arap yarımadasının değişik yerlerine yerleşirken, Semûd'da medine ile Şam arasında Yarımada'nın kuzey batısında bugün "Vadi-ül-Kura" diye bilinen bölgenin "Hicr"

mevkinde yerleşmişti. (1)

Hicr mevkii Şemseddin Sami'nin Kamus'unda şöyle anlatılır: "Ceziret'ül Arab'ın Kuzeybatı kısmında Medine-i Münevvere ile "Bera's-Şam" (Not) arasında olarak, "Düvmet'ül Cebel'in güneyinde kadim bir şehrin bakıyyesi olmak üzere bir karyedir. Bu karyenin etrafında Semûd Kavmi'nin asarı meşhuddur. (2)

Tarihçiler Semûd'u Hz.Nuh'un (a.s) IV. Batıdan gelen bir oğlu olarak şöyle bir secere zikrederler. Semûd ibn-i Cabir, ibn-i İrem, ibn-i Sam, ibn Nuh. (3) Semûd, Ad kavminden geri kalanlar olduğu için II. Ad diye de anılırlar. Birincisi asıl Ad'dır. İttifakla, Hz. Salih, Hz. İbrahimden çok önceleri peygamber olarak geldiği halde, Şarih keşmiri, Feyz'ül-Baride, Salih Babini İbrahim kıssadan önceye almadiğundan, tarihi kronolojik sıralamada buna riayet etmediğinden dolayı Buhari'yi fena tertib etmekle itham ediyordu. (4)

Semûd Kavmi, aynı zamanda en eski Arab kavimlerinden (Ad, İrem, Aram) biridir. M.Ö. 715 tarihli Sargon Kitabesi, Semûd Kavmini, Asurluların hakimiyetleri altına aldıkları doğu ve merkezi Arabistan kavimleri arasında zikreder. Arabistan, Batlamyus ve Plinius'un eserlerin de de "Thamudaei" yani Semûdler kelimesini bulmaktayız. Plinius, Semud'un oturduğu yerin "Domatha" ve "Heqra" olduğunu kaydeder ki, bu yerin "Cof'ta"ki bu günkü "Dümet'ül Cendel" ve Hicaz hududu üzerinde el-A'la'nın şimalinde

Not: Zannımıza göre burada Şam olarak geçen mevki, buğünkü Şam değildir. Ş. Sami Kamus'unda ikinci bir Şam'ı sıfatla zikrediyor-ki "Beraş-Şam"dır. Bunun da buğünkü Şam'dan daha güneyde olması muhtemeldir.

- 1) Ö. Nasuhi BİLMEN, K. Kerim'in Yüce Meali Alisi ve Tefsiri, C.II, S.1048
- 2) Şemseddin Sami, Kamus'el-A'lam, C.III, S.1931
- 3) Şemseddin Sami, a.g.e, C.III, S.1743
- 4) İslam Ansiklopedesi, C.X, S. 475

bu harabelere doğru işaret ederek onlardan, düşünen bir insana bu gibi şeyler nasıl bir ders veriyorsa öylece bir ibret dersini akıllarında tutmalarını istemişti. Ashabına Hz. Salih'in dişi devesinin su içtiği kuyuyu göstermişti ve onların da sadece o kuyudan su içmelerini söylemişti. Daha sonra bir tepe geçidini göstermiş ve Salih peygamberin (a.s) devesinin su içmek için kuyuya giderken bu geçitten geçtiğini anlatmıştı. O geçit halen "Fec'un-Nake: Dişi Devenin Geçidi" diye anılır. (1)

Semüd Kavminin başına gelen felaketten sonra geride çok geniş bir lav sahası kalmıştı. Ki bu sahalar "HARRA" ismiyle müsemnadır. Bu "Harra" lardan en genişlerinden birisi de el-Hıcr'ın batısında bulunmaktadır. (2) (Bak: B.Moritz, Arabien, Hannover, 1923)

2- HAZRET-İ SALİH'İN NESEBİ ve HAYATI

Arap müverrihlerinin rivayetine göre Semüd, Semüd b.Cabir, b.İrem, b.Sam, b.Nuh'a mensübdür. Semud Kavmi, oldukça mütemeddin bir kavimdi. Taştan Cesim binaları havi, şehir ve kasabaları, kavalarda oyulmuş sanatlı mağaraları vardı. Bunlar putperest bir kavim oldukları, küfür ve şirk içinde bulduklarından (3) Cenab-ı Hak İçlerinden, Semüd'un oğullarından kardeşleri Salih'e Nübüvet vazifesini verdi. Salih'in soy ağaç şöyle idi: Salih'den yukarı babası Ubeyd, Esif, Maşic , Ubéyd, Cabir b. Semüd. Bir başka rivayete göre ise Hz. Salih'in zürriyeti şu şekilde idi: Salih b. Esif b. Kemaşic b. Erum b. Semüd (4)

Hz. Salih'in çocukluğu gençliği çok temiz geçmişti. Diğer bütün peygamberler gibi, O Kavminin yaptığını yapmıyor, putlara tapmıyordu. Soyca asaletçe seçkin bir aileye de mensup olması Onu kavmine daha da sevdirmişti. İleride kavmi O'ndan çok istifade edeceklerini düşündükleri ve ona göre planlar yaptıkları için Onun putlara tapmayışına müsamahalı davranıyorlar ve kimsenin Ona söz etmesine fırsat dahi vermiyorlardı. Hz. Salih'in yaşı ilerledikçe daha da ciddileşti, olgunlaştı. İsmiyle müsemma hale

1) Mevdüdi, a.g.e. C.II, S.52

2) İslam Ansiklopedisi, C.X, S.475

3) Şemseddin Sami, Kamus'ul-A'lam, C.III, S.1743

4) İbn-ül Esir, el-Kamil, fit-Tarih, C.I, S.89

geldi. Zayıfları himaye eder. Fakirlere yardım ederdi. Nerede bir hasta duysa hemen Onun ziyaretine giderdi. (1)

Semüd'un azgınlık ve tuğyanı haddi aşınca Allah(C.C) Hz. Salih'i nübüvvet vazifesiyle tavzif etti. O, Kavmini Hakka davet etti. Putlara tapmamalarını sadece ve sadece Allah'a ibadet etmelerini istedi. Çeşitli mucizeler gösterdi. Onun en büyük mucizesi "dişi devesi" idi. Kavminden bazıları iman etmiş olsa bile, bir kısmı da tastik etmedi. Sonunda Hz. Salih'in devesini Semüd'un ileri gelen dokuz kişilik çetesi bir araya gelerek boğazladılar. Bunun üzerine Semüd'un inkarcılarının memleketlerine Sema'dan "Saika" gibi müthiş bir sada gelerek göğüsleri içinde vürekleri parçalanarak helak olmuşlardı. (2)

Bu hadise üzerine Hz. Salih (A.S) kendisine inanan bir avuç mümin ile Şam civarına doğru yola çıktı. Filistinden geçip, tekrar Mekke'ye dönerek oraya yerleşti. Ölünceye kadar Mekke de ibadetle ve Ümmeti ile meşgul oldu. (3)

Evliya Çelebi, seyahatnamesinde Hz. Salih'in yerleştiği bu şehri şöyle tasvir eder ve anlatır: "Kabe Hududur. Geniş nice su kuyuları vardır. Hz. Salih'in şehirlerindedir. Adı "Aybar-ı Salih" Gayet otlak bir yerdir. Hacılar bu harabelerde kalıp bağ ve bahçelerinin meyvalarını verler. Bu viran olan şehirlerden birisine "Vadiy'ül-Atık" derler. Dört tarafı hurma bahçeleri ile çevrilidir. Mevsiminde araplar gelip zevkini sefasını yaşarlar. Buna yakın bir şehir daha vardır. "Vadi Safra" derler. Bağ, bahçe, bostanlarla süslü bir harap şehirdir. Araplar meyvelerini yerler." (4)

Hz. Salih (a.s) bir rivayette de Kudüs'e çekilip orada irtihal etmiştir. "Enbiya-i Arap'tan olduğu halde Tevrat'ta dahi mezkurdur" (5) diyor, Şemseddin Sami Kamus'un da. Vefat ettiği zaman henüz 58 yaşında idi. 20 sene boyunca kavmini hak yoluna davet etmiş, el-hakk Vazifesini bihakkın o'da yapmıştı. (6)

-
- 1) Ö. Nasuhi Bilmen, a.g.e, C.III, S.1490
 - 2) Şemseddin Sami, el-A'lâm, C.III, S.1743
 - 3) İbn-ül Esir, el-Kamil, C.I. S.93
 - 4) Evliya Çelebi, Seyahatname, C.IX, S.221
 - 5) Şemseddin Sami, El-A'lâm, C.IV. S.2928
 - 6) İbn'ül-Esir, el-Kamil, C.I, S.93

Hız. Salih'in vefatı yaşında ihtilaf vardır. İbn'ül-Esir 58 derken, diğer çeşitli kaynaklarda 158 yaşında vefat ettiği zikredilmektedir. (1) Kanaatimizce doğru olan da budur. Çünkü Semûd kavmi de Ad kavmi gibi Uzun Ömürlü olmakla meşhurdur.

Bu derece uzun ömürlü olan bir kavme "el-Cezaümin cinsil -Amel" fehvasınca 58 senelik bir ömür yok denecek kadar az bir ömürdür. Bu kanaatimizi İbn-i Kuteybe'de desteklemektedir.

İbn-i Kuteybe'ye göre: Hz. Salih, Semûd Kavmi'nin helakından sonra, ashabı ile birlikte 20 sene kadar daha yaşamış ve 158 yaşında Rabbin engin Rahmetine kavuşmuştur. (2)

Evliya Çelebi, Seyahatnamesinde: bir hacc esnasında Hz. Salih (a.s) in kardeşi Semud'un mezarını ziyaret ettiğini, adanlayarak ölçtüğünü ve boyunun 70 adım geldiğini yazar. (3) "Hatta arılar Onun mezarına yuva yapmış, arabalar bal almak için bir kösesini açınca hepsi de helak olmuşlardır." diyerek bir de 0 mezarın ehemmiyetini pekiştiren hikâve anlatmaktadır. (4)

Hız. Salih'in mezarının ise, -yaygın rivayetlere göre- Sina yarımadasında olduğu zannedilmektedir. Semûd kavmi Allah'ın azabına uğrayarak helak olunca, Hz. Salih Hicret ederek Sina'ya geçti. Nitekim Musa dağının yanbaşıında "Nebi Salih" diye bir tepe vardır. Rivayetlere göre Hz. Salih burada yaşıyormuş. (5)

1) Kamil Miras, Tecrid-i Sarih, C.IX, S.139

2) Kamil Miras, Tecrid-i Sarih, C.IX, S.139

3) Evliya Çelebi, Seyahatname, C.IX, S.222

4) Evliya Çelebi, a.g.e, C.IX, S.222

5) Mevdüdi, Hz. Peygamberin Hayatı, C.I, S.424

3- TEVRAT, ZEBUR ve İNCİL'DE SEMÜD KAVMI

Tevrat, Zebur ve İncil'de, gerek Hz. Salih ve gerekse Semûd Kavmi hakkında açık-seçik bir bilgiye rastlamıyoruz. Bu mevzuda teferruatlı bilgiler hep israiliyyat kaynaklarına davanmaktadır. Yalnız, Şemseddin Sami, Hz. Salih'in, arapların peygamberlerinden sayıldığı halde, Tevrat'tada geçtiğini-herhangi bir kaynak bir sayfa vermeden-söylüyor. (1) Bu mevzuda Hz.Hud ile ilgili Tevrat-tan çıkarmış olduğumuz şecere bir fikir verebilir.

4- KUR'AN-I KERİM'DE SEMÜD KAVMI ve HAZRET-İ SALİH (A.S)

Bu başlık altında Kur'an-a göre Semûd Kavmi ve Hz. Salih'le ilgili ayetleri gözden geçirip tedkik edeceğiz. Ayetlerin terbinde, Kur'an daki surelerin sıralanışına uygun bir yol takip ettik. Tetkiklerimiz neticesinde, Kur'an-ı Kerim de Hz. Salih ve Onun Kavmi Semûd hakkında 60 civarında ayetle karşılaştık. Bu sıralamaya uygun bir tablo çıkardık. Gördük ki Kitab-ı Mukaddes'te remzen dahi olsun rastlayamadığımız Semûd Kavmi ve Hz. Salih hk. da 60'ı aşkın ayet vardı. Bu da bize gösteriyor ki, Kur'an dışındaki vahiy kaynaklı kitaplar Onun mensupları tarafından tağyir ve tahrib edilmiş, ilahî gerçekler erazyona uğramıştır. Sözü daha fazla uzatmadan, sözlerin en güzeli olan Kur'an ayetleri ile tarihin derinliklerine uzanalım.

"Semûd (Kavmin)e de kardeşleri Salih'i (gönderdik):
-Ey kavmin! dedi. Allah'a kulluk edin, sizin ondan başka ilahınız yoktur. Size Rabbinizden açık bir delil geldi. İşte şu Allah'ın devesi, size bir mucizedir, bırakın onu Allah'ın arzında yesin (içsin) sakın ona bir kötülük etmeyin. Yoksa sizi aç bir azap yakalar."

"Düşünün ki (Allah) Ad'den sonra sizi hükümdarlar yaptı ve veryüzünde sizi yerleştirdi. Onun düzlüklerinde saraylar yapıyorsunuz. Artık Allah'ın nimetlerini hatırlayın da veryüzünde bozgunculuk yapıp karışıklık çıkarmayın."

"Kavminden büyüklük taslayan ileri gelenler, içlerinden zayıf görülen inananlara: "Siz, dediler, Salih'in gerçekten Rabbi tarafından gönderildiğini biliyormusunuz? (Onlarda): "(Evet) doğrusu biz Onunla gönderilene inananlarız!" dediler.

1) Şemseddin Sami, Kamus'ul-A'lam, C.IV, S.2928

Büvüklük taslayanlar: "Biz, sizin inandığınızı inkar ederiz!" dediler. Derken dişi deveyi boşazladılar. Ve Rablerinin buyruğundan dışarı çıktılar, Ey Salih! eğer hakikaten elçilerden isen bizi tehdit ettiğin (O azab)ı bize getir!" dediler.

Bunun üzerine hemen onları, O sarsıntı yakaladı, Yurtlarında da diz üstü çökekaldılar. (Salih) onlardan öteye döndü de: "Ey kavmim, ben size Rabbinin gönderdiği gerçekleri duyurdum ve size öğüt verdim, fakat siz öğüt verenleri sevmiyorsunuz dedi. (1)

Semüd (Kavmin)e kardeşleri Salih'i (gönderdik). Dedi Ki: "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin O'ndan başka ilahınız yoktur!" Sizi yerden inşa eden ve orada yaşatan O'dur. O'ndan mağfiret dileyin sonra O'na tevbe edin! Çünkü Rabbin(in Rahmeti) yakındır. (O, duaları) kabul edendir." Dediler ki:

"-Ey Salih! Sen bundan önce bizim aramızda ümit beslenen bir kişi idin. Şimdi atalarımızın topraklarına tapmaktan bizi men mi ediyorsun? Biz senin bizi çağırıldığın şeyden şüphe içindeyiz. Kuşkuluyoruz!" (Salih Onlara):

"-Ey Kavmim! dedi. Bakın Ya ben, Rabbinden bir delil üzerinde isem ve O, bana kendinden bir Rahmet vermişse? Peki O'na karşı gelirim beni Allah'tan kim kurtarır? Sizin bana ziyanımı arttırmaktan başka bir katkınız olamaz! "Ey kavmim işte şu! Allah'ın devesi, Size bir mucize (olarak gelmiş)dir. Bırakın Onu! Allah'ın arzından yesin (içsin)! Ona bir kötülük dokundurmayın! Yoksa sizi acil bir azap yakalar!"

Yine de Onu devirip kestiler. (Salih Onlara) dedi ki, "Yurdunuzda üç gün yaşayın. (sonra mahvolacaksınız): bu yalan olmayan bir vaid (bir tehdid) dir.

Nihayet emrimiz gelince Salih'i ve Onunla beraber inanmış olanları bizden bir rahmetle (hem azaptan), hem de O günün zilletinden kurtardık. Çünkü Rabbin öyle güçlü, öyle galiptir. Zulmedenleri de O korkunç ses yakaladı. Yurtlarında çöküp, kaldılar. Sanki Orada hiç şenlik kurmamışlardı. İyi bilinki Semüd (Kavmi) Rablerini inkar ettiler ve İyi bilin ki Semüd (Kavmi) def olup

1) el-A'raf, 73-79

gittiler! (1) Sanki orada hiç şenlik kurmamışlardı! İyi bilin ki Semûd nasıl uzaklaşıp gitti ise Medyen halkı da öyle uzaklaşıp gitti. (2)

Bizi ayetler (mucizeler) göndermekten alıkoyan şey, evvelkilerin (ayetlerimizi) yalanlamış olmasıdır. Semûd (oğulların)a açık bir mucize olarak dişi deveyi verdik, O yüzden kendilerine zulmettiler. (Deveyi boğazlayarak kendilerine yazık etmiş oldular.) Halbûki biz O (istenen) mucizeleri, yalnız korkutmak için göndeririz. (3)

Semûd (Kavmi)de gönderilen elçileri yalanladı. Kardeşleri Salih, Onlara demişti ki: "(Allah'ın azabından) korunmazmısınız? Ben, size gönderilmiş, güvenilir bir elçiyim. Allah'tan korkun ve bana itaat edin!" "Ben sizden buna (tebliğime) karşı bir ücret istemiyorum. Benin Ücretim yalnız alemlerin Rabbine aittir. Siz burada güven içinde mi bırakılacaksınız (sanıyorsunuz)? Bahçelerde, çeşme başlarında? Ekinler ve yumuşak tomurcuklu güzel hurmalıklar arasında?" "Dağlardan ustalıkla evler yontuyorsunuz." "Allah'tan korkun ve bana itaat edin! O aşırıların (haddi aşanların) emrine uymayın! Onlar yeryüzünde bozgunculuk yapar (anarşi çıkarır)lar, Islah etmezler."

Dediler ki: "-Sen iyice büyülenmişlerdensin! Sen de bizim gibi bir insansın. Eğer doğrulardan isen bize bir mucize getir!"

Dedi:

"İşte (mucize) bu dişi devedir. (Birgün) Onun su içme hakkı var, belli bir gününün su içme hakkı da sizin!" "Sakın, ona bir kötülük dokundurmayın! sonra büyük bir günün azabı sizi yakalar!"

Nihayet Onu kestiler, ama pişman oldular. Ve azap onları yakaladı. Muhakkak ki bunda bir ibret vardır. Ama yine çokları inanmazlar. Şüphesiz Rabbin! İşte üstün O'dur! Merhamet eden O'dur. (4)

Andolsun! Biz Semûd (Kavmin)e Kardeşleri Salih'i (Onlara): "-Allah'a kulluk edin!" (desin) diye gönderdik. Birde baktı ki birbirleri ile çekişen iki bölük olmuşlar. Dedi:

1) Hud, 61-68

2) Hud, 95

3) Isra, 59

4) Şuara, 141-159

"-Ey Kavmim! iyilikten önce neden kötülüğe eviyorsunuz? Allah'tan marifet dilemelisiniz belki esirgenirsiniz"

"-Senin ve seninle beraber bulunanların yüzünden uğursuzluğa uğradık!" dediler. Dediki : "_Uğursuzluğunuz(un sebebi) Allah'ın yanında (bulunan takdiri) dir.(Kötü iş yapanlara O, uğursuzluğu takdir etmiştir.) Doğrusu siz (çeşitli hadiselerle) sınanan bir kavimsiniz!"

Şehirde dokuz kişi vardı ki yeryüzünde bozgunculuk yaparlardı (anarşi çıkarırlardı) ıslah etmezlerdi. Allah'a and içerek birbirlerini "- biz, gece O'na ve ailesine baskı yapıp onları öldürelim. Sonra velisine : "ailesinin öldürülüşünde bulunmadığımızı (bu sözümüzde) doğru olduğumuzu söyleyelim!" dediler. (Bu şekilde) bir tuzak kurdular, biz de onlar hiç farkında olmadan onlara bir tuzak kurduk. (Onların tuzaklarını kendi helaklerinin sebebi kıldık. Onlar, bilmeden kendi helaklerini hazırladılar.)

Bak işte tuzaklarının sonucu nasıl oldu (nasıl)!? Biz onları ve kavimlerini toptan yıktık. (mahvettik) İşte şunlar! zulümleri yüzünden çökmüş (ıssız kalmış) evleridir. Şüphesiz bunda bilen bir kesim için bir ibret vardır... İnananları ve (günahlardan) korunanları kurtardık. (1)

Semud(kavmin)de de (ibret alınacak şeyler vardır.) Onlara: "Bir süreye kadar sefa sürün (bakalım) denmişti. Rablerinin emrine karşı geldiler, (onu yapmaya tenezzül etmediler) bu yüzden onları yıldırım çarptı; kendileri de bakıp duruyorlardı. (Yurtlarında çöküverdiler) ne kalkabildiler ne de (bu duruma) engel olabildiler. (Bunlardan) Önce de Nuh kavmini helâk etmiştik. Çünkü onlarda yoldan çıkmış bir toplum idiler." (2)

Semud da ikazları (yani ikazcıları) yalanladı: "-Bizden bir insana mı uyacağız!? O takdirde biz apaçık bir sapıklık ve çılgınlık içine düşmüş oluruz" dediler. "-Zikir, aramızdan O'na mı bırakıldı? Hayır O, yalancı küstahın biridir" (dediler). (Salihi'e dedik ki) : "Yarın onlar, yalancı küstahın kim olduğunu bilecekler. Biz onlara kendilerini sınamak için dişi deveyi göndereceğiz. Hele sen onları gözetle ! sabret! Onlara suyun aralarında paylaşılacağına (bir gün devenin ve bir gün de kenê dilerinin su içme nöbeti olacağını) haber ver, içme sırası kiminse

1) Neml : 45-53

2) Zâriyat : 43-46

O gelip suyunu alsın (baskası ona karışmasın). Bir arkadaşlarını çağırdılar, O da (bıçağını) çekerek (deveyi) kesti. Amma! azabım ve ikazlarım nasıl oldu! Biz onların üzerine tek sayha (korkunç bir ses) gönderdik, açılıcının topladığı kuru ot misali kırılıp döküldüler. Andolsun! biz Kur'an-ı ööüt almak için kolaylaştırdık, ööüt alan yok mudur? (1)

*Gerçekleşen, Nedir? O gerçekleşen?

Gerçekleşenin ne olduğunu nerden bileceksin?

Semûd ve Ad (kavimleri) başa çarpan hadiseyi yalanladılar. Bu yüzden Semûd azgın bir vakıa ile helak edildiler. (2)

Semûd (kavmi) azgınlığı yüzünden (Hakk'ı) yalanladı. En bahtsızları ayaklandığı zaman, Allah'ın elçisi onlara: "Allah'ın devesine ve Onun su içme hakkına dokunmayın!" dedi. Onu yalanladılar, deveyi kestiler. Rableri de, günahları yüzünden azabı başlarına geçirdi, orayı dümdüz etti. Allah Onun sonundan (da) korkmaz. (3)

KUR'AN-I KERİM'DE SEMUD KAVMİ VE HZ. SALİH (A.S.)

Sure.No	Sure Adı	Ayet No	Sayfa No
7.	A'raf Suresi	73 -79.	158 - 159
11.	Hud "	61 - 68 , 95.	220.
17.	İsra "	59.	281.
26.	Şuarà "	141 - 159.	372.
27.	Neml "	45 - 53.	380.
51.	Zàriyàt "	43 - 46.	521.
54.	Kamer "	23 - 32	528 - 529.
69.	Hàkkah "	1 - 8.	565.
91.	Şems S Sûresi	11 - 15.	594.

Tablo:6) Kur'an-ı Kerim'de Semud Kavmi ve Hz. Salih (a.s.)den bahseden Sureler ve ayet numaraları.

- 1) Kamer, 23-32
- 2) Hakka, 1-5
- 3) Şems , 11-15

5- HZ. SALİH (A.S)IN TEVHİD MÜCADELESİ

Ad Kavminin helak olup gitmesinden sonra, flaketten kurtulan müminler, Rehberleri Hz. Hüd ile birlikte yerleşecek yeni yerler bulmak üzere Arabistan'ın muhtelif yerlerine dağılmışlardı. Bu büyük felaketten kurtululardan birisi de Hz. Nuh'un oğlu, Sam'ın neslinden gelen Semûd idi. Mü'minler Arabistanın muhtelif yerlerine yerleşirken, Semûd da, Medine ile Şam arasında, Arap yarımadasının kuzey batı bölümünde bu gün "Vadiül-Kura" olarak bilinen "HICR" mevkinde yerleşmişti. ⁽¹⁾ Burada, zamanla Semûd'un torunları ilkönceleri bir kabile iken daha sonraları büyük bir kavim olmuşlardı. Medeniyette terakki ederek meşhur olmuşlardı. Ad Kavmine verilen bütün imkanlar bu kavme de verilmişti. Bağlar bahçeler yetiştirip, Kayalar içinde sağlam evler oymuşlar içlerine yerleşmişlerdi. Bu güç kudret onları, zaman şımartmıştı. Azgınlaşmışlar zulüm ve anarşi şiarları haline gelmişti. Puta tapıyorlardı.

Semûd kavminin bir tek kuyuları vardı. Hepsisi, o bir tek kuyudan su içenler ve kullanırlardı. Başkada su alacak çeşmeleri yoktu. ⁽²⁾

Semûd Kavmi, dokuz kabileden müteşekkildi. Kabile reisleri anlaşarak aralarında Güçlü bir çete kurmuşlardı. Kur'an bunu şöyle anlatıyordu: "O şehirde (Hicr) (anarşist) dokuz erkek vardı ki bunlar, yer (yüzün)de fesat çıkarıyorlardı. İyilik tarafına hiç yanaşmıyorlardı. ⁽³⁾ Etraflarına bir takım avanelerini de toplayan bu kimseler kavmin içinde bir takım karışıklıklar çıkarıyorlardı.

Hak'dan gün geçtikçe uzaklaşan Semûd Halkı arasında taş ve ağaçtan yonttukları putlara tapma adeti de boş gösterdi. ⁽⁴⁾ Allah'ı ve Ahireti inkar eden bu kavim, dünya da ebedi kalacakmış gibi işler yapıyor ve oldukça mes'uliyetsiz davranıyorlardı. Kendilerini rahatlığın ve rehabetin kucağına atmışlar, küfür selinin içinde bocalıyorlar, Çamuru miskü anber diye gözlerine sürüyorlardı. Yazları, yaylalarda yaptıkları muhteşem konakların da zevk ve sefa alemleri yapıyorlar, kışları da kayalardan yontarak

1) Ö. Nasuhi BİLMEN, K.K.in Türkçe Meal-i alisi ve Tefsiri, C.II, S.1482.

2) , Tarihi Taberi Tercümesi, C.I, S.136

3) en-Neml, 48

4) Ö. Nasuhi-Bilmen, a.g.e, C.II, S.1048

yaptıkları muhkem evlerinde oturuyorlardı. Kur'an bu hususu şöyle aydınlatıyor:

"Düşünün ki (Allah) sizi Ad'dan sonra hükümdarlar yaptı. Yeryüzünde sizi yerleştirdi. Ovalarında Köşkler yapıyor, dağlarından evler yontuyorsunuz. Artık (hepiniz) Allah'ın lütuflarını hatırlayan, yeryüzünde fesatçılar Olup taşkınlık yapmayın!" (1)

"Onlar dağlardan emin emin evler yontup oyarlardı." (2)

Yani yıkılmaktan emin, hırsızların gedik açmalarından emin, düşmanların tahribinden emin, zannediyorlar ve gaflet içinde yaşıyorlardı. (3)

İşte bu Kavme, dedeleri Semûd'a Nisbetle Semûd kavmi denildiği gibi, "az su" manasına gelen "Semed"dendolayı Semûd denildiği rivayet edilmektedir. (4)

Semûd Kavmine avnı zamanda, Ad Kavminin devamı olduğu için Ad-ı Sâni diye de isim veriliyordu. (5) Kuvvet ve medeniyetlerinin seviyesini gösteren en bariz vasıfları sarp dağları kayaları yontarak evler yapmak olduğundan K. Kerim de "Ashâb'ul Hıcr" olarak zikredilmişlerdi. "And olsun ki" Ashab-ı Hıcr" da peygamberlerini tekzib etmişlerdi" (6)

Allah (C.C) Semûd kavmine uzun bir ömür nasibetmişti. Bu uzun ömüre yaptıkları kerpiçten evler dayanıklı olmadığı ve çabucak yıkıldıkları için dağları kayaları oyarak kendilerine daha sağlam ve yıkılmayan meskenler edinmişlerdi. (7)

Hz. Salih kavmine peygamber olarak gönderildiği zaman Semûd hepten, yoldan çıkmıştı. Anarşist çeteler her tarafı karıştırmışlardı. Kur'an, Hz. Salih'in peygamber olarak gönderildiği sırada kavminin durumunu şöyle anlatıyordu: "Celâlim hakkı için, Allah'a ibadet edin diye, Semûd'a da kardeşleri Salih'i göndermiştik: derken onlar iki fırka oldular, çekişiyorlardı. (8)

Günler haftaları, haftalar ayları, aylar seneleri takibetti. Ve nihayet günün birinde Semûd, kardeşleri Salih'i karşılarında buldular. Artık Salih bir peygamberdi. Onların bozulmuş, istikrarını

1) el-A'raf, 74

2) el-Hıcr, 82

3) H. Basri Çantay, K. Hakim ve Meal-i Kerim, S.482

4) Elmalılı Hamdi Yazır, a.g.e, C. , 2796

5) M. Vehbi, Hülasat'ül Beyan, C.XIV, S.5657

6) el-Hıcr, 80

7) Ibn-ül-Esir, el-Kamil, C.I, S.90

8) en-Neml, 45

kaybetmiş, haktan ayrılmış ve dejenere olmuş Cemiyet hayatlarına yeniden istikamet kazandırmaya çalışacaktı. Hiçbir işe yaramayan Putlara değil, Allah'a ibadete çağıracaktı. Ama O bunları yaparken en ufak bir maddi menfaat beklemiyecekti. O, ücret ve mükafatını Allah'dan alacak, nübüvvet vazifesini bihakkın yerine getirecekti.

Hız. Salih, Rabbinden aldığı nübüvvet emri ile Kavmini irşada başladı. O kavmine şöyle diyordu: "Ey Kavmim! Allah'a kulluk ediniz. Sizin ondan başka hiçbir ilahınız yoktur. O sizi topraktan yarattı. Sizi orada ömür geçirmeye (yahud: i'mara) memur etti. O halde O'ndan mağfiret dileyin, sonra O'na tevbe edin! Çünkü Rabbim'in rahmeti yakındır, O (duaları da) kabul edendir." (1)

Hız. Salih(a.s) tevhid mücadelesini mücerred bir iddia şeklinde bırakmıyor, ayrıca akli ve mantıki deliller de serde diyordu. Muhataplarının anlayabileceği şekilde, insanın yaratılışında ki inceliği anlatmış, bu yaratılışın ilim, irade kudret ve külli bir şuuru gerektirdiğini nazarlara verip onların taptıkları putların bu evsafa sahip olmadıklarını, dolayısı ile hakiki mabud olamayacaklarını ispatlamıştı. (2)

Kusurunu anlayan bir insan, Ona çıkar bir yol gösterilmezse ne yapacağını ve nasıl hareket edeceğini bilemez. Onun için bir mürşide ihtiyaç vardır. Mürşidin bu noktayı da göz önünde bulundurması zarûridir. Bütün Nebi ve Resuller, bu hususu asla ihmal etmemişlerdir. Hız. Salih de putların mabud olamayacaklarını akli ve mantıki delillerle çürütmüş, sonra da kavmini, yüce yaratıcıya tevbe ve nedametle iltica etmeye davet etmiş bu sayede makbul insanlar olacaklarını ifade etmişti. (3)

Hız. Salih'in bu davetine çok az sayıda bir kısım fakir, zayıf ezilen insan icabet etmişti. (4) Geride büyük bir ekseriyet, hayret ve şaşkınlık içinde şöyle demişlerdi:

"Ey Salih! sen bundan önce bizim aramızda ümit beslenen bir kimse idin. Şimdi atalarımızın taptıklarına tapmaktan bizi men mi ediyorsun? Biz, senin bizi davet ettiğin şeyden şüphe içindeyiz, kuşkuluyoruz." (5)

1) Hud, 61

2) B. Ateş, M. Dikmen, Peygamberler Tarihi, S.180

3) " " , a.g.e, S.180

4) İbn-ül-Esir, C.I, S.90

5) Hud, 62

Semûd Kavmi, kendisinden çokşey bekledikleri Salih'in beklenmedik daveti karşısında çok şaşırılmışlar ve buna bir türlü akıl erdirememişlerdi. Üstelik Salih(a.s) bu davette de ısrarlı idi. Buna rağmen vazgeçirmek için bütün yolları deneyecekler, gerekirse zora koşacaklardı. Ama bu son çareydi. Çünkü Salih yalnız değildi. Akrabaları kabilesi vardı. Buna rağmen onlar Hz. Salih'in bu çağrısını çeşitli sebeplere bağlıyorlardı: Meselâ bir kısmını şöyle diyordu:

"Salih'in maksadı bizi kandırıp elimizdeki mallara konmaktır." Diğer bir kısmı: "Hayır, Salih'in bizim malımıza ihtiyacı yoktur. Zaten kendi malı bizimkilerden çok, olsa olsa bize reis olmak istiyordur." demekteydi

Bir başka gurupda: "O'nun reislikte gözü olmadığını, belki de akıl hastalığından dolayı böyle anlaşılmaz bir takım şeyler söylemiş olabileceğini ileri sürüyorlardı."

Bütün bu isnadlar, öteden beri hakkı söyleyenlere yapılmış şeylerdi. Hz. Salih bu isnadlara çok üzülüyordu. Kendisi ne yapmamak istiyor, Kavmi ise neler söylüyorlardı. O üzüntü ve hüzne düştüğü anlarda ilâhi vahiyle teselli ediliyordu. Onların tekzibini ve Hz. Salih'in tebliğini ise Kur'an şöyle anlatıyordu:

Semûd gönderilen resulleri tekzibetti. O vakit kardeşleri Salih onlara demişti: Allah'dan korkmaz mısınız? Haberinizi olsun ki ben size gönderilmiş bir resul'üm eminim. Gelin Allah'dan korkun ve bana itaat edin. Buna karşı ben sizden bir ecir ücret istemiyorum. Benim ecrim ancak Rabbül alemine aittir." (1)

Semûd Kavmi, gün geçtikçe zenginleşiyor, bir yandan da zulüm ve fesadın zirvesine doğru yükseliyor, yükseliyordu. Hz. Salih'in nasihatları ise Onlara çok ağır geliyordu. Onlar ise doğrudan doğruya Salih'in karşısına çıkamıyorlar, fesat ve bozgunculuklarını gizli yürütebiliyorlardı. Hz. Salih (a.s) ise var gücüyle kavmini irşada çalışırken, onlarda bütün güçleriyle Onun hizmetini müsbet davranışını bozmaya çalışıyorlardı. Zira erbab-ı Kemali nakıs olanlar çekemezdi. Bu prensib her zaman için geçerli idi. Bütün menfi tutumlar Hz. Salih'i yıldırıyor

1) eş-Şuara, 141-145

aksine vazifesine daha bir şevkle sarılmasına sebep oluyor, vazifesini yapmış olmanın vermiş olduğu manevi hazzı da iliklerine kadar hissediyordu. Çünkü manevi hizmetlerin içinde, şevkin artması için manevi bir haz ihsan-ı ilahi olarak lütfedilmiştir.

Hz. Salih kavmine:

"Ey Semûd Kavmi! içinde yaşadığınız bu cennet gibi bağ ve bahçelerle, vemyeşil ağaçlar ve altın gibi başaklarla ve güzelim hurma ve ağaçlarla, ve çağlayan sularla beraber ebediyyen burada kalacağınızı mı zannediyorsunuz? Hiç düşünmüyormusunuz? Bu evleri kim yaptı halbuki şimdi kim oturuyor? Bu bağ ve bahçelerin ilk sahipleri kimler ve şimdi bundan istifade edenler kimler? Belki onlar da sizin gibi kendilerini burada ebedi kalacak zannediyorlardı. Fakat heyhat....;Hepsi ölüp gittiler... Sizde gelip geçenler gibi öleceksiniz. Yerlerinize de başkaları gelecek. Ahirette yaptıklarınızdan teker teker hesaba çekileceksiniz. Öyle ise fırsat elde iken bana tabi olun. Şunu iyi bilin ki, bugün sizi aldatıp Allah'a isyan ettirenler, yarınki azaptan ne sizi nede kendilerini kurtaramayacaklardır. Çünkü onlarda sizin gibi aciz insanlardır. (1)

Bütün bu anlatılanlar Kur'an da ifadesini şöyle buluyordu: "Siz burada emnü eman ile bırakılacakmısınız? O cennetler pınarlar, Lahıyf tal'ı sarkmış hurmalar, ekinler içinde, Gelin Allah dan kokun da bana itaat edin. İtaat etmeyin O kimselereki yeryüzünü fesada verirlerde İslah etmezler." (2)

Kafirler, Hz. Salih'in bu sözlerinden çok rencide olmuşlardı. "Ondan peygamber olduğuna dair bir alamet isteyelim" dediler. Bakalım ne cevap verecek? Onlar, Salih (a.s) aleyhinde plân kurarlarken bir yandan da azgınlık ve taşkınlıkları devam ediyordu. Artık azabı çoktan hak etmişlerdi. Yavaş yavaş musibetler etraflarını sarmaya başladı. Allah ilk önce bir kuyu hariç bütün sularını kuruttu. Bu kuyunun suyu bol olsa bile bağ ve bahçelerine taşımaları çok zordu. Semûd Halkı bundan hiç hoşlanmamışlardı. Huzurları kaçmıştı. Hz. Salih ise gün geçtikçe nüfuzunu ve etbaini genişletiyordu.

1) B. Ateş, M. Dikmen, a.g.e, S.182

2) eş-Şuara, 146-152

Bir bayram günüydü. Halk adet olduğu üzere yine şehrin meydanına toplanmıştı. Hz. Salih bunu fırsat bilerek, onları imana davet etmeye başlamıştı. Müşriklerin ileri gelenlerinin , Onu halkın gözünde küçük düşürmeleri için bundan daha güzel bir fırsat bulmaları mümkün değildi. Derhal tasarladıkları planlarını tatbika koydular. Ve Hz. Salihe şöyle dediler:

"Ey Salih! Biz seni iyibiliriz. Bizim içimizde doğup büyüdün. Bizim bildiğimiz ve kendine ümitler bağladığımız Salih böyle karışık sözlerle bizi putlarımızdan vazgeçirmeye çalışmaz. Olsa olsa sen sınırlanmışsındır. Onun için ne konuştuğunun farkında değilsin. Bizim gibi bir insandan hasıl bir peygamber olur? Eğer iddianda doğru isen Şu dağdaki sarp kayadan kızıl tüylü ve on aylık hamile bir dişi deve çıksın. Ozaman biz sana inanırız. (1)

İbn-ül Esir'in anlattığına göre:

Hız. Salih'in ihtar, nasihat ve korkutma gayretleri boşa çıkınca, Allah'a sığınıp kavmine beddua ile karşı çıkmaktan başka çare kalmamıştı. Birgün Hz. Salih'in davet ve tebliğinde ısrarlı olduğu bir sırada kavmi ona müstehzi bir eda ile şöyle dediler:

"Ey Salih! Haydi bizimle birlikte bayramımızı kutlamaya çıkalım. (Onların öyle bir bayramı vardı ki, bayramlarına, tap-tıkları putları ile çıkarlardı) Birlikte çıkalım ki sen ilahını çağır, bizde ilahımızı çağıralım ve dua edelim. Senin ilahın icabet ederse biz sana tabi olalım. Yok, şayet bizim ilahımız icabet ederse ozaman sen de bize tabi olursun."

Bunun üzerine Hz. Salih "Evet olur, çıkalım!" dedi. Ve sonra onlar sanemleriyle, ve Salih de yanlarında olduğu halde yola çıktılar.

Semudlular, Sanemlerine Salih'in duasının kabul olmaması için dua ettiler, fakat sanemleri : onlara hiçbir icabette bulunamadı. Bunun üzerine Semûd'un efendisi Hz. Salih'e:

"Ey Salih, şu gördüğün Kayanın içinden bize on aylık gebe olan bir deve çıkarabilirsen biz senin peygamberliğini tastik ederiz." (2) dedi.

1) es-Suara, 152-154

2) el-Kamil, C.I, S.89

Hız. Salih Kavminden kat'i söz aldıktan sonra, namazı kılıp dua ederek, Rabbinden kendisini mahcup etmemesini niyat etti. Derken harika bir surette kaya yarılıp kayanın arasından müşriklerin arzularına uygun bir deve Allah'ın izni ile peyda oldu aniden. Arkasından deve^{bir}yavru doğurdu. Doğruca Kavminin biricik kuyusu olan su kuyusuna gidip suyunu içip tamamen bitirdi. (1)

Bu hadise karşısında müşriklerin ileri gelenleri şoke olmuşlar, mahcup vaziyette bir Salih beklerken, planları^{nın} tersine Asıl rezil ve rüsvay olan kendileriydi. Allah Hz. Salih'i ve inananları mahcup etmemişti. Ama müşrikler her devirde olduğu gibi bu hadiseyi bir sihir olarak değerlendiriyorlar ve Salih (a.s) içinde "amma da sihirbazmış haa" diyorlardı. Tabi bu arada, bu mucize karşısında müslüman olanlar da olmuştu. Bu müthiş hadise karşısında iman edenlerin arasında Semûd Kavmi'nin büyüğü ve reisi olan CENDAN b. AMR ve onunla birlikte iman eden bir kabiledede vardı. (2) Bu mucize mü'minlerin imanlarını arttırmış şevklendirmişti.

Şehrin meydanında bayram etmek için toplanan müşrikler rezil olmuşlar mağlubiyetin burukluğu altında ezilmişler, mateme bürünmüşlerdi. Şimdi gerçek bayramı müminler yapıyorlardı.

Bundan sonra, su içme işi nöbete bağlandı. Salih (a.s) onlara dedi: -İşte (size mucize), bu bir dişi deve'dir. (Birgün) onun su içme hakkı var, belli bir günün su içme hakkıda sizin!" sakın ona bir kötülük dokundurmayın! Sonra büyük bir günün azabı sizi yakalar!" (3) "Allah'dan korkun ve bana itaat edin! Ben sizden bu tebliğime karşı bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız ve yalnız alemlerin Rabbine aittir. (4)

İbn-ül Esir'in anlattığına göre, Allah (C.C) Hz. Salih'e günün birinde kavminin, deveyi boğazlıyacıklarını vahyetmişti. O'da böyle bir işe girişmelerinin doğru olmayacağını onlara hatırlatmıştı. Onlarda "biz böyle bir şey yapmayız!" Hz. Salih de: "Ben sizin böyle birşey yapmayacağınızı biliyorum. Fakat ileride doğacak çocuklarınızdan biri onu boğazlayacaktır." Kavmi ona:

-
- 1) el-Kamil, C.I, S.89
 - 2) İbn-ül-Esir, el-Kamil, C.I, S.90
 - 3) eş-Şuara, 155-156
 - 4) eş-Şuara, 144-145

"Onu kesecek çocuğun alametleri nedir? Allah'a kasem ederizki bu deveyi kesecek olanı bulur öldürürüz! Acaba bu doğacak çocuğun iz ve işaretleri ne olabilir?"

Bu soru üzerine Hz. Salih şu cevabı verdi:

"Mavi gözlü, saçları kızıla yakın sarı, teni kırmızıya çalan bir renkte, bir çocuktur." (1)

Semûd Şehrinde herkesçe meşhur nüfuzlu iki yaşlı aile büyüğü vardı. Bunlardan birinin yetişmiş bir oğlu diğerinde yetişmiş bir kızı vardı. Bu kızın küfüv bir oğlan bulunamadığı için tanınmış bu iki azizin çocuklarını evlendirirler. Bu evlilikten bir çocuk dünyaya gelmişti. Hz. Salih'in ikazı üzerine, Semûd kavmi devamlı her dünyaya gelen çocuğun vasfının uyup uymadığını kontrol ediyorlardı. Bu evlilikten bir çocuğun doğduğunu haber alan Semûd halkı hemen gidip çocuğa bakarlar. Bunun üzerine kadınlar hep bir ağızdan bağıraşarak:

"Bu Allah'ın (c) yüce nebisi Salih'in haber ve işaret ettiği çocuktur." diyerek onu almaya kalkıştılar. Bunun üzerine çocuğun dedeleri onların aralarına girerek şöyle dediler: "Şayet bu, Salih'in dediği çocuk olsaydı Onu sizden evvel biz öldürürdük."

Fakat ne yazık ki bu çocuk şer olarak doğmuştu. Büyüdüğünde cemiyetlerde gençlerin üzerine atılır, Önüne geleni tartaklar dururdu. (2)

Hız. Salih'in gösterdiği mucize üzerine, müşriklerin gururları o kadar rencide oldukları verdikleri sözünü bile tutmamışlardı. Böylece de suçluluk psikolojisi içine girmişlerdi. Hız. Salih'e inanların yüzüne bakamaz olmuşlardı. Artık, evleri, karıları, çocuk-çocukları onları sıkıyor, dünya adeta onlara dar geliyordu. Devamlı, yaralanan gururlarının intikamını nasıl alacaklarını düşünüyor, planlar kuruyorlardı. Artık Semûd iki guruba ayrılmıştı. Biri müşrik cephesi, diğeri Hız. Salih'in etrafında toplanan samimi müminler cephesi idi. Bu durumu Kur'an şöyle anlatır: "Celâlim Hakkı için, Allah'a ibadet edin diye, Semûd'a da kardeşleri Salih'i göndermiştik, derken bunlar iki fırka oldular, çekişiyorlardı. Salih, "ey kavmim benim!" dedi niçin haseneden önce

1) İbn-ül-Esir, el-Kamil, C.I. S.90

2) İbn-ül-Esir, a.g.e, C.I. S.90

seyyieyi iviyorsunuz (tercih ediyorsunuz)? Ne olur! Allah'a isti-
tiöfar etseniz, belki rahmetine nail olursunuz. Biz, dediler:
"Senin ve seninle beraber bulunanların yüzünden uöursuzluöa
uöradık" (Salih): "Sizin uöursuzluöunuzun sebebi Allah'a malum,
doörusu siz, öyle bir kavimsiniz ki imtihan olunuyorsunuz!"
Şehirde dokuz çete vardı, hep arzda fesat yaparlardı, salaha ya-
ramazlardı. (1)

Harika ve mucize deve, sevimli yavru ile her tarafı do-
laşıp otlar, su nöbeti olmadığı zaman kırlarda gezer, şehre gir-
mezdi. Nöbeti olduğu gün ise, gelir ve suyu tamamen içdikten
sonra kuyunun başında dururdu. Mü'minler Ondan bir kabileye
yetecek kadar süt saöarlardı. Bu süttende hem içerler, hemde
muhtelif süt mamulleri elde ederlerdi. Mü'minler bu hayvanı
gördükçe imanları ziyadeleşir, onu sever ve okşarlarken müşrik-
lerin ise kin ve gayzları alevlenir, hırçınlaşır, deveyi öldür-
mek isterler ama buna bir türlü cesaret edemezlerdi. Diöer
hayvanlar bu deve ile yavrusuna bir türlü alışmamışlardı. Semüd
halkı, devenin nöbet gününde su alamadıkları için, kendi nöbet-
lerinde ertesi günün su ihtiyacını da depo ederlerdi. Bu hal can-
larını çok sıktığı için, kaç defa deveyi öldürmek istemişlerse
de Hz. Salih'in ikazı ile karşılaşmışlar, bazıları da her ihti-
male karşı deveyi öldürmekten çekiniyorlardı. Deve de böylece
rahat rahat otliyordu. (2)

Ancak bu pişmanlık duygusu, onları deveyi öldürme fikrinden
caydırmamıştı. İçlerinden birisi: "Bu işin sonu nereye varacak?
Bu deve kavmin huzurunu kaçırdı. Ömrümüz hep böyle sıkıntı ve
azap içinde mi geçecek? Buna asla razı olmayız. Bu işi bir an
evvel bitirmek zorundayız." demişti. (3)

Aynı sözler defalarca tekrar edile edile nihayet halkı
kandırıp deveyi öldürmek üzere onların da rızalarını aldılar. Deve
onlara göre mucizevi bir şekilde nasıl büyüyüp bir topluluk önün-
de başlarına bela olmuşsa, yine öyle bir cemaat huzurunda bu be-
ladan kurtulmalıydılar. Fakat Semüd kavminden akıllı başında hiç
kimse, deveyi öldürmeye cesaret edemiyordu. Nihayet "Kıdar"
isminde birinin başkanlığında sekiz kişilik bir sarhoş gurubu

1) en-Neml, 45-48. Tercüme: Elmalılı, C.V, S.3684

2) M. Dikmen, B.Ateş, a.g.e, S.185

3) B. Ateş, M.Dikmen, a.g.e, S.185

bu işi üzerlerine aldılar. (1) Dediler ki: "Artık bu deveyi öldürmeli. Çünkü onun nöbetinde kuyuyu kurutuyor, hayvanlarımız susuz kalıyor." (2)

Semûd'un bu azgın çetesine göre, sözde bütün bu sıkıntılara sebep, Hz. Salih'di. Öyle gördükleri için, ^{O'nun} Deveyi ve ailesini topluca katletmek^{suretiyle} bu meselâyı halledeceklerine ^{dair} yemin ederek aralarında şöyle bir plan kurmuşlardı; "Biz buradan topluca çıkarız. Bizi gören insanlar bizim sefere çıktığımızı hükmederler. Planımızdan bihaber olurlar. Sonra biz yolun üzerindeki mağaraya Salih'den evvel girer saklanırız. Gece olunca Salih, evinden çıkıp ibadet için mescide gittiği bir sırada onu öldürürüz, sonradan yine mağaraya, gün ağarınca da evlerimize döneriz. Onun öldürüldüğü haberi etrafa yayılınca da "öldürenin kim olduğunu bilmiyoruz. Bizler birşey görmedik" deriz. Bu sözümüze de Kavmi kanar...." (3) demişlerdi.

Hz. Salih'i ve devesini öldürmeye yemin eden bu çete önce deveyi boğazladıktan sonra, Salih'in kendilerini ikaz ettiği azab-ı ilahiden korkarak hazırladıkları plan gereği O'nu öldürmeye gitmişlerdi. Hz. Salih (a.s) bir prensib olarak geceyi kendi kavmi arasında geçirmezdi. Geceleri kendi adını verdiği mescide gider, orada ibadetle geçirirdi. (4) Fakat onların aleyhlerinde de bir plan hazırlamıştı. Müşrik çetenin ondan haberi yoktu. Gönderdiği meleklerle, bu kötü niyetli çeteyi attıkları azap taşları ile perişan etmişlerdi. Bunların katledildiklerini duyardostları hadise yerine gelince, Hz. Salih'e -Bunları sen mi öldürdün?" diyerek Onu öldürmek istemişlerdi. Bunun üzerine Salih'in aşireti onlara mani olarak şöyle demişlerdi:

"O sizi azab-ı ilahî ile korkuttu. O yalan söylemez. Söyledikleri doğrudur. Bu hareketinizle siz, Rabbinizin daha fazla gazablanmasına sebep olmayın. O zaten sizi aldatmış ise, veya yalan bir vaatte bulunmuş olsa idi Onu biz size teslim ederdik."

Bu sözleri duyan çetenin yakınları çaresiz kalmış haib ve hasir olarak evlerine dönmüşlerdi. (5) Kur'an bu hususa şöyle parmak basıyordu:

-
- 1) B. Ateş, M.Dikmen, a.g.e, S.186
 - 2) Kamil Miras, Tecrid-i Sarih, C.IX, S.139
 - 3) İbn'ül-Esir, el-Kamil, C.I. S.91
 - 4) İbn'ül-Esir, a.g.e, C.I. S.91
 - 5) İbn'ül-Esir, el-Kamil, C.I. S.91

"Onlar bir tuzak kurdular. Bizde onlar hiç farkında olmadan, onlara bir tuzak da biz kurduk." (1)

BİR NÜKTE:

Hız. Salih'in mucizevi devesinin öldürülüş sebebi bir rivayette şöyle anlatılıyor: Kaddar b. Salif, bir arkadaşı ile birlikte şarap içmeye başlarlar. İçkilerine karıştırılacak su bulamadılar. Çünkü o gün su içme nöbeti devenindi. Onun içeceği suya dokunamazdı. Bu kafadarlar su davasını kaldırmak için deveyi öldürmeyi tasarlamışlardı.

Semûd arasında "Kıtam ve Kıbal" adında meşhur iki genç aşufte kadın vardı ki, Kıdar b. Salif "Kıtam" adındaki kadına aşıktı. Arkadaşı "Musadda" da "Kıbal" adındaki kadına vurgundu. Bunlar çok vakit birbirleri ile buluşur eölenirlerdi. Bu iki aşufte o eölençe gecesinde beraberler, içmişlerdi. (2) Bu iki aşufte kadın, Kaddar ile Musadda'a şöyle demişlerdi: "Bu deveyi öldürmedikçe size teslim olamayız!"

Bunun üzerine iki aşık, "Peki diyerek yanlarına bir kaç dostlarının da alarak devenin yanına giderler. İki aşıktan biri yanındakilerden birine: "Git şu deveyi bıçakla boğazlıyarak öldür" dedi. Adam "peki" diyerek deveye sokulur, ama bir türlü onu öldürmeye cesaret edemez, vicdanı el vermez ve geri döner. Bu defa bir diğeri gönderirler bunlarda birşey yapamadan geriye dönerler. Nihayet aşıklardan biri bizzat kendisi gidip eliyle deveyi bir vuruşta yere yıkar. Deve de olduğu yerde debelenmeye başlar. Devenin öldürülmesi bir çarşamba gününe rastlamıştı. Semûd, bu deveye kendi dillerince "CEBBAR" adını vermişlerdi. (3) İşte böylece iki aşufte yüzünden vesile-i bereket olan mucizevi deve de tarihin derinliklerinden dinleyenlere bir ibret vesilesi olup gitmişti. İçki ve kadın bu devirde olduğu gibi eski devirlerde icraatını göstermişti.

XXX

Anlatılanlara göre, Semûd Kavmi, deveyi Çarşamba günü boğazlamıştı. Gelecek azabın ilk belirtisi ve enaresi yüzlerinin

1) en-Neml, 50

2) İbn-ül Esir, el-Kamil, C.I, S.92

3) İbn-ül Esir, el-Kamil, C.I, S.92

sararmasıydı. Tedrici olarak başlarına gelen bu azap onları kahrediyordu. İdam saati belirlenmiş bir mahkûmun bekleyişi gibi olan bu bekleyiş onları deliye döndürüyordu. İkinci gün yüzleri kızarmıştı. Üçüncü gün ise yüzleri simsiyah oldu. Bu korkunç gidışattan bayılanlar, ölenler, kuduran ve aklını oynatanlar bile olmuştu. Dördüncü günü, Onlara gökten korkunç bir sayha geldi. Göğüslerindeki kalpleri kas katı kesilmişti. (1) Onların bu acıklı içler acısı hallerini Kur'an şöyle tasvir ediyordu: "Feesbehu fi diyarihim cesimiyn" "evlerinde diz üstü çöküp kaldılar." (2)

Azab-ı ilahi gelmeden önce Hz. Salih (a.s) ümmetini alıp şehri terketmişti. Rivayetlere göre O'nun etrafında 4000 civarında mümin toplanmıştı. Bu arada üç gününü dolduran Semûd-luların şehri Hıcr üzerinde bir toz bulutu yükselmışti. Bu toz bulutunu gören Hz. Salih, Kavminin helâk olduğunu anlamıştı. "Nihayet emrimiz gelince Salih'i ve onunla beraber inanmış olanları, bizden bir rahmetle (hem azaptan) hem de O günün zilletinden kurtardık. Çünkü sein Rabbin öyle güçlü öyle galiptir. Zulmedenleri O korkunç ses yakaladı, yurtlarında çöküp kaldılar. Sanki orada hiç şenlik kurmamışlardı. İyi bilin ki Semûd (Kavmi) Rablerini inkar ettiler. Ve iyi bilinki Semûd(kavmi) defolup gittiler," (3)

Biz Onların üzerine tek bir sayha yani korkunç bir ses gönderdik: açılıcının topladığı kuru ot gibi kırılıp döküldüler." (4)

Bak işte, tuzaklarının sonucu nasıl oldu. (nasıl) Biz onları ve kavimlerini toptan yıktık. (mahvettik) İşte şunlar, zülümleri yüzünden çökmüş, (ıssız kalmış) evleridir. Şüphesiz bunda bilen bir kavim için bir ibret (bir ders) vardır. İnananları ve günahlardan korunanları kurtardık." (5)

Hız. Salih (a.s) bu helâk hadisesinden sonra müminler le beraber harabeye dönen Hıcr şehrine dönüp ibretle o dehşetli manzarayı seyretti. Ve azab-ı ilahiye uğrayan O sessiz yığınlara şöyle hitabetmişti: "Ey Kavmim! ben size Rabbinin gönderdiği gerçekleri duyurdum -ve size öğüt verdim. Fakat siz öğüt verenleri sevmiyorsunuz." (6)

1) el-Kamil, C.I, S.92-93

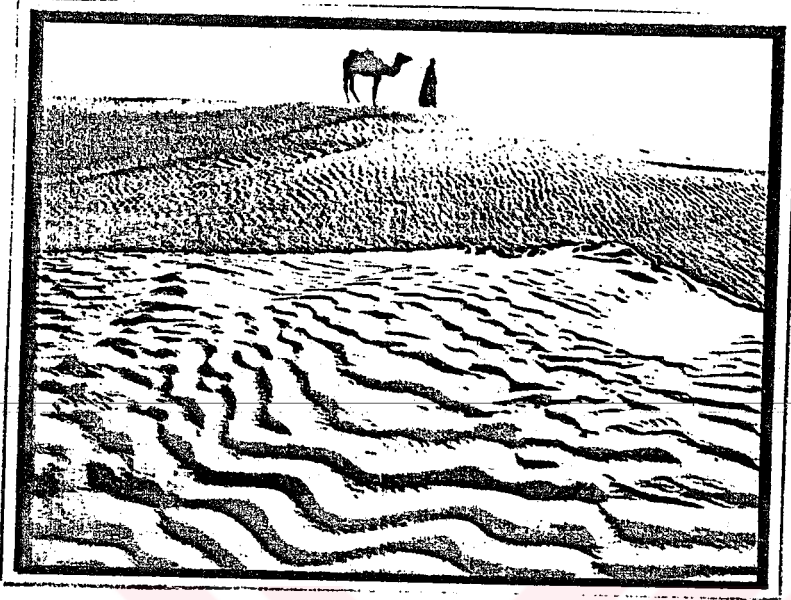
2) Hud, 67

3) Hud, 66-68

4) Kamer, 31

5) en-Neml, 51-53

6) el-A'raf, 79

Kur'an'ın beş yerinde Semüd Kavmine inen ilahi azap anlatılır. Ancak dört değişik tabir kullanılır ki aralarında az fark olmakla birlikte , meydana gelen hadisenin hususiyetini yansıtır mahiyettedir. Bize bu ayetlerde mevzuyu iyi kavraya bilmemiz için İpuçları verilir, şöyleki:

- a) TAGIYE: "İnsan yüreğinin dayanamıyacağı çok korkunç bir uğultu." (1)
- b) SAYHA: "Müthiş bir sarsıntı ve deprem" (2)
- c) RECFE: "Yürekleri yerinden oynatan korkunç bir ses." (3)
- d) SAİKA: "Yıldırım misali korkunç bir ses." (4)

manalarına gelir.

Böylece ayetler birbirini hem açıklamakta hemde tamamlayarak hadisenin zahiri sebebini bize haber vermektedir. Şimdi bu dört ayeti, bir araya getirip açıkladığımızda şöyle bir netice ortaya çıkmaktadır:

Semüd Kavmi, çok müthiş bir uğultu çıkaran ve şiddeti çok yüksek olan bir deprem ve ona eşlik eden çok şedit bir kasırga ile hâk ile yeksan edilmiştir.

-
- 1) el-Hakka, 5
 - 2) Hüd, 67, 95
 - 3) el-A'raf, 73
 - 4) Fussilet, 13

6 - SEMUD KAVMİNİN KÜLTÜR VE MEDENİ HAYATI

"Ad Kavminden sonra sizi hükümdarlar yaptığını ve yeryüzünde yerleştirdiğini düşünün, Arzın ovalarında köşkler ve saraylar bina eder, dağları oyup evler yaparsınız. Allah'ın nimetlerini hatırlayın!" (1) "Siz burada güven içinde mi bırakılacaksınız? (Sanıyorsunuz) Bahçelerde çeşme başlarında? Ekinler ve yumuşak tomurcuklu güzel hurmalıklar arasında? (üstelik de) dağlardan ustalıklarla evler yontuyorsunuz!" (2)

o@o

Bu ayetlerden anlaşıldığına göre; Semud kavmi, zamanında "Vadiül-Kurà" havalisini medeniyetin beşiği durumuna getirmiş idi. Her taraf sanat şaheserleri ile dolu idi. (3)

Semud Halkının dağ ve kayaları oyma sanatı, Hindistan'da "E-lora" ve "Ajanta" mağaralarında ve dünyanın diğer başka yerlerinde görülen oyma sanatının bir benzeriydi. (4) Bugün "Medayin-i Salih"de halâ ayakta duran muazzam yapılar Semudluların sanatta ne kadar gelişmiş olduğunu birer delilidirler. (5) İstahrî; taştan düzülmiş bu evler gördüğünü söyleyerek şunları anlatıyor:

"Semud kavminin bu evleri bizim evlerimiz gibi teşkilâtı havi ve dağlar gibi yüksektir. Uzaktan bakıldığında bu meskenler bir birine bitişik sanılır. Fakat biraz ortalarına varılınca bunlardan herbirinin birbirinden ayrı birer kâşane olduğu görülür. Etrafi dolaşılabilir. Fakat yukarısına kadar çıkmakta çok güçlük çekilir." (6)

El-Hicr, Semud'un başkenti idi. Bu şehrin kalıntıları, Medîne'nin kuzey batısında "Şehr-ul-Ulâ"dan bir kaç kilometre uzaklıkta bulunmaktadır. Medîne'den Tabuk'e hem karayolu hem tren yolu ile yapılan yolculuk sırasında bu şehre rastlanılıyor. Yolcular ve turistler bu vadiden geçerlerse de, Hz. Peygamber (a.s)in nasihatı üzerine hiçbir müslüman burada konaklamaz. (7)

(1) el-A'raf:74.

(2) eş-Şuara:146-149.

(3) Kâmil Miras, Tecrid-i Sarih , C.IX, s.137.

(4) Mevdûdî, Tarih Boyunca Tevhid Mücadelesi ve Hz. Peygamber'in Hayatı, C.I , s.419.

(5) Mevdûdî, a.g.e, C.I, s.420.

(6) Kâmil Miras, Tecrid-i Sarih, C.IX, s.137.

(7) Mevdûdî, a.g.e, C.I, s.420.

VIII.Asırda İbn-i Batûta, hacca giderken, buraya uğramıştı. İbn-i Batuta'nın yazdıklarına göre;"Buralarda kırmızı renkli dağlarda Semud Kavmi tarafından oyularak yapılan binaların kalıntıları vardır. Bu binaların rengi ve süsü öylesine tazedir ki, bugün yapılmış gibi görülürler. Bu harabelerde halâ bazı çürümüş ceset ve insan iskeletleri bulunur. (1)

Buna benzer bir müşahedesini de Evliya Çelebi, Seyehatnamesinde şöyle anlatır: "Hacıların sonu alınınca 70-80 kafadar arkadaş ile Hz. Salih'in Şehrini temâşa eyledik. Bu dağları öyle mağara mağara, yâr yâr edip peynir gibi kesmişler.Kayalara pencere-ler kapılar açmışlar, oymalar yapmışlar. Köşkler dîvanhaneler, yeraltı odaları var ki, herbirine bin-ikibin adam sığar. Bu şehrin kapıları üzerinde birer ikişer "İberî" ve "Süryânî" yazısı ile tarihler vardır. Mükün olduğu kadar o yazılara bakıp nakış almışızdır. İnşallah bu müsveddelerimizi tashihâ geçince yazılır." (Bunun tashihe geçip geçmediğini bilmiyoruz.)"Bu kapıların üzerinde korkunç kuş veya dev suretleri yapılmış. Hakir bu mağaraların içlerine girdim. Nice iskeletler, başları Adana Kabağı kadar, kolları yedişer-sekizer zira' , bazıları çürüyüp ikişer üçer incik kemikleri var... Bazı harap ölmemiş evler, Hz. Salih'e imanedenlerin evleri.. (2)

Nasıl ki Ad Kavminin medeniyetinin önde gelen hususiyetleri yüksek sütunlu binalar yapmak idi ise, Semud Medeniyetinin eski kavimler arasında meşhur olan - hususiyeti de kayalardan evler oymaları idi. Bu sebebledir ki, fecr suresinde Ad'den "Sütunlar Sahibi" olarak bahsedilirken, Semud'den de "Vadide Kayalar oyanlar" diye söz edilmektedir. Bunlar, hiç ihtiyaç olmadığı halde, sırf servet, güç ve mîmarî hüner gösterisinde bulunmak için ovalarda da köşkler yaparlardı. (3)"Vadiül-Kurâda bulunan Semud'un bütün evleri taşlara oyulmuş mağaralardır. Bunların etrafında ibret verici kayalar vardır.Böyle kayaları hiç bir diyarda görmedim." diyor, Evliya Çelebi seyahatnamesinde. Ve şöyle devam ediyor sözlerine:"Çünkü bu kayaların kimi servi gibi bazıları ejderha, bazıları arslan veya gemi gibi, altları oyuk, hücre hücre, bazısı fil

(1) Mevdûdî, a.g.e, C.I, s.420.

(2) Evliya Çelebi, Seyehatname, C.IX, s.222.

(3) Mevdûdî, Tefhîm'ül-Kur'an, C.IV, s.45.

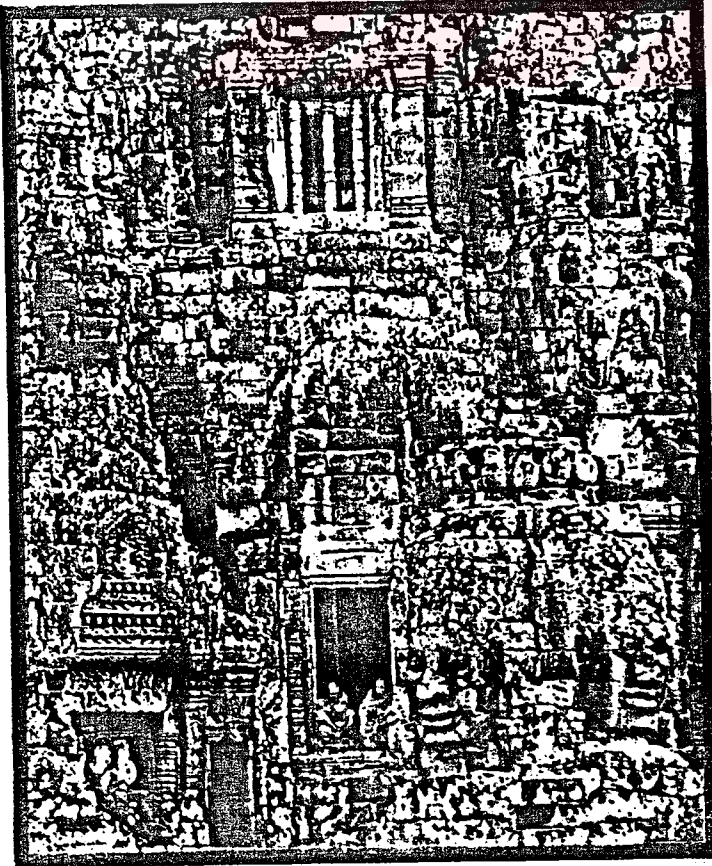
hortumu gibi birbirlerine uzanmıştır. Zemini ince kumdur. Bu kumlar içinde deniz mahluklarının, yengeç, pavurya, kerevit, istakoz, midye ve istiridye kabukları vardır. Bundan anlaşılır ki, vaktiyle bu yerler deniz imiş. Fakir, Yunan tarihlerinde gördüm. İskender-i Zülkarneyn Sebte Boğazını açmazdan evvel, Mekke ve Medîne çölleri deniz imiş. Akla yakındır. İşte evvelce Kâbe çölleri deniz iken kuruyup yalnız süveys deryası kalmıştır. (Allah her şeye kadirdir.)" (1)

Semud'un ihtiyacı olmadığı halde bu derece lüks bir hayat yaşama özelliği, yoldan çıkmış insanların özelliğidir. İçlerindeki yoksullar barınacak bir yer bulamazken servet sahipleri güzel köşkler edinmekle kalmazlar, bunların üstünede depdebe ve gösteriş için, anıtlar dikerler. (2) Medayin-i Salih de bulunan bu muhtesem anıt ve kalıntılar, aynı zamanda Semudluların mühendislik sahasında ulaştıkları üstün derecelerini de göstermektedir. (3) Bu hususiyetleri Kur'an da Hz. Salih'in dilinden şöyle tasvir ediliyor:

(1) Evliya Çelebi, a.g.e, C.IX, s.221.

(2) Mevdüdi, a.g.e, C.IV, s.75.

(3) Mevdüdi, a.g.e, C.II, s.53.

"Ruhlarını ihmal ettiler"
Güçlü ve kuvvetli idiler. Kültür ve sanatlarını, dağların
bağrına işliyorlardı. Ne var-
ki zamanın aşındırıcı gücü,
onlara da dağlara da galebe
çaldı.

Keşke ! ebediyetlerinin
remzi olan ruhlarını da bu
kadar sağlam ele alabilsele-
di...

"Siz burada güven içinde bırakılacaksınız? (sanıyorsanız) Bahçelerde, çeşme başlarında!? Ekinler ve yumuşak tomurcuklu güzel hurmalıklar arasında? Bir de ince sanatla dağlardan, hayrete değer evler yontuyorsunuz!? Şu halde ey kavmim! Allah'tan korkunuz ve bana itaat ediniz.." (1)

Dünyanın bu lezzet ve metaı Semud Halkını o hale getirdi ki; artık bu hayatın ötesini, baktıkları halde göremdiler. Onunla rahat ve huzur bulduklarını zannettiler. Ahiret yurdunu unuttular ve onunla uğraşmaya vakit bile bulamadılar. Onların bu hayata ne derece önem verdiklerini, onun ötesinède pek aldırıs etmediklerini ve eserlerini gören bir kimse, onların materyalist bir toplum olduklarını, gözlerinin görmediği, lâbaratuarda etüt edilemeyen ve manevî değer ifade eden hiçbir şeye iman etmediklerini hemen anlar.

Semud Kavminin bu maddî üstünlüğü, onlara aynı zamanda putperest bir toplum haline de getirmiş, şirk ve küfür içine itmmişti. (2) Hz. Salih(â.)Kavmine, Allah'dan başkasına ibadet etmemeleri için çok yalvarmış ama kavmi şirk ve küfürde alabildiğine inatlaşmışlardı. Allah (c.c),Hz. Salih'i "Semud'e 'Allah'a kulluk edin' (desin) diye göndermişti. Salih bir de baktı ki, birbirleri ile çekişen iki bölük olmuşlardı. Bunun üzerine Salih(a.s): 'Ey Kavmim! iyilikten önce neden kötülüğü tercih ediyorsunuz? Allah'tan mağfiret dilemelisiniz, bëlki esirgenirsiniz." demişti. (3)

Allah (c.c) Ad Kavminden sonra, onların evlatları ve torunları olan Semud Kavmini, Kur'anın ifadesi ile "Hükümdarlar" yapmış ve yeryüzünde yerleştirmişti. (4) Fakat maddî refah, zenginlik, rahatlık ve bolluk Ad kavmini nasıl bızdı ise, Semud Halkını da menfî yönde etkilemekten geri kalmadı. Yani bir yandan hayat seviyeleri yükselirken bir yandan da ahlâk seviyesi ve insanlık seviyesi alçaldıkça alçaldı. Bir taraftan şehirlerde göz kamaştırıcı binâlar ve saraylar inşa ediliyor, dağlarda ve mağaralarda kayalara şekiller veriliyor, sanat eserleri ortaya çıkarıyorlardı. Diğer taraftan ise, toplumda şirk ve putperestlik yerleşiyor, milletin en şerirleri iktidar koltuklarında ahkâm kesiyor, elit tabaka ise gurur ve kibir kompleksleriyle böbürleniyorlardı. Hz.Salih'in daveti ancak fakir ve mustazaf insanların bir bölümünü etkileyebiliyordu. Elit tabaka ise, bunu hakaretle reddediyorlardı. (5)

(1) eş-Şuara : 146 - 149.

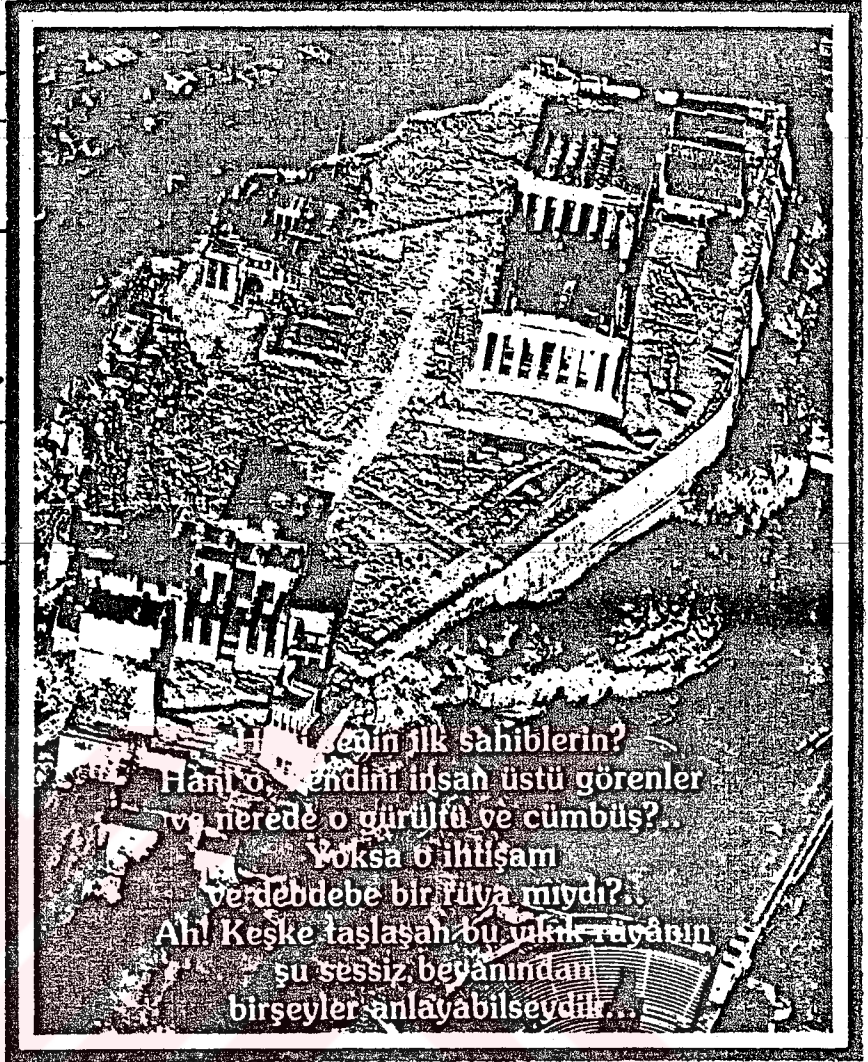
(2) Şemseddin Sami, Kamus'ul-A'lâm, C.III, s.1743.

(3) en-Neml : 145 - 146.

(4) el-A'râf: 74.

(5) Mevdûdî, Tarih Boyunca Tevhid Mücadelesi ve Hz.Peygamberin Hayatı, C.I, s.420.

Semud Kavminin bu mî-
marî sanat harikaları-
nın temel hedefi ne i-
di? Kur'an, Semud'un
bütün bunları kendisi-
ni büyük gösterme ve
görme hevesi ile yap-
tığını açıklamaktadır.
Yani sırf gösteriş me-
rakı, servet ve ihti-
şam ile kuvvet ve ik-
tidarın bir îcabı ola-
rak, bu eserleri mey-
dana getirmişti. Bun-
ların arkasında ulvî
bir gaye, ebedî bir
gerçek yoktur. Umumî
menfaat diye bir şey
de kalmamıştı. Kısa-
cası, yozlaşmış ve ko-
kuşmuş bir millet ile
onun sahip olduğu me-
deniyet, bu hususta ne yaparsa, Semudlularda aynı şeyi yapmışlar-
dı. (1)

Senin ilk sahiblerin?
Hangi o kendini insan üstü görenler
ve nerede o gürültü ve cümbüş?
Yoksa o ihtişam
verdebeye bir füyâ mıydı?
Ah! Keşke taşlaşan bu vakıf rüyânın
su sessiz beyânından
birşeyler anlayabilseydik...

Semud Medeniyetine ait tarihî eser ve harabelerden bazıla-
rı iyi korunmuştur. Mevdûdî bunları 1959 yılında bizzat gördüğü-
nü söylüyor ve gördüklerini şöyle anlatıyordu:

Medayin-i Salih veya el-Hıcr olarak bilinen yerde bulunan
bu tarihî kalıntılar Medîne ile Tebûk arasında el-Ulâ'ya birkaç
kilometre kuzeydedir. "El-Ulâ" güzel bir vadî olup, etrafında yem-
yeşil bağ, bahçe, dere ve pınadlar vardır. Fakat, 'el-Hıcr' hazin ve
ölümcül bir manzara arz etmektedir. Burada ne su var, ne bağ, ne de
bahçe!.. Nüfusu da yok denecek kadar azdır. Burada bir kuyu var-
dır ki, Hz. Salih'in devesinin oradan su içtiği bildiriliyor. Osman-
lı devrine ait matruk bir askerî karakolun içinde bulunan bu kuyu
halen kurumuş vaziyettedir. El-Ulâ'ya vardığımızda, çatlamış, yı-
kılmış ve kısmen çökmüş dağ ve tepelerle karşılaştık. Bunların, Kur-
an-ı Kerimde zikrolunan büyük bir zelzele sonucu bu hale geldiği
hemen anlaşılıyor. Benzeri dağları, doğuda el-Ulâ'dan Hayber'e ka-
dar uzanan bölgede gördük. Bundan, Allah'ın Gadabı ve Azabı ola-

rak meydana gelen zelzelenin, yaklaşık 500 km. uzunlukta ve 200 km. genişlikte bir alanı etkisi altına aldığı anlaşılıyor. El-Hıcr'de gördüğümüz Semud Kavmine ait binaların kalıntılarının benzerlerini Akabe Körfezinin kıyısında, Medyende, ve Ürdünde "Petra" mevkiinde gördük. Bilhassa Petrada Semud ve Nebtî yapıları yanyana bulunuyor. Ve bunların aralarındaki mimarî farkı hemen belli oluyor. Herkez bu yapıların çeşitli devirlerde ve çeşitli kavimler tarafından yapıldığına kanaat getiriyor. (2)

İngiliz Oryantalist, Kur'an-ı Kerim'in ifadelerini yalanlamak için, 'el-Hıcr'deki binaların Semud Kavmine değil, Nebtîlere ait olduğunu iddia ediyor. Fakat bu milletlerin mimarî tarz ve ananesi o kadar değişiktir ki, ancak kör bir kişi bunların tek bir millete ait olduğunu iddia edebilir. Tahminimiz odur ki, dağlar ve kayaları oyarak bina yapma sanatını Nebtîler Semud Kavminden öğrendiler. Ve binlerce yıl sonra İsa (a.s)'nın doğumundan önce 200-100. yılları arasında bunu zirveye ulaştırdılar. (3)

ooo

(1) Mevdûdî, a.g.e, C.I, s.420.

(2) Mevdûdî, a.g.e, C.I, s.424.

(3) Mevdûdî, a.g.e, C.I, s.424,

7- AD ve SEMÜD KAVMI İLE İLGİLİ OLARAK RESÜL-İ EKREM (S.A.V)İN

DUALARI.

"Ölüm Ansızın gelir." Her zaman yolculuğa hazırmış ınız? Hiçbir sebep olmasa bile böyle yukarıdan beyaz şerareler içinde gelip caracak ölümler de var!

Ad ve Semüd Kavminin helak oluşu hadisesinin Kur'an da zikri, Efendimiz (S.A.V)i Ümmeti hesabına çok endişeye sevk ederdi. Onun için Allah'a ümmetin geçmiş kavimlerin maruz kaldıkları ilahi felaketlerden koruması için çok dua etmişti. Yüce Allah (c.c) Efendimiz'in duasını kabul ettiği için, Onun duasının bereketine günümüzdeki bunca dehşetli fitnelere rağmen, tolu bir semavi ve arazi felaketten muhafaza ediliyoruz.

Bunun yanında, Efendimiz, şiddetli bir rüzgar estiği, yıldırım düşdüğü ve şimşek çaktığı, gök gürlediği zaman da ayrıca dua eder ve ashabının da dua etmelerini isterdi.

Biz O duaları zikretmeden önce, gök gürültüsü ve yıldırımlar hakkında kısaca bilgi vermeyi -Efendimizin duasının hikmetini kavrayabilmek açısından-faydalı görüyoruz.

Yıldırım, dünyanın yaratılmasından beri meydana gelen hadiselerden birisidir. İlahi terbiyeden mahrum, Ondan mesaj getiren elçilerin anlattığı hakikatleri kabul etmeyen insanlar, kâinatta meydana gelen eşya ve hadiselerin gerçek mahiyetini anlamaktan uzak kalmışlardır. Kendilerini korumak için verilen korku hissini vanlıs istikamette kullanıp, tabiatta meydana gelen olaylardan korkarak hayatlarını hep endişe içinde geçirmişlerdi. Canlıları öldürücü ve cisimleri tahrib edici hususiyetlerinden dolayı, yüce kudretin emirber bir neferi olan yıldırımlardan da korkmuşlardı. Bazı iptidai ve ilkel kavimler yıldırımı, "tanrılarının" kendilerine fırlattığı alevli mızraklar, bazıları da "gök tanrılarının" yeryüzüne fırlattığı çekicin izleri olduğunu sanmışlardı. (1)

Dünya daima doldurulmaya ihtiyacı olan büyük bir akümülatöre benzer. Bulutsuz yerlerde negatif yüklü dünyadan, pozitif yüklü olan yüksek atmosfere elektrik sızar. Bu sızma, kaybolan elektriği toplayıp biriktiren fırtına bulutları tarafından dünyaya tekrar verilir. Bir bulut, dünya yükünün 100 milyon katı kadar kuvvetli elektrik biriktirebilir.

1) Sızıntı, S.32, S.23, Eylül-1981

Bir fırtına bulutunun alt kısmında pozitif yükten oluşan bir tabaka mevcuttur. Bunun üzerindeki tabaka negatif yükle yüklüdür. Bulutun en üst kısmı yine pozitif yüklüdür. Elektrik yüklerinin her ayrılışında bir gerilim alanı oluşur. Oluşan gerilim izolasyon tabakasını zorlayıp dayanma gücünü aşarsa bir şerare, bir yandan öte yana sıçrar ve şimşek çakar. Hava ve fırtına bulutları da izalatör vazifesini görmektedir. Çok kısa bir zamanda geçen elektrik akımı, yük farklarının bir kısmını denkleştirir.

Yeryüzündeki bir nokta ile bir bulut arasında boşalma kıvılcımı çıkınca bu noktaya, yıldırım düştü denir. Yıldırımınışıklı görüntüsü için "şimşek" terimi kullanılmaktadır. Gök gürültüsü, yıldırım oluşurken çıkan gürültüyü belirtir.

Şimşek, 1/100 saniyelik aralıklarla meydana gelen kısmi boşalmalardan ibarettir. Bu boşalmalar bulutla toprak arasında aşağıdan yukarı, yukarıdan aşağıya ve inişli çıkışlı olduğundan gök gürültüsü uzaklaşır ve yaklaşır gibi duyulmaktadır.

Yıldırımları, oluştukları ve düştükleri yerlere göre üç kısma ayırabiliriz. Bunlardan birincisi, bulut yıldırımlarıdır. Bunlar yıldırımların büyük bir kısmını teşkil edip, bulut içinde oluşur ve bulut içinde kalırlar. İkinci kısım yıldırımlar ise bulutla oluşup diğerine atırlar. Bu kısmın sayısı da yer yıldırımlarınıninkinden fazladır. Üçüncüsü ise yer yıldırımlarıdır. Yıldırımların az bir kısmını teşkil eden bu kısım, bir bulutla oluşur ve yere düşer. Bu oluşum ve düşüş için saniyenin çok küçük bir ^{silimi} yeterlidir. (1)

Bir buluttan dışarıya fırlayan bir yıldırımın hızı, saniyede 150 km.dir. Yıldırım, yolunun her 50m. sinde bir, yolunu değiştirdiğinden zikzaklı bir yol izler. Esas yıldırım, saniyenin birkaç milyonda biri kadar bir süre durur. Onu yakalamak için yere çıkan bir yıldırıma veva sivri bir cisme ihtiyaç vardır. O bunlardan birine rastladığında kısa devre meydana gelir.

Dünya üzerinde her saniye tahminen 1800 fırtına patlak vermekte, her saniye ^{yere} ortalama 100 defa 300-2700m. uzunlukta şeritler halinde de yıldırımlar düşmektedir. Bir tek yıldırım 3.750 milyon kvlık elektrik gücü taşıyabilir. Bir yılda dünyaya ortalama

1) Sızıntı , S.32, Sayfa. 23, eylül-1981

3 milvar yıldırım düstüüne göre, yıldırımlar dünyamıza 11.25.10 kvv'lık enerji tasıms olurlar. Gerilimleri 100 milyon volt olan Yıldırımlar beraberlerinde 100 amperlik akım götürürler. Yıldırımların sıcaklığı güneşin yüzeyindeki sıcaklıktan 5 kat daha fazladır. Bu sıcaklıkta 30.000° C. dolaylarındadır. Sn. deki hızları 100 bin km.yi bulan yıldırımlar, enerjilerinin %75 ini, geçtikleri yollar üzerindeki havaya ısı enerjisi halinde vererek dağıtırlar. Herhangi bir yıldırımın yolu üzerindeki havanın sıcaklığı 15-20 C'ye yükselir. Bu yükseliş havanın genişmesini sağlar. Bu hadise 25 km. uzaktan gök gürültüsü şeklinde duyulan ses dalgalarını doğurur. (1)

Yıldırımlar her yıl takriben yarım milyarlık mal kaybına sebep olmaktadır. ABD'de her yıl 90 milyon yıldırımdan 50 bini evlere çarpmaktadır. Almanyada yılda yaklaşık 100 kişi yıldırımdan ölmektedir. Bu sayı dünya nüfusuna göre 1000-2000 kişiyi bulmaktadır. Yıldırımın elektrikle çalışan vasıtalara yaptığı hasar yüz milyonlarca doları bulur. Radyo parazitlenir. TV. net yayın yapamaz. Elektrik hattına yıldırım düşerse yüksek gerilim oluşur. Bu gerilim şehirlerde pek tehlikeli olmamakla beraber köylerde oluşursa zararı büyük boyutlara ulaşır. Telefon hattına düşen yıldırım o esnada telefon eden kişiyi öldürebilir. Aynı zamanda yıldırım çarpmalarında kalbin durması, ölüme sebep olabilmektedir. Yıldırımın**bu**nca zararlarının yanında, ondan korunmak da kolaydır. Paratönerlerle yıldırımı toprağa verebiliriz. Açık bir arazide fırtınaya ve yağmura tutulan bir kimse, ortada yalnız duran bir ağacın cinsine bakmadan yaprakları altına sığınmaktan sakınmalıdır. Düz arazide ise en yüksek noktayı teşkil etmemek için yere çömele- rek beklenmelidir. Ormanlık bir bölgede ise, genç ağaçların altına sığınmalıdır. (2)

Yer küredeki su, karbondioksit, oksijen ve azotun devri daimindeki ahenk, içinde işleyen nizam ve intizam insanı hayretten hayrete sürükler...

"Atmosferin %80'ini teşkil eden azot gazı, elektrik kıvılcımı tesiriyle oksijenle birleşir, bu oksitlenme sonunda nitratların meydana gelmesine yarayan azot oksitleri teşekkül eder. Topraktaki bazı bakteriler havadaki azotu tutabildiklerinden, bitkilerin

1) Sızıntı, Sa.32, S.23, Eylül-1981

2) Sızıntı, Sa. 32, S.24, Eylül-1981

bir kısmında nitrat halinde azot vardır. Bu azot onların bünyelerindeki proteinlerin oluşumunda kullanılır. İlmen havadaki her elektriklenmede (simsek çakışında), nitrik asit (kezzab) teşekkülü için bütün şartlar hazırdır. (1)

Kimya ilim adamı, Prof Dr. Arthur Makomb şöyle diyor: "Ne zaman şimsek çaksa, gök gürlerse, semadan yağmur yerine nitrik asit yağacak diye soluğum kesilir, rengim kaçar, sığınacak bir yer ararım, Çünkü havada nitrik asit teşekkülü için bütün şartlar hazırdır. !!!" (2)

Bütün bu şartlara rağmen, gökten KEZZAB değil de katre katre yağmuru indiren namütenühi kadret, irade ve hikmetle hükmedip, üzerimizde titreyen, nihayetsiz bir rahmet ve merhamet sahibi olan yüce Allah'a ne kadar hamdetsek azdır. Şükrünü eda etmiş olamayız.

Yıldırımların, gök gürültülerinin ve fırtınaların bu hususi yönlerinin anlaşılmasından sonra, Resül-i Ekrem efendimizin yaptıkları duaların hikmetini daha iyi anlıyoruz. Hz. Aişe validemizin anlattığına göre Efendimiz (S.A.V), rüzgarın çıktığını gördüğü zaman şöyle dua ederdi:

"Allah'ım! bu rüzgarın hayrından, taşıdığı sevin hayrından ve gönderildiği hususun hayrından senden ister, bu rüzgarın serrinden, taşıdığı sevin serrinden, gönderildiği hususun serrinden sana sığınırım!" (3)

Ömer b.Hattab (R.A)ın anlattığına göre, Resullullah (S.A.V), gök gürlemesi ve yıldırımları duyduğu zaman şöyle dua ederdi:

"Allahım! Bizi gazabınla öldürme, azabınla helak etme! Ve bun (azabın)dan önce, bizi afiyete (tabii) (ölüme) kavuştur." (4)

H. Aişe (r.a) validemizin anlattığına göre: "Nebi (S.A.V) gökyüzünde yağışlı sanılan bir bulut görünce (Kah) ona karşı durur geri dönerdi, (Kah evimize) girer çıkardı. Ve (bu karanlık buluttan ümmete bir afet erişmesinden endişe ederek) çehresi (nin rengi) değişirdi. Yağmur gökten yağınca da Resulullahdan bu endişe zail olurdu. Hz. Aişe (validemiz) diyor ki: ben bunun sebebini Resulullahdan öğrenmek istedim. O bana: "Ne bileyim?" Belki bu kara bulut, bir kavmin (Ad Kavminin) dediği gibi (bir azap) olur (ki Kur'anda şöyle hikaye olunmuştur.):

-Ad kavmi, kendilerine varid olunan azabı, âfakı enine kaplayarak, vadilerine karşı gelen-bir bulut halinde gördükleri za-

1) Sızıntı, Sa.7, S.29, Ağustos-1979

2) " " " " "

3) Tirmizi, Dua Bahsi, Had. No: 3675, C.VI, S.67

4) " " " 3676, C.VI, S.67

zaman, onlar:

-Şu ufuktaki karaltı bize yağmur yağdıracak bir buluttur, demişlerdi. (Hud (a.s) Onlara):

-Belki o, (gelmesini) ta'cil ettiğiniz azaptır, (o bir) (1) rüzgardır ki içinde elem verici azap vardır, (diye) cevap vermişti."

Hz. Aişe (r.a.)nin bir başka rivayetine göre: Resulullah efendimiz, gök yüzünde: yağmur bulutlarının dolaşmağa başladığını görünce yüzünün rengi değişirdi. Hz. Aişe (R.A):

-Ya Resulullah! Herkes havada bulut görünce, Onu yağmurun müjdecisi sayarak sevindikleri halde, sizin sîmanızın rengi değişiyor, demiş, Resulullahda:

"Ey Aişe! Bu bulutun içinde azap olmadığını kim temin edebilir? Vaktiyle Ad kavmi rüzgarla azap olunmuştu da, onlar bu bulutu yağmur bulutu sanarak: Şu gök yüzünü kaplayan bulut, bize yağmur yağdıracaktır!" demişlerdi, buyurmuştu. (2)

İbn-i Ömer (r.a)den: Hz. Peygamber, gök gürültüsünü işittiği ve yıldırım düştüğü zaman, söyle dua ederdi: "Allahım, bizi gazabınla öldürme! Bizi azabınla helak etme. Bize bunlardan önce afiyet ver." (3)

Yine Hz. Aişe validemizin anlattığına göre: Resulullah gök yüzünde dağınık bir bulut gördüğü zaman işini bırakır, eğer namazda ise namazını çabucak kılar ve sonra şöyle dua ederdi:

"Allah'ım onun şerrinden sana sığınırım"

Yağmur yağmaya başlayınca da: "Allah'ım ! bol ve bereketli yağmur ver!" diye dua ederdi. (4)

Burada Resulullah'ın namazını çabuk kılmasının bir sebebi, yıldırım düşmelerinde yüksek nokta olmayı engellemek olabilir. Çalışırken işini bırakarak duaya kalkması da aynı düşünce ile yorumlanabilir.

Hz. Aişe'nin başka bir rivayetinde: Resulullah ufukta, yağmur yüklü bir bulut gördüğü zaman işini bırakır, eğer namazda ise, bulut üzerine gelinceye kadar namazına devam eder ve sonra da şöyle dua ederdi:

"Allahım! Onun getireceği felaketten sana sığınırım. Bol yağmur ver!" derdi. Bunu iki veya üç defa tekrar ederdi. Eğer yağmur yağmadan bulutlar dağılırsa Allahu Tealaya hamedederdi. (5)

1) Kamil Miras, Tecrid-i Sarih, C. IX, S.93-94

2) " Miras, a.g.e, C. IX, S.94

3) M. Yusuf Kandehlevi, Hadislerle Müslümanlık, C.IV, S.1715

4) " " " " " , C.IV, S.1715

5) " " " " " , C.IV, S.1716

Rasulüllah Efendimizin, Gök gürlemesi ve havada gördüğü bulutlardan renğinin deşışmesi, cenab-ı Hakkın Celalli tecellisi karşısında duyduğu hasyetden ileri gelebilir. Meleklerde bu tecelliden korkarlardı. İnsanların içinde, melekîyet duyguları gelişmiş olanlar, bundan ürperir ve korkarlar.

Yağmur yağarken, Resulüllah efendimiz bol bol yağmur ver, diyerek duasında zikretmesi ve hamdetmesine gelince; Pilindiği üzere her bir yağmur damlası ile yere inen muvazzaf melekler, sekineler vardır. Onlar için biz insanlar, çok değişik ve yeni bir sima olarak karşısında yız. Bu melekler yer yüzüne ilk defa inmektedirler. Yağmurun yağması, bilhassa bahar yağmurları, insanın içinde bir psikolojik rahatlık sekinet ve huzur verir. Psikologlar yağmurun bu yönünü, tahlil etmelidirler.

Gök gürlediği zaman korku da ortaya çıkıyor. Bu korku insanın acizliğini ortaya koyuyor. Bu korku samimi ve riyasız bir korkudur. Kibir karışıklığı yoktur. Allah korkusunda büyük bir lezzet vardır. Havfullah da bu derece lezzet olduktan sonra, Allah sevgisinden ne kadar lezzet vardır, kıyas edilsin. "Allah O kudret sahibidir ki (bir kısım) rüzgarları rahmetinin önünde (müteaddit cihetlerden estirerek) müjdecî olarak göndermektedir. Müteakiben gökten temiz yağmur indirmektedir. Bu suretle ölü bir beldeyi diriltir ve yarattığımız bir çok hayvanları ve insanları sularız. (1)

Rasulüllah efendimiz Ahzab vak'asında: "Ben Sabâ" (poyraz) rüzgarıyla nusrat olundum. Ad Kavmi de "debur" (lodos) yeliyle helak edildi." buyurmuştu. (2)

Seleme b. Ekva (R.A) anlatıyor: Rüzgar şiddetlendiği zaman, Rasulüllah şöyle dua ederdi: "Allah'ım! senden faydalı, rüzgar isteriz, faydasız değil!" (3)

Hız. Ali (R.A)nin şu sözleri ile bu bahsi bitirelim:

Nuh(a.s) zamanındaki Tufan dan başka yeryüzüne düşen her yağmur damlası, meleğin eliyle bir ölçüye göre düşmüştür. (Tufanda) yağmur, meleğin kontrolü dışında bol bol yağmıştır. Nitekim Allah (c.c): Şu taşıdığı vakit, gemide sizi biz taşımışızdır." (4) diyerek buna işaret etmektedir. Keza Ad kasırgasının olduğu gün hariç, meleğin kontrolünün dışında hiçbir rüzgarda esmemiştir. O zaman da rüzgara izin verilmiş, rüzgar meleğin kontrolünden çıkarak esmiştir. Allah (c.c) buna da şu ayetlerle işaret etmektedir:

1) Furkan, 48-49

2) Kamil Miras, Tecrid-Sarih, C.IX, S.17,95

3) M.Y Kandehevi, a.g.e, C.IV, S.1716

4) el-Hakka, 11

"Ad Milleti de bu yüzden durulmaz, şeddi bir rüzgârla
yok edildi." (1) (2)

" Dünyada ol yel bir kez esibdürür,
Ad Kavminin Kökün kesibdürür." (3)

(1) el-Hakkah, 6

(2) M.Yusuf Kandelevi, a.g.e, C.IV, s.1371.

(3) E.Çelebi, Seyhatname, Ç.IX, s.223.

8- HADİSLERDE SEMUD KAVMI VE DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Hız. Salih ve Semud kavmi hakkında Kur'an-ı Kerim'de bir çok ayet bulunduğu gibi, Efendimizin(S.A.V) hadislerinde de bu kavim hakkında bir takım ilgi çekici rivayetlere rastlanmaktadır.

Resulullah Efendimiz(S.A.V) , Tebuke giderken yollarda bir takım yerlerde konaklamıştı. Konakladığı her yerde namaz kılmıştı. Bu konak yerlerinde bugün o mevkinin kendi adını taşıyan bir mescit bulunmaktadır. Mesela:Zi Huşub, Feyfa, Zülmerve,Rak'a,Vadil-Kura, Vadi, Said mescitleri... Bunlardan 8.si Hicr mescididir. Bu mescit Peygamberimizin (S.A.V) Tebuk seferinde konakladığı sekizinci yerdir. (1)

Efendimizin Semud ile ilgili hadisleri ekseriya Tebuk seferi esnasında geçmektedir.

Cabir b. Abdullah diyor ki: Hız. Peygamber Hicr diyarından geçerken dedi ki:"Mucize istemeyin, zira Hız. Salih'in kavmi mucize istedi. Ona verilen mucizevi deve şu geçitten gelip, şu geçitten de çıkıyordu, Onlar Rablerinin emrini dinlemeyip onu boğazladılar. Nöbetleşe olarak bir gün deve onların suyunu içiyor, bir günde onlar onun sütünü içiyorlardı.(Nankörlük ederek) Onu boğazlayınca o müthiş sayha onları ansızın yakalayiverdi.Allah'u Teala haremine sığınan bir tek adam haricinde, onların hepsini helak etti." Dediler ki:" Kimdi o adam, ya Rasûlallah? Dedi ki Ebu Rigal adlı biri idi. Haremden çıkınca, diğerlerinin başına gelen azap ona da isabet etti. (2) Ebu Rigal,Sakiflerin atası idi. Kendisi Hız. Salih'in kölesi idi. Haremden çıkınca azaba uğratılmıştı. Hız. Salih onu Mekke tarafına sadaka tahsildarı olarak göndermişti. O vazifesine ihanet ettiği için Hız. Salih'in lanetiyle helak olmuştu. (3)

Ebu Kebşet'ül Enmari der ki (tebuk seferi esnasında) mücahitler , Hicr halkının yanlarına varmak için koşuştular. Rasûlullah (a.s) bunu haber alınca ,onlara "es-Salatü Camiah"diyerek seslendi. Ben hemen Rasûlullah'ın(a.s) yanına vardım. Kendisi devesini tutuyor ve "Allah'ın gazap etmiş olduğu bir kavmin yanına mı gidiyorsunuz?! " buyuruyordu.

1) Asım Köksal, İslam Tarihi, C.IX, s.181-184

2) İbn-i Kesir, C.III, s.190

3) M. Asım köksal, a.g.e, C.IX, s.187

O sırada birisi "-Ya Rasulallah! Onlardan hoşlandık!" diye seslendi.

Bunun üzerine Resulullah(a.s) "- Ben, size onlardan daha hoş olanı bildireyim mi? Kendinizden olan zattır ki o, size ,hem sizden^{önce}olan bitenleri, hem sizden sonra olacak, bitecekleri haber veriyordur. Doğru olunuz doğru..."buyurdu. (1)

Resulu Ekrem (a.s) Efendimiz Hicr'de bulunan bir yüzüğü al-dırmamış ve onu yere atmıştı. Bu hadise ile ilgili bir haberde, Ebu Said'el Hudri (r.a) der ki:"Bir adamın Hicr de azaba uğramış olanların evlerinde bulduğu bir yüzüğü Peygamber (a.s) a getirdiğini gördüm. Peygamber (a.s),ondan (Yüzükten) yüzünü başka tarafa çevirdi. Ona bakmamak için gözlerini eliyle kapattı."AT ONU!" buyurdu. Adam, onu hemen elinden attı. Onun nereye düştüğünü hala bilmiyorum. Bu vakıayı Vakidî meğazisinin III. cilt 1008. sayfasında anlattığını görüyoruz. (2)

Ahmed b. Hanbel'in Müsnedinde de 5342 nolu Hadis ile Buhari'nin Sahihinde C.V, s.135'de zikredilen bir hadiste, Efendimiz (S.A.V) Hicr mevkiine uğrayınca yüzünü elbisesi ile kapattı.Yanındaki sahâbelerine "Burası kaçılacak bir vadedir." buyurdu. Devesini hızlandırdı. Konakları,vadiyi geçti. Sahâbilerde,oradan çıkıncaya kadar üzengilerini teptiler. Peygamberimiz (S.A.V) :"-Şu kendilerine, kendileri zulmetmiş, azaba uğratılmış olanların evlerine,onların uğradıkları azabın benzerine sizlerde , uğramamanız için yanlarına girmeyiniz." (3)

"Eğer, ağlayıcı olamazsanız onların uğradıkları azabın benzerine sizlerde uğramamanız için, yanlarına girmeyiniz." (4)

"Onların uğradıkları azabın benzerine sizin de uğramanızdan korkarım" buyurdu. (5)

Mücahidler,Peygamber Efendimizle birlikte Semud kavminin toprağı olan Hicr üzerinde, Semud konaklarının yanında konakladı. Mücahidler, Hicr'in kuyularından su aldılar. Onunla hamur yoğurdular. (6)

-
- 1) Ahmed İbn-i Hambel, C.III,s.296
 - 2) Asım Köksal,a.g.e.,C.IX,s.187
 - 3) Asım Köksal, a.g.e,C.IX,s.185
 - 4) Müslim, C.IV, s.2286
 - 5) Asım Köksal,a,g,e,C.IX, s.186
 - 6) Müslim, C.IV, s.2286

Peygamberimiz(S.A.V) aldıkları suları dökmelerini ve yoğurdıkları hamunları da develere yem yapmalarını onlara emretti.(Müslim)

"- O kuyunun suyundan içmeyiniz. Ondan namaz için abdest de almayınız! Onunla yoğurduğunuz hamuru da ,develere yem yapınız, ondan hiçbir şey yemeyiniz! " buyurdu. (1)

Sehl b. Said der ki:"Rasulallah'ın münadisi(Rasulullah (a.s): "Onların kuyularından su içmeyiniz!" diye size emrediyor!")diyerek seslenince halk, su kaplarındaki suları döktüler.

"Ya Rasulallah! Onunla hamur da yoğurmuştuk?" dediler. Bunun üzerine Rasulallah(a.s):"Onları develere yem yapınız"buyurdu.

Ben de yoğurduğum hamuru, arıkiki deveye yem yaptım.Bunlar binitlerimizin en zaifi idi." (2)

Abdullah İbn-i Ömerin bildirdiğine göre: Peygamberimiz (S.A.V) mücahidleri, Hz. Salih(a.s) in devesinin su içtiği kuyunun üzerine götürüp konaklattı. Sularını bu kuyudan almalarını onlara emretti.

Sehl İbn-i Sa'd der ki: "salih peygamber, (a.s)in kuyusuna çevrilince, su kaplarımızı doldurduk ve onunla yıkandık. Suya kandık. O gün akşamlamadıkça, konak yerimize dönmedik. (3)

Cabir (R.A):"Efendimiz(a.s) Batn-ı Muhassere gelince devesinin yularını biraz salıverdi.Ve yürüyüşünü az çok süratlendirdi." demiştir. (4) Böyle bir harekete sebep olarak çeşitli açıklamalar getirilmişti. Bunlardan birisi bizim mevzumuzla alakalı. Bu mezkur yerde, Ashab-ı Fil'e azap inmişti. Sahih hadisle gelmiştir ki,Rasulullah (a.s):"Azap nazil olan olan yerlere uğrayan kimseler, oradan süratle geçsinler." diye buyurmuştur. Nitekim Semud kavminin ve başkalarının diyarına uğrayanların tez tez gitmesi gerekir. Başkalarından da nakledilmiştir ki:"Peygamber Efendimiz'in güzel adetleri o türlü azap inen yerlerden tez geçmekti." demişlerdir.

"- O nefislerine zulmeden Semud kavminin evlerine girmeyiniz, (Şayet girerseniz) ağlayarak giriniz. Onlara erişen azabın size de erişmesi korkusundan ağlayınız." diye buyurdu. Yani "korkunuzdan böyle eyleseniz" diye tesbih etti. (5)

1) Asım Köksal, İslam Tarihi C.IX, s.186

2) " " , a.g.e.,C.IX, s.186, Tecrid,C.IX, S.135

3) " " , a.g.e, C.IX,s.187

4) İmam Kastalâni, Mevahib-ü Ledunniye Terc. C.I, s.281

5) " " , a.g.e.,C.I, S.281

İlahi azaba uğratılmış bir beidede bulunan bir yüzük vb. bir şeyin alınıp kullanılması veya saklanması doğru bir hareket olmadığı Rasulullah'ın fiilinden anlaşılmaktadır.

Burada meselenin bir de başka yönü vardır. Şöyle ki, ilahi azaba müstehak olan kavimlerin başına gelen felaketler çeşit çeşit olmuştur. Bu, yerden ot bitirmeyen bir yağmur şeklinde olduğu gibi, yağmuru olmayan azap kasırgaları şeklinde de olmuştur. İşte Semudluların başına gelen felakette bir radyasyonlu yağmur olabilir. Ve radyasyonun kalıcı etkisi olabilir. O harabelerde dolaşmak, onlardan kalan eşyaları kullanmak veya ele almak, onların radyasyon etkisine maruz kalmış kuyulardan su içmek tabii ki doğru olmayacaktır. Veyahut kuyunun suyunda insan sağlığını tehdit eden bir mikrob vb. bulunabilir. Efendimizin bu yasakları koymasının bu yönden de olabileceği hatırdan çıkarılmamalıdır.

Esasında imkanımız olsa Semud'un kuyularından toprak ve su numuneleri alıp laboratuvarlarda tahlilini yaptırsak daha net bir kanaate ulaşabiliriz. Hikmetlerini anlayabiliriz. Eşyalar ve cesetlerden kalan kısımlar karbon 14-metodu ile tetkik edilse, belkide daha enteresan şeylerle karşılaşılabilir.

Allah'ın azabına uğramış kavimlerin harabeleri arasında dolaşmak bir zaruret olmadıkça doğru değildir. Oralardan geçerken ders ve ibret alınmalıdır. Turistik bir gezi yapmanın hatıra resimleri çektirmenin bir manası yoktur. Bu husus da Ebudderda'nın şu hareketi ne kadar manidardır:

Ebudderda harabelerde ibret almak için dolaşır dolaşır da şöyle derdi:

"Ey harabeler! Nerede sizin ilk sahipleriniz!?"⁽¹⁾ Kur'an-ı Kerim'de bir çok ayetlerde geçmiş kavimlerin yurtlarının halini nazara vererek ibret ve ders almamız öğütleniyor. Mesela:

"(Halkı) zulmederken helak ettiğimiz nice memleketler vardır ki duvarları (alta yıkılan) tavanlarının üstüne çökmüştür. Nice kullanılmaz olmuş kuyu ve nice (ıssız kalmış) sağlam köşkler vardır."⁽²⁾

Ad ve Semud'u da (helak ettik). Bu, oturdukları yerlerden size belli olmaktadır. Şeytan onlara yaptıkları işleri süsleyip

1) M. Y. Kandehevi, Hadislerle Müslümanlık, C.V, s.1890
2) el-hacc, 45

onları yoldan çıkardı. Halbuki bakıp ibret alabilirlerdi.(ama almadılar)⁽¹⁾

Hepsini günahıyla yakaladık.Onlardan kiminin üstüne taş yağdıran bir fırtına gönderdik, kimini korkunç bir ses yakaladı. Kimini yere batırdık, kimini de boğduk. Allah onlara zulmedecek değildi; fakat onlar, kendi kendilerine zulmediyorlardı.⁽²⁾

Altı üstüne getirilen şehirleri(Lut kavminin oturduğu bölgeleri) devirip yıktı. Onları neler kapladı,neler! ? (Ne acı azaplar çöktü onların üstüne)⁽³⁾

Efendimiz (S.A.V) harabelerden geçerken, oradan süratle yüzünü kapayarak geçmiştir. Efendimizin bu hareketi radyoaktif maddelerden korunmak düşüncesi ile yapmış olabileceği de düşünülebilir. Ama bu sadece bir fikirdir. Vele ki buralarda bir şey olmasa bile Peygamber Efendimizin hayatı bizim için en güzel örnektir.

O tür harabe yerlerden süratle geçmek, yüzünü kapatarak geçen efendimizin güzel adetlerinden biridir.⁽⁴⁾ Bu noktada Peygamberimize uymakla, onun bir sünnetini ihya etmiş oluruz. İster istemez böyle bir harabede bulunduğumuz veya bulunulduğu takdirde o azabın benzerinin orada bulunana isabet edebileceği endişesi daima taşınmalıdır.

Mezkur hadislerden manevi atmosferin ve kötü şartların insan üzerinde müsbet veya menfi bir takım tesirlerinin olabileceği anlaşılmaktadır. Efendimiz burada bize bir takım tavsiyelerde bulunuyor ve bize denasıl davranmamız gerektiğini hareketleri ile göstermiştir.

Efendimiz (S.A.V) bu tavsiyelerini öğrendikten sonra, Bergama, Efes ve Pamukkale harabelerine mecburi gidişlerin olduğunu belirten bir yazar "Onlar yıldız gibiydi" adlı eserinin 16. sayfasında şu tesbitlerini belirtiyor:"Bu geçtiğim harabelerde kalbî ve ruhfî bir sıkıntıyı bütün derinliği ile açıkca hissettim. Gönül coşkunluğu, kalbî huzur ve şevk verici Kur'anî hakikatları oralarda mütalaa dahi bir fayda vermediğini müşahade ettim. Ve yanımdaki arkadaşlarıma da söyledim: Onlar da bu durumu farkettiler. Demekki oraları artık habîsatın lanete uğramış bir mezbelesi haline geldiğinden, hissiyat ve letaifimiz rahatsız oluyordu."⁽⁵⁾

1) el-Ankebut: 38

2) el-Ankebut:39-40

3) en-Necm : 50-54

4) Kastalani, Mevahib-i Ledünniye, C.I, s.281

5) Saffet Senih, Onlar Yıldız Gibiydiler, s.16. Zaman Gaz. yay.no:1

Aynı hadisenin bir benzerini biz de yaşadık. Elazığ'ın tarihi yerlerinden biri olan Harput'ta Urartuların kalesini gezmiştim. O yıkıntılar arasında dolaşırken aynı duyguları hissetmiştim.

Benzer bir hadiseyi de Ürdün Amman İlahiyat Fakültesinden mezun olan bir arkadaşımın dinlemiştim. Onun arkadaşlarından birisi Mısır'da Tebliğ cemaatinin irşad guruplarından birisinin arasında bir ay süre ile bulunmuş. Bu zaman zarfında öyle büyük bir atmosfere girmiş, ruhen rikkat kazanmıştı. Sonra Mısır Firavunlarından II. Ramses'in mumyasını görmek için gittiğinde, elde etmiş olduğu manevi atmosferinin kasvetli bir havaya büründüğünü bütün çıplaklığı ile hissetmişti.

Buradan ve hadislerden çıkan şöyle bir mana olduğu anlaşılmaktadır. Maddi atmosfer kadar manevi atmosfer de etkilidir. Ad, Semud, Lut vb. kavimlerin harabelerinde her ne kadar maddi azap kesilmişse de, manevi azap atmosferi halen varlığını devam ettirmektedir. Meselenin bir başka yönü de muhtelif hadislerde şeytanların, makam ve iskan yeri olarak harabe yerleri tercih ettiği anlatılmaktadır. Bu harabe yerleri dolaşan kimselere, buraları mesken tutmuş şeytanların zarar verebileceği ihtimal dahilindedir. Onun için Rasulullah efendimiz böyle bir endişeyi taşımış olabilir.

Manevi azap atmosferinin de devam etmesi düşüncesi; harabeler arasında bulunan bir yiz'ü yere attırılmış, o mev'ie de askerlerinin konaklamasına müsaade etmemiş, onların kuyularından alınan suları içirtmemiş, suyundan yoğrulan hamuru hayvanlara attırılmış, sularından abdest aldirmamış olabilir.

Manevi atmosfer şehirler arasında dahi kendini belli eder. Manevi yaşantının canlı olduğunu gördüğümüz şehirlerin, diğerlerinden farklı bir manevi atmosfere sahip olduğunu hemen hissedebiliriz.

Mesela: Bir Mevianâ şehri olan Konya'nın Selçuklu havası ile, tamamen betonarme binalarla dolu olan Ankara'nın manevi havası birbirinden farklıdır. Ankara'nın Kızılay semti ile Hacı Bayram'ın çevresinin dahi manevi atmosferi farklıdır. Ankara'da duyulan haz ile, fetihler ve fatihler şehri, kutsal emanetler diyarı olan İstanbul'da ve onun muhteşem mabedlerinde duyulan manevi haz çok farklıdır.

Bunun yanında Kur'an ve Hadislerde rastladığımız emin belgeler, medeniyetin beşiği, Efendimiz (S.A.V) i sinesinde barındıran Medine'de duyulan manevi hazzı ne ile ifade edebiliriz. O ulu mabedin bulunduğu, bir milyar müslümanın namaz kılmak için kendisine yöneldiği Kabe-i Muazzamayı sinesinde barındıran Mekke-i Mükerrede bulunmanın insana kazandırdığı ruh inceliği ve manevi canlılık oralara inen rahmetin manevi atmosferinin aralıksız devam ettiğinin açık bir ifadesidir. Bunun en güzel örneğini hacc öncesi ve sonrasında yaşayanlardan dinleyerek görmüş ve duymuşuzdur.

Psikolojik açıdan da öyledir. Birbirine hasım olan iki insan bir araya geldiğinde daima sıkılır, birbirlerinin yüzüne bile bakmak istemezler. Yolda, sokakta dahi görseler yollarını değiştirirler.

Ama birbirini seven iki insanın duyguları bambaşkadır. Yıllardır birbirlerinden uzakta yaşayan insanların kucaklaşmaları ile o hasretin birden bir muhabbet havasına bürünmesi de bu hadiselerin izahının bir başka cephesidir.

Kirlian fotoğrafcılığında farklı psikolojiye sahip insanların çekilen resimlerinde bunu apaçık görmek mümkündür.

İslam'ın kadın ve erkek münasebetlerinde koyduğu sınırlama bu atmosferi en iyi şekilde izah ediyor.

Bir büyüğümüzün huzurunda ehli takva, hisleri duru, gönüllü derin bir mü'min yanında, manyetik bir alana girmiş gibi manevi bir atmosferi insan hemen hissediyor. Onların heybetinden, yanlarında insan kendini bambaşka hissediyor. Elbette Peygamber Efendimiz(S.A.V)in huzurunda durum bambaşka olacaktır. Evet, vahiy geldiği zaman, bindiği deve bile yere çöken; vahiy gelirken Hz. Ali'nin dizini, kendi dizinin altında olduğu için üzerine dağ çökmüş hissi veren Allah Resulünün(a.s) yanındakiler, elektiriklenmiş gibi bambaşka bir hususiyet kazanıyorlardı. Onun yanından ayrıldıklarında bu farkı sezdikleri için "Nafaka Hanzale!" diyerek münafık olduğunu zannedenleri bile vardı. (1)

1) Saffet Senih, Onlar Yıldız Gibiydi, s.16

9-SEMUD KAVMİNE DEVENİN MUCİZE OLARAK VERİLİŞİNİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ

Allah'ın yüzlerce binlerce mahlukatı içinden seçilen "Deve" mucize olarak Hz. Salih'ge verilmişti. Bunca hayvanatın içinden "Deve" niçin seçilmişti? Bu soru bizi deve üzerinde bir araştırma yapmaya sevketti. En başta Kur'an böyle bir soru ile deveye nazarları celbediyordu.

"Onlar hala bakmazlar mı o deveye, nasıl yaratılmıştır o ?" (1)
Bu ayetten hareketle devenin biyolojik yapısını inceledik. Gördük ki deve gerçekten hayret ençiz bir canlı. Onun biyolojik yapısı insanı hayretler içinde bırakıyor. Şimdi bu mevzuyu biraz açalım.

İbn-i İshak ve diğer müelliflerin izahlarına göre, Salih (a.s) in mucize olarak deveyi ortaya koymasının sebebi, Semud Kavminin en kıymetli malının deve olmasından dolayıdır. O devenin icazkar hali'de, dolu bir kuyunun suyunu bir defa da içmesidir. (2)

Arapça da adı en çok olan, insanın hizmetinde kullanılan varlıkların başında deve gelir. Kur'an da bu adlardan yedisi zikredilmektedir.

Işar: Gebe deve (3)

Naka: Dişi deve (7)

Budn: Kurbanlık deve (4)

Cemel: Büyük deve (8)

Beıyr: Yük devesi (5)

İbil: Deve (9)

Rikab: Binilmiş deve (6)

"Onlar, hala bakmıyorlarmı deveye, nasıl yaratılmıştır o?" (10)
Bu ayet, insanları, devenin nasıl yaratıldığını araştırmaya sevk etmenin yanında, umumi manada bütün varlıkların araştırmasına, rasat ve tecrübeye, gözlem ve deneye de dayanarak teşvik etmektedir. Ayetlerde deve motifinin kullanılması, arapların O'nu çok iyi tanımaları ve birlikte yaşamaları sebebiyledir. Bu da bilinenlerden bilinmeyenlere doğru gidilmesi gerektiğini gösterir. (11)

Deve ilk bakışta sevimsiz bir şeytandan farksızdır. Karamsar ve hantal bir manzara arzemesine rağmen çölde bedevinin tek kelime

1) el-Gaşiye, 17

2) Kamil Miras, Tecrid-i Sarıh, C.IX, S.138

3) et-Tekvir, 4

4) el-Hacc, 36

5) Yusuf, 65

6) Hasr, 6

7) el-A'raf, 73

8) el-A'raf, 40

9) el-Gaşiye, 17

10) el-Gaşiye, 17

11) Celal Kirca, K. Kerim Ansiklopedisi, C.I. S.77-78

ile hayatıdır. Her yanı eğrilerle dolu olan bu melankolik hayvan yıllık yağışın bir kaç cm. yi geçmediği sahra da sahibi için gerçek bir pırlantadır. Onun bu eğriliği çöl fiziğine, gerek anotomik ve fizyolojik, gerekse ruhi olarak tam bir uyum içindedir. 500 kg'I bulan ağırlılığını cılız incikleri taşır. Ayakları ise kalın ve geniştir. Bu durumu Onu çöl için en iyi binek ve taşıyıcı yapmıştır. Çivi gibi toynakları, silahlı tırnakları vardır. Güzel gözlerini çevreleyen çift katlı kiprikleri, rüzgarın uçurduğu şiddetli kumlardan korur. (1) Burun delikleri kaslı olduğu için, hayvan kumların girmesini önlemek için, bunları tamamen veya kısmen kapayabilir. Çölde dikenli bitkilerden başka birşey bulunmadığı için onları yemek zorundadır. Üst dudakları dikine yarık olduğu için bu dikenleri çok rahatlıkla yer. (2)

Deve için çöl hayatı mukadderdir. Ayakları yayvan ve yumuşak bir yapıya sahip olduğu için çölde kumlara saplanmaz. Atın tırnakları gibi sert tırnaklı olsa idi devenin hali nice olurdu.

Devenin vücut yapısı, gövdenin hacmine oranla geniş bir satıh oluşturduğundan bu yapı hayvanı fazla ısınmaktan korur. Deve yaz mevsiminde daha az terler. Gündüz en yüksek ısı derecesi 40° C iken geceleyin 34° C ye düşer. Bir insanın vücut sıcaklığı daima aynı kalır. İnsan da, havanın ısındığını, sıcaklığın arttığını hisseder. Fakat vücut ısısı hep normal şartlarda aynıdır. 36,5-37 C.. Ama devenin vücut ısısı ise, şafakta 34° C'dir. Ancak öğleye doğru yükselerek 40° C'ye çıkar. Devenin derisi, hayvanı güneşin ısısına karşı koruyan bir yalıtkan vazifesi yaptığı için, soğuk çöl gecelerin de de hayvanı sıcak tutar. (3)

Develer güneşli havalarda vücutlarını güneşten en az etkileyecek şekilde tutarlar. Gölge oluşturup, sıcaklığı düşürmek için bir araya gelip öyle gezerler. (4)

Hiç de yakışıklı olmayan bu hayvanın yaşayışı ölçülü ve iktisadlıdır. Geniş bir meraya dahi rastlasa doyduktan sonra yemez. Gerisine de zarar vermeyerek bitkilerin gelişmesine engel olmaz. Bitki bakımından fakir yerlerde yaşadığı için erzakını ihtiyatlı kullanır. Günde 30-40 kg. Ot yemesi gerekirken çoğu zaman bunun yarısı kadar bir miktarla aylarca vazifesini aksatmadan yapar. (5)

-
- 1) Mehmet Ayvalı, Çölün Harika Kamburu, Sızıntı, Sa.4, S.4-5, 1979
 - 2) Hayvanlar Ansiklopedisi, memeliler, S.38
 - 3) Hayvanlar Ansiklopedisi, memeliler, S.39
 - 4) M. Ayvalı, a.g.e, C.I, Sa.4, S.4-5, İzmir-1979
 - 5) " " , a.g.e, C.I, Sa.4, S.4-5, " "

Bütün hayvanlarda su molekülü 7-14 gün vücutta kalır. Ve veni su molekülü bulamazsa O canlı, ölüme mahkum olur. Radyoaktif H3. deneyleri bu gerçeği ortaya koymuştur. Halbuki deve de su molekülü diğer hayvanların tam aksine 50 gün süre ile O bilemediğimiz, sırnı çözemediğimiz iyonik özelliğini korumaktadır. (1)

Devenin vücudunda şu depolamaya yarayan cepler vardır. Deve çok zorlandığı zaman O ceplerin ve keseciklerin içinde birikmiş pis kokulu çorba şeklindeki karışımdan istifade eder. İnsanlar çöllerde susuz kaldıklarında son çare olarak develerini boğazlamak sureti ile deve tarafından çiğnenip sıvı haline getirilmiş olan bu besini içmek suretiyle hayatlarını kurtarmışlardır. Ama o çorba başka türlü de içilmez. (2)

Devenin hörgücünde bir yağ deposu vardır. Bu yağ depoları, idrar atılımı ve hayvanın az terleyerek susuzluğa dayanmasını sağlayıcı bir hususiyete sahiptir. (3) Bazı iddialara göre hörgücteki yağ deve tarafından suya çevrilebileceği, onun içinde hörgücün bir sıvı deposu olduğu çok defa ileri sürülmüştür. Arabistan devesinin hörgücünde 45kg. kadar yağ bulunabilir. Ve bunun her 45gr.'ı 500gr. su verebilir. Yani 45kg.lık bir hörgüç 50 kg. kadar su oluşturur. Ama yağı suya çevirmek için ek oksijene ihtiyaç vardır. (4)

Sürtü halinde yaşayan ve sahibine sadık olan bu hayvanlar, çöldeki vahalarda su içmek için hep aynı kuyuya gelirler. Sürüsünü kaybeden bir deve şu içtikleri kuyunun başına gelerek günlerce aç kalma pahasına sürünün suya dönüşünü bekler. (5)

Devenin bir takım garip huyları da vardır. Kin bağlaması, yem verenin elini ısırması, çok yük atınca homurdanması bazı çeşitlerinin sahibine tükürmesi, Sigara ve tütün içmesi, 40-50 km.den Otlakları ve yağmuru hissetmesi ve oraya doğru gitmek istemesi, ağırbaşı ve somurt^{konuğu}v.s. bunlardan bazılarıdır. Bu kadar üstün vasıfları bulunan devenin uysal bir hayvan olması gerekir. Ama herkes devenin bir dereceye kadar huysuz bir yaratık olduğunu fikrin de de birleşir. Eski bir nükteye göre: "Yabani develer yoktur,

-
- 1) Halük Nurbaki, K.K. den ayetler ve ilmi gerçekler, C.III, S.37
 - 2) Hayvanlar Ans. memeliler, S.38
 - 3) Sızıntı, C.I, Sa.4, S.5
 - 4) Hayvanlar Ans. Memeliler, S.39
 - 5) Türkiye Rehber Ansilopedisi, C.IV, S.134-135

ama evcilleri de bulunamaz."

Develerin hafızaları çok kuvvetlidir. Kendilerine kötülük yapanları kolay kolay unutmazlar. Birgün fırsatını bulup mutlaka intikam alırlar. Genellikle bu intikam ölümle neticelenir. Yol tayininde usta oldukları kadar, yön tayininde dehiç şaşmazlar. Hiçbir hayvanda bulunmayan bir hafıza kayıt merkezi vardır. Gördüğünü unutmaz. Geçtiği yolun haritasını çıkarır. Onun bu özelliği kendi hayatına bir katkı değildir. Allah sırf insanlara daha iyi hizmet etsin diye bu hususiyeti vermiştir. (1)

Fahredden Razi der ki: "Ben bir cemaatle "mefaze" de (X) bulundum. Yolu kaybettik. Bunun üzerine bir erkek deveyi öne saldılar, arkasına düştüler, O deve tepeden tepeye bir yandan bir yana zikzaklar, eğriler çizerek gidiyor, Cemaatde onu takib ediyordu. Nihayet uzun bir zaman sonra yola vardı. Biz O hayvanın bir kere geçtiği O inhinaları, dereleri kavisleriyle nasıl tahayyül edin de hafızasında tuttuğuna ve bu kadar ukela cemaatinin çıkaramadığı bir yolu ^{nasıl} bulup çıkardığına taaccüb ettik." (2)

Bütün bunca anlatılanların yanında devenin kayda değer başka hususiyetleride vardır:

Bütün canlılar, aralarında bir vitamin transferi yapar, bilhassa hayvanlar vitaminlerini bitkilerden alır. Deve ise vitaminlerini kendi imal eder.

İri cüssesine çirkin görüntüsüne rağmen fevkalade hassas ve uysaldır. Onun bu uysallığı çöl gerçeklerine çok ters düşer. Çünkü çölde yaşayan Akbaba ve çöl arslanı gibi yırtıcı olmalı. Ama deve alabildiğine uysal yaratılmıştır. Onun bu hususiyeti insana hizmet gayesi için yaratıldığını gösterir. Bir sır olarak münkir ve evrimcinin suratına tevhid gerçeği sillesini vurur.

Deve yaratılışı ile evrim teorisini temelinden sarsar. O ot yiyen iri cüsseli bir hayvandır. Bu durum da deve evrimcilerin zannettiği gibi hayvanlar zincirinin bir temsilcisi olsaydı ormanlarda yaşaması gerekirdi. Tıpkı dinazorlar, mamutlar filler gibi. Şayet çöle düşmüş ise ayıklanmaya seleksivona uğrayıp tasviye olması

1) Halük Nurbaki, K.K den Ayetler ve İlmî gerçekler, C.III, s.33-40

X) Mefaze: Bir yer ismi,

2) Elmalılı, H. Dini Kur'an Dili, C.VIII, S.5782

gerekirdi. Zira evrimcilere göre mamutların bulunduğu yerlerde ormanların kaybolması, onların tarih sayfasından silinmesine sebep oldu. Devenin varlığı, bilhassa ot yiyen iri cüsseli hayvanların seleksiyonu ilkesini tekzip eder. Zaten dinazor ve mamutların tasfiyesi oksijen dengesi ile ilgilidir. Hayat mücadelesinde, onlara göre, korunma gücü olmayan ayıklanır. Halbuki devenin hiçbir korunma gücü yoktur. Ve arslanlarla birlikte binlerce yıl çöllerde yaşar duzur. (1)

Devenin hazım sistemi dikenin selülozunu karbonhidrata çevirecek bir hususiyet taşıdığı halde, diğer ot yiyenlerden farklı bir yapıya sahip değildir. Sırf bu açıdan devesinin ormanlara hicret etmesi gerekirdi.

Çölde yaşayan, et yiyen hayvanların bir hayat gayesi vardır. Yani çöle düşen diğer hayvanlardan istifade. Halbuki devenin bu

zaviyeden de bir hayat gayesi yoktur. Onun çöldeki yiyeceği dikenden ibarettir. Evrimcilerin yeryüzündeki canlı yayılışlarına hazırladıkları "hayat gayesi" kılıfı deve için mevzu bahis değildir. Deve, Allah'ın insanlara hizmet etmesi için yarattığı bir görevlidir. Çölde onun için yaşar ve yaşadığı her anda, O mana dolu gözlerini evrimcilere çevirip alay eder.

1) Halük Nurbaki, a.g.e, C.III, S.33-40

Kur'an da Devenin hilkalinden örnek verilmesi, bir yandan da onun temsil ettiği uzun yolculuğun hayat hikayesine benzemesindedir. Devenin bunca meziyetleri arasında iki tane mühim moral özelliği vardır. Bunlardan biri Onun sabırdır. Tüm hayvanlar arasında sabır ve tahammül yalnız deveye vardır.

Ayet-i Kerimenin cennet bahsinden hemen sonra deveyi örnek vermesindeki hikmet, sabır sırrının önemini vurgulamaktadır.

Devenin ikinci moral özelliği, güzel sese meftun oluşudur. Deve gerek çevreden gelen, gerek insandan gelen güzel sese tutkundur.

Devenin, sabır tahammül, hafıza, güzel sese aşinalık gibi hayvani hilkatini aşan hususiyetlerini Onun kulluktaki sıhhatine ve insan oğluna verdiği hizmetine karşılık, Cenab-ı Hak lütfetmiştir. (1)

İşte deve, etinden sütüne, yününden derisine ve taşımacılığa kadar tam bir istifade hayvanıdır. Arazi vasıtalarının zorlandığı mevkilerde at kadar sür'ati, bir işleği öldürecek kadar yüküyle bıkmadan sabırla yol alır. Sağır eden gürültüsü, bezdiren masrafı biktıran arızaları ve dumanları ile zehirleyen bir asfalt otomobilinin sahibinden; bir çöl bedevisi daha kârlı ve daha huzurludur. Tezeğinden dahi istifade ettiği deveyle.... (2)

Yüce kitabımız, devenin yaratılış sırrına işaret buyururken türlü hikmetleri kesdetmekte ve ilahi nimetlerden, istifade ederken insanoğlunun bir yandan da gafletten uyanmaları için onların dikkatini çekmektedir.

Ey insanoğlu! deve dahi kendi hayatını yaşasa Ormanlara göç edecekti. Halbuki size hizmet için O, çöl meşakkatini çekiyor. İri cüssesine rağmen munis ve mûte kisvesine bürünüyor. Ya siz! Rabbinizin emrine nasıl uymazsınız? O hayvan haliyle sabrın timsali, ya siz! neden, neden isyan halindesiniz!? (3)

1) Halük NURBAKİ, a.g.e, C.III, S.39-40

2) Sızıntı, C.I, Sa:4, S.5, 1979

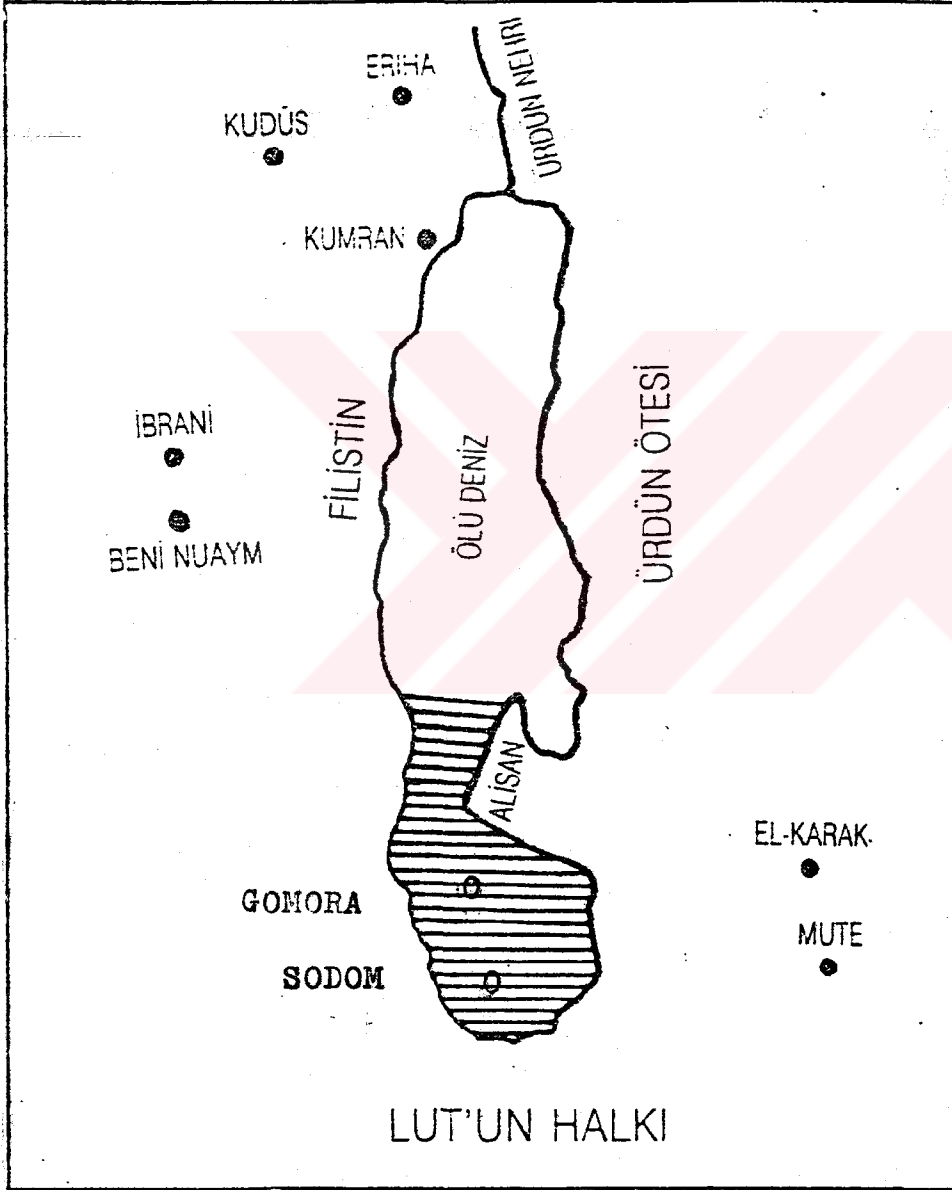
3) Halük Nurbaki, a.g.e, C.III, S.40

C - L U T K A V M İ V E H A Z R E T - İ L U T (A.S)

1. LUT KAVMI, YAŞADIĞI COĞRAFİ BÖLGE VE ÖZELLİKLERİ.
 2. HAZRET-İ LUT (A.S) UN NESEBİ VE HAYATI.
 3. TEVRATTA LUT KAVMI .
 4. TALMUTTA LUT KAVMI.
 5. İNCİLLERDE LUT KAVMI.
 6. KUR'AN-I KERİM'DE LUT KAVMI VE Hz.LUT (A.S).
 7. Hz.LUT VE TEVHİD MÜCADELESİ.
 8. İLAHİ FELÂKETİN GELİŞİ ÜZERİNE BAZI TAHLİLLER.
 9. SODOM VE GOMORE'DE MEDENİYET KALINTILARI.
 10. LUT GÖLÜ VEYA ÖLÜ DENİZ.
 11. SODOM VE GOMORE'NİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ.
 12. LUT KAVMINİN SAPIKLIĞI VE GÜNÜMÜZDEKİ UZANTILARI.
-
-

1 - LUT KAVMINİN YAŞADIĞI COĞRAFI BÖLGE VE ÖZELLİKLERİ.

Lut Kavmi, bugün "ÜRDÜN" olarak bilinen Irak ile Filistin arasındaki topraklarda yaşıyordu.⁽¹⁾ İncilde bu milletin yaşadığı ülkenin hükümet merkezinin "Sodom" olduğu belirtilmiştir ki, herhalde Lut gölü yakınlarında bir şehirdi. Talmud'taki kayıtlara göre, Lut Kavminin başlıca kentleri arasında "Sodom"un dışında dört şehir daha vardı. Bu şehirlerin ortalarında öylesine büyük ve yemyeşil bir bahçe vardı ki, bunu uzaktan görenler bile mest olurlardı. Ne varki bugün bu milletin izine bile rastlanmıyor. Ve yerleşim bölgelerini nereleri olduğu da kat'î olarak bilinmiyor. Lut adını hatırlatan bugün sadece Lut Gölü vardır. Ki buna Ölü Deniz' de denilir.⁽²⁾

Harita:1) Lut Gölünün altında kalan Sodom ve Gomora şehirleri.

bir virane olduğunu söylerler. (3)

(1) Lûka İncili , XVII/26 - 37.

(2) Mevdûdi, Tarih Boyunca Tevhid Mücadelesi ve Hz.Peygamberin Hayaatı, C.I, s.435. (3) Mevdudi, a.g.e, C.I, s.435.

sine büyük ve yemyeşil bir bahçe vardı ki, bunu uzaktan görenler bile mest olurlardı. Ne varki bugün bu milletin izine bile rastlanmıyor. Ve yerleşim bölgelerini nereleri olduğu da kat'î olarak bilinmiyor. Lut adını hatırlatan bugün sadece Lut Gölü vardır. Ki buna Ölü Deniz' de denilir. (2)

Felâkete uğramış ve harap olmuş bu bölge, Hizazdan Suriyeye ve Irak tan Mısıra giderken yoldan görülür. Yolcular buranın hazin manzarasını görür ve imanlı olanlar bundan ibret alırlar. Bu bölge, Lut Gölünün güney doğusunda yer almaktadır. Coğrafya ve Arkeoloji uzmanları ile tarihçiler bu bölgenin, bilhassa güney kesimini dünyada eşî görülmemiş

2 - Hz. LUT (A.S) UN NESEBİ VE HAYATI

Lût ismi "La-Ta (Bağlanmak)"dan gelmektedir. Çünkü Hz. İbrahim'in Kalbi, sevgi ile Lut'a bağlanmıştır. (Sa'lebî). "LaVaTa" kelimesi de Lut'a izafetle meydana gelmiştir. (1)

İncildeki kayıtlara göre, Hz. İbrahim'in iki kardeşi vardı Nahûra ve Haran. Hz. Lut (as) Haran'ın oğlu idi. (2)

Dolayısı ile Hz. Lut(a.s) İbrahim'in yeğeni idi ve Hz. İbrahime tek inanan ise O idi. (3) (not).

Hız. Lût (a.s) amcası ile birlikte Iraktan çıkıp bir süre Suriye, Filistin ve Mısırda dolaştı. Vaaz ile tebliğin inceliklerini öğrenmesinin yanı sıra, Hakka davetin zorluklarından da haberdar oldu. Sonra, Allah (c.c) tarafından peygamberlik makamına getirilince Lût Kavmi ismiyle meşhur olan, ahlâkî yönden belkide en bozuk olan dalâletin zirvesine ulaşmış olan, milletin islâhına memur edilmişti Sodom'luların Hz. Lût'un kavmi olduğu söyleniyorsada bu her halde çitli milletler arasındaki yakın münasebet ve akrabalıktan olabirir. (4)

Lût ismi Kitab-ı Mukaddes'te "Lot" olarak geçer. Lut'un islâm Kıssalarında ve Kur'anda, Kitab-ı Mukaddes'dekinden daha büyük bir ehemmiyeti vardır. Lût'un tarihi, günahkâr Sodom şehrinin tarihi ile alâkalı olup, peygamber nazarında, selefleri Hud, Salih, Nuh, Şuayb, ile birlikte rezîletler ile mücadele eden bir peygamberdi.

Bazı alimlerden nakledildiğine göre, Hz. Adem yaratılırken Sünnetli olarak yaratılmıştır. Peygamberlerden daha 12 kişi de anadan doğma sünnetli olarak doğmuşlardır. Bunların sonuncusu Efendimiz (s.a.v)dir. Diğerleri; Şit, İdris, Nuh, Lut, Yusuf, Musa, Süleyman, Şuayb, Yahya ve Hud peygamberlerdir. (5)

(1) İslâm Ansiklopedisi, Lût maddesi, s.91.

(2) Tekvin, XI/26.

(3) Ankebût; 26.

(4) Mevdûfî, a.g.e, C.I, s.434 - 435.

(5) Mevdûfî, a.g.e, C.I, s.435.

Not: Orhan Hançerlioğlu, İnanç Sözlüğü'nde, Hz. İbrahim (a.s) ile Hz. Harun'u kardeş olarak zikrediyor. Onun bu ifadesi ile bu sahanın ne kadar yabancı olduğu anlaşılıyor. Ayrıca; "Hz. Lut peygamber Harun'un oğlu..." diyor. Devamla da Hz. Lut'u -daha yahudilerden en ufak bir iz bile yokken - yahudi peygamberleri arasında zikretmesi, ilmi seviyesine gölge düşürüyor. (Bak: O. Hançerlioğlu, İnanç Sözlüğü, s.364 Halbuki yahudiler Hz. İbrahim'in torunu Yakub'un çocuklarıdır. Hz. Lût ise Sâmin Kavmindendir. (E. Çelebi, a.g.e, IX/1)

Hız.Lut'a düşmanları tarafından yalancılık isnadedilince, kendisinden evvel Hız.Nuh, Ad, Semud, İbrahim kavimlerinde kendi peygamberlerini tekzibetmiş olduklarını ⁽¹⁾ düşünerek teselli buluyordu.

Lut Kavmi umumiyetle "Semud" ile "Medyen" arasında gösterilir. Hız.Lut, Kur'an da "Mürsel" Allah'ın Resûlü ⁽²⁾ ⁽³⁾ "Resûlün Emin: güvenilir peygamber" ⁽⁴⁾ "Allah'ın ilim ve hikmetinden nasip-li" ⁽⁵⁾ olarak zikredilir.

Hız.İbrahim (a.s) kendi kavmine (Babillilere) ihtarda bulunduğu zaman, Lut (as) O'na inanıyor. ⁽⁶⁾ Bunun üzerine Hız.Lut(as) misafirperverliği kaldıran, yabancılara saldıran, sapıklık yapan, ⁽⁷⁾ o zamana kadar hiçbir kavmin yapmadığı vahşete sapan günahkâr bir toplum olan Sodom Halkına gönderiliyor. Onlar faziletle yaşayanları süreceğiz diye, Hız.Lut'u tehdit ediyor ve "-Eğer sen hakikati söylüyorsan bizim üzerimize Allah'ın gazabını yağdır!" ⁽⁸⁾ diyorlar. O vakit Allah (c.c) ceza ve azap meleklerini gönderiyor. İbrahim (a.s)in şefaati ise onların cürmü karşısında kifayekt etmiyor. ⁽⁹⁾ Melekler Hız.Lut'a geliyorlar. Lut'un kavmi ; O'nun misafirlerinin iffetlerine tecavüz maksadı ile kendilerine teslim edilmesini istiyorlar.

Hız.Lut (a.s), kavminin bu sadistlik ve adilikleri karşısında, kızlarını nikâhlamalarını istiyor. Onların daha temiz olduklarını söylüyordu. Ama sonunda çaresiz kalıyordu. Bu tablo gerçekten insanın beynini donduracak bir tabloydu. Hangi baba kendi öz ciğer pare evlâtlarını böyle soysuz ve şerefsizlere teklif edebilirdi. Bu teklif karşısında Hız.Lut'un ruh haletini, ıstırabını ve onun psikolojisini insan vicdanında hissediyor.

Hız.Lut'un çaresizliğini gören melekler de, Onu şöyle teselli ediyorlardı. "Biz sizi kurtarıyoruz, fakat hiç kimse arkasına dönüp bakmasın! Fakat zevcen bunu yapacaktır." Nihâyet şehrin altı üstüne getiriliyor. ⁽¹⁰⁾ ⁽¹¹⁾ Allah tarafından işaretlenmiş taşlar (siccil) yağmaya başlıyordu. Taşların üzerinde kime isabet e-

-
- (1) el-Hacc : 43.
(2) eş-Şuara: 160.
(3) es-Saffât:133.
(4) eş-Şuara: 162.
(5) el-Enbiya:74.
(6) el-Ankebut:25.
(7) el-Hıcr: 70.
(8) el-Ankebut:28.
(9) Hud : 77-78.
(10) Hud : 84.
(11) el-Hıcr:74.

deceği işaretlenmişti. Hz.Lut'un karısı 'Naile' geriye dönüp teesürle halkına bakarken başına bir taş isabet etmişti. Ölenlerin sayısı bir rivayete göre 4000 (Sa'lebî) bir rivayete görede dört milyondur.(Taberî) Halkın hepside ölmüştü. Ancak içlerinden biri Mekkeye kaçmıştı. Kendi hissesine düşen taşı Hareme kadar götürmüştü. Taş burada gök ile yer arasında muaalakta kalmış ve sonunda düşüp sahibini öldürmüştü.(Sa'lebî) (1)

Hz.Lüt, karısı haricinde kızları ile kurtulmuştu. (2)0, Sodom'u terk ederken yanında zevcesinide götürmüştü. Efendimiz(s.a.v Habeşistana Hicret müsadesi verince, Hz.Osman Rukiyye (r.a) ile bir likte (Hz.Rukiyye merkebinde olduğu halde) ilk Hicret eden Sahabî olmuştu. Efendimiz (s.a.v)'e hicret haberi gelince;0,şöyle buyurmuştu:

"Lüt Peygamberden sonra zevcesi ile beraber ilk hicret eden Osman bin Affan'dır." (3)

Hz.Lut (a.s) yerleştiği 'Nuaym' köyünde (4) bir rivayete göre 80 yaşında (5) diğer bir rivayete göre de 200 yaşında vefat ettiği söylenmektedir. (6) Makam ve merkadi için Evliya Çelebi şöyle diyor: "Hz.Lut'un mezarı 'Nuaym' köyündedir." Evliya Çelebi'nin yaşadığı o tarihlerde Nuaym köyü 100 hanelik bir köydü. Bağ ve bahçelerle çevriliydi. Hanı hamamı ve camii vardı. Bu köyde saralı hastalar şifa bulurlar. (7) Kudüs yakınlarında "Zagar" adında bir köy daha vardır. Bu köyün etrafı 6 mildir. Etrafında; Vahidat, Al-i Umur ve Benî Zahid kabileleri otururlar. Lut gölü Mine gölü ile Aclun Dağı arasındadır. Batısında Lut'un mezarı vardır. Fakat süsü zineti yoktur. Bunun batı yanında "Zagar" adlı bir pınar vardır. Arap ulemasının dediklerine göre, kıyamete yakın bu pınar taşıp, bütün bu sahra ve şehirleri suya garkedecekmiş. (8)

Yine Evliya Çelebi, seyahatnamesinde ; Hz.Lut'un çoluk çocuğunu kavminin korkusundan sakladığı büyük bir mağaradan bahsedilmektedir."Bu mağaranın bulunduğu dağ "Zeyt-i Har Dağı"dır. Küçük bir dağdır. Hz.Meryem, Yahudilerin zulmünden kaçarak, "Sodom Halici veya "meryem gölü" dedikleri bu yerde kalmıştır. Cenab-ı Hak, O'na Cibril ile "Ruteben Ceniyye" ihsanedip, karanlık geceyi ışıklı ederdi. Hala bu mağarada ateş görünür. Hakir, bu ateşi görmek için o gece "Al-i Amir" çadırlarında misafir oldum. Güneş battıktan sonra ateş görünüp sabahleyin şafi vaktine kadar devametti..." (9)

(1) İslâm Ansiklopedisi, Lut Mad. s.91.

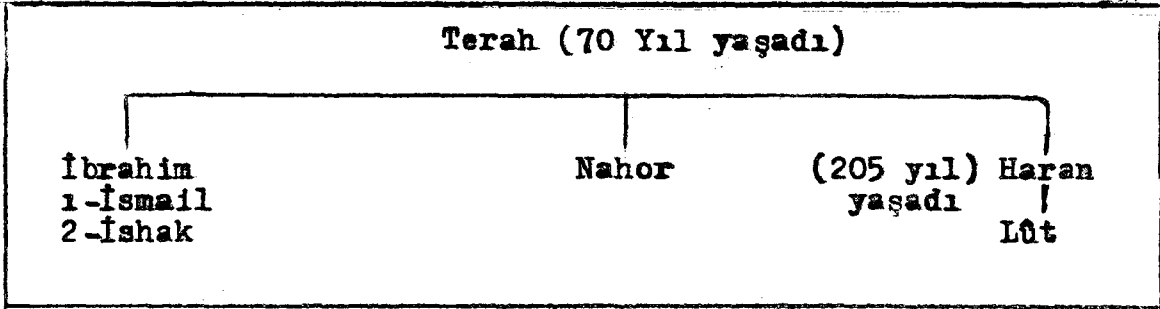
(2) İbn'ül-Esir, el-Kâmil fit-Tarih, C.I, s.121.

(3) İmam Kastalânî, Mevahib-ü Ledünniye Terc. C.I, s.79.

(4) Evliya Çelebi, Seyhatname, C.IX, s.196.

(5) Şemseddin Sami, Kamus'ul A'lâm, C.VI, s.4015.

(6-9) Evliya Çelebi, a.g.ş, C.IX, s.196-198.

Tablo: 8) Tevrat'a göre Hz.Lût (a.s)un nesebi.

Bu kısımda , Tevrat'da Hz. Lût ve Kavmi hakkında geçen ayetler ele alındı. Yorumu ihtiyaç olan yerlerde ve Kur'ana ters düşen bölümlerde gerekli açıklamalar akabinde not düşülmektedir. Bu sebeple Tevratın konu ile ilgili bölümleri hiç değiştirilmeden orjinal olarak iktibas edilmiştir. Şöyle ki:

.....

"Ve Terah 70 yıl yaşadı ve Abram'ın Nahor'un ve Haran'ın babası oldu. Ve Haran da Lût'un babası oldu. Ve Terah'ın zürriyetleri bunlardır. Ve Haran doğduğu memlekette Kildanilerin "UR" Şehrinde babası Terah'ın önünde öldü.(Haran 205 yıl yaşıyor. Onun babası Terah ise 70 yaşında ölüyor. Burada büyük bir tezat görülmektedir. 205 yıl yaşayan Haran,70 yaşında ölen babası Terah'ın önünde nasıl ölebilir?)

Ve Abram ve Nahor kendilerine karılar aldılar, Abram'ın karısının adı "Saray" ve Nahor'un karısının adı "Milka" idi; O,Milka'nın babası ve İskan'ın babası Haran'ın kızı idi. Ve 'saray' kısrırdı. Onun çocuğu olmadı. Ve Terah, oğlu Abram'ı ve Haran'ın oğlu, torunu Lut'u ve gelini Saray'ı, oğlu Abram'ın karısını beraber aldı; ve Kenan diyarına gitmek üzere, Kildanilerin 'Ur' şehrinden onlarla çıktı.; ve Haran'a geldiler ve orada oturdular.

Ve Rab Abram'a dedi: Memleketinden ve akrabaların yanından ve baba evinden sana göstereceğim memlekete git, ve seni büyük bir millet edeceğim, ve Seni mübarek kılacağım. Ve senin adını büyük edeceğim; ve bereket ol; ve seni mübarek kılanları mübarek kılacağım; ve sana lânet edene lânet edeceğim; ve yeryüzünün bütün kabileleri sende mübarek olacaktır.

Ve Abram Rabbin kendisine söylediği gibi gitti; Lût'ta kendisi ile birlikte gitti. Ve Abram Harandan geldiği vakit 75 yaşında idi; ve Abram, karısı Saray'ı ve kardeşinin oğlu Lut'u ve Haranda kazanmış oldukları bütün mallarını ve edinmiş oldukları canları aldı

ve Kenan diyarına geldiler. Ve Abram 'Şekem' denilen yere, 'More Meşesine' kadar olan memleketi seçti. Ve o vakit Kenanlılar, memleketteidiler. Ve Rab, Abram'a görünüp dedi: Bu memleketi senin zürriyetine vereceğim; ve kendisine görünmüş olan Rabbine, orada bir mezbah yaptı. Ve oradan ve oradan Beytel'in şarkında ay olarak çadırını kurdu; ve orada Rabbe bir mezbah yaptı. Ve Rabbin ismini çağırdı. Ve Abram git gide' cenuba doğru göç ediyordu. Ve memlekette kıtlık oldu. Ve Abram orada misafir olmak üzere Mısır'a gitti; çünkü memlekette kıtlık ağırdı...⁽¹⁾....."

Buradan sonra, Hz.İbrami'in Mısır'da Firavunla ve Mısır halkı ile arasında geçen hatıraları anlatılıyor. Mevzumuzun ağırlığını Hz.Lût teşkil ettiği için bu kısmı tayyedip geçiyoruz. Geniş bilgi için "TEKVIN, XII/11-20" ayetlerine bakınız.

"..... Ve Abram Lût'da beraberinde olduğu halde, kendisi ve karısı, ve kendisine ait olan herşeyi alıp Mısırdan cenuba çıktılar. Ve Abram sürülerde, gümüşte ve altında çok zengin idi. Ve konaktan konağa göçerek cenuptan 'Beytel'e , Beytel' ile 'Ay' arasında başlangıçta çadırının olduğu yere kadar evvelce orada yapmış olduğu mezbah'ın yerine kadar gitti; Ve orada Abram "Rabbin" ismini çağırdı. Abramla beraber giden Lut'un da koyunları ve sığırları ve çadırları vardı. Ve birlikte oturmak için yer onları taşıyamıyordu. Çünkü onların malı çoktu, ve birlikte oturamıyorlardı. Ve Abram'ın sürülerinin çobanları ile Lût'un sürülerinin çobanları arasında çekişme oldu.(Ve Kenanlılar ve Perizziler ozaman memlekette oturuyorlardı) Ve Abram Lût'a dedi:

-Rica ederim, benimle senin aranda ve benim çobanlarımın senin çobanlarının arasında çekişme olmasın. Çünkü biz kardeşiz. Hütün memleket senin önünde değil mi? Rica ederim benden ayrıl! ; eğer sola gidersen ben sağa, ve eğer sağa gidersen ben sola giderim."

(Burada Hz.İbrahim ile Hz.Lut arasında çıkan bir anlaşmazlıktan bahsediliyor. Çobanlar birbirleri ile anlaşamayabilirler. Ama her türlü maddi ve manevî hırstan uzak, günahlardan masun, ümmeti için, değil dünyasına ahiretini dahi feda edebilecek kadar cömert ve civanmert ve dostluk sıfatı ile muttasıf olan bir peygamberin böyle basit ve pespaye menfaatler yüzünden birbirlerine düşmeleri düşünülemez. böyle isnadlar o yüce şahsiyetleri küçük düşüren isnadlardır. İlâhî kitap vasfına taşıyan bir kitaba yakışmayan ifadelerdir. Bu düşünce-mizi Mevdûdî de eserinde desteklemektedir.)⁽²⁾

(1) Tekvin, XII / 1 - 11.

(2) Mevdûdî, Tarih Boyunca Tevhid Mücadelesi ve Hz.P.Hayatı, C.I, s.435.

"Ve Lût,gözlerini kaldırdı. Ve bütün "Erden Havzası" nın, Sodom ve Gomora'yı Rab helâk etmeden evvel Rabbin bahçesi gibi, Tsoar'a gider. ken Mısır diyarı gibi, her yerde suyu bol olduğunu gördü.Ve Lût bütün Erden Havzası'ını kendisine seçti; ve Lût şarka doğru göç etti; Ve birbirinden ayrıldılar. Abram Kenan diyarında oturdu, ve lût havza şehirlerinde oturdu, Ve Sodom'a doğru çadır kurardı. Ve Sodom halkı kötü ve Rabbe Karşı çok günahkârdılar.

Ve Lût kendi (İbrahim'in) yanından ayrıldıktan sonra Rab Abram'a dedi:"-Şimdi gözlerini kaldır, ve bulunduğun yerden şimale ve cenuba ve şarka ve garba bak; çünkü görmekte olduğun bütün memleketi sana ve ebediyyen senin zürriyetine vereceğim." (Bu paylaşmada sanki Lut, ağızlık etmiş memleketin en güzide topraklarını almış da , bunun üzerine İbrahim Rab tarafından teselli ediliyor, kendisine üzülmemesi için güya teselli veriyor. Üstelik,İbrahim Lut gittiği için sevinmelide. Halbuki peygamberlerde dünya arzusu ve hırsı olmaz. Olmamalıdır. Yukarda geçen bu sözlerden ortaya çıkan mana ise budur.) "Ve senin zürriyetini yerin tozu gibi edeceğim; şöyleki, bir adam yerin tozunu sayabilirse, senin zürriyetinde sayılabilir. Kalk! memleketi emine boyuna gez! Çünkü onu sana vereceğim. Ve Abram çadırını kaldırdı, ve gelip Hebron da olan Mamre meşeliğine oturdu, ve orada Rabbe bir mezbah yaptı."⁽¹⁾

Tevrat'ın Tekvin bölümünün XIV. Babında; o dönemin krallıklarının birbirleri arasındaki yaptıkları harpler anlatılıyor. Bu harplerin sonunda ise Sodom da oturan Hz.Lut ve diğer yerli halkın varının yoğunun yağmalandığı anlatıldıktan sonra konuya şöyle devam ediliyor:⁽²⁾

..... ve bir kaçak geldi ve İbrani Abram'a (bu durumu) bildirdi; ve o Eşkol'un ve Amer'in kardeşi Amori Mamre'nin meşeliğinde oturuyordu; ve bunların Abramla muahedeleri vardı. Ve Abram, kardeşi esir alınmış olduğunu işitince, evinde dolup talim edilmiş olan 318 uşağını çıkarı, ve dana kadar kovaladı. Kendisi ve kulları onlara karşı geceleyin bölük bölük oldular, ve onları vurup Şam'ın sel tarafında olan Hobah'a kadar kendilerini kovaladı.Ve bütün malı, hemde kardeşi Lût'u ve onun malını, hemde kadınları ve halkı geri getirdi."(Bundan sonra, Sodom Kralı ve halkı Abram'a teğekkür ederler)⁽³⁾

(1) Tekvin, XIII / 1-18.

(2) Tekvin, XIV / 1-12.

(3) Tekvin, XIV / 13-24.

Tevrat'ın Tekvin bölümünün xviii. babında Hz.İbrahim'in Zevcesi 'Saray'a bir çocuk müjdelemek üzere gelen üç adam, ikram ve izzadan sonra müjdeyi vererek, İbrahinden müsade alarak ayrıldıkları anlatılıyor. Devamını Tekvin'in XVIII.Babından takibedelim:

" Ve adamlar oradan kalktılar ve Sodom'a doğru baktılar; ve İbrahim onları geçirmek için beraber gidiyordu. Ve Rab dedi:Ben yapmakta olduğum şeyi Abramdan gizleyecekmiyim? Çünkü Abram gerçekten büyük ve kuvvetli bir millet olacak ve yeryüzünün bütün milletleri onda mübarek kılınacaklardır. Kendisinden sonra oğullarına ve evi halkına salâh ve adalet yapmak için Rabbin yolunu tutmalarını emretsin diye, onu tanıdım; ta ki Rab O'nua hakkında söylemiş olduğu şeyi İbrahim'in üzerine getirsin. Ve Rab dedi:"Sodom ve Gomora"nın feryadı büyük ve onların günahı çok ağır olduğu için, şimdi ineyeceğim ve bana gelen feryadına göre tamamen yaptılarını göreceğim; ve yapmadılarsa bileceğim."

"Ve adamlar oradan dönüp Sodom'a doğru gittiler; fakat İbrahim halâ Rabbin ömünde duruyordu. Ve İbrahim yaklaşıp dedi:"Salih'i kötü ile beraber yok edecekmişiz? Belki şehrin içinde 50 salih vardır; içinde 50 salih için bağışlamayıp yeri yok edecek misin? Böyle yapmak Senden irak olsun, salihde kötü gibi olsun diye, salih'i kötü ile beraber öldürmek senden irak olsun; bütün dünyanın hâkimi adalet yapmazmı?"

Ve Rab dedi: "Eğer Sodom da, şehrin içinde 50 salih bulursam, bütün yeri onların hatırı için bağışlayacağım." ve İbrahim cevap verip dedi:"Ben toz ve külüm, ve işte; belki 50 salihden beş eksilir, beş kişi için bütün şehri harap edecekmişiz? Ve dedi: Eğer 45 kişi bulursam, harabetmiyeceğim..."

(İbrahimle Rab arasında bu niyaz ve konuşma, salih insan sayısı 10'a ininceye kadar devam ediyor)"... sonra Rab dedi: 10 kişinin hatırı için harap etmiyeceğim." Ve Rab, İbrahimle konuşmayı bitirince gitti. İbrahim de yerine döndü.⁽¹⁾....."

(Rab ile Hz.İbrahim'in konuşması ve onun yalvarmasından sonra 'Rabbin gitmesi' çok saçma bir şey. Çünkü Rab ile İbrahim arasında öyle zannedildiği gibi bir mesafe düşünmek Rabb'in yüce sıfatlarına ve tevhid prensiplerine zıttır. Tevratın belli bir yerine kadar Hz.İbrahinden,"Abram" diye bahsedilirken daha sonra yukardada görüldüğü gibi "İbrahim" diye yazılmaya ve bahsedilmeye başlanmaktadır. Bu ise; Tevratı ayrı ayrı şahısların kaleme aldığı kanaatini uyandırıyor. Ayrıca bu şahsın Kur'an ve Hadislere de vakıf olduğu anlaşılmaktadır.)

(1) Tekvin, XVIII / 16-33.

" O iki melek de akşamleyin Sodom'a vardılar; ve Lût Sodom'un kapısında oturuyordu; ve Lût görüp, onları karşılamak için kalktı; ve yere kapandı; ve dedi: "İşte, efendilerim, şimdi kulunuzun evine inin, ve geceyi geçirin, ve ayaklarınızı yıkayın, erken kalkıp yolumuza gidersiniz." Ve dediler: "Hayır! fakat biz geceyi meydanda geçireceğiz!" ve onları çok zorladı; ve onlara ziyafet yaptı, ve mayasız ekmeğe pişirdi. Ve yediler." (Burada Hz.Lut'un, misafirlerinin önünde eğilip yere kapanması düşünülemez. Çünkü peygamberler Allah'tan başka kimsenin huzurunda eğilmezler. Gelen melekler; Hz. Lut'un hazırladığı yemekleri yediler. Halbuki İslâma göre meleklerin bir özellikleri de yemez ve içmezler. Tevrat bu noktada da Kur'an'a ters düşmektedir.) "Fakat onlar yatmazdan önce, şehrin adamları, Sodom adamları, her mahalleden gençten ihtiyara kadar bütün halk, evi sardılar; ve Lût'u çağırıp Ona dediler: " - Bu gece senin yanına gelen o adamlar nerede? onları bize çıkar, ve onları bilelim." Ve Lût onlara, kapıya çıktı ve arkasından kapıyı kapadı. Ve dedi: Ey kardeşlerim rica ederim kötülük etmeyin! İşte benim ere varmamış iki kızım var; rica ederim onları size çıkarayım, -ve onlara gözünüzde iyi olana göre yapın," (Tevrat, Hz.Lût'un kızlarını halkına teklif noktasında Kur'an-la birleşiyor. Fakat "onları gözünüzde iyi olana göre yapın" sözü O'na bir iftiradır. O, kızlarını nikâh etmeleri manâsında onlara teklif edilmistir. Yoksa fuhşa sebep olmak için değildir.) "ancak bu adamlara bir şey yapmayın; mademki damımın gölgesine geldiler!" Ve dediler: " -Geri çekil!" Ve dediler: " -Bu adam garip olarak geldi ve kendisini hakim sayıyor; şimdi sana onlardan ziyade kötülük ederiz." Ve adam, Lût'u çok zorladılar ve kapıyı kırmak için yaklaştılar. Fakat adamlar ellerini uzatıp Lut'u yanlarına, evin içine getirdiler, ve kapıyı kapadılar. Ve evin kapısında olan adamları, küçükten büyüğe kadar körlükle vurdular, şöyle ki kapıyı bulmak için yoruldu. Ve adamlar Lût'a dediler: "Senin burada daha kimin var? Damatlarını ve oğullarını ve kızlarını ve şehirde sana ait olanların hepsini bu yerden çıkar; çünkü biz bu yeri harabedeceğiz. Çünkü Rabbin önünde onların feryadı büyümüştür; ve Rab, onu harabetmek için bizi gönderdi.

"Ve Lut çıktı ve kızlarını alacak olan damatlarına söyleyip dedi: "Kalkın, bu yerden kaçın! çünkü Rab, şehri harabedecektir." Fakat damatlarının gözünde şaka eder gibi göründü. Ve şehir vakti olunca melekler: " -Kalk! karını ve buradaki iki kızını al, yoksa şehrin fesadı içinde yok olursun!" diyerek Lut'u acele ettirdiler. Fakat yavaş davrandı; ve Rab onlara merhametli olarak, adamlar onun elinden ve iki kızlarının elinden tuttular; ..." (burada meleklerin ruha.

niyetine ters düşen bir husus var. Meleğin, Hz.Lut'un kızlarının elinden tutup şehrin dışına çıkarmaları, onların temsil ettikleri ilâhî elçiliğe zıt düşmektedir. Mutlaka, melekler onları çıkaracaksa ellerinden tutup kol kola karşıya geçmenin bir manası yoktur. Burada, Tevratı kaleme alanın romantik duygularının karışmış olma ihtimali vardır.) "... ve Onu çıkarıp şehrin dışına koydular. Ve vaki olduğu, onları dışarı çıkarmış oldukları zaman, dedi:

"Aman efendim! İşte kulum senin gözünde inayet buldu. Ve canımı yaşatmakla bana yaptığın lütfunu büyük ettin; fakat dağa kaçamam, yoksa kötülük bana yetişir ve ölürüm. İşte, şimdi bu şehir oraya kaçmak için yakındır, ve o küçüktür. Şimdi oraya kaçayım. (o küçük değil mi?), ve benim yaşar. Ve ona dedi: "-İşte, hakkında söylediğin şehri altüst etmemek üzere bu şey için ricamı kabul ettim. Çabuk ol, oraya kaç; çünkü sen oraya yetişinceye kadar bir şey yapamam." Bunun için o şehrin adı Tsoar (küçük) çağrıldı." (Burada, Lût'un can endişesi ve ölüm korkusu içinde olduğu imajı uyanıyor ki; böyle bir endişe Allah'ın himayesi ve vesayesi altında bulunan peygambere yakıştırılamaz.)

"...Ve Lût Tsoar'a geldiği zaman, güneş yer üzerine doğmuştu. Ve Rab Sodom üzerine ve Gomorra üzerine Rab tarafından göklerden kükürt ve ateş yağdırdı; ve o şehirleri, ve bütün havzayı ve şehirlerde oturanların hepsini, ve toprağın nebatını altüst etti. Fakat karısı onun arkasından geriye baktı, ve bir tuz direği oldu. Ve İbrahim sabahleyin erken kalkıp Rabbin önünde durduğu yere gitti. ve Sodom ve Gomorraya doğru ve bütün havza memleketine doğru baktı ve gördü, ve işte, yerin dumanı ocak dumanı gibi çıkıyordu. Ve vaki olduğu, Allah havzanın şehirlerini harap ettiği zaman, Allah İbrahim'i hatırladı, ve Lût'un onlarda oturduğu şehirleri altüst ettiği zaman, Lût'u bu altüst olma içinden gönderdi." (1)

Ve Lût Tsoar'dan çıkıp dağda oturdu, ve iki kızı onunla beraberdi; çünkü Tsoar'da oturmakta korktu; ve O, ve iki kızı bir mağarada oturdular. Ve büyük kızı küçüğüne dedi: "-Babamız kocamıştır ve bütün dünyanın yoluna göre yanımıza girmek için memlekette erkek yoktur; gel babamıza şarap içirelim, ve babamızdan zürriyeti yaşatmak için onunla yatarız." Ve o gecede babalarına şarap içirdiler, ve büyük kız girip babası ile yattı, ve onun yatmasını ve kalkmasını bilmedi. Ve vaki oldu ki, ertesi gün büyük kız küçüğüne

(1) Tekvin, XIX / 1 - 29.

dedi: "İşte dün gece babamla yattım; bu gece de ona şarap içirelim ve babamızdan zürriyet yaşatmak için gir onunla yat. Ve o gecede dahi bababalarına şarap içirdiler ve küçük kız kalkıp onunla yattı; ve onun yatmasını ve kalkmasını bilmedi. Lût'un iki kızı böylece babalarından gebe kaldılar. Ve büyük kız bir oğul doğurdu, ve onun adını 'Moab' çağırdı; O bugüne kadar Moabluların atasıdır. Ve küçük kız, o da bir oğul doğurdu ve onun adını 'Benammi' çağırdı. O bugüne kadar Ammon oğullarının atasıdır." (1)

(Tevrat ve Kur'an arasında bu noktadada çok büyük tezdiler vardır. Hz.Lut'a zina isnadı bunların enbüyüğüdür. Bir peygamberin İsmet'ine yakışmayan bir iftira. Peygamberler masum, emîn ve günahsız arınmış insanlar olduğu ve bu peygamberliğin bir rüknü olduğu halde böyle bir isnad İslâm tarafından şiddetle reddedilmiştir. Evlilik meselesi sistematik hale getirilmiş ve bu sistemin dışına çıkmayı büyük bir suç saymıştır.

Şarap içme ve içirme hadisesine gelince; esasında içki vb. mûskirat her dinde yasaklanmış hem fitri hem de İlahî bir yasaktır. Böyle bir yasağı, her ne suretle olursa olsun bir peygamberin ihlâl etmesini düşünmek peygamberlik gerçeğine zıddır.

Bilindiği gibi Hz.Lut'a inanan iki kızından başka kinse yoktu. Bu iki betül, peygamber terbiyesi görmüş kızların bu derece süflileşebileceğini düşünmemek için ancak böyle bir tevrat yazarı olmak lâzımdır.

Tevrat yazarının bu iftiralarından, Hz.Lût'un şahsiyet ve karakter zafiyetine sahip olduğu imajı uyanıyor. Yine bu da, peygamberlerin Fetanetine, Akıllı ve Zeki olmaları gerektiği prensibine de ters düşmektedir.

Hs.Lût'a (as) iftira eden satırları yazarken yüzüm kızardı. Başından aşağı bir kaynar su döküldü. Bu satırları yazarken dahi bir utanç içindeyim. O yüce Peygamberin Ruhâniyetinden isti'zar ederim.)

(1) Tekvin, XIX / 30-38.

4 - T A L M U D'DA L Ü T K A V M İ

Talmud'da da Lût kavminin ahlâk bozukluğu ve sapıklığı hakkında ayrıntılı bilgiler verilmiştir. Bu bilgiler buraya özet şeklinde aktarıldı:

"Bir defasında Aylam'lı bir yolcu Lût Kavminin memleketinden geçiyordu. Hava kararınca, mecburen Sodom da konaklamak gereğini duydu. Torbasında yiyecek içecek herşeyi vardı. Yatmak için gerekli örtüsü de vardı. Bu sebeble kimsenin evine gidip misafir olmak için kapısını çalmadı. Bir ağacın altında uzanıverdi. Derken bir Sodom'lu oraya geldi. Onu istirahat ederken gördü. Ve evinde misafir etmekte ısrar etti. Gece onu evinde misafir etti ama sabah misafir henüz uykuda iken katırı, eğeri ve bütün mallarını alıp kaçtı. Misafir kalkınca soyulduğunu farkettiler. Döğünmeye başladı, herkese yalvardı. Hırsızın bulunmasını istedi. Ama kasabalılar bu zavallı adama acımak bir yana geriye kalan bütün parası ve malını gaspedip sınıf dışı ettiler.

Bir defasında Hz. İbrahim'in zevcesi Hz. Sara, Hz. Lût'un ailesinden haber almak üzere uşakları olan el-Ya'zer'i Sodom'a gönderdi. El-Ya'zer Sodom'a girdiğinde bir Sodomlunun, bir yabancıyı dövmeğe olduğunu gördü. El-Ya'zer ona çok kızdı. Ve bir yabancıya ve yolcuya böyle bir muamele yapmasını kınadı. Bunu der demez el-Ya'zer'in etrafında toplanan halk bu safer onu dövmeğe başladı, el-Ya'zer canını zor kurtardı.

Bir defasında fakir bir kişi Sodom'a geldi. Açlıktan ölüyordu. Ama kimse ona yiyecek vermedi. Açlıktan bayılan bu kişiyi Hz. Lût'un kızı gördü ve eve getirdi, karnını doyurdu. Bunu duyan Sodomlular, hem Hz. Lût'u hem kızını azarladılar, ve bu hareketleri bir daha yapmamalarını istediler.

Talmud Yazarı, bu gibi diğer bazı hadiseleri anlattıktan sonra, Sodom'luların günlük yaşantılarında son derece zalim, acımasız, hilekâr, ve ahlâksız olduklarını belirtiyor. Herhangi bir yolcu Sodom'dan canı ve mali emniyet içinde olarak geçemezdi. Niçbir fakir, aç ve açıkta kalan bir kişi Sodom'da barınamaz karnını doyuramazdı. Pek çok defa dışarıdan gelen fakir ve aç yolcular bu şehirde öldüler. Sodom'lular, ölüye saygı diye birşey de bilmiyorlardı. Ölülerin, elbise ve üzerinde bulunan eşyaları çalıp, çıplak olarak toprağa gömerlerdi.

Beldenin yabancısı olan bir tüccar veya işadını buraya tesadüfen geldiğinde, herşeyini kaybederdi. Soyulan kişiler üzülürken, halk etrafında toplanarak onu alaya alardı. Sodom da bir de büyük park yapılmıştı ki; birkaç kilometre uzunluğunda idi. Sodomlular bu parkta alenen her türlü adiliği ve çirkefliği yaparlardı. (1)

5 - İ N C İ L ' D E L U T K A V M İ

a) LÜKA İNCİLİ'NDE

"İsa şakirdlerine dedi

İnsanoğlunun günlerindedir, Nuh'un günlerinde olduğu gibi olacaktır. Nuh'un gemiye girdiği güne kadar, yerler içerler, evlenirler, kocaya verirlerdi. Ve tufan geldi, hepsini helâk etti.

Lût'un günlerinde de böyle oldu, yerler içerler, satın alırlar, satarlar, dikerler, bina ederlerdi. Fakat Lût Sodom'dan çıktığı gün, gökten ateş ve kükürt yağdı, ve hepsini helâk etti. İnsanoğlunun görüldüğü günde böyle olacaktır. O günde, kendisi damın üzerinde ve esyası evin içinde olan adam, onları almak için aşağı imesin. Lût'un karısını hatırlayın. Her kim canını kurtarmaya çalışırsa, Onu zayıdecektir. Fakat kim canını zayıderse, onu yaşatacaktır. Size diyorum: O gece bir yatakta iki kişi bulunacak biri alınacak, obiri bırakılacak. Birlikte değirmen çeken iki kadın olacak, biri alınacak, o biri bırakılacak. Ve onlar cevap verip İsa'ya: "Nerede ya Rab?" dediler. İsa onlara: "Leş nerede ise kartallar da orada toplanacaktır!" dedi. (2)

b) MEKTUPLAR'DA

".....

Çünkü eğer Allah, günah işlediklerinde melekleri esirgeneyip fakat hüküm için hıfzolunmak üzere onları Cehenneme atıp, karanlık zincirlerine teslim etti ise; ve kadim dünyayı esirgemeyip fakat fasıkların dünyası üzerine Tufan'ı getirdiği zaman, Salâh vâizi, Nuh'u, diğer yedi kişi ile hıfzetti. ise; ve fışk ile yaşayacak olanlara örnek etmiş olarak Sodom ve Gomorra şehirlerini küle çevirip harabiyetle hükmetti ise; ve fasıkların fücür içinde olan, yaşayışları ile kederlenen salih Lut'u kurtardı ise; (çünkü o salih, aralarında otururken, görüp işiterek, onların haksız işleri ile

(1) Mevdûdi, Hz. Peygamberin Hayatı, C.I, s.438-439.

(2) Lûka, XVII / 26-37.

günden güne salih canına eziyet ederdi.); Rab dindarları imtihandan kurtarmağı ve haksızları, ve bilhassa şehvet murdarlığında beden arkasından yürüyüp hakimiyeti tahkir edenleri, hüküm günü için takdir altında tutmağı bilir. Cüretkârlar ve mağrurlar, izzetlere küfretmekte titremezler, halbuki melekler, kuvvet ve kudrette daha büyük oldukları halde Rabbin huzurunda bunlara karşı küfrederek hüküm getirmezler. Fakat onlar tutulmak ve telef edilmek üzere doğmuş olan tabiaten hayvanlar, idraksiz mahluklar gibi cahil oldukları şeylerde küfrederek, haksızlık ücreti olarak haksızlık çekip ,gündüzün keyfetmeğı zeyk sayarlar; lekeler ve utançlardır; sizinle yiyip içtikleri vakit kendi hileleri ile keyfederler; zina ile dolu ve günahattan geri kalmayan gözleri olup sebatsız canları kandırırlar; tamaha alıştırmış yürekleri olup lânet çocuklarıdır; Beor oğlu Balam'ın yolunu tutmuş olarak, doğru yolu bırakıp saptılar; o haksızlık ücretini sevdi, fakat kendi suçları için tevbih edildi; sessiz eşek, insan sesi ile söyleyerek peygamberin çalgınlığına mani oldu. Onlar suyu olmayan pınarlar ve kasırganın sürdüğü sislerdir; onlar için koyu karanlık saklanılmıştır. (1)

c) BARNABA İNCİLİ'NDE

"Bırakın, insan bana birşeyler desin. Dünyaya ne getirdi ki, bu sebeple haylaz haylaz yaşasın? Çıplak ve hiçbirşey yapamayacak biçimde doğduğu ortada. Bundan dolayı da, bulduğu şeylerin tümünün sahibi değil, dağıtıcısıdır o. Ve, o korkunç günde bunların hesabını verecektir. İnsanı vahşî hayvanlar gibi yapan iğrenç şehvetten çok korkmak gerekir; Çünkü, düşman kişinin kendi evi içindedir. Bu bakımdan düşmanın gelemeyeceğı herhangi bir yere gitmem mümkün değildir. Ah! niceileri şehvet yüzünden helâk olup gittiler! Şehvet yüzünden Tufan oldu, o kadar ki, dünya, Allah'ın merhameti önünde silinip gitti de, yalnızca Nuh ve 83 insan kurtuldu.

Şehvet yüzünden Allah üç lânetli şehri yerle bir etti. (ve) içlerinden yalnızca Lût ve iki kızı kurtuldu.

Şehvet yüzünden Hünyaminin kabilesi tümüyle sönmüş yok oldu. Ve, bakın size diyorum ki, şehvet yüzünden ne kadar insanın

(1) Petrus'un II.Mektubu, II /4-17.

helâk olduğunu size anlatacak olsam, beş günlük süre yetmez."

Yakup karşılık verdi: "Ey üstad! Şehveti singeleyem nedir? İsa cevap verdi:

"-Şehvet gem vurulmamış bir aşk arzusudur; akıl tarafından yönlendirilmezse, insan zihin ve duygularının sınırlarını aşar; öyleki, insan kendini bilmeden, nefret etmesi gereken şeyi sever. İnan bana, insan böyle bir şeyi Allah kendisine verdi diye değilde sahibi olarak bir şeyi severse, bir zani olur; çünkü yaratıcısı Allah'la birlikte olması gereken ruhunu yaratıkla birleştirmiştir. Ve, işte Allah İşaya peygamber aracılığıyla ağlayarak der: "Sen pekçok aşıklerle zina ettin; buna rağmen bana dön, seni kabul edeceğim."

"Ruhumun, huzurunda durduğu Allah, sağ ve diridir ki, eğer insanın kalbinde içten bir şehvet olmazsa, dışta (kötülöklere) düşmez; çünkü kök giderse ağaç hemen ölür."

Bu sebeple insan, yaratacısının, kendisine verdiği hanımla iktifa etsin ve başka bir kadını unutsun."

Andreas karşılık verdi: "İnsan yaşadığı şehirde o kadar çok varken, kadınları nasıl unuttur?"

"-Ey Andreas, şehirde yaşayan insana, şehrin zarar vereceği ortada; görülüyor ki, şehir her kötülüğü emen bir süngerdir."⁽¹⁾

(1) Barnabas İncili, Bab:115, s.220-222, (Terc. Mehmet Yıldız)

6- KUR'AN-I KERİM'DE LUT KAVMİ VE HZ. LUT (A.S)

Kur'an-ı Kerim'de üzerinde hassasiyetle durulan kavimlerden birisi de Lut kavmidir. Bu kavim Hz. Lut'u çok uğraştırmıştır. Dünyanın o güne kadar gelen kavimlerinin en sefil ruhluları idi. Onların hakkında nazil olan ayetler diğer kavimlerden (Ad ve Semud) daha fazladır; 70 civarında.

Tevratta Hz. Lut'a yapılan çok çirkin isnatlar ve iftiralar Kur'an da reddedilmektedir. O kadri yüce peygamber layık olduğu şekilde, çile ve ıstırafları ile ele alınmıştır. Hz. Lut'un ayrı bir hususiyeti de peygamber olarak gönderildiği kavmi içinde akrabaları olmayan tek peygamber olmasıdır.

Biz burada Hz. Lut'tan bahseden ayetleri de öncekiler gibi bir tabloda topluca gösterdik. Tâki ilk anda tabloya bakan bir kimse ayetlerin geçtiği sureleri hakkında bir fikir sahibi olsun.

Kur'an-ı Kerimi baştan sona tarayarak çıkardığımız bu ayetleri Kur'an da surelerin diziliş sırasına göre yazdık.

AYETLER

"İsmail, el-Yesa, Yunus ve Lut'a da (Yol gösterdik) hepsini alemlere üstün kıldık." (1)

"Lut'u da (gönderdik). Kavmine dedi ki: "Siz sizden önce dünyalarda hiç kimsenin yapmadığı fuhşu mu yapıyorsunuz?" "Siz kadınları bırakıp erkeklere şehvetle gidiyorsunuz ha! Doğrusu siz, müsrif, azgın bir kavimsiniz!" Kavminin cevabı:

"Onları (şu Lut taraftarlarını) kendinizden, aranızdan çıkarın! Çünkü onlar fazla temizlenen insanlarmış(!)" demelerinden başka olmadı.

Biz de onu ve ailesini kurtardık, karısı müstesna! Çünkü o, geride kalanlardan oldu! Ve üzerlerine bir (taş) yağmur(u) yağdırdık. Bak işte suçluların sonu nasıl oldu!" (2)

Elçilerimiz, İbrahim'e müjde getirdikleri zaman: "Selam" dediler. O'da: "Selam!" dedi; Çok duymadan hemen (elçilere) kızarmış bir buzağı getirdi. Ellerinin buzağıya uzanmadığını görünce durumlarını beşenmedi ve onlardan ötürü içine bir korku düştü. "Korkma" dediler. Biz Lut kavmine gönderildik! (3)

.....

İbrahim'den korku gidip müjde gelince, Lut kavmi hakkında bizimle (elçilerimizle) mücadele etmeye başladı. (Elçilerimize

1) En'am: 86
2) Araf : 80-84
3) Hud : 69-70

Lut kavminden azabı kaldırmalarını veya hafifletmelerini rica ediyordu) Çünkü İbrahim hakikaten halimdir, içlidir, (Allahâ) yüz tutup yalvarandır. (Melekler) :

"Ey İbrahim! dediler, bundan vazgeç! (boşuna uğraşma) Zira Rabbinin emri gelmiştir. Onlara mutlaka geri çevrilmez azab gelecektir! "

Elçilerimiz Lut'a gelince onlar yüzünden kaygılandı. (Çünkü elçiler, genç delikanlılar şeklinde gelmişlerdi. Lut onları insan zannetti. Oğlancılı olan kavminin, onlara saldırabileceklerinden korktu.) Onlar için göğsü daraldı. (Ne yapacağını şaşırıldı.): "Bu (gün) çetin bir gündür!" dedi.

Kavmi de koşarak ona geldiler. Onlar daha önceden kötü kötü işler yapıyorlardı. (Lut) dedi ki:

"Ey kavmim!"

"-İşte kızlarım!"

-Onlar sizin için daha temiz!:

-Allah'tan korkun !:

-Misafirlerimin içinde beni rezil etmeyin!:

-İçinizde akli başında olan bir adam yok mu sizin?!

Dediler ki: "-Senin kızlarında bizim hakkımız olmadığını bilirsin. Ve sen bizim ne istediğimizi de pekala bilirsin!" (Lut):

"-(Ah) keşke sizi (başından) def'edecek bir gücüm olsa idi. Yahutta çok sarp bir kaleye sığınabilseydim!" dedi.

(Melekler) dediler ki:

"-Ey Lut! Biz senin rabbinin elçileriyiz! Onlar sana asla dokunamazlar. Gecenin bir kısmında aileni yürüt; içinizden, karından başka hiç kimse geri kalmasın. Çünkü ötekilerine erişen (azap) ona da erişecektir. Onlara vadedilen (azap) zaman(ı), sabah (vakti) dir. SABAH'da YAKIN DEĞİL Mİ?"

(Azap) emrimiz gelince oranın üstünü altına getirdik! Üzerine de taş yağdırdık: Çamurdan taşlaşmış, (onlara azap için) hazırlanmış, istif edilmiş. Rabbin katında işaretlenmiş (taşlar). Bu, zalimlerden uzak değildir. (Taşları zulümleriyle bu azabı hak etmişlerdir. Bu onlara çok değildir.) (Hud: 74-83)

.....

(Ey Muhammed) Kullarıma haber ver; İşte ben öyle başıslayan, öyle esirgeyenim. Fakat benim azabım da çok acı bir azaptır.

(Ey Resulüm) onlara İbrahim'in misafirlerinden haber ver; O'nun yanına gitmişler: "Selam " demişlerdi. (İbrahim): "Biz sizden korkuyoruz!" dedi. "-Korkma! dediler, biz sana âlim çocuk(un olacağını) müjdeleriz!" "- Bana ihtiyarlık dokunmuşken mi beni müjde-

lediniz? Ne (tuhaf) bir şey ile müjdeliyorsunuz. beni?" dedi.

"Sana gerçeği müjdeledik, ümit kesenlerden olma" dediler.

"-Sapıklardan başka kim Rabbinin rahmetinden ümit keser?" dedi. (İbrahim gelenlerin Hak elçileri melekler olduklarını anlayınca): "Ey elçiler, dedi, "İşiniz nedir?"

"Biz suçlu olan bir kavme gönderildik!" dediler. "Ancak Lut ailesi (suç işleyenlerin) dışındadır. Biz onların hepsini kurtaracağız. Yalnız karısı hariç. Onun kalanlardan olmasını uygun gördük!.."

"Elçiler Lut ailesine geldiklerinde: (Lut):

"- Siz cidden tanınmamış (korkulur) kimselersiniz!" dedi.

Dediler ki: "Hayır, biz onların hakkında şüphe ettikleri şeyi sana getirdik. (Kavminin şüphe ettikleri azabı) Sana gerçeği getirdik, biz elbette doğru söyleyenleriz : "

" Hemen gecenin bir parçasında aileni yürüt sen de arkalarından git, içinizden hiçkimse arkasına dönüp bakmasın ! Emrettiğimiz yere gidin: "

Ona kat'i olarak şu emri bildirdik ki: "Sabaha girerken şunların arkaları kesilecektir."

(Sodom) şehir(inin) halkı (Lut'un genç misafirlerini duyup) keyif içinde (koşarak) geldiler. (Lut onlara): "Bunlar benim misafirimdir, dedi. Beni mahcup etmeyin!. "(Ne olur), Allah'tan korkun beni rezil etmeyin: "

(. Bunun üzerine Lut'un kavmi) "Şeni alemlerden (başkalarının keyfine engel olmaktan) men etmemişmiydik?" dediler.

(Lut) dedi ki: "Şayet fiilinizde ısrarlıysanız, işte kızlarım!" (Hz. Lut misafirlerini kurtarmak için kavmine kızlarını teklif etmiş veya kızları durumunda olan diğer kadınlarla evlenmelerini istemişti.)

(Ey Resulüm), Senin ömrüne andolsun ki, onlar sarhoşlukları içinde bocalıyordu. Güneşin doğma zamanına girerken korkunç ses onları yakaladı. (Şehrin) üstünü altına getirdik ve üzerlerine de çamurdan pişmiş taşlar yağdırdık. Şüphesiz bunda işaretten anlayana (nice) ibretler var. Ve o (şehir herkesin gelip geçtiği) yol üzerinde durmaktadır. Elbette bunda inananlar için (kudretimize) bir işaret vardır. (1)

(1) Hicr :49-77

Lut'a da hüküm (peygamberlik, hikmet) ve ilim verdik. Ve onu çirkin işler yapan bir kentten kurtardık. Gerçekten onlar yoldan çıkan kötü bir kavim idiler. Ve O'nu rahmetimizin içine garkettik. Çünkü o salihlerden idi. (1)

Lut kavmi de yalanlamıştı. (2)

????????????????

Lut (kavmi) de gönderilen elçileri yalanladı. Kardeşleri Lut, onlara demişti ki, (Allah'ın azabından) korunmaz mısınız?" "Ben size gönderilen güvenilir, emin bir elçiyim." "Artık Allah'tan korkun ve bana itaat edin. Ben sizden buna karşı bir ücret istemiyorum. Benim ücretim yalnız alemlerin Rabbına aittir. Alemlerin içinde erkeklere mi gidiyorsunuz? Ve Rabbinizin sizin için yarattığı eşlerinizi bırakıyorsunuz? Siz haddi aşan bir kavimsiniz." (Lut kavmi): Dediler:

"- Ey Lut, andolsun eğer (bundan) vazgeçmezsen, mutlaka sürülenlerden olacaksın.

(Lut) dedi ki: "Ben sizin bu işinize (kadınları bırakıp erkeklere koşunuza) kızanlardanım. Rabbim, beni ve ailemi bunların yaptıklarından kurtar!"

Biz de onu ve ailesini tamamen kurtardık. Yalnız (azapta) kalanlar arasında (bulunmasını takdir ettiğimiz) bir koca karı müstesna. Sonra ötekilerini hep yıktık, helak ettik. Ve üzerlerine bir yağmur yağdırdık. İkaz edilip de yola gelmeyenlerin yağmuru hakikaten çok kötü oldu.

Muhakkak ki bunda bir ibret vardır, ama yine de çocukları inanmazlar. Şüphesiz senin Rabbin Aziz ve Rahimdir. (3)

.....

Lut'u da (gönderdik) kavmine dediki: "Siz (göz) göre göre o aşırı kötülüğü yapıyorsunuz ha ?! "

Siz ! kadınları bırakıp şehvetle erkeklere mi yaklaşıyorsunuz? Siz gerçekten cahil bir toplumsunuz!

(Lut'a) kavminin cevabı sadece şöyle demek oldu: Lut ailesini şehrinizden çıkarın! Çünkü onlar (bizim yaptığımız bu işten) temiz kalmak isteyen kimselerdir(!)"

1) Enbiya: 74-75

2) Hacc : 43

3) Şuara : 160-175

Bizde onu ve ailesini kurtardık. Yalnız karısının (azapta) kalanlarından olmasını takdir ettik.

Üzerlerine bir(taş) yağmur(u) indirdik. İkaz edil(ip aldırış etmey)enlerin sonu gerçekten ne kötü oldu! (1)

.....

Bunun üzerine Lut, O'na (Hz. İbrahim'e) iman etti ve kavmine dedi ki: "Ben Rabbim(in emrettiği yer)e göç edeceğim. Çünkü O Aziz ve Hakimdir. (2)

Lut'u da (gönderdik) O kavmine dedi ki: "Siz, sizden önce alemlerden hiç kimsenin yapmadığı bir bir fuhşa gidiyorsunuz! Siz (kadınları bırakıp) erkeklere gidiyorsunuz, yol kesiyorsunuz ve toplantılarınızda edepsizce seyler yapıyorsunuz ha?! "

Kavminin cevabı sadece: "Eğer doğrulardan isen, haydi Allah'ın azabını getir!" demeleri oldu.

(Lut): "Rabbim şu bozğuncu kavme karşı bana yardım et! " dedi.

Elçilerimiz İbrahim'e (iki oğlu olacağına dair) müjdeyi getirdikleri zaman dediler ki: "Biz şu şehrin halkını (Sedom ülkesini) helak edeceğiz. Çünkü oranın halkı zalim oldular."

(İbrahim) dedi ki: "Ama orada Lut var?! "

Dediler: " Biz orada kimin bulunduğunu daha iyi biliriz. Onu ve ailesini kurtaracağız. Yalnız karısı (azapta) kalacaklardandır."

Elçilerimiz Lut'a gelince (Lut), onlar yüzünden fenalaştı. (Gelişleri onun hoşuna gitmedi. Taze delikanlılar sekinde gelen bu elçilerin, melek olduklarını bilemediğinden kavminin bunlara sataşacağından endişe etmeye başladı.) Ve onlar hakkında kolu daraldı. (Gücü azaldı, bunları ne yapacağını nasıl kurtaracağını bilemedi. Melekler onun böyle tasalandığını görünce):

"- Korkma, üzülme; dediler. Biz seni ve aileni kurtaracağız, yalnız karın kalacak olanlardandır. Biz yoldan çıkmaları yüzünden şu ülke halkının üstüne gökten bir azap indireceğiz."

Andolsun ki biz, aklını kullanan bir toplum için ondan (harap ettiğimiz o ülkeden) bir işaret bırakmışızdır. (Ondan kalan harebe-ler, isyan eden milletleri nasıl mahvettiğimizi göstermektedir. (3)

1) Neml: 54 -58

2) Ankebut : 26

3) Ankebut : 28-35

Lut'da gönderilen peygamberlerden di. Onu ve ailesini kurtardık. Yalnız (azabda) kalacaklar arasında bulunan ihtiyar bir kadın hariç. Sonra ötekilerini kırdık (geçirdik) Siz onların yanlarından geçip gidiyorsunuz! Sabahleyin ve geceleyin. (Hiç) Düşünmüyor musunuz ?⁽¹⁾

.....
Semud, (kavmi) Lut kavmi ve Eyke halkı da (böyle yapmıştı). İşte onlarda (peygamberlere karşı birleşik) hizipler(di). Hepside peygamberleri yalanladılar da benim cezamı hakkettiler.⁽²⁾

Ad, Firavun, Lut'un kardeşleri (yani kavmi) Eyke ve Tubba kavmi, bütün bunlar peygamberleri yalanladılar. Tehdidimi hakkettiler. (Azabıma müstehak oldular)⁽³⁾

Lut'un kavmi de ikazları yalanladı. Biz de üstlerine (taşlar savuran) bir fırtına gönderdik. Yalnız Lut ailesini seher vakti kurtardık. Katımızdan bir nimet olarak. Biz şükredenî böyle mükafatlandırırız.

(Halbuki Lut) Onları bizim yakalamamıza karşı ikaz etmişti. Fakat ikazlara karşı şüphe ile baktılar. Onun misafirlerinden murat almağa kalkıştılar. Biz de gözlerini siliverdik; "Haydi azabımı ve ikazlarımı (n akibetini) tadın! (bakalım)⁽⁴⁾

-
- 1) Saffat : 133-138
 - 2) Sad : 13 -14
 - 3) Kaf : 13-14
 - 4) Kamer : 33-39

Not: Kur'an-ı Kerim mealî olarak Prof. Dr. Süleyman Ateş'in tercümesini örnek aldık. Meal ve tercümelere kaynak O'nun hazırladığı mealdir.

KUR'AN - I KERİMDE LÛT KAVMI VE HZ. LÛT (A.S.)

Sure No	Sure Adı	Ayet No	Sayfa No
6.	En'am Suresi	86.	137.
7.	A'raf "	80 - 84.	160.
11.	Hud "	70,74,77 - 83.	228 - 230.
15.	Hıcr "	57 - 77.	264 - 265.
21.	Enbiya "	74 - 75.	327.
22.	Hacc "	42,44.	336.
26.	Şuaara "	160 v 175.	373.
29.	Ankebût "	26,28 - 35.	398 -399.
37.	Saffât "	133 - 138.	450.
38.	Sâd "	13.	452.
50.	Kâf "	13,14.	515.
54.	Kamer "	33 - 39.	529.

Tablo: 7) Kur'an-ı Kerimde Lût Kavmi ve Hz.Lût(a.s)'dan bahseden sureler ve ayet numaraları.

7) HZ. LUT'UN TEVHİD MÜCADELESİ

Hız. Nuh (A.S) dan sonra İslam'ın mesajını o günkü bütün insanlara ulaştırmak ve tebliğ etmek üzere Allah tarafından vazifelendirilen ikinci Ulul'azim peygamber Hız. İbrahimdi. Hız. İbrahim, önce Iraktan Mısır'a ve Suriye ile Filistin'den Arap çölüne kadar çeşitli mevkileri gezerek insanları tevhide davet etmişti. Sonra mesajını umumileştirebilmek için belli merkezlere nâibler tayin etmişti. Suriye ve Filistine oğlu Hız. İshak'ı Arabistan'ın iç kısımlarına Hız. İsmail'i ve Ürdün'e yeğeni olan Hız. Lut'u tayin etmişti. Daha sonrada Kendisi Allah'ın emri ile Mekke'de Kâbeyi inşa ederek yine ilahi emirle oraya da merkez olarak seçmişti. (1)

Hız. Lut (A.S) Sodom'a yerleştikten sonra, Allah (C.C) O'nu oranın halkına peygamber olarak gönderdi. Lut kavmi Allah'ı inkar ediyordu. Fuhuş ve kötülükte alabildiğine ahlaken düşkün bir kavimdi. Onların bu ahlak düşkünlüğü Kur'an-ı Kerimde şöyle anlatılıyordu: "Hız Lut kavmine:-Sizden önce hiçbir kimsenin yapmadığı hayasızlığı fuhşu yapmaktasınız. Sizler (kadınları bırakıp) erkeklere gidiyor, yol kesiyor ve derneklerinizde edepsizce şeyler yapıyorsunuz ha..?"

Bu kavmin insanları yoldan geçen yolculara saldırıp erkeklerin ırzına geçiyorlar, toplantı yerlerinde, parklarda bu hayasızlığı ve fuhşu alenen yapıyorlardı. Toplantı ve park yerlerinin yakınından geçenleri zorla içeri sokup yapmadık hayasızlık bırakmıyorlardı.

Meclislerinde birbirleriyle yellenme yarışı ederler-çok afedersiniz- birbirlerini kullanırlardı. (2) Lut kavminin bu kötü huylarına benzettiği için Efendimiz hasen-sahih bir hadiste hataen "yelleleyen" birisine gülmeyi nezaketle nehyetmişti!"Her hangi biriniz kendi yaptığı işten ne diye gülüyor."buyurmuşlardı. (3)

Hız. Lut (A.S) onları Allah'a ibadete davet etmiş, bu türlü fuhşiyattan vazgeçmeleri için nasihatta bulunmuş, yolları kesip yakaladıkları yolcuların ırzına geçmekten vazgeçmelerini aksi takdirde tevbeden uzaklaştıklarında da çok acı bir azabın kendilerini beklediğini söylemişti.

Hız. Lut (A.S) bıkmadan usanmadan tehditlere aldırmış atmeden nasihatlarına devam ediyordu. İrşad ve tebliğ vazifesinden bir lahza olsun ayrılmıyordu.

1) Mevdudi, Hız. P. Hayatı. C I, S.425

2) İbn-ül Esir, el-Kamil C.I, S.118

3) Sünen-i Tirmizi Terc. C.V, S.453. HN. 3675

Bir gün kardeşleri Lut kavmine şöyle demişti: "Ey kavmim! Ben size gönderilmiş, sizin önünüzde sizi tehdid eden bir azaptan kurtarmak için gelmiş emin bir elçiyim. Artık Allah'tan korkarak bu yaptığınız çirkin işlerden vazgeçin. O tevbeleri kabul eden, merhametlilerin en merhametlisidir. Eğer tevbe eder bu işlediğiniz şenaet ve denaetten uzaklaşır, bana itaat eder ve bir daha küfre dönmek üzere tevbe ederseniz Allah sizin seyyiatınızı hasenata çevirecektir!"

Yapılan irşad ve tebliğ faaliyet ve hizmetlerinde Allah rızasından başka hiçbir ücret ve menfaat beklenmemelidir. Çünkü karşımızdaki muhatap, acaba bizden bir menfaati mi var, bir çıkar uğruna mı bunca sıkıntıya tahammül ediyor? düşüncesine kapılabilir. Onun için muhatabın kafasından bu düşünce silinmelidir. Onu silmek için de bilfiil tekzip gerekir. Bunu iyi bilen Hz. Lut (A.S) kavmine şöyle diyor :

"Ben sizden bu anlattığım hakikatlara karşı bir ücret falan istemiyorum. Benim ücretim, mükâfatım yalnız ve yalnız alemlerin sahibi, mâliki hakikisi olan yüceler yücesi Rabbime aittir. Fani-lerden alınan ücret pek pahalıya mal olur. Onlar verdikleri ücretle seni kendilerine kul yaparlar, halbuki Allah insanları başkasına kulluk yapmak için değil, kendisine kulluk yapmak için yaratmıştır. Bu dünya ücret mükafat diyarı değildir. Bu dünya Dar-ıimtihandır. Hizmet yeridir. Zahmet ve sıkıntı yeridir, ahiretin bir tarlasıdır. Şu fani ölümlü dünyadaki mükafat ve ücretler kabrin verasında pek asılsızdır, pek faydasızdır. Benim mükafatım, ücretim, yalnız alemlerin Rabbine aittir."

Hz. Lut ücret meselesini fiilen tēzib ettikten sonra kavmine devamla şöyle demişti:

"Rabbinizin sizin için yarattığı tertemiz kadınlarınızı bırakarak elin alemin gördüğü yerde alemlerin içinde erkeklere mi gidiyorsunuz!? Doğrusu çok şaşılacak hayret edilecek bir şey, bu bir adiliktir, süfliliktir. Siz azğın bir kavimsiniz doğrusu⁽¹⁾ Bunun üzerine kavmindekiler şöyle dediler:

"Ey Lut! Eğer sen bizim işimize karışırsan bizi sık sık rahatsız edersen, bizim alemimizi tenkit edersen, bu işimize burununu sokarsan, mutlaka ve mutlaka seni süreriz. Malını mülkünü yağmalarız, seni perişan ederiz."⁽²⁾ Hz. Lut cevaben:

1) eş-Şuara: 166

2) eş-Şuara: 167

"Ben sizin bu yüz kızartıcı, haysiyet ve şeref zedeleyici ? haddi aşan hareketlerinizi tasvib etmediğim gibi ona ciddi kızanlardanım" (1) demişti.

Demek ki sadece Hz. Lut değil bu ahlaksızlığa kızan buğzeden, Başka kimseler de var. Fakat onların bu azgınlıkları karşısında feveran edecek imana sahip olmadıkları anlaşılıyor. Halbuki öyle olsaydı Hz. Lut'a arka çıkarlardı.

Hz. Lut her fırsatta kavmini ikaz ediyor, hidayete ulaşmaları için çırpınıp duruyordu. Kavmi ise aynı ahlaksızlığı sürdürüyordu. Yine bir gün şöyle dedi:

"-Siz kadınlarınızı, bırakıp gözlerinizi bürüyen o şehvetle erkeklere mi mukarenet ediyorsunuz ? Siz gerçekten cahil, iğrenç bir toplumsunuz. (2) Siz öyle birşey yapıyorsunuz ki bu yaptığınız iğrenç işi insanlar arasında sizden önce kimse yapmamıştı. Siz erkekleri kadınlara tercih ediyorsunuz. Yolları kesiyorsunuz ve derneklerinizde edepsizce şeyler yapıyorsunuz ha?... (3) Artık Allah'dan ve onun elim azabından korkun! (4) Kadınları bırakıp erkeklere şehvetle geliyorsunuz. Doğrusu siz ^{sapık} bir kavimsiniz. (5)

Onun bu sözleri üzerine Kavmi alay ederek O yüce Nebiyi hafife alarak şöyle dediler:

"Eğer doğru söylüyorsanız Allah'ın azabını getirde görelim bakalım." (6) "Şu Lût ve taraftarlarını şehrinizden çıkarın ! Çünkü onlar çok, hemde çokfazla temizlenen insanlarmış! (7) Onların bu sözlerini okuyan bir insan, Onların alaylı sözlerini, göbeklerini oynata oynata, akılsız başlarını sallaya sallaya gülerken görüyor gibi olur. Bunun üzerine Hz. Lût (as) ellerini Rabbine kaldırarak şöyle niyaz da bulunmuştu:

-Rabbim! Beni ve ailmⁱ şu azgın, soysuz, gözlerini şehvet bürümüş, gözleri baktığı halde göremeyen, kulakları sağır olmadığı halde hakkın sesini duymayan, kalplerine mühür vurulmuş bu kavmin yaptıklarından kurtar!!"

XXX

Şimdi biz sodomluları kendi çirkef amelleri ile başbaşa bırakıp ulu peygamber Hz. İbrahime dönelim. Hz. Lût'un bu duası üzerine

-
- 1) eş-Şuara, 116
 - 2) en-Naml, 55
 - 3) el-Ankebut, 29
 - 4) eş-Şuara, 163
 - 5) el-A'raf, 8
 - 6) el-Ankebüt, 29
 - 7) el-A'raf, 82, Neml, 56

Allah'ın vadettiği azabı da artık ~~te~~errür etmişti. Rabbir-Rahiym bu duaya, yakışıklı genç delikanlılar suretine girmiş üç melekle icabet etmişti. Bunlar Cebrail, Mikail ve İsrafil (a.s) idi. (1)

Bu üç melek, kendisine 15 günden beri misafir gelmeyen, gözleri yollarda hep misafir bekleyen Halilullah Hz. İbrahim'e misafir olmuşlardı. Bu yüzden O her karşısına çıkanı evine davet ediyor, Ona ikram ve İ'zaz da bulunuyordu. O'na (a.) Allah (c.c) öyle bol rızık vermişti ki O verdikçe, ikram ettikçe Allah'da O'na bol bol lütuflarda bulunuyordu. Hz. İbrahim, kendisine gelen misafirlerinin hüsn-ü Cemal sahibi olmalarına çok sevinmişti. Bizzat onlara kendisi hizmet etmek için semiz bir buzağıyı kesip hazırladıktan sonra, misafirlerinin önüne yemeleri için koymuştu. Misafirlerinin bu kurban etine ellerini bile sürmediklerini görünce durumlarını hiç beşenmemişti. Bundan dolayı içine bir korku düştü. Bunu anlayan melekler O yüce Resulü üzmemek istedikleri için "Korkma, biz Lût kavmine gönderildik." dediler. Bu esnada Hz. İbrahim'in zevcesi ayakta duruyordu. Onların bu sözünü duyunca güldü. Allah (c.c) elçilerinden biriyle "Sara" validemize İshak'ı müjdeledi. (2) Bu sıra da "Sara" validemiz 90, Hz. İbrahim (a.s) ise 120 yaşında idi (3) Bunun üzerine "Sara validemiz":

"Aaa, Vaayy!! dedi. Ben bir koca-karı, kocam İbrahim de bir piri fani iken ben gerçekten doğuracak mıyım? Bu, bu cidden hayret edilecek bir şey!!" (4)

Bunun üzerine melekler Sara'ya müteveccihen "Allah'ın işine mi şasıyorsun? Allah'ın Rahmeti ve bereketleri sizin üzerinizde ev hane halkı, O, övülmeye medhedilmeye çok çok layıktır." (5)

Bu müjdeden sonra, Hz. İbrahim biraz ferahladı. Fakat bir hususdaki endişesi onu dilgir ediyordu. Çünkü İbrahim (a.s) öyle merhametli, öyle halim bir peygamberdi ki onların helak edilmelerine razı olmak istemiyordu. Onun bu halini, Kur'an şu ayetleri ile ne güzel ifade ediyor: "Çünkü İbrahim gerçekten halimdir içlidir, yüz tutup (Allah'a) yalvarandır." (6)

Lût ve kavmi için Hz. İbrahim (a.s) meleklerle, kelimenin tam ifadesi ile pazarlık etmeye, mücadele etmeye başladı. İbrahim (a.s) meleklerle:

1) İbn-ül Esir, el-Kamil fi't-Tarih, C.I, S.119

2) Hud, 69-71

3) İbn-ül Esir, el-Kamil fit-Tarih, C.I, S.120

4) Hud, 72

5) Hud, 73

6) Hud, 75

"Onların içinde 50 kişi iman etmişse Allah (c.C) onları azaba uğratmayacaktı!" dediler.

İbrahim (a.s): Kırk olduğunu görürseniz?" Melekler: "Acaba, kırk inanan bulunacak mı?"

İbrahim (a.s): "Otuz olsa" - Otuz da olsa azabetmez." Hz. İbrahim, sora sora Ona kadar indirdi. Bunun üzerine Hz. İbrahim melek-
lere tekrar sordu:

-Onların içinde 10 kişi de bulunsa? , Melekler:

-Onların içinde 10 müslüman bulunsa bile bunlardan hayır umulur; cevabını verdiler.

Sonra ankebut suresinin bir ayetinde belirtildiği gibi Hz. İbrahim Allah'ın elçilerine:

"- İçlerinde müslüman olarak Lut var" der. Onlar da O'na "Bizler orada kimlerin bulunduğunu herkesten iyi biliriz. O'nu ve hane halkını kurtaracağız, ancak karısı kurtulmayıp kalanlarla beraber kalacaktır. (1) Cevabını verdiler. (2) Melekler bu muhaverelerin sonunda şöyle dediler:

"Ey İbrahim! bundan vazgeç! boşuna kendini üzme! Zira Rabbînin emri gelmiştir. Onlara mutlaka geri dönmeyen, hiçbir kimse tarafından geri çevrilmeyen azab-ı ilâhî gelecektir." (3)

Melekler Hz. İbrahim'in yanından Sodom'a gitmek üzere ayrıldılar. Onlar Hz. Lut'u tarlasında çalışırken görmüşlerdi. Yüce Allah meleklerine:

"Durun! Lut kavminin kötü ve günahkar olduğuna dört defa şahadette bulunmadan bunları helak etmeyin!" buyurmuştu. (4) Bu talimatı alan melekler Hz. Lut'a gelip şöyle dediler:

"Biz bu gece senin misafirlerin olacağız!" Hz. Lut misafirlerini alarak yola çıktı. Bir saat kadar yürüdükten sonra onlara dönü :

"-Bu köy halkının ne yaptığını biliyor musunuz? Allah'a yemin ederim ki yeryüzünde bu insanlardan daha kötü ve ahlaksızları bulunmaz." Hz. Lut (A.S) bu sözlerini onlar duyacak kadar dört defa tekrarlamıştı. (5)

Bir başka rivayete göre de; Melekler Hz. Lut'un evinin önüne gelince O'nun kızlarından biriyle karşılaştılar ve ona:

"Ey cariye bu ev sizin mi?" Kız:

1) el- Ankebut:32

2) İbn-ul-Esir, el-Kamil Fit-Tarih, C.I, S.119

3) Hud : 76

4) İbn-ul Esir+ a.g.e., C.I, S.120

5) İbn-ul Esir; a.g.e., C.I, S.120

"-Evet dedi devamla "ama" yalnız babamı içeriden getirinceye kadar yerlerinizden ayrılmayınız. Bekleyiniz!" dedi.

Çünkü kız, bu güzel yüzlü misafirlere kavminin zarar vereceğinden korkmıyordu. İçeriden babasını getirdi ve Ona:

"-Ey Babacığım! Bu Fetalar bize misafir olmak istiyorlar. Ben bu şehirde bunlar gibisini görmedim. Bu şehrin kapısından böyle kimselerde bu güne kadar girmedi. Sen onlara yetiş. Bu kavmin onlara sataşıp, ırzlarına geçip rezil ve rüsvay etmesin" dedi. (1)

Kavmi Hz. Lût'u evine erkek misafir almasını yasaklamışlardı. Gizlice onları evine aldı. Halkından başka kimse bilmiyordu onları.

Sonra, Lut(a.s)un karısı evden gizlice çıkarak kavmine ihbar etti ve onlara günahdan çirkinleşmiş, yaşlılıktan dolayıda kırışmış buruşuk suratını biraz daha buruşturarak O meşhür tavrıyla onlara şöyle dedi:

"-Evimize öyle güzel yüzlü ve güzel kokulu misafirler geldi ki, Oldum olası bunlar gibisini bugüne kadar görmedim!"

Bunun üzerine Lût kavminin azgınları, haysiyetsiz ve şerefsizleri yağmalanmak üzere hazır ganimete koşar gibi birbirlerini itek kaka Hz. Lût'un evine geldiler. Bunları gören Hz. Lût (a.) kavmine şöyle dedi:

"-Ey kavmim! Allah'dan korkun! Misafirlerimin yanında amanı ha beni rezil etmeyin, yalvarırım rezil etmeyin beni! acaba, Allah için, içinizden bir tane akıllı başında olan, söz dinleyecek hiçbir, Allah'ın kulu yok mu?"

Sonra süratle önlerine geçip, adeta kollarını makas gibi açarak, onlara mani olmaya çalışarak, yalvarırcasına şöyle dedi:

"-İşte kızlarım!?! Sizin için onlar daha temizdir. Onlardan dilediğinizi isteyin, vereyim. Ama, Allah için, misafirlerime dokunmayın!" Onlar Hz. Lut'a cevaben:

-Bizim, -senin de bildiğin gibi -senin kızlarında hiç gözümüz yoktur, elbette ne arzu ettiğimizi sende bilirsin." (2) Biz seni elaleme karışmaktan men etmedik mi? (3) dediler. Bu sözleri söylerken ukalaca bir tavır takınmışlardır.

Hız. Lut, şerefsizlere bir türlü laf anlatamadı. Çaresiz boynu bükük bir halde Rabbine karşı mazlum ve mağdur olarak, "- Allah'im

1) İbn'ül Esir, a.g.e C.I. S.120, İslam Ans. Lut md. S.90

2) Hud, 79

3) Hıcr, 70

ben mağlup oldum artık. Yapacak bir şeyim kalmadı. İşte biliyor ve görüyorsun ya, misafirlerimi bile koruyamıyorum. Bana yardım et Allah'ım, yardım, yardım!!!...

Ve devamla: "Ah keşke! size karşı, sizi başımdan def edebilecek -kahir bir el gibi, vurduğum zaman başınızı dağıtacak, sizi yerin dibine batıracak -güç ve kuvvetim yeterli olsa idi. Muhkem bir kaleye sığına bilseydim, size karşı bana yardım edecek güçlü bir aşiretim olsa idi." (1) dedi. (2) Onun bu ıstırabını ifade ve Onun yüceliğini anlatmak için onun ömrüne veya efendimizin ömrüne Allah (c.c) şöyle yemin ediyordu: "(Ey Resulüm) senin ömrüne andolsunki onlar sarhoşlukları içinde bocalayıp duruyorlardı. (3) Bu söz, Hz. Lut (a.s) için sarfedilmişti.

Bu hususda ulema arasında görüş farklılıkları vardır. Bunlardan bazıları şöyle diyorlar: Lut (a.s) kavmine vazediş "Hâülâi Benatî: İşte benim kızlarım" (4) dediği zaman melekler Hz. Lut(a)a senin ömrüne andolsunki onlar sarhoşlukları içinde bocalıyorlar. (5) dediler. Yani senin kavmin şaşkın ve başı dönmüş kimselerdir. Senin sözünü nasıl idrak eder, senin nasihatına nasıl iltifat ederler? demek olur. Hasılı, bu hitab Hz. Lût (a.s)a'dır. (6)

İbn-ü Cerir ve Beğavi'de: Bu yeminin peygamber Efendimize olduğu, ancak O yeminle birlikte Rasulüllah'ın hayatına yemin edildiği gibi Lût kıssası içinde teşmil olunur. (7) diyorlar.

Çünkü Peygamberler içinde, çevresi akrabası ve kendisini himaye edecek Allah'dan başka kimsesi olmayan sadece Hz. Lut (a.s) idi. Onun bu durumuna Efendimiz (S.A.V) de işaret buyurmuşlardı: şöyle ki:

"Allah (c.c) Lût peygambere rahmet eylesin! O, hep sağlam bir kaleye sığındı. Yani Allah'a güvenip dayanırdı. Allah, Lût'tan sonra gönderdiği her peygamberi, kavminin nüfusva kalabalık soyundan seçip gönderdi." (8)

Burada bir husus, gerçekten insana giran geliyor. Birbaba kendi öz kızlarını, -üstelik bir peygamber olduğu halde -böyle

1) İbn-ül Esir, a.g.e C.I, S.121

2) Hud, 80

3) Hıcr, 72

4) el-Hıcr, 71

5) el-Hıcr, 72

6) İmam Kastalani, el-Mevabü Ledunniye Terc. C.II, S.152

7) İmam Kastalani, a.g.e, C.II, S.152

8) Tirmizi /Tefsir.

soysuz ve azgın sapıklara nasıl teklif edebilirdi. Ama yüce Nebi yüklendiği O, ulvi davanın hatırına her türlü eza ve cefayı zaten göze almıştı. Vakıa kavmin diğer kadınları ve kızları da Hz. Lût'un -bir peygamber olduğu için -öz kızları gibi idi. Hz. Lût, bu mana da bütün kızların kendi kızları olduğunu ima etmiş olabilir. Yada sadece kendi kızlarından bahsetmiş de olabilir. Fakat her iki halde de şehvetten kuduran Halka da "Gelin bu kızlarla açlığınıza gidin" dediği asla düşünülemez. Zira onlar "Sizin için daha temizdir." demesi bu ihtimali ortadan kaldırır. (1) Onun kastettiği; 'helâl dairesi keyfe kafidir. O muzır nefsin hatırı için başka ve gayr-ı meşru yollara sapmaya, harama girmeye lüzum olmadığını, bu ihtiyaçlarını tabi ve meşru yollarla telafi etmelerini anlatmaktı.

Bu drama ve hazin hal, aynı zamanda tüyleri diken diken eden hal, Allah elçilerinin gözleri önünde cereyan ediyordu. Elçiler Lut'a şöyle dediler:

"Allah senden başka, böyle akrabaları, aşireti olmayan hiçbir nebi göndermedi. Gelen her peygamberin, kavminden men edecek, onu koruyacak serveti ve bir yakını vardı." (2)

Hz. Lût bunun üzerine kapıyı kapattı. Dışarıda gözlerini şehvetin bürüdüğü şerefsizler kapıyı açmak için yüklendiler. Nihayet Lut, kapıyı açtı. Kapı açılır açılmaz da içeriye daldılar. Cebrail (a.s) Rabbinden mücadele isteyerek kanaatini şiddetle açar açmaz zorba ve sapıkların gözleri manevi yönden kör olduğu gibi maddi yönden de bütün bütün kör oldu. Bunun üzerine sapıklar birbirlerini çiğneyerek, "yok mu bir kurtarıcı, yok mu bir kurtaran!" feryatları ile kaçmaya çalışırken "Lut'un evini dünyanın en güçlü sihirbazları istila etmiş!..." diye bağırişiyorlardı. (3)

Bundan sonra melekler Hz. Lût'a : "Sen emin ol, (korkma asla) bizler senin Rabbinin elçileriyiz. Onlar asla sana dokunamazlar. Gecenin bir vaktinde hane halkınla birlikte yola çıkın. Hiçbiriniz dönüp arkasına bakmasın. Yalnız karın istisna edilecektir. (4) Sen onların arkalarından git! Emrolunduğunuz yere geçip gidiniz. (5)

Allah (C.C): Lût ve ailesinin, Şam taraflarına doğru gitmelerini emretmişti. (6)

1) Mevdudi, Hz. Peygamberin Hayatı: C.I, S.437

2) İbn-i Esir, el-Kamil fit-Tarih, C.I, S.121

3) İbn'ül Esir, a.g.e., C.I, S.121

4) Hud: 80-81

5) Hud: 80-81

6) el-Hicr: 65

Hız. Lut meleklerle dedi ki: "Bu kavmi şu saatte helak edin! Melekler ona: Rabbimiz bize bunları sabah vakti helak edin! emrini vermiştir! ZATEN SABAH VAKTİ DE YAKIN DEĞİL MİDİR Kİ?(1)

Şu tablo, gerçekten haksızlığa uğramış bir küçük çocuğun intikamını, bir büyüğün alması, ve onu okşamasiyla hirsinin dağılmasını sağlaması karşısında çocuğun duyduğu sevinç gibi, Hız. Lut'un da beklediği bir anda yardım görmesi karşısında duyduğu sevinç, nasılda birbirine benziyor. Bu hadise karşısında insan Hız. Lut'un fasıklara karşı duyduğu kin ve nefretinden dolayı intikamının alınması üzerine Rabbinin nusretine mazhar olmasından duyduğu sevincini iliklerine kadar hissediyor.

Sabah olunca, Cebrail, bir rivayetle de Mikail (A.S), kanatlarını açıp, onların buldukları yerin ve beş köyün bulunduğu çevrenin altına daldırarak, şehirde ne kadar canlı cansız ne varsa göklere kadar kaldırdı. Öyle kaldırmışlardı ki bu köylerde bulunan horozların ötüşünü ve köpeklerin ulumalarını, bırakın ehli-i arz sema ehli dahi duymuşlardı. Sonra da onların altlarını üstlerine çevirdiler. Daha sonra üzerlerine pişmiş taşlar yağmur gibi yağdırıldı. Köyleri ile birlikte hepside helak edildi.⁽²⁾ Bu esnada o mevkii Hız. Lut ile birlikte terk etmiş olan karısı, bu gürültü ve sarsıntıyı duymuş ve şöyle demişti:

"-Eyvah! yazık oldu kavmime! " Daha derken başına öyle bir taş çarptı ki o taşla oda helak oldu gitti. Böylece Allah (C.C) Lût ve aile efradını karısı hariç hepsini kurtarmış oldu. Bir rivayete göre bu köylerde 400.000 kişi yaşamakta idi. Hız. İbrahim onların yanına gelmişti. Bir ara onlara çeşitli nasihatlerden sonra şöyle demişti:

"Sedom bir gün helak olacaktır."Ve nihayet de helak oldu. Ve helak olan bu beş şehir şunlardı; Saba, Umra, Dıvma, Sa'va, Sedom. Sedom şehri bunların en büyükleri idi.⁽³⁾ Hicr suresinde Sodom halkının son anları şöyle anlatılıyordu:

"Güneşin doğma zamanına doğru girerlerken korkunç bir ses onları yakaladı. Biz, şehrin altını üstüne getirdik, Ve üzerlerine de pişmiş çamurdan taşlar yağdırdık. Şüphesiz bunda işaretten anlayana- ra (nice nice) ibretler vardır.

Ve o (şehir herkesin gelip geçtiği) yol üzerindedurmaktadır. Elbette bunda inananlar için (kudretimize) bir işaret vardır.⁽⁴⁾

1) Hud: 81

2) İbn'ül Esir, el-Kamil fit-Tarih, C?I, S.121

3) İbn'ül Esir, a.g.e, C.I, S.121

4) el-Hicr: 73-77

Sonra ötekilerini hep yıktık helâk ettik. Ve üzerlerine de bir yağmur yağdırdık. Uyarıldıği halde voia gelmeyenlerin yağmuru hakikaten çok kötü oldu. Muhakkak ki bunda bir ibret vardı. Ama yine de çokları inanmazlar." (1)

(1) eg-Şuara; 172 - 174.

8- İLAHİ FELAKETİN GELİŞİ ÜZERİNE TAHLİLLER

"Onlar: Biz günahkar bir kavme gönderildik! dediler. Onların üzerine balçıktan taşlar atmak için. Ki o taşların herbirinin üzeri, Rabbi tarafından, haddi aşanlara mahsus olarak işaretlidir." (1)

"Emrimiz geldiğinde altılarını üstlerine getirdik. Balçıktan pişirilmiş ufaktaşları üstlerine yağdırdık. Bunlar Rabbin tarafından damgalanmışlardı. Böyle azap zalimlerden uzak olmaz.. (2)

Sonra ötekileri yıktık helak ettik. Ve sonra da onların üzerine öyle bir yağmur yağdırdık ki, ikaz edilmeyi kabul etmeyenlerin yağmuru ne fenadır." (3)

-----oOo-----

Bu ayetlerden anlaşıldığına göre, azab-ı ilahi muhtemel bir yanardağın patlaması ve şiddetli bir deprem şeklinde geldi. Deprem, Sodomluları ve ürdünlüleri yerle bir etti. Yanardağın patlaması yüzünden de sıcak ve yanan taşlar yağdı. Burada balçıktan pişirilmiş taslardan, volkanın bünyesindeki buhar ve kaynayan maddelerin karışımı ile ortaya çıkan lav ve taşlar kasedilmiş olabilir. Zaten makul olan da budur. Nitekim bu deprem ve volkanik patlamanın belirtileri hala Lût gölünün çevresinde bulunmaktadır. (4) Lût gölü ve çevresinin jeolojik yapısı üzerinde ileride duracağımız için burada O noktaya temas etmeyeceğiz.

Kitab-ı Mukaddes ile eski yunan ve latin yazılarına göre O bölge, petrol çukurları ve asfalt bakımından da zengin olup muhtelif yerlerde alev olmayan gazlar vardı. Sodom ve Gomore şehirlerinin helaki üzerine yapılan incelemelerden anlaşıldığına göre şiddetli bir deprem şokuyla petrol, asfalt ve gazların satıha fırlayıp alev aldığı ve tüm O bölgenin bir bomba gibi infilak ettiği anlaşılmaktadır. (5) Tevrat'ta anlaşıldığına göre Hz. İbrahim (a.s) azap haberini aldıktan sonra Hebron'dan felakete maruz kalan vadiye gittiğinde, buradan tıpkı bir fırından çıkan dumanlar gibi dumanın çıktığını gördü. (6)

Bu azap şekli bize II. dünya savaşında, japonya'nın HİROŞİMA ve NAGAZAKİ şehirlerine atılan Atom bombasını hatırlattı. Bu

1) Zariyat, 32-34

2) Hud, 82-83

3) Şuara, 172-173

4) Mevdüdi, Hz. neygamberin Hayatı, C.I, S.443

5) " , Tefhim-ul-Kur'an, C.IV, S.51

6) Tekvin, XIX/28

Bu kanaatimizi Dr. Haluk Nurbaki bir eserinde şöyle destekliyor:

"1945 yılının Ağustos Ayı başlarında birbirine yakın iki ada vardı, vemyeşil, nırlı nırlı iki ada. Bu adaların büyük kentleri, Hiroşima ve Nakazaki isimlerini taşıyordu. Sabah'ın erken saatlerinde küyük bir savaşın seçilmiş kurbanları olacaktı. Beşeriyetin ömrü yettiöince tartışılacak bir imha hareketi vardı kaderlerinde... Fakat kimse bu iki kentte olanların en ilgi çekici yanını bilmiyordu.

Zaten çok sıcak olan Hiroşima ve Nakazaki'ya Atom bombası atılınca tam bir cehennem sığacı çıktı. ertaya, ilk patlamada ölmeyen halk daha rahat nefes almak için sokaklara fırladı. Sonra gökte aniden görülen kara bulutların yağdırdığı siyah yağmurun altına kendilerini büyük bir zevkle attılar. Halbuki asıl ölüm, Radyoaktif kriptondur. Bu kentlerde ölen 200 bin kişinin çoğu ölüm fermanını bu yağmur tanelerinden almıştı. Elbette bu kent halkına ilahi bir gazap geldi demiyoruz. Ancak Kur'an ayetlerinden bir tanesinin sırrı tecelli ediyordu.

Lut kavminin bir yağmurla yok edildiği ve bu etkinin sel olmadığı, tüm müfessirlerce anlatılmıştır. Hiroşima olayına kadar böyle bir ölüm yağmuruna, ancak mü'minler inanıyor, inkârcılar dudak büküp geçiyordu. Atom bombasını hazırlayan bilim adamlarının dahi hatırına gelmeyen Hiroşima ve Nakazaki'deki radyoaktif yağmurlar Kur'an ayetlerine dudak bükenlerin dudağını böylece gerçeklerle kapayı verdi.

Allah bir kavmi yok etmek istediği zaman, elbetteki sonsuz kudretin sahibi olarak hâzlerin ve bilimimizin hiç bilemeyeceği bir şekilde gazabını verir. Dolayısı ile "Lût kavmi mutlaka radyoaktif buluttan yağan yağmurla yok olmuştur" demek istemiyoruz. Ancak Kur'an'daki tüm ayetlerin mutlaka bilimsel hikmetleri olduğu aşikârdır.

"Radyoaktif kripton bulutundan yağan yağmur bir ölüm yağmurudur. Ve Lût kavminin yağmurla imhasına pek güzel bir misaldi." (1)

Ayette: "Emrimiz geldiğinde altlarını üstlerine getirdik" (2) deniliyor.

1) Haluk Nurbaki, K. Kerimden ayetler ve ilmi gerçekler C.IV. S.28
2) Hud, 82

Bu ayetten anlaşıldığı kadarıyla, bir şeyin altının üstüne ters çevrildiği ve tekrar yere çakıldığı görülüyor. İbn'ül-Esir'in tarihinde anlatıldığına göre, meleklerden birisinin-bizim mahiyetini bu dar aklımızla idrak edemediğimiz bir şekilde-kanadını Sodom ve Gomore'nin altına soktuğunu, O yerleşim merkezinin -Tevratın da ifade ettiği gibi -1000-1500m. yüksekliğe kaldırıp tekrar ters çevirerek kaldırıldıkları yere çakıldığı anlaşılıyor. Melekler "Sodom"u kaldırıncaya açılan ve kırılan fay tabakasından dışarıya fırlayan lavlar, yere çakılan sodomluların üzerine, kükürt, pismiş ve taşlaşmış sıcak toprak parçaları (siccil) şeklinde üzerlerine yağması gerçekten korkunç ve korkunç olduğu kadar da tüyler ürpertici bir manzara!...Oluşan Lav vb, bulutlarının da, jeotermal buharlarla karıştığı ve onların yağmur gibi yağdığını düşünebiliriz. Zaten ayette de bu düşünce ve kavrat takviye ediliyor. "İkaz edilmeyi kabul etmeyenlerin yağımurunu ne fenadır." (1)

Su halde Lût kavmi sadece deprem ve zelzele ile değil, meleklerin de müdahalesi ile büyük bir patlama, top yekûn sodom halkının göklere çıkarılması, ters çevrilip yere çakılması, bu arada göklere fırlayan lavlar ve petrol gazları ile alev alarak pismiş tahaccül etmiş toprağın yağması ile helak olmuştur. Arkadanda tabiatıyla duman çıkacaktır. Nitekim Hz. İbrahim O dumanı görmüştü. (2)

Alman yazar Werner Keller keske ölmese idi ve Kur'an'ın bu güzel tesbitlerini de araştırıp ve Tevratın verileri ile pekiştirebilseydi. "Tevrat gerçekten haklı imiş" dediği gibi "Modern asrın 14 asır geriden takibettiği Kur'an'da gerçekten haklı imiş" belki diyebilirdi. O zaman Werner, esya ve hadiseye daha farklı bir mana ile yorum getirecekti. Bir de kainatı Kur'an teleskobu ile seyredecekti. Her şeyi batı dünyasında, batının sönük el feneri ile arama gayretinde olan bilim adamlarından dileğimiz: Tevrat vb, kadar Kur'ana da tevekkül edip, bunu bir kompleks meselesi yapmadan, bir de kainatı, esya ve hadiseleri Fiziğin, Kimyanın ve astronomin kanunlarını, Onun aydınlatıcı tayfları altında incelemeleridir.

Lût kavmi bu şekilde altı üstüne getirilince anlaşılan o ki: Lût gölünün alabildiğine tuzlu sularıda açılan çukur ve çöküntülerin

1) eş-Suara, 173

2) Tekvin, XVIII/23

üzerine yayıldı. Sular altında kalanağaçlar, yeşillikler ve çiçekler çok tuzlu olan sularda konserve haline geldiler. Bu kanaatimizi Şu ilginç tesbit desteklemektedir.

.....

Kayıkla Liit gölünün bu alt: (Güney) ucunda gezildiği zaman, güneş ışınları da suya uygun bir biçimde yansiyorsa, insan şaşılacak bir görünüm ile karşılaşır. Söyle ki: kıyıda biraz ötede suyun içinde, ormanın ağaçlarının belirlediği görülür. Bunlar da gölün son derece yoğun olan tuzlarının konserve ettiği ağaçlardır. (1)

1) Bilim ve Teknik, Sa:157, S.18, TUBİTAK-1980

9- SODOM VE GOMORRE'DE MEDENİYET KALINTILARI

Lut gölünün güneyinde ve doğusunda ,bugün tamamen ıssız kalan bölgelerinde bir çok eski yerleşim merkezlerinin kalıntıları ve izleri vardır. Bu izlerden bu bölgenin vaktiyle hayli kalabalık bir nüfusa sahip olduğu anlaşılıyor. "400. bin" civarında bir nüfus. Halbuki bu bölge bu kadar insanı cezbedecek fiziki bir güzelliğe sahip değildir. Ağaçlar, yeşil sahalar veya sulu yerler çok azdır. (1)

Arkeoloğlara göre, bu bölge gelişme ve refahının en yüksek seviyesine M.Ö. 2300-1900 yılları arasında erişmiştir. Tarihçiler ise Hz. İbrahim'in M.Ö. 2000 yılları civarında yaşamış olduğunu tahmin ediyorlar. Bu bakımdan bu bölgenin en iyi dönemini Hz. İbrahim ile yeğeni Hz. Lut devrinde yaşadığını kabul edebiliriz. (2)

Ürdün'ün, nüfus bakımından en kalabalık ve her tarafı yemyeşil olan bölgesi, Tivratta Sodom adıyla geçen vadi idi. Bu hususa Tivrata'nın şu ayeti parmak basıyor: "Cenab-ı Allah Sodom ve Gomorreyi mahvetmeden önce buralar Bağ (Ağaç) ve Mısır gâbi mamur bölgelerdi. (3)

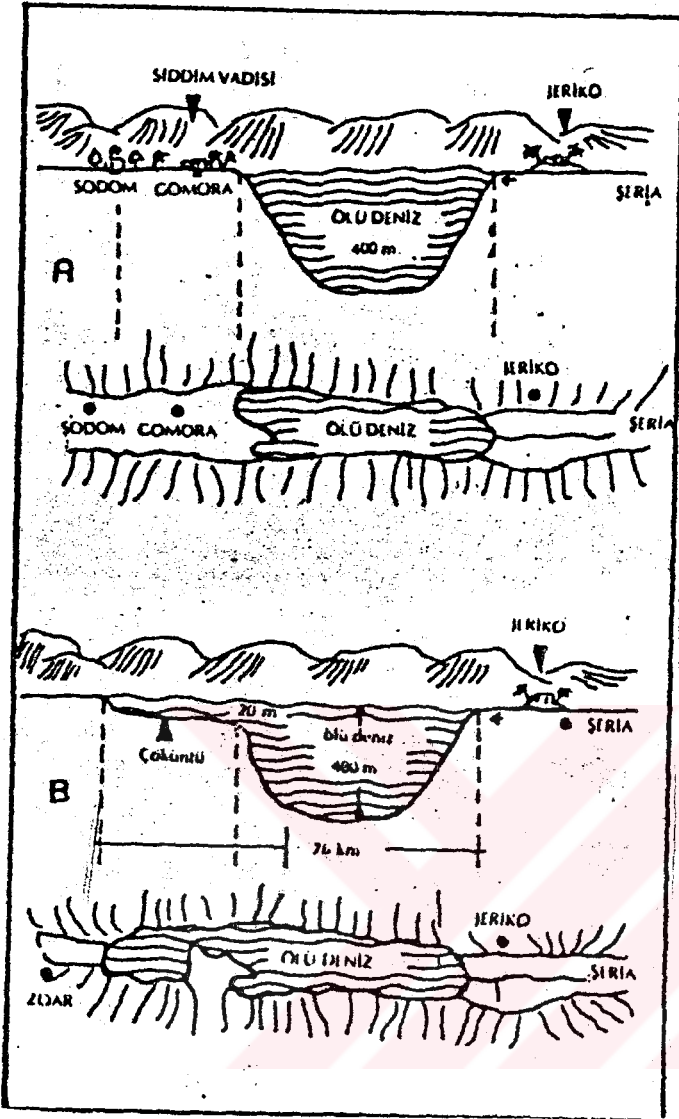
Bu günkü arkeolog ve bilim adamlarına göre bu mamur ve yemyeşil bölge, ölü denize gömülmüştür. Arkeolog ve bilim adamlarını bu neticeye götüren bazı sebepler vardır. Yapılan araştırmalar göstermiştir ki; eski çağlarda ölü deniz, güney tarafında bu kadar uzun değildi. Ürdün'ün el-Kürk kasabasının karşısında yani batısında ki bu gölde "el-lisan" adında küçük bir yarımada vardır. Yapılan araştırmalar göstermiştir ki; eski çağlarda ölü denizin sınırları buraya kadardı. Bunun güneyindeki gölün bir bölümü yemyeşil bir vadi idi. Bu vadide Lut kavminin yaşadığı Sodom şehrinin yanı sıra Gomorre, Adma, Sanbuyem ve Zoğr (Zagar, Zoar) kentleri de vardı. M.Ö. 2000 yıllarında şiddetli bir deprem bu vadinin çökmesine ve üstüne Lut gölünün sularının dolmasına yol açmıştı. Nitekim bugün dahi buraları gölün enalçak yeridir. Roma devrinde ise buralarda gölün derinliği o kadar azdı ki; insanlar el-Lisan yarımadasından batı yakasına kadar yürüyerek geçebiliyorlardı. O zamana kadar güney yakası boyunca gömülen orman ve sazlıklar açıkça görülebiliyordu. Hatta buralardan geçenler gölde bazı binelerin olabileceğinin işaretlerini görebiliyorlardı. (4)

1) Mevdudi, Hz. Peygamberin Hayatı, C.I, s.443

2) Mevdudi, a.g.e, C.I, s.443

3) Tekvin: XIII/10

4) Mevdudi, a.g.e, C.I, s.444

A- FELAKETTEN ÖNCE
B- FELAKETTEN SONRA

Fakat Amerikalı Jeolog ve arkeologların Siddim Vadisi civarında yaptıkları kazılarda Sodom ve Gomorre şehirlerinin izine rastlayamadılar. Ancak onun komşu şehirlerinden biri olan ve Tivratta zikredilen Zoar, şimdiki ZAGR veya ZAGAR şehrinin kalıntılarını buldular. Arkeologlar buralarda yaptıkları kazılarda Sodom ve Gomorranın yerlerinin de bulunacağını zannetmişlerse de hayal kırıklığına uğramışlar ve artık bundan sonra da bu şehirlerin yerlerinin bulunmasının da imkansız olduğu kanaatine varmışlardır. (1)

Çünkü Sodom ve Gomorra şehirlerinin üzerlerinde milyonlarca ton taş, toprak, lav vb. varken üstelik bir de suların altında kalmışken, düşünülüp ibret alınacağı yerde hala birşeyler aramak ne kadar saf dillik olur. Ne diyor

Yüce Beyan: "İşte bunda feraset ehline ibret ve kudretimize delalet vardır. O yerler yolun üzerindedir. Bunda mü'minler için ibret vardır. (2)

Elbette siz sabahları onların yerlerine uğrarsınız. Geceleyin de uğrarsınız. Hala akıllanmazmısınız. (3)

Mevdudi'nin açıklamalarına paralel bir görüşünü Alman bilim adamı Werner Keller'de "Tevrat gerçekten haklı imiş" adlı eserinde Sodom ve Gomorre şehirlerinin felaketten önce ve sonraki durumlarını şöyle anlatıyor:

"Lut gölünün doğu kısmında bir yarımada oluşturan "dil" gibi bir kısım, gölün içine uzanmıştır. Bu kısma Araplar el-Lisan yani "dil" adını vermişlerdir. Burada suyun tabanında, adeta gölü ikiye bölen ve fakat görülmeyen keskin bir dirsek uzanmaktadır. Bu yarım adanın sağında taban 400 m. derin olduğu halde, sol tarafı şaşıla-

cak derecede sığdır. Son senelerde yapılan ölçümlerden burasının derinliğinin ancak 15-20 m. kadar olduğu anlaşılmıştır. Kayıkla Lut gölünün bu alt ucunda gezildiği zaman, güneş ışınları da suya uygun bir biçimde yansiyorsa, insan şaşılacak bir görünüm ile karşılaşır. Şöyle ki kıyıda biraz ötede suyun içinde orman ağaçlarının belirildiği görülür. Bunlarda gölün son derece yoğun olan tuzlarının konserve ettiği ağaçlardır.

Derinlerde yeşil renkte görülen ağaç gövdeleri ile ağaç artıklarının çok eski olması gerekir. Bir zamanlar bu ağaçların yaprakları yeşerdiği ve çiçek açtıkları zaman ihtimal ki Lut'da buralarda sürülerini otlatmış olacaktır. Lut gölünün bu garip dili bir zamanlar Siddim Vadisi idi. (x)

Sodom ve Gomorra'nın uğradığı felaketin sebebi; jeologların gözlemlerinden anlaşılmaktadır. Amerikalı jeologlar ilk önce Şeria nehri yatağının neden dolayı dik olduğunu açıklamışlardır. Gerçekten Şeria nehrinin yatağını oluşturan 190 km.lik bir mesafede, Şeria 190 m.lik bir meyille düşüş yapmaktadır. Bu durum ve Lut gölünün de deniz seviyesinden 400 m. alçak olması, büyük bir jeolojik olayın burada kendisini göstermesinden ileri gelmiştir.

Şeria nehri Vadisi ile, Lut gölünün durumu da, küremizin bu bölgesinden geçen bir çatlakın ancak bir parçasından ibarettir. Küre kabuğunda bu çatlakın durumu ve uzunluğu son zamanlarda tespit edilmiş bulunmaktadır. Bu çatlak Toros dağlarının eteklerinden başlayıp güneye doğru Lut gölünün güney kıyılarından ve Akabe Çölü üzerinden Akabe Körfezine uzayıp oradan da Kızıl denizi geçerek Afrika'da son bulmaktadır. Bu uzun çöküntünün uzayıp gittiği yerlerde kuvvetli yanardağ hareketlerinin bulunmuş olduğu anlaşılmaktadır. İsrail'deki Galileo dağlarında, Ürdün'ün yüksek yayla kısımlarında, Akabe Körfezi vb. yerlerde siyah bazaltlar ve lavlar bulunmaktadır.

Bu bölgede bir gün kendisini göstermiş olan muazzam çökmede, herhalde patlamalar, yıldırımlar, yangınlar ve doğal gazlarla birlikte korkunç bir deprem olmuş ve Siddim vadisi ile birlikte Sodom ve Gomarra kentleri de yerin derinliklerine gömülmüşlerdir. Bu deprem

(Not: Bir önceki sayfadan devam)

1) Tubitak, Bilim ve Teknik, sa:

2) Hicr: 75-77

3) Saffat: 137-138

x) Not: Azabın bahar mevsiminde geldiği anlaşıyor.

sırasında yer kabuğunun çatlayıpçöküşü, kabuğun altında uyuyan volkanlara serbest yol vermiştir. Şeria'nın yukarı vadisinde bugünde sönmüş kraterlere rastlanmakta olup buralar da kireç katmanları yer almıştır. (1)

Son buluşlar neticesinde, gölün güney kısmında suların altında bazı yerleşim merkezlerinin kalıntılarına rastlanmıştır. Burada dalgıçların yaptığı çeşitli dalışlarından da bir netice alınmamıştır. Lut kavminin helakinin izlerini hatırlatan, "Ve orada elemli azaptan korkanlar için (Allah'ın kudretine delâlet eden) alametler de bıraktık." (2) ayetini Mevdudi şöyle şerh ediyor:

"Burada bahsedilen alamet, Lut gölünün güney kısmıdır. Bu kısmın bu gün de büyük bir medeniyete mezar olduğunun hikayesini dile getirmektedir. El-Lisan adındaki küçük yarımada'nın güneyindeki sıf bölümün, felaketten sonra ortaya çıkması anlayanlara bir işarettir. Bunun yanında 1965'de bu bölge civarında ve el-Lisanda Amerikan arkeologlarının yaptığı kazılarda büyük bir mezarlık ortaya çıkmıştır. Burada 20.000 den fazla mezar olduğu tespit edilmiştir. Bu işaretlerden yakın bir yerde büyük bir şehrin bulunduğu tahmini kuvvet kazanmıştır. Bu buluş ayrıca, söz konusu şehrin, yere battığı tezini de güçlendiriyor. Çünkü görünürde zamamızda bu bölgede başka kalabalık herhangi bir yerleşim bölgesi yoktur. Lut gölünün güney kısmında büyük bir felaketin belirtileri de: büyük kara lekeleri, yanmış taşlar, soğumuş lavlar, petrol, mazot ve tabii gazın kalıntıları şeklinde de bulunuyor. İnsan bir zamanlar burada bir kıyametin koştüğünü açıkça anlıyor" (3)

Arkeologlar Lut kavminin helak oluş tarihini M.Ö. 1900 yılları olarak hesaplıyorlar. Amerikalı ilim adamı Jack Finegan 1951 senesinde kaleme aldığı bir makalesinde şunları söylüyor: "...Arkeolojik deliller iyice incelenirse Lut gölünün güney kısmındaki sularının yükselmesinin sebebi anlaşılır. Bu bölgede bulunan Sodom ve Gomorre şehirleri, büyük bir zelzele ile birlikte yıldırım ve göktaş yağmuru, yerden fişkıran zehirli gazlarla ve büyük bir patlama neticesinde toprağın derinliklerine gömülmüşlerdir." (4)

1) Tübitak- Bilim ve Teknik, Sa:180, s.19

2) Zariyat:37

3) Mevdudi, Hz. Peygamberin Hayatı, C.I, s.445

4) Zafer Dergisi, sa:124, s.12, 1987

"Sarhuniathun" adlı Finikeli bir kişinin kaleme aldığı (Tarih Kitabı) nda da aynen şu satırlara rastlanmaktadır: "Sidimus vadisi kayboldu. Battı deniz oldu. Ebediyyen ondan duman çıkacak, balık olmayacak. Bu tablo, ölümün günahkarlardan aldığı intikamı gösteriyor."⁽¹⁾

Netice olarak: Arkeolojik çalışmalar ilerledikçe Kur'an'ın ortaya koyduğu daha bir çok tarihi hadise gün ışığına çıkacak ve yakın bir gelecekte, K. Kerim'de adı geçen bütün peygamberlerle ilgili hadiseler müşahhas deliller halinde gözler önüne serilecektir.

1) Zafer Dergisi, Sağ 124, s.12,1987

10- LUT GÖLÜ VEYA ÖLÜDENİZ

Bahr-i Lut, ölü-deniz de denir. Tevratta geçen Tuz denizine sathında toplanan zift'den dolayı asfalt gölü de deniyor. (1) Arabistan yarımadasında Ürdün ile İsrail arasında bulunan bir göldür. Yüzölçümü 1015 km², uzunluğu 85 km. ortalama genişliği 17 km. dir. (2) Ortalama derinliği 146 metredir. Güneye doğru inildikçe 10-11 metreye kadar derinlik azalarak sığlaşır. Bu kısmın bu derece sığ olması ise Siddim Vadisinin azgın kavmi olan Sodom'lulara ilahi azabın gelmesi ile çökmesindedir. Yapılan arkeolojik tespitlerden bu sonuca ulaşılmaktadır. Lut gölü, dünyanın en uzun gölüdür. Şeria vadisinin, güneyinde meridyen doğrultusunda uzanan, tektonik bor çöküntüsünün dibinde bulunan bu göl Akdeniz'in seviyesinden 395 m. aşağıdadır. Lut gölünün dibinin seviyesi ise yine Akdeniz'in seviyesinden yüksekliği 790-800 m. arasında değişir. Ama 790 m. seviyesi uzun zamandır hep aynı kalmaktadır. Bu seviye değişikliklerinin sebebi, yazın önemli olan buharlaşmadır. Halbuki Ürdün nehri hergün buraya 6 milyon m³ su taşımaktadır. Üst seviyede buharlaşan suyun kalınlığı 13 mm. dir. Aşırı buharlaşma sebebiyle gölün üzeri çoğu zaman mavimtrak bulutlarla kaplıdır. (3) Lut gölünün adı Tevrat'ta (4) "Tuz Denizi" olarak geçer. Bu gölün bir hususiyeti de suyundaki tuz yoğunluğunun çok olması ve tuz miktarının % 30'u bulmasıdır. Oysa öteki denizlerde tuz yoğunluğu ancak % 3.3- 4 kadardır. Lut gölünün tuz yoğunluğunun bu kadar yüksek olmasının sebebi, göle akan Şeria nehrinin 190 km uzunluğundaki yatağı boyunca sürüklediği kimyevi maddelerin herhangi bir akıntısı olmayan ve 1292km² lik bir yüzeyi olan gölde; kızgın güneşin etkisi ile oluşan geniş buharlaşmadan ileri gelmektedir. O kadar ki, tuzu çok yoğun olduğundan dolayı, göle giren bir kimsenin suya batması ve yüzme bilmeyenlerin boğulması ihtimali yoktur. Sanki yüzme yelegeği takmış gibi, su insanı kaldırır, yüzünde tutar. Hatta İsrailoğullarının Roma hakimiyetine karşı isyan etmeleri üzerine M.S. 70 yılında Kudüs çeviren tifus-ki sonra Roma imparatoru olmuştur-mahasarasında ölüme mahkum ettiği bir kaç esiri zincirlere vurdurarak Lut gölüne attirmiş, fakat mahkumlar boğulmayarak su üzerinde kalmışlardır. Esirlerin bir kaç kez göle atılıp, sanki mantar gibi tekrar suyun yüzüne çıktıklarını gören Tifus, olayın etkisiyle mahkumları bağışlayıp öldürmekten vazgeçmiştir. (5)

Lut gölündeki madeni tuzların büyük bir kısmı Sodyum klörür, yani mutfak tuzu olmakla birlikte aynı zamanda magnezyum bromür (MgBr) de bulunmaktadır.

1) İslam Ansiklopedisi, Lut gölü mds s.91

2) Meydan Larousse: C VIII. S. 125

3) Yeni Türk ansiklopedisi, c.vI s.2104

4) Tekvin XV

5) Tübitak, Bilim ve teknik, Sa:152, s.17,1980

Kitab-ı Mukaddeste anılan Siddim Vadisi bugün Lut gölünün güney kısmındaki sıg halıç bölgesi altında kalmıştır. Günümüz ilim adamları da aynı görüşü paylaşırlar. Cennet bağları gibi yem yeşil olan o vadiler şimdi bu ölü denizin altındadır. Yapılan arkeolojik çalışmalar da bunu desteklemektedir. Eski zamanlarda "Ölü deniz" bu günkü kadar güneye uzanmıyordu. Bugünkü Ürdün şehirlerinden el-Kerek in batısında tam karşısındaki el-Lisan yarımadası ölü deniz'in ucu durumunda idi. Bunun güneyinde kalan ve şimdi deniz sularının altında kalan vadi Lut kavminin helaki ve ortadan kaybelmesiyle Lut gölü aşağıya kadar uzayarak genişlemiştir. (1)

Şark kaynaklarında göl daha ziyade yukarıda sözü geçen kavimlere gönderilen peygamber Hz. Lut'un adı ile zikredilmektedir: "Bahr Lut" veya "Buhayra". Tevratın naklettiği menkıbeye Kur'an da da sık sık işaret edilmekle beraber burada gölün adına rastlanmaz. Görünüşe göre, göle Lut (AS)'ın ismi verildiğini ilk defa kaydeden İslam coğrafyacısı İranlı, Naşir Hüsrev'dir. İslam coğrafyacılarına göre ayrıca el-Buhayra, el-Makluba (=alt üst olmuş göl; Arz'el-Makluba denilen yer, Lut kavminin de bulunduğu için), el-Buhayra, El-Muntina (=fena kokan göl) dedikleri, gibi "Buhayrat-ı Şugar", Sodom ve Gomorra gölü isimlerini de verirlerdi. Muntina ve Zuğar isimleri daha yakın bir devirde, Kâtip Çelebi tarafından "Cihannuma" adlı eserinde zikredildiği gibi (2) Evliya Çelebi, seyahatnamesinde ibhamlı bir ifade ile bahsettiği Lut gölüne, Sidrem (Siddim=Sodom'den tahrif edilmiş olacak) ismi verildiğini söylemekte ve Zuğar gölünü de ayrı gibi göstermektedir. (3)

Evliya Çelebi, seyahatnamesinde Lut gölü ve civarı seyahatının hatıralarını şöyle anlatır:

Sidrem'in zehir gibi suyu vardır. Hz. Musa onun sahilinde, bir kubbede yatar. Bu makamın kiblesinde 200 haneli bir köy vardır. Müslüman yakubi ve yahudiler vardır. Her sene, bilhassa yahudiler ziyarete gelirler. Türbedarları kapısını kapamazlar. Bir kere Arap ve Dürziler bir kısım eşyasını çalmışlar, fakat hepsi ölmüşlerdir. Biz buraya girince hakir:

"-----Es-selamu aleykum ya kelimullah" diyerek ayak ucuna eturduk. Hakir yarım kalmış bir hatmim tamamladım. Dışarı çıkınca köylüler, tavuk ve koyun ve bir takım taşlar getirdiler. Bu taşların ne elduğunu sordum. "---Bunlar taş değildir odundur yanar dediler!" Hakikaten alev alev yandığını gördük. Allah herşeye kâdirdir. Lut gölünden kırmızı renkli balıklar tutup yedik. Bu halicin etrafı 9 mildir. Bu gölün batısında Hz Musanın mezarı vardır. (4)

1) Mevdudi, Tefhimu l-kur'an, c. IX, S51

2) İslam ansiklopedisi, ilgili madde, s. 91

3) Evliya Çelebi, Seyahatname, c. IX, s. 198

4) Evliya Çelebi, a.g.e. C. IX, 197

lut gölüne batı dillerinde ise "Ölü deniz"denmesinin nedeni ise, gölde balık yada yosun ve alg gibi herhangi bir canlının ürememesinden ileri gelmektedir. Hatta Araplar gölün üzerinden uçan kuşların öteki kıyıya ulaşmadan düşüp öldüklerini söylerler. Bu da herhalde gölden çıkan zehirli gazlardan ileri gelse gerektir. (1)

Evliya Çelebinin bahsettiği kırmızı balıklardan, bugünkü ilim adamlarının bahsetmemeleri o balıkların bugün nesillerinin tükenmesinden olabileceği gibi bu meseleyi önemsememelerinden ileri gelse gerektir.

Arkeolojik ve jeolojik araştırmalar geliştikçe tarihin derinliklerinde daha nice nice saklı sıklarda bir bir ortaya dökülecektir. Yeter ki ilim adamları üzerine düşünleri hakkıyla yapmaya çalışsınlar...

1) Tubitak, Bilim ve Teknik, sa :152, s?17

11 - SODOM - GOMORE'NİN DÜŞÜNDÜRDÜKLERİ VE VEZÜV - POMPEİ
BENZERLİĞİ

Tarih tekerrürden ibarettir derler. Halbuki insanoğlu, tarihte tekerrür eden hadiselerden ibret almış olsaidi avaba hep aynı hadiseler tekrar edip duracakmıydı.

Lut Kavminin helâkinden tam XIX. Asır geçmişti. Hz. İsa (a.s) harika bir surette dünyaya teşrif edince daha kundakta iken yahudilere, peygamber olduğunu kendisinden sonra hakiki kurtarıcı Faraklit'in, müjdecisi olduğunu söylemişti.

Fakat her devirde olduğu gibi yahudiler Hz. İsa'yı da tekzip ettiler. Onu dinlemediler. Mataryalist bir toplum oldukları için Hz. İsanın dünyaya gelişini bir türlü hazmedemediler. 15-20 sene gibi kısacık nübüvvet hayatında kendisine 12 kişi iman etmişti. Yahudilerde onu öldürmek için fırsat kolluyorlardı.

Hz. İsa (a.s) vaaz ve irşadlarla meşgul olduğu bir sırada kendi havarilerinden birisi Ona ihanet etti. Ve yerini ihbaretti. Yahudilerç Onu öldürmek için geldiklerinde -Allah tarafından - ona çok benzetilen şikâyetçi hain Yahuda İskaryot'u İsa diye yakalayarak, binbir türlü işkence ile çarınha gerdiler. Hainliğinin cezasınıda çekmiş oldu⁽¹⁾

Hz. İsa, 11 Havarisine ve kendisine inanmış yetmiş kadar şakirdine, dağda yapmış olduğu vaazında yeryüzüne dağılmalarını, insanları Hakka davet etmelerini, puta tapmamalarını öğütlemelerini istedi. Ayrıca 11 Havarisinede samîmiyetten ayrılmamalarını, herbirinin bir milletin içine giderek onları tevhide davet etmelerini istemişti. Fakat ortada bir problem vardı. Gidecekleri kavimlerin dillerini bilmiyorlardı. Allah (c.c) havarîlerin samîmiyetine binaen hangi millete gitmişlerse onların dilini anlar ve konuşur hale getirdi. Bu ilâhî bir mucize idi.

Hz. İsa, nezd-i ulûhiyete alındıktan sonra, havariler irşada başladılar. Antakya, Kıbrıs, Tarsus, İskenderiye, Roma vb. merkezler irşad yerlerinden bazıları idi.

Havarîler buldukları yerlerde yavaş yavaş yuvalarını yapmaya, ağlarını örmeye başlamışlar, etraflarında yeni yeni haleler teşekkül etmeye başlamıştı. İsevilik dinine yeni girenler de hemen etrafa dağılıyolar, Hakkın etrafa bir çığ gibi yayılmasını sağlıyorlardı. İşte bunlardan birde İtalya'nın en ahlâksız şehri olan Pompei'ye gitmişti. Onların arasında irşad faaliyetlerine başlamıştı. Pompei Halkı medeniyet seviyesi yüksek bir evsafa sahipti. Şehircilik son derece gelişmişti. Deniz kenarında, verimli

(1) Barnabas İndli, Bab:207-222, s.345-366.

topraklar üzerinde ve güzel bir ülkede kurulmuş bir şehirleri vardı. Pompei Şehri, çevresindeki Yunanlıların etkisiyle Helenistik bir şehir görünüşü aldı. M.S. I.Y.Y. da Romalılar buraya akın edince şehiri bir zevk ve eğlence yeri haline getirdiler. (1)

Pompei'liler eğlence ve zevk ü sefada o derece ileriye gittiler ki, kendilerine Lut Kavminin huyu arız oldu. Çıplak hamamlarda kalıyorlar, yüz kızartıcı bir fuhuş hayatı yaşıyorlardı. Bu sırada takvimler M.S. 50-60 yıllarını gösteriyordu. Fakat halkın arasında irşad için dolaşan hakikat fedailerinin gayretleri bir netice vermiyordu. Bunun üzerine Allah(c) 62 yılında bir depremle şehri yıktı. Bir ikaz tokadı vurmuştu. (2)

İdareciler, Şehri yeniden kısmen dahi olsa tamir ettirmişlerdi. Bu sırada şehir surlarla çevrili elips şeklinde 30.000 kişinin yaşadığı bir şehirdi. Bir kıyı şehri olduğu için limanı çok faaldi. Fakat bir çok işsiz güçsüz de vardı. Çok yaygın olan Latin dilinin yanı sıra Yunan kültürünün de etkisini sürdürüyordu. Daha o zamanlar bile şehirde birkaç Hristiyan bile vardı. (3) Pompei umumiyetle zenginlerin oturduğu bir şehirdi. Devrinin en konforlu evleri oradaydı. Pompei'li "Sergio Lato" adında biri Roma hanlarını enteresan bir şekilde ısıtmak için, bir usül bulmuştu. Yıkama salonunun bitişiğindeki bir odada bronz bir kazanın içinde odalara su ısıtılıyordu. Su iyice kaynayınca buharlar döşemelerin altından ve duvarların içinden geçen pişmiş topraktan yapılmış borular vasıtasıyla her yana dağılmakta idi. (4) Pompei de bir tiyatro vardı ki beş-altı bin seyirci alacak büyüklükte idi. Güneşin çok sıcak olduğu günlerde seyircileri korumak için bir tente gerilirdi. Zaman zamanda köleler, kak baliğın üzerine güzel kokulu sular serpererek serinletmeye çalışıyorlardı. Her türlü imkâna sahip olan bu şehrin insanlarına Hz. İsa'nın mesajlarını taşıyan temiz müminler gitmişler, dini, imanı, ahireti anlatmışlar, fakat çok ters durumlarla karşılaşmışlardı. Ardarda yapılan bu davetlerin gerçeği, ilâhî bir ikaz olarak zelzelelerle de bu şehrin insanına anlatılmaya çalışılmıştı. (5)

Halk, sefahat ve gaflete o kadar dalmıştı ki, artık kendile-

(1) Meydan Larousse, C.X , s.254.

(2) Meydan Larousse, C.X , s.254.

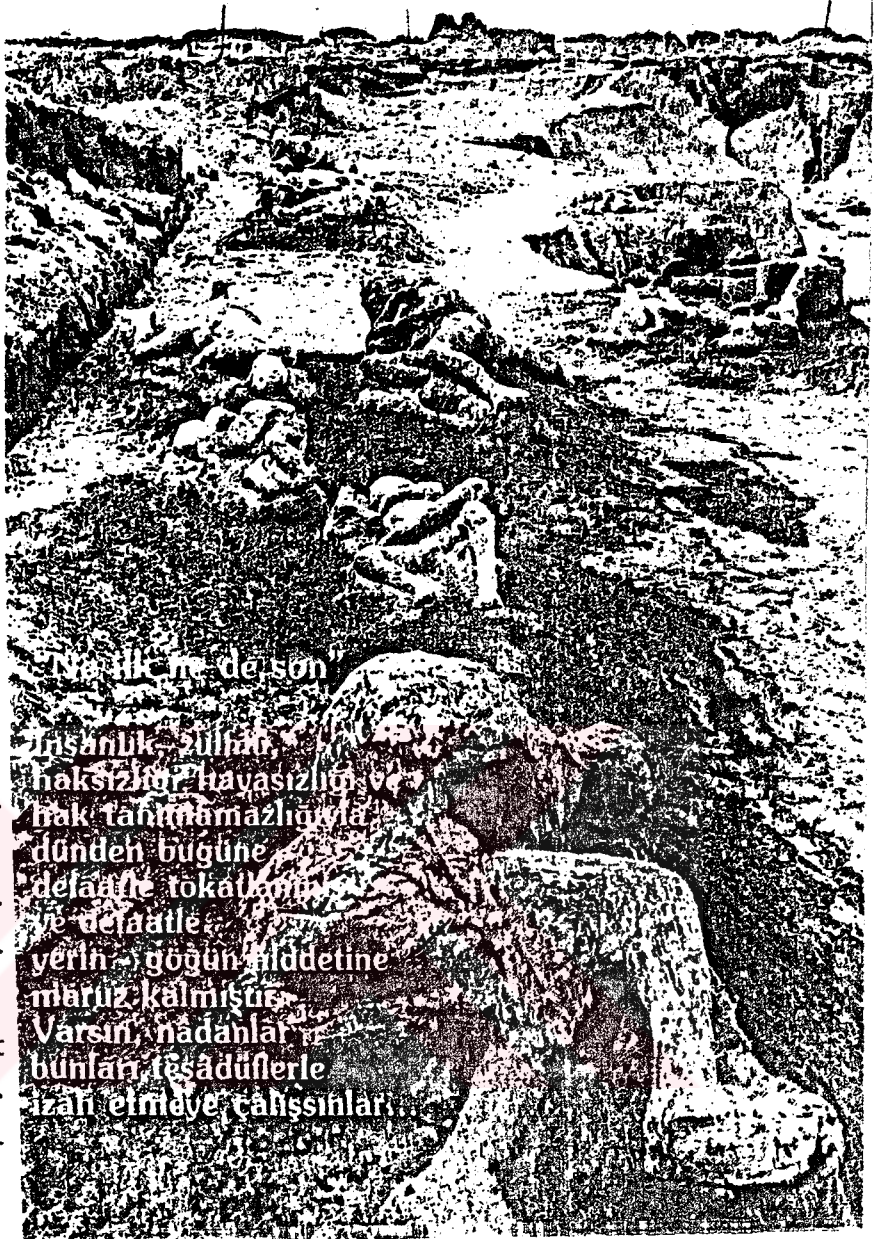
(3) Meydan Larousse, C.X , s.254.

(4) Saffet Senih, Dışa Yansıyan İç Dünyamız, s.284.

(5) Saffet Senih, a.g.e, s.285.

"Ne ilk ne de Son"
İnsanlık zulmü, haksızlığı, hayasızlığı ve hak tanımamazlığı ile defaatle yerin göğün hiddetine maruz kalmıştır. Varsın nadanlar bunları tesadüflerle izah etmeye çalışsınlar.

Yemek yiyen bir aile o andaki gibi aynen taşlaşmıştır. Cinsi birleşme halinde sayısız taşlaşmış çift bulunmuştur. Dahada ilginç bu çiftler arasında, aynı cinsten olanlar, küçük erkek ve kız çocuklarında vardır. İşte faciyanın en akıl almaz yönüde burada. Nasıl

"Ne ilk ne de son"
İnsanlık zulmü, haksızlığı, hayasızlığı ve hak tanımamazlığıyla dünden bugüne defaatle tokatların ve defaatle yerin göğün hiddetine maruz kalmıştır. Varsın, nadanlar bunları tesadüflerle izah etmeye çalışsınlar.

oluyorda binlerce insan hiçbirşey görmeden ve duymadan ölümün gelip kendilerini yakalamasını bekliyorlar. (1)

Pompei, Vezüv yanardağının eteklerinde kurulmuş bir şehirdi. Vezüvün volkanlarının püskürmesi çok ani olmuştu. Belediye seçimlerinin yapıldığı bir dönemdi. M.S. 79. Tiyatroda Plautus'un "Casina" adlı eseri oynuyordu. Küller ve yanardağ taşları yağmaya başladığı zaman halkın çoğu başlarında bir yastıkla kırlara kaçtı. Bir çok kişi de evlerinde herşeylerini olduğu gibi bırakarak alelacele çıktı. Geç kalan yada değerli eşyalarını almak için geri dönenler ise bunu hayatları ile ödediler. (2)

(1) Bilinmeyen, C.IV, s.1003-1004.

(2) Meydan Larousse, C.X, s.254.

"Dün ve Bugün"

Sevimli bir yuvanız vardı. Civil civil yavular; habire çalışıp duran delikanlılar. ve bu mutluluk içinde kendinden geçmiş anneler, babalar..

Ah! Keşke, şu kadavralar haline gelmiş mahiyetinizi o zaman görebilseydiniz, belki gerçek saadetin sırlarına ermiş olurdunuz.

rini ikazedenlere kulak bile asmaz olmuşlardı. Onların o hali Sodom ve Gomore Halkını hatırlatıyordu. Belki akılları başlarına gelir diye onların görebileceği bir yere temiz ruhlu bir mü'min el yazısı ile "SODOM ve GOMORE" yazmıştı. Ama ibret alan, kulak verna olmamıştı bile. (1)

Pompei'liler bolluğa ve kolay biryaşantıya ulaşınca yeni yeni heyecanlar aramaya başladılar. Bu arayış bir çok toplumda olduğu gibi pompei'de de kadını zevkler üzerinde yoğunlaştı. Roma dönemi İtalyasında Cinsî Hayatın bozukluğu yaygındır. Fakat Pompei bu yönden lider olabilecek kadar iledi gitmiş bir kentti. Bundan dolayı papalar bile bu şehre uğursuz ve lânetli şehir demişlerdi. (2)

Pompei'nin bir sefahat ve eğlence merkezi olduğunu tarihi kayıtlar ortaya koyuyor. Öyleki kentin genel evlerinin sayısı bilinmiyor Kapılarına tabi büyüklükte erkek uzuvları takıyorlardı. Kökeni "Mitraik İnancı" na dayanan bu geleneğe göre cinsî uzuvlar ve cinsî hayat insanın tabii yapısında bulunan ve gizlenmemesi gereken özelliklerdi. O çağın bu anlayışını sadece tarihî kayıtlar belirtmiyor. Aksine ortada son derece etkin örnekler var:

Bu örnekler Vezüv'ün aniden yakaladığı, lâvların ve küllerin taşlaştırdığı Pompei'lilerdir. Kentin günlük yaşantısı içinde Vezüv'ün korkunç patlamasına rağmen kimse kaçamamış ve büyülenmiş gibi felâketin farkına bile varamamışlardı.

(1) Saffet Senih, a.g.e, s.285.

(2) Bilinmeyen, C.IV, s.1003.

Felâket bölgesinde kazı yapan arkeologlar; katılaşmış kül yığınları içinde, cesedlerden arta kalan boşlukların alçıdan kalıplarını çıkararak, bu kimselerin son andaki durumlarını tesbit ettiler. Vezüv'ün patlamasını ve püskürmesini yakından takibetmek isteyen, Misena'da bulunan filonun, kumandanı olan büyük Plinius; yanardağın çıkardığı lav tozlarından boğularak

öldü. Şehir, metrelerce kalınlıkta volkanik artıklarla örtüldü. Bazı kimseler değerli eşyalarını almak için geri dönmüşlerdi, ama bir süre sonra şehir kendi haline bırakıldı...⁽¹⁾ Kur'anın ifadesi ile, "Onlara yardım eden bir tane kimse bile olmadı. İşte Allah, nefislerine zulmedenleri böyle cezalandırmıştı! ama ibret alana, düşünene! Görene ! Köre ne? ...

Pompei'deki ilk ikaz depremi M.S. 62.'de tarihi kayıtlara geçmişti. Vezüv'ün patlaması ise M.S.79 yılına rastlamaktadır. Bu patlama ile, Pompei Şehri haritadan silinmişti.⁽²⁾

Tıpkı Sodom gibi Gomora gibi... Yaklaşık 2000 yıldan beri suskun olan bu yanardağ hâlâ arada bir homurdanıyor. Kötü ününden dola-

yı birçok papa, Vezüvü "Tanrının gazap Çeşmesi" yada "İbret Dağı" şeklinde adlandırdı. Vezüv'ün bütün uğursuz tanımlanması boşuna değildir. Kutsal kitaplarda yer alan ünlü 'Sodom-Gomora' kentlerinin başına gelen felâketle Pompei ve Herkülanyum faciası özdeş-

(1) Meydan Larousse, C.X, s.255.

(2) Lands and Peoples C.IV, s128. USA - 1985

leştiriliyor. (1)

Muhtemelen felâket gününde vezûv saatler öncesinde gerekli ikazları yapmaya başladı. Fakat bu durum kimsenin umurunda bile değildi. Halk hiçbirşey olmuyormuş gibi sefahat ve zevk dolu yaşantılarını sürdürdü. Ancak kent dışındakiler olabilecekleri sezdiler ve kaçmaya başladılar. Oysa lâvların kent yönüne doğru akması bir kaç saat sürmüştü. Bu süre bir kısım insanın daha uzağa kaçabilmesi için yeterli olabilirdi. Kaldığı kül yağmuru çok daha önceden başlamıştı. Aslında tüm felâketin başlayıp sonuçlanması çok kısa bir sürede, toplam sekiz saat içerisinde oldu. Herkülanyum ve sonrada Pompei yok olup gittiler. Ama Vezûv günlerdir içten içe homurdanıp duruyordu. Kayıtlara göre bu homurdanmalara kâhinlerin kayıtsız kalmadıkları ve çevreyi uyar-maya çalıştıkları görülüyor. Ama onlar da etkili olamadılar. (2) Ve bu yakıcı yanardağın lavları ve homurdanmaları ile ilâhî öfke Pompei'lilerin üzerinde tecellî etti.

Vezûv'ün batı yamacında Napoli, doğu yamacında ise Pompei yer alıyor. Herkülanyum, Vezûv'ün batı eteğindedir. 2000 yıl önceki lâv ve kül felâketi bu iki kentin insanlarını o kadar ani yakaladığı, sonuçta ortaya akıl almaz bir mumyalama tekniği çıktı. Felâket öylesine ani olmuştu ki herşey 2000 yıl öncesinde olduğu gibi kaldı. Sanki zaman dondurulmuştu. Geçen yüzyıllar içinde bölge uğursuz olarak kabul edildi. Pek araştırma yapılamadı. Fakat çağdaş arkeologlar daha cesurdular. Bitmez tükenmez bir sabırla taşlaşmış lâv örtüsünü ve altında yatan esrarı aralamaya çalıştılar (3).

M.S.1600'e doğru bilgin Fontana, buradaki yıkıntılara dikkati çekti. 1748'de bir köylü bazı heykeller buldu; (demek ki putperest bir toplumdur.) 1860'dan sonra da gittikçe artan bir hızla kazılara başlandı. XX.Y.Y. da yapılan dikkatli kazılarla şehir olduğu gibi ortaya çıkarıldı. Şehirde yapılan incelemeler, grafittiler sayesinde Roma taşra hayatının bütün dekoruyla günlük yaşantısını ortaya çıkardı. Bu duvarlarda zamanın şairlerinin mısraları, küçük haberler, yergi yazıları ve Tanrıya yakarışlar görülür. (4) Birde insanların ibret almasını ümid ederek bir taşın bağına kazılmış "Sodom ve Gomore" yazıları... (5) Bu yazılarda Napoli-Pompei- Vezûv benzerliği apaçık okunmaktadır.

(1) Bilinmeyen , C.IV, s.1003.

(2) Bilinmeyen , C.IV, s.1004.

(3) Bilinmeyen , C.IV, s.1003.

(4) Meydan Larousse, C.X, s.255.

(5) Saffet Senih, Dışa yansıyan iç Dünyamız, s.285.

Pompei'nin başına gelenler B.Plinius'un Yeğeni Küçük Plinius tarafından anlatılmıştı. (1) Pliny'nin şahitliğini belgeleyen deliller sonradan bir kitapta toplandı. Bu kitap yüzyıllar sonra, Fransada bir manastırda bulundu. Bir kütüphane müdiresi sayesinde ortaya çıkmıştı. Genç Pliny gördüklerini saat saat kaydetmişti. O, gördüklerini şöyle anlatıyor:

"Amcam, korkmadan son hızla yanardağa doğru koştu. Belki birilerine yardımcı olmak istiyordu. Belki de kaderine yol alıyordu. Görüş uzaklığını sıfıra indiren bir kül yağmuru içindeydik. Kıyamet kopuyordu. Toprak ve deniz yanıyordu.

Tayfalar, ailelerinin ve ailelerinin başına gelenlerden dolayı kahroluyorlardı. Ama beklemekten başka çarede yoktu. 25 Ağustos sabahı şafağın söktüğü bile anlaşıl-

Yüzlerce yıldır öldüğü andaki gibi duran bir pompeili, Kimbilir ölüm anında ne yapıyordu? Pompei ve Herkülanyum'daki insan kalıntıları, görenleri dehşet içinde bırakıyor.

madı. Kıyıya yaklaşmak istedim ama

deprem dalgaları gemiyi itiyordu. Sonra güneşi göremediğimizi farkettilik. Hala geceydi. Bize bu izlenimi veren, kalın zifiri siyah bir kül tabakasıydı. Korkunç bir kükürt kokusu vardı ve zor nefes alıyorduk. Son hızla bu karanlık geceden uzaklaştık. Kalın bulut tabakasından ancak 32 km. sonra çıkabildik. Gündüzü o zaman farkettilik. O zaman Vezüv'ün son patlamasından sonra Pompei'nin yerinde yeller estiğini ve felâketin büyüklüğünü anlayabildim. (2)

Yapılan arkeolojik kazı ve hafriyatlarda çok ilginç manzaralarla karşılaşmıştır. Arkeolojik araştırmalardan anlaşıldığına göre; deprem ve toprak kayması dışında hiçbir tabii felâket bu kadar ani ölrak ortaya çıkamayacağına göre, Pompei'lilerin bütün kahrı ve ikazlara aldırış etmedikleri anlaşılmaktadır.

(1) Meydan Larousse, C.X, s.255.

(2) Bilinmeyen, C.IV, s.1003.

Anlatılanlara göre liman gemi dolu olduğu halde bir kaç kişi dışında kimse gemilere koşmamıştı. Ne düşünüyorlardı? Bunu asla bilemeyeceğiz ama onların ölüm anlarındaki yüz ifadelerini biliyoruz. Çünkü pompei kalıntılarından halâ çıkarılan taşlaşmış insan cesetlerinin bazılarının yüzleri hiç bozulmadan kalmış. Genel yüz ifadesi şaşkınlıktır. Hatta bazı yüzlerde gülme ifadelerine raslanıyor. Mukarenet mimikleri

bile aynen kalmış. Yemek yiyen bir aile o andaki gibi aynen taşlaşmıştır. Cinsî birleşme halinde sayısız taşlaşmış çift bulunmuştur. Daha da ilginç bunlar arasında aynı cinsten olanlar, küçük erkek ve kız çocukları da vardı. Binlerce insan taşlaşmış durumda. Evlerin içindeki eşyalar o günkü halinde nasıl konulmuşsa öylece duruyor. Bir Roma hamamında 150 iskelet ve taşlaşmış insan birarada bulundu. Üstüste yığılmışlar ve ne olduğunu anlayamadan ölmüşlerdir. (1)

Arkeolojik kazılar, devam ederken ortaya paha biçilmez değerli eşyalar ve diğer buluntularda çıkarıldı. Bu eşyalar sayesinde Pompei halkının bir diğer tutkusunun ise büyü olduğu anlaşıldı. Bir diğer ilginç buluntu bir mühendislik harikası olan Roma gemisiydi. (2)

Pompei'den bir ay kalıntısı. Beşik son kulbnıldığı andan beri, aynen duruyor.

siyle, "Tanrısal Öfkenin aniden yakaladığı ibret heykelleridir." Dini çevreler Pompei ve Herkülanyum'un uğradığı acı sonu, ayrıca

Tüm bu arkeolojik buluntular bütün din adamlarının ifadeleriyle,

(1) Bilinmeyen , C. IV, s.1004.

(2) Bilinmeyen , C. IV, s.1005.

Sodom ve Gomora'nın sonuna benzetiyorlar. Sodom ve Gomora, eşcinsel yaşama alışkanlığı olan, Allah'a karşı çıkan bir halkın yaşadığı lânetlenmiş kentler olarak biliniyor. Bu Kıssaya üç ana din kitabında da yer veriliyor. Hz.Lut'un karısının geriye dönerek bakması anında donarak kaya haline gelmesi ile Pompei ve Herkülanyum'un taşlaşmış insanları arasında bir benzerliğe rastlanması ayrı bir ilginçlik arz ediyor. (1)

Pompei ile Sodom ve Gomora halkının yaşantıları biçim bakımından birbirlerine çok benziyor. Vezuvün infilâk etme şeklide, ilâhî bir azabın gelişi gibi, ansızın çöpe çevre Pompei ve Herkülanyum'u kuşatıyor. Tevratın ifadesinde Hz.Lut'un karısının tuz haline dönüşmüş heykeline benzetilmiş Pompei Halkı. Sodom ve Gomora'nın üzerine kükürdün yağdığı da ayrıca Tevratta zikrediliyor. Halbuki Vezuvün patlayarak, Pompei'nin helâk oluşuna şahid olan Plinny, Pompei'nin de üzerine kükürt yağdığını ve kükürt kokusunun etrafı sardığını söylemesi, Vezuv'ün sabaha doğru infilâk etmesi, "SABAH YAKIN DEĞİL Mİ ?" ifadesini şerhetmesi, daha ilginçtir.

Herkülanyum tiyatro tavanından bakan bir Romalı. Geçmişin derinliklerinden bakan, adı bilinmeyen bu insan belki de şöyle diyordu: "İşte olacağı buydu, sonunda Tanrının gazabına uğradık."

Herkülanyum tiyatro tavanından bakan bir Romalı. Geçmişin derinliklerinden bakan, adı bilinmeyen bu insan belki de şöyle diyordu: "İşte olacağı buydu, sonunda Tanrının gazabına uğradık."

BilinmeyenDergisi bu mevzuyu işlerken şöyle bir soru ile mevzunun detaylarına iniyor: "Pompei'de binlerce insan taşlaşmış durumda. Acaba felâkete sebebolan güç, gerçekten birden bire patlayan Vezüv mü? Görünüşte öyle. Ama insanları yemek yerken, gülerken ve eğlenirken yakaşayan lav ve kül yağmuru her eve aynı anda nasıl yetişebildi? Dünyanın başka hiçbir yerinde, hiçbir yanardağ patlaması insanları bu kadar ani yakaşayıp taşlaştırmamıştır. Felâket bir çığ gibi gelmiş ve kimseye ne olup bittiğini anlama fırsatını dahi vermeden, herkesi heykelleştirip geçip gitmiştir. Garip olan da budur. Yoksa rastgele bir yanardağ patlamasının ilâhî anlamlar taşınması veya ilâhî gazap olarak yorumlanması pek düşünülemez. Ama ibret yaklaşımı insanı ister istemez düşündürüyor.

Bugün ise olaylar pek fazla değişmiş değil. Napoli'nin sefahat mahalleleri Pompei'den hiç aşağı kalmıyor. İschia ve Kapri Adaları eşcinsellerin ve çıplakların kamp yaptıkları serbest bir üsttür. Özellikle "Kapri Adası" turizm reklamlarında "eşcinseller Bir Roma Hamamında 150 iskelet ve taşlaşmış insan bir arada bulundu. Üst üste yağışlar ve ne olduğunu anlayamadan ölmüşlerdi. (altta)

Vezüv'ün ölüm saçtığı gün

Vezüv yanardağının eteğindeki Pompei ve Herkülö kentleri birden esirtilen felâketin altında tüm insanları ve binaları taşıyan insanlar bu ani felâket karşısında kaçmaya çalışıyorlardı. Kimi suda, kimi yatakte, kimi duvarın arkasında, kimi duvarın içiyle saldıran halde kaçmayı düşünüyordu. Bence kâhîler ve taşımacıları şaşkınlıkla Arkadaşlarımız bu akıl almaz faciayı inceliyor.

Cenneti" olarak tanımlanıyor. Sonuçta yine bölge halkının aynı tür bir hayatı seçtikleri görülüyor. Yine Dini yaklaşımlara göre, - zaten halen de yer yer homurdanmaların geldiği Vezüv'ü - böyle devam ederlerse ilâhî gazap yine Vezüv'ün aracılığı ile kendini gösterecektir. (1)

Pompei ve Herkülanyum'un uğradığı bu ani felâketin açıklaması için yeni bilimsel yaklaşımlar öne sürüldü. Bir görüşe göre Vezüv'ün lav havuzu Pompei'yi dipten kuşatmıştır. Kent aniden bu havuza çökmüş ve herşey öylece donup kalmıştır. Ancak hiçbir jeolojik bulgu bu iddiayı desteklemiyor. Bir diğer görüş; yarıdağın ikinci ve yatay bir ağzının birdenbire açılarak içindekileri kentın içine boşaltmasıdır. Ne var ki bu konuya dair bir topografik ve jeolojik bulgu elde edilemiyor. Kısacası, bilim dünyası Pompei'nin bu garip yok oluşunu açıklıkla bir türlü ortaya koyamıyor. Benzer bir olay, binlerce yıl önce Sibiryâ bölgesinde yaşayan Mamutların başına gelmiş, onlarda ani bir felâkete yankalanmış ve midelerinde henüz sindirilmemiş taze otlarla birlikte donup kalmışlardı. Ama bu kez dondurma işini yapan ateş değil, aksine buzdur. (2)

Pompei adının, halkının yaşantı biçimine ve kaderine son derece uygun bir manası var. Sözcük lâtince "Pomp" kelimesinden geliyor. Manası bombalamak yada pompalamaktır. Sanki Pompei alttan körüklenerek pompalanan dev bir ocağın üzerine oturtulmuş ve pişerek yanmıştır. Kalıntılara bakıldığı zaman bu mana açık seçik okunmaktadır. (3) Halk arasında yaygın bir darb-ı mesel, bu günahkâr toplumu çok güzel tasvir ediyor. ".... yapma Allah taş eder !!! "

(1) Bilinmeyen , C.IV , s.1005.

(2) Bilinmeyen , C.IV , s.1005.

(3) Bilinmeyen , C.IV , s.1005.

12-LUT KAVMININ SAPIKLIĞI VE GÜNÜMÜZDEKİ UZANTILARI

Eşçinsellik:Lut kavminin ,insanın şeref,namus,iffet ve haysiyetini rencide eden yüz kızartıcı fiilinin adıdır.Anlatılanlara bakılacak olursa,daha Lût kavmine kadar,böyle tabiata ve fitrata aykırı bir davranış,helal ve temiz olan kadın ve eşlerini bırakıp erkeklere gitme adeti görülmemiştir:

Hız. Lut (a.s)peygamberliği süresince bütün mücadelesini bu kötü fiile karşı vermiş ama kendisini dinlettirememiştir.Bunun üzerine Allah (S.C) o sapık kavmi ilahiazapla yerin dibine garketmiştir.Böylece onların kökünü kuruttu.

İlerleyen asırlardada benzeri vak'alar yaşanmış, o milletler çeşitli vesilelerle ikaz edilmiş,ama ikazdan almayanların başına ,patlayan yarıncıdan fıskıran lavlarla ,geride kalanlara bir ibret sahnesi bırakmıştır. Vezûv ve Pompei örneğinde olduğu gibi ...

Bu tip ilâhi azaplar ef'endimiz (SAV) den sonra şekil ve yön değiştirmiştir. O (A.S) ümmetini geçmiş kavimler gibi ilâhi azabından korunması için Rabbe dua etmiştir. O duanın bereketine ,bir takım semâvi ve arazi felaketlerden masun ve mahfuz ediliyoruz.

Ama bu demek değildir ki ,Hakkı terkedene,Allaha isyan eden,fitrata muhalif edenlere ilâhi azap gelmeyecek.Hayır ! Bilakis renk ve şekil değiştirerek gelecektir. Nitekim asrımız bunun çeşitli misalleri ile doludur.Çünkü onlar nefislerine zulmetmiş insanlardı. Haktan sapmışlardı.Fitrata ters hareket etmişlerdi. İnanan insanlar ,Hakka gönül verenler ,hayatlarını iman ve İslamın aydınlatıcı tayflarında şekillendirenlerde inayeti ilâhi ile muhafaza edilmişlerdir.Daha da edileceklerdir.

Çağdaş dünyada bilhassa İslam dünyasının dışında gayri islâmî yaşayışların ha kim olduğu dünyalarda ,geçmiş kavimlerin,milletlerin işledikleri her türlü rezalet maalesef alabildiğine yaygınlaşmıştır. Demokrasi ,hürriyet,eşitlik,kadınlara hürriyet,çinsel eğitim,basın hürriyeti,magazin,mankenlik,güzellik yarışmaları "sanatsal" faaliyetler ,derken insanlık dönüşü olmayan bir yola girmiştir.Bu kötü gidiş ve alarm karşısında ikâz eden ilim adamlarına ,din adamlarına da kulak veren olmamıştır.

Bir yandan teşvik edilen ahlaksızlık karşısında toplum"sigortası" olan dindarlar da çeşitli adlar altında sindirilmiş ,şirke ve ahlaksızlığa karşı bayrak açan antikorlar da etkisiz hale getirilince,manevi bünye savunmasız kalmış ve bünye mikroplara yuva olmuştur.

... VE AIDS TÜRKİYE'DE

• İstanbul'da 3 kişide virüs saptandı: 35 yaşında bir ev kadını, 25 yaşında bir delikanlı ve bir genelev kadını...

20 Ekim 1985 Nokta

Cinsel suçlarda patlama var

Emniyet yetkilileri cinsel suçlarda geçen yıla (1984'e) oranla "yüzde 240 oranında" artış kaydettiğini açıkladılar

- Fuhuş, tecavüz, zina, kız kaçırma alıkoyma ve ırza saldırı gibi suçlardaki çoğalmanın endişe verici boyutlara ulaştığını belirten yetkililer, evlilik dışı ilişkilerin de giderek arttığını bildirdiler.
- Uzmanlar, cinsel suçlardaki artışı sosyal çöküşün belirtileri olarak değerlendiriyorlar.

1985 Günaydın

"Seks sektörünün iş hacmi 10 kat arttı"

Maliye ekiplerinin yaptıkları incelemelerden çıkan sonuçlar, gerek Matild Manukyan'ın olsun, gerekse Sümbül Yaşar Akar-su'nun iş hacminin geçen yıla oranla 10 kat arttığını ortaya çıkardı. Maliye ekiplerinin Matild Manukyan ve Sümbül Yaşar Akar-su'nun evlerinde yaptığı incelemelerin sonuçları şu şekilde:

■ Karaköy'deki evlere günde 15 bin ziyaret yapılıyor. Bu ziyaretler, cumartesi, pazar ve bayram günleri iki katına çıkıyor.

■ Evlerin günlük toplam hâsılatı 45 milyon lirayı aşıyor. Bu rakam, yılda 16 milyar 425 milyon liranın üzerinde...

1985 Hürriyet

Neticede karşımıza böyle akıl almaz zührevi hastalıklar vb. çıkmıştır ki artık kurt gövdenin içine girmiş, can^{lamasını,} kemiklerini, vücudunu kemirmeye çoktan başlamıştır. Bundan sonra tıp otoritelerinin işi gücü yoksa tedavi çarelerini araştırırsın dursunlar. Kazdıkları kuyuya kendileri düştüler.

Şekil değiştiren ilâhi azapdan biri de son günlerdeefkar-ı umumiyeyi, bilhassa gayri islami yaşantıya sahip kimseleri meşgul eden bir hastalık, Üstelik Lüt kavminin fiili ile meşgul olanlara münhasır olan bir hastalık. AIDS "Acquired Immune Deficiency Syndrome" Yani "Vücudun savunma sistemi yetersizliği"

Bir fikir vermek maksadı ile bu hastalık hakkında kısaca malumat verelim: AIDS'in hedefi, başlıklı bir yazıda Dr. Sefa Saygılı şunları anlatmaktadır:

"80'li yılların başında cinsi sapıklık, bilhassa gelişmiş toplumlarda oldukça yaygınlaşmıştı. Artık üçüncü bir cinsiyet kabul edilir olmuş, toplumda ki oranları %5 gibi yüksek bir rakama ulaşmıştı. Sadece eşcinsellerin yaşadığı mahalleler kurulmuş, yalnız onların devam edebildiği kulupler, barlar, lokantalar açılmaya başlanmıştı. Bergileriyle miting ve toplantıları ile hatta Amerikan Kongresindeki lobileri ile milyonlarcadolarlık servetleriyle adeta ABD'de üçüncü bir cinsiyet oluşturmuşlardı. Artık gazetelerde iki cinsi sapığın papaz önünde evlenmeleri sıradan ehemmiyetsiz hadiselerden sayılmaktaydı.

İlk defa 1980 yılında garip bir hastalık tespit edildi. Bir eşcinsel, uzun süre devam eden bir ur, sebebi anlaşılamayan bir ateşle seyreden, şşırı zayıflıktan, bir hastalıktan öldü. Uzun süre ishal olmuştu. Lenf bezleri şişti.

Balgam çıkarılmadan inatçı öksürük nöbetleri ve giderek artan nefes darlığı ağız içinde iyileşmeyen mantar, deride leke ve sertlikler görülmüştü.

İlim adamları kanser ve infeksiyon belirtilerini birlikte gösteren bu esrarengiz hastalığa İngilizce "Acquired Immuno Deficiency Syndrome" yani "vücudun savunma sistemi yetersizliği" adını verdiler. Ve kelimelerin başharflerini kullanarak kısalttılar, AIDS. Bu hastalık hücrenin bağışıklık sistemini bozarak savunmasını yetersizleştiriyor, kişide enfeksiyon ve ular ortaya çıkıyordu. Akibet ise ölümdü. (1)

İlk defa 1980 yılında rastlanan AIDS'e 1981'de 250 kişinin yakalandığı tespit edildi. Bu sayı 1982'de 1000'e, 1983'de 3000'e-1984'te ise 6600, e 1985'te 13000'e, 1986 'da 25000'e çıktı. 1987 sonunda ise 71000 kişinin bu hastalığa tutulduğu anlaşıldı. Ancak bazı ülkelerin gerekli bilgiyi vermediğini göz önüne alan "Dünya Sağlık Teşkilatı" "WHO" bu rakamın 150 binin altında olmadığını belirtiyor. Yine WHO 'nun istatistiklerine göre önümüzdeki dört yılda bu sayının 10 kat artabileceği tahmin ediliyor. Şu anda AIDS 'in iki önemli yoldan bulaştığı anlaşıldı; "cinsi ilişki ve kan". Kan yolu ile iki çeşit olabiliyor: Uyuşturucu mübtelelerinin pis şırıngaları ve kan nakli ile. (2)

Bu hastalık bizde de kendisini göstermeye başladı. Senelerden beri "renkli basın" ve muhtelif yayınlar fuhşu körüklemiş, nefis perestliği iyice körüklemiş ve yetkililer buna karşı tedbir almamış, üstelik fuhşu resmileştirilmiştir. Bunun neticesinde AIDS bu vazifeyi üstlenmiş ve Türkiye de ilk ölüm vak'ası, sonunda ortaya çıkmıştır. Ve ölürken son söz olarak söylediği sözü gerçekten dikkat çekici ve acıdır:

"UTANÇ İÇİNDEYİM, ACILAR İÇİNDEYİM, ÇEKTIĞİM BANA YETİYOR" (3)

İzmir 'de tertip edilen Gastroentroloji Kongresinde konuşan Prof. Sipahioğlu -24 Ekim 1985- tarihine göre son bir ayda 5 AIDS vak'asına rastlandığını söyleyerek sözlerini şöyle sürdürüyor: AIDS hastalığının kuluçka süresi uzundur. VE Türkiye 'de bu hastalığı taşıyanlar 1-4 yıl sonra ortaya çıkacaktır. Toplam AIDS'li sayısı konusunda fikrimi söylersen yer yerinden oynar. (4)

Evet AIDS ,artık ülkemizde dahil olmak üzere tüm dünyaya yayılmıştır, Kaçınılmaz son, ölüm olduğundan AIDS'in fuhşiyatın azgın pençesindeki halkta meydana getirdiği amansız korku panige yol açmakta , eşcinselleri hem maddi hem de manevi planda perişan etmektedir. Korkunç panik sebebiyle bu mesele hükümetler çapında ele alınmaya başlandı bile. Hatta bu konu milletlerarası düzeyde AET zir-

1) Zaman Gazetesi, 5 Mart 1988

2) Zaman Gazetesi, 5 Mart 1988

3) Hürriyet Gazetesi , 3 Nisan 1986

4) Milliyet Gazetesi, 24 Ekim 1985

AIDS çığ gibi

25 Kasım 1986 Milliyet

AIDS, AET zirvesinde

AIDS'in gelişme hızı 10 ayda 2 katına çıkıyor.

AIDS vakaları geometrik artış göstererek her 10 ayda iki misline çıkmaktadır. Bu gelişme heteroseksüelleri tehdit eder görünmektedir.

12 Ağustos 1985 TIME

Sadece Amerika'da 500 binden fazla kişinin, bu korkunç hastalığın virüsünü taşıdığı sanılıyor. Tedavi masrafları ise, kişi başına 25 milyon lirayı buluyor, ama ölüm yine de önlenemiyor. Hastalar, mum gibi eriyerek can veriyorlar...

7 Ağustos 1985 Hürriyet

5 yıl içinde 100 milyon kişi AIDS'e tutulacak

10 Aralık 1986, Sabah

"AIDS virüsünün 500.000 defa büyütülmüş hali"

vesinde görüldü. Bütün bunlara rağmen AIDS hastalığı, ok yaydan çıkmışcasına hayli mesafeye kat etmiş durumda.

Geçmişten şimdiye kadar bilinen zührevi hastalıklardan ne frengi, ne bel soğukluğu hiç bir zaman AIDS virüsünün sebep olduğu kadar şiddetli paniğe, büyük çapta paniğe sebeb olmamıştır. Üstelik virüs vazifeye yeni başlamıştır. Henüz teşhis edilmeyen gizli vak'alar bilinenden kat kat fazladır ve sayılarının milyonları bulunduğu tahmin edilmektedir. Önümüzdeki 8-10 yıl içerisinde eğer virüsün tedavisi kısa zamanda bulunmazsa, AIDS virüsünün 50 milyon insan üzerinde etkili olabileceği uzmanlarca tahmin edilmektedir. Tıbbın şimdiye değin virüslere karşı verilen savaşta pek başarılı olamadığı göz önünde bulundurulursa, bu tahminin gerçekleşme ihtimalinin büyük olduğu görülür. (1)

Gazetelerde sık sık görülen "AIDS" eşcinsel hastalığı olmaktan çıktı" başlıklarını istatistikler tamamen yalanlamaktadır. Yapılan araştırmalara göre: AIDS virüsünün cinsi salgılarda yaşadığı, oradan kana karışarak hastalık yaptığı belirtilmektedir. Özellikle eşcinseller ve hayat kadınları "taşıyıcı" rolü oynamaktadırlar. Kan nakli de AIDS'in yayılma nisbetini artırmaktadır. İstatistikler, AIDS'lilerin %78 ini eşcinsellerin oluşturduğunu göstermektedir. %6 oranında iğne ile bulaştırıcı kullananlar mevcuttur. Kan nakli yapılan hemofilik hastaların oranı ise %4 dür. Bu tip vak'alarda da kaynak yine cinsi sapıklardır.

1) Harun Yahya-AIDS Dabbetül-Arz mı? ,S.17-19

Sadece bulaşma yolu değişiktir. AIDS'liler arasında normal cinsiyetlerin oranı ise sadece % 4 de kalmaktadır. Buradada kaynak yine "biseksüel" denen ve her iki cinsle ilişki kuran sapık şahıslardır. (1)

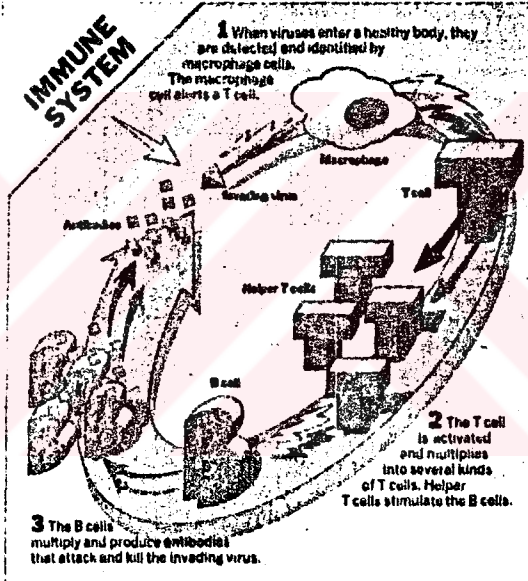
Kaderin garip cilvesine bakınki, çeşitli yerli magazin, dergi ve gazetele-
rinde gördüğümüz isimler, onlarla yapılan röportajlar halka şöhret diye tanıtı-
lan bir takım ses sanatçıları ve film sanatçılarının % 80'inin bu tip sapıklardan
olduğunu görmek bizi çok şaşırtıyor. Bir milletin müzik, sanat(!) ve kültürel ha-
yatına kimler yön veriyor.

Amerikalı bir gurup bilim adamının son araştırmalarına göre AIDS'in so-
lunum, sindirim yolları ve normal ilişkilerle bulaşmadığı tespit edilmiştir.
AIDS'li olarak doğan bebeklere gelince ; yine AIDS'li annelerden oldukları için
hastalığın yön değiştirdiğini göstermez. Son görüşler, AIDS'in tamamen cinsi sa-
pık ve uyuşturucu mübtelalarının hastalığı olduğu yönündedir.

Şu an AIDS, kesinlikle
ölümle sonuçlanmaktadır. Te-
davi edici bir metod bilin-
memektedir. AIDS'lilerde de-
nenen AZT adlı ilaç ise has-
talığı tedavi edip ortadan kal-
dırmamakta ancak yavaşlatmak
tadır. Ayrıca çok zehirli bir
madde olduğu için, AIDS vi-
rüsü taşıyan, fakat tamamen
sağlıklı bir insan gibi ya-
şayan taşıyıcılara uygulan-
maktadır. AZT ile tedavi has-
taya çok pahalıya da mal ol-
maktadır. Sadece ilaç mas-
rafı aylık 30 bin Frank
yaklaşık 80 milyon TL gibi
korkunç bir mali külfettir.

Hızla yapılan aşı
çalışmalarında henüz
bir ışık dahi yok. Bir çok
faktör denemeleri zorlaştırıyor
rıyor.

Bir defa AIDS has-
talığının özel yapısı se-

ÜSTTEKİ ŞEKİL:
Sağlam insanın savunma sistemi:

- 1) Virüsler sağlıklı bir vücuda girdikleri zaman bölünme hücreleri tarafından aranılır ve yerleri tespit edilir. Bu hücreler T hücrelerini alarma geçirir.
- 2) T hücreleri hemen harekete geçerek bölünmeye başlarlar. Böylelikle çoğalan T hücreleri, B hücrelerine yardımcı olurlar.
- 3) B hücreleri de bölünerek virüslere saldırır ve böylelikle virüsler yok edilmiş olur.

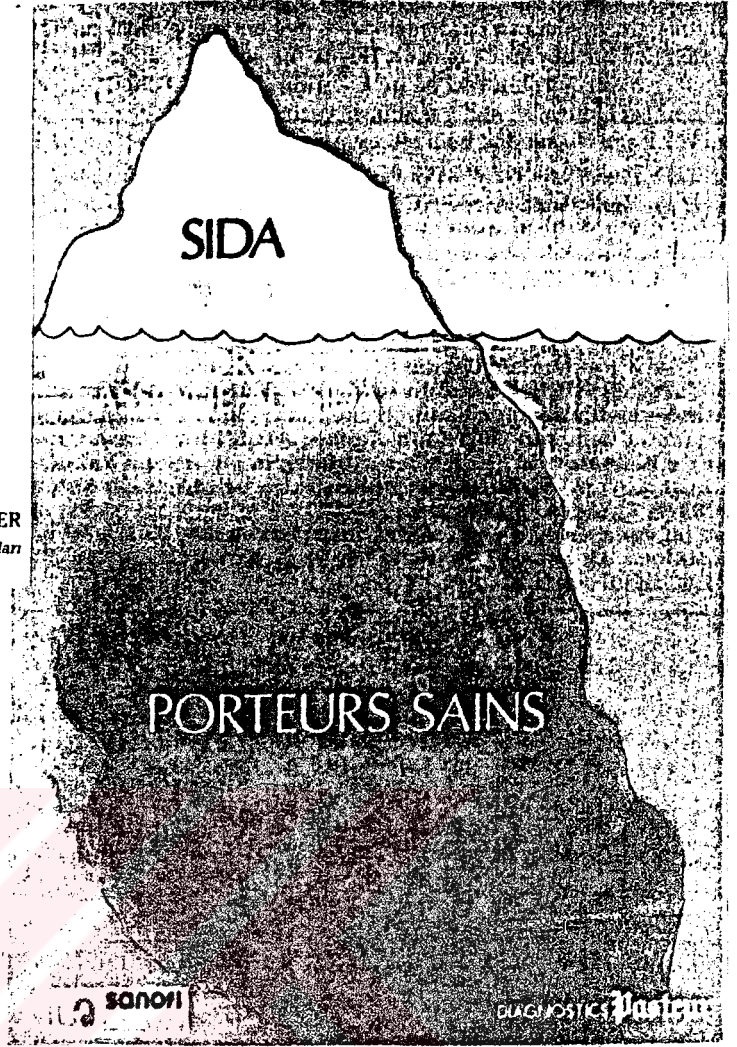
ALT TAKI ŞEKİL:

Vücuda AIDS virüsü girince:

- 1) AIDS virüsü saldırır saldırır yardımcı T hücreleri etkiler. Önce onların çoğalma ve savunma mekanizmalarını çöktürtikten sonra T hücreleri AIDS virüsü üretmeye başlarlar.
- 2) Çünkü T hücreleri virüslerle mücadele edecek bir performansla sahip değildirler. Onlar yalnızca yok edici hücreleri üreten B hücrelerine yardımcı olurlar. Ancak T hücrelerinin yardımcı hücreler yerine AIDS virüsü üretmesi bünyeyi içten çöktürür.

TIME, August 12, 1985

1) Zaman Gazetesi, 5 Mart 1988

Deniz seviyesinin üstünde görülen kısım bugün mevcut olan AIDS'li hastaları göstermektedir.
Deniz seviyesinin hemen altındaki kısım henüz kendini belli etmeyen vakaları belirtmektedir.
En alt kısım AIDS virüsünün taşıyıcılarını göstermektedir.

bebiyle virüsün kendisini aşıda kullanmak mümkün gözükmemektedir. Virüsü aşı olarak verince hastalık riski artmaktadır.

İkinci güçlük, virüsün oldukça yüksek oranda farklılık göstermesinden ileri gelmektedir. Bir tipe karşı aşı geliştirilse bile, diğerine karşı koruyucu olmayacağı araştırmacıları düşündürmektedir.

Üçüncü güçlük, ise üzerinde dene yapılabilecek bir hayvan modelinin olmayışı. Sadece çempanzede insan- da görülen hastalığa benzeyen ama aynısı olmayan bir tür AIDS geliştirilebiliyor. Bu güçlükler sebebiyle yakın yıllarda aşı geliştirme ihtimali pek güç olduğu görülmektedir. (1)

AIDS ile birlikte, yüzyılın başından itibaren bütün dünyayı bir kısırğa gibi saran "cinsi hürriyet" cereyanı büyük darbe yedi. AIDS'ten korunmak

için "gelişi güzel cinsi ilişkiye son"deniyor. Ve cinsel hürriyet akımı ile mücadele ediliyor.

AIDS hastalığı batakhanelere de zarar verdi. Son bir kaç yıl içinde hayat kadınlarına karşı ilgid büyük

AIDS buzdağına benzetildi

Türkiye gündeminin önemli maddelerinden birini oluşturan çağın hastalığı AIDS, bu kez de Hacettepe Üniversitesi tarafından düzenlenen bir sempozyumda hemen her yönüyle tartışıldı. Sempozyumda konuşan Doç. Emin Kansu, AIDS'i bir "buzdağı aysberg'e benzeterek, "halen bu aysberg'in su altında kalan, yani bilinmeyen, görünmeyen bölümünün oranı yüzde 65 olup, oldukça ilginç bir orandır" dedi. AIDS'in özellikle 1981 yılından bu yana artış gösterdiğine dikkat çeken Doç. Kansu 4 yıl önce sadece 31 olan AIDS olgusu sayısının, 1985'te 12 bin 600'e yükseldiğini açıkladı.

27 Aralık 1985 Cumhuriyet

1) Zaman Gazetesi, 6 Mart 1988

azalma oldu. Ve fuhuş sektörü can çekişmeye başladı. Şimdi insanlar daha ahlaklı vedaha muhafazakar olmaya zorlanıyor. Artık rastgele birisiyle cinsi yakınlığa girmenin çok tehlikeli olduğu biliniyor. Bilhassa sapık ilişki kuranların sayısında büyük azalma olduğu dikkati çekiyor. Batı dünyasında AIDS hastalığı yayıldıkça sapık ve eşcinsellere karşı var olan hoşgörüsüzlük daha da artıyor. Sık sık ters muamelelere maruz kalan cinsi sapıklar toplum dışına itiliyor ve tersleniyorlar. (1)

Hatta A.B.D. de , Orta ve Güney Amerika'da , Kolombiya da sapıkların öldürülmesi emri verildi. "AED den sonra AIDS hastalığının en hızlı geliştiği Orta ve Güney Amerika , hastalığı kendine has radikalizmi ile karşıladı. Kolombiya'da 27 eşcinsel kurşuna dizildi. Brezilya'da yüzlercesi dövüldü. Arjantin'de binlercesi işlerinden atıldı. Şili'de evleri mühürlendi. Hastalık bölgede ilk kez 1982 yılında görüldü. Özellikle son bir yıl içinde BOLIVYA, PARAGUAY, NIKARAGUA ve EL SALVADOR hariç tüm ülkelerde görülmesi sokaktaki adamın bile eşcinsellere karşı "eyleme girişmesine" neden oldu? (2)

Kaderin cilvesine bakın ki insanlık döndü dolaştı Efendimiz (S.A.V.) in tavsiye ettiği noktaya tekrar geldi. Obuyuruyor ki:

"Lut kavminin ameli ile amel eden kimse mel'undur. Sizin namınıza en fazla endişe duyduğum husus Lut kavminin yaptığını yapmanızdır." (3) buyurduktan sonra onların yaptığını lanetleyerek "Lut kavminin yaptığını yapana Allah lanet etsin ! Allah onun belasını versin! Allah ona ilensin !" (4) demek suretiyle beddua ediyordu.

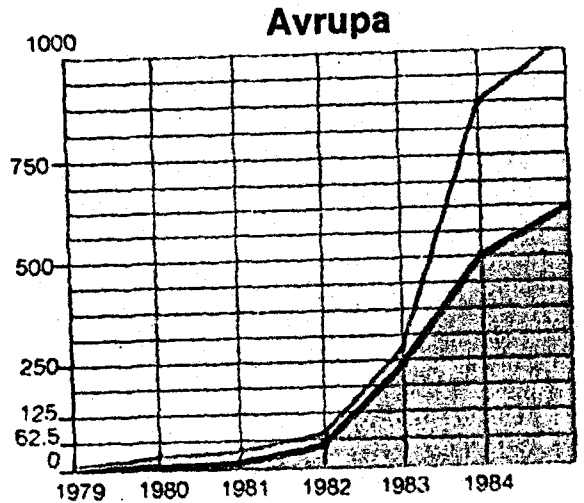
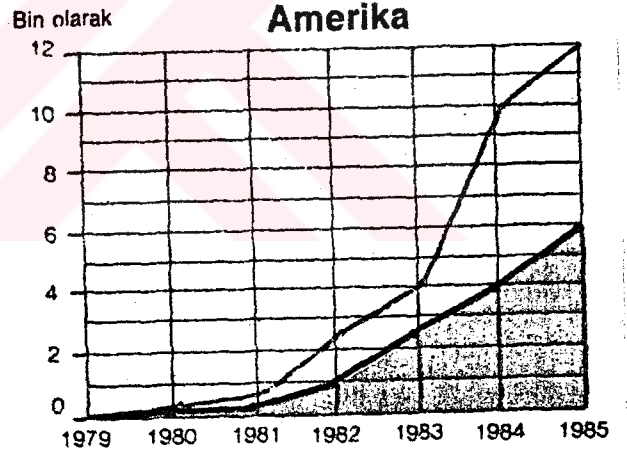
Yine başka bir hadisinde de şöyle buyuruyor:

"Lut kavminin ameli gibi amelde bulunan kimseye rastladığınızda ^{Faali'de} nef ulü de öldürünüz." (5)

Yine Efendimiz (S.A.V.) bir başka hadislerinde de:

"Bir cemiyette Lut kavminin yaptığı iş yaygınlaşırsa, Allahu Teala o kavme daha öncekilerde görülmeyen

— ölüm
— tesbit edilmiş vakalar olarak

1) Zaman Gazetesi, 6 Mart 1988

2) Güneş Gazetesi, 23 Eylül 1985

3) Tirmizi, Hudud Bahsi H.N: 24

4) İmam Zehebi, Günah-ı Kebâir

5) Ebu Davut, Hudud HN:28, Tirmizi

Hudud:24, İbn-i Mace Hudud 12

hastalık ve illetler verir."bu yurmaktadır. (1)

Berlin Üniversitesi prof.larından Dr. Hertz Loode:"Asrın ve-bası, olarakta tanımlanan AIDS'le mücadele etmek istiyorsak ,cinsi hayatımızı muhafazakarlaştırmamız, tek gyliligitecih etmemiz gerektiğini söyleyerek cinsi hürriyet, AIDS ile tarihe karıştı"diyor. (2)

Evet ey ehl-i Dünya! hayatınızın zevkini lezzetini istiyorsanız işte size gerçek reçete;hayatınızı iman ile hayatlandırınız. Farzlarla süsleyiniz. Meşru zevklerle iktifa ediniz.Çünkü helal dairesi keyfe kafidir.Sizi cehenneme adım adım yaklaştıran büyük günahları terkediniz.Çünkü hasta bir çağın, alîl bir uzvun en güzel reçetesi olan Kur'an ve Sünnetin, gözleri kamaştıran aydınlığına kavuşunuz. Huzur ve saadeti orada bulacaksınız .

AIDS'in ehl-i dünya arasında, gayr-i meşru hayatı yaşayanların arasında yayılması -hem de hızlı olarak- ve çaresiz kalmaları karşısında, devamlı savunma halinde duran, dindar ve muhafazakar çevreleri ataklaştırdı. Karşı hücumla geçtiler. Gerek basın ve yayın yoluyla gerekse irşad ve tebliğ halinde devamlı malzeme yapıldı durdu. Hatta bu mevzuda ayet ve hadisler te'viller yoluyla zorlandı? AIDS dabbet-ül arz olarak lanse edilmeye başlandı. Bu mevzuda ileri sürülen fikirlerin doğruluğu ayet ve hadislerle de takviye edilinci sansasyon haberler türedi. Acelece fikirler serdedildi. Ama isabetli fikir hususunda ihtiyatlı davranılması gerektiği halde, aceleden verilmiş hükümlerden de daha dönülmüş değil. Top yanlış kaleye atılmıştır. Biz AIDS'in dabbet-ül arz olduğu kanaatini taşımıyoruz. Belki dabbet-ül arzden bir nevi veya çeşit olabileceğini düşünüyoruz. Bu düşüncelerimizi yayın hayatına yeni başlamış bir derginin ikinci sayısında çıkan bir makale desteklemektedir. Biz o makaleyi konumuzla olan ciddi münasebetinden dolayı aynen iktibas ediyoruz.

"Dabbetül-arz tabiri hem Kur'an-ı Kerim de hem de hadis-i şeriflerde var. Dabbe kelimesi ,yerde debelenen, ayakları üzerinde yürüyen, canlı demektir. Mesela, Allah, yeryüzünde debelenip duran, yürüyen, ayakları üzerinde emekleyen değişik varlıkları bir çırpıda anlatırken buyuruyor ki:

"Allah her canlıyı sudan yarattı:Onlardan kimi karnı üzerinde(sürünerek) yürür, kimi iki ayak üstünde yürür, kimi de dört(ayak)üzerinde yürür.Allah dile-

1)Ebu Davud-Hudud,Tirmizi,İbni Mace,Hududbahsinde

2)Zaman Gazetesi, 6 Mart 1988

diğini yaratır..."⁽¹⁾ Bunlar, şu ana kadar sizin bildikleriniz. Evet mikroorganizmalardan en büyük varlıklara kadar, eskilerin dinazorları, daha sonra mamutları, fillerive gergedanları; bütün bu varlıkların hepsi, bu umumi hükümün altına girer. Ama bir de sizin bilmediğiniz şeyler varki, Allah murat buyurduğu zaman, ilerde, değişik değişik türleriyle onlar da yaratılacaktır. Mikroorganizma türüyle AIDS de onlardan biri olabilir. Atmosfere, iklime göre değişik çeşit çeşit varlıklar olabilir....

Kur'an-ı Kerim'de, başka bir yerde, dâbbe; Allah'ın rızıklandığı dabbeler sadedinde "Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki rızki Allah'a aid olmasın."⁽²⁾ "Nice canlı (Dâbbe) var ki rızkını taşıyamaz, onları da Allah besler"⁽³⁾ Evet nice dabbeler var ki, sizin de, onların da rızkını Allah tekeffül ve Taahhüt buyurmuştur. Besleyen, büyüten ve çoğaltan yalnız O'dur.

Mevzumuzla alakalı dâbbe ise, Neml suresinin 82. ayetinde anlatılan : "O söz, başlarına geldiği zaman, onlara yerden bir Dâbbe (canlı) çıkarırız; o, onlara insanların, ayetlerimize içtenlikle inanmadıklarını söyler"⁽⁴⁾ Yani işiniz, bitti artık yeryüzünde teşhir vazifesini gördünüz, yeryüzü de, meşher olma vazifesini bitirdi. Bu meşherin açıklanmasından maksat şu idi: Allah burada, bilinip tanınmasını ve bunun ilan edilmesini istiyordu. Şu anda bilinmediğine ve yeryüzünde Allah diyenlerin sayısı hergün biraz daha azaldığına göre öyleyse, Allah sizin hakkınızda yok hükmünü verdi. İşte bu hükmün verilmesi için de biz, yerden konuşan bir dâbbe çıkarıverdik. O dâbbe ister kâliyle, ister mikrofonla, isterse hâl diliyle olsun konuşan bir dâbedirve artık bundan böyle, insanların iman etmeyeceklerini ilan edecektir. yani dâbbenin çıkması, mevcut imanî durum ve iman kadrosunun duraklaması, bir ölçüde geriye gitmesi zayıflaması ,hatâa bitmesi ve tükenmesi demektir. Zaten bu ayetin arkasında da hemen haşr-u neşirle alakalı ayetler geliyor ki; bundan da bunun önemli bir kıyamet alameti olduğu anlaşılıyor.

Dabbetül-arz, zuhur edecek 10 kıyamet alametinden bir tanesi ve ihtimal ki aynı zamanda sonuncularından birisidir. Oyle bir sonuncu ki, ayetin siyak ve sibakından anlaşıldığına göre, bu hayvanın zuhuruyla artık yeryüzünde iman mevcelenmesi, çağlaması duracak ve islama ait herşey, sür'atle kuruma ve tükenmeye doğru gidecek . İnanmışları, arkadan başka inananlar takip etmeyecek, inanmış olanlar da bundan böyle inanışları adına yakın hasıl edemeyecekler. Demek ki fen ve felsefe çok ileriye gidecek; teknik ve teknoloji de baş dönürücü muvaffakiyetler olacak; insanlar yaratma (!) sevdasına kapılacaklar...

1) Nur, 45. ayet

2) Hud, 6. ayet

3) Ankebut, 60. ayet

4) Neml, 82. ayet

tüplerde tüp bebekler yapacaklar ve robot adamlar yapılacak; dünyanın idaresi de onlara bırakılacak... Her yanı, yarattım diyen sergerdanlar saracak ve katıyyen Allah hakkında yakine yaşamayacaklar. İsteayetin siyak ve sibakından anılan şeyler...

Dabbetü'l-arzı Efendimiz (SAV)' in mübarek hadislerinde de, Kur'ânı Kerim'in anlattığı şekle uygun olarak ele alınmakta ve yapacağı şeylere temas edilmektedir. Dabbe çıkacak, yeryüzünde dolaşacak ve hemen her tarafta görülecek gibi hususlarıyla...

Dabbet'ül arzın AIDS ile alakası olup olmadığına gelince, evvela, şunu arzetmek istiyorum. Bir kısım arkadaşlarımız -muhakkak ki hüsnü niyetlidirler- günümüzde zuhur eden bir kısım hadiselerle, ayetler ve hadisler arasında bir mutabakat aramak suretiyle, Kur'an ve Efendimizin beyanlarının takviyesini düşünmektedirler. Bir yönüyle bu türlü gayretler, gelişen fununu müsbete, pozitifizm ve rasyonalizm cereyanları karşısında -doğru yanlış- Kur'an ve Sünnete aid meseleleri, ilmî ve tecrübîneticelerle, tevfiik etmek, desteklemek; bu yolla ilim ve tecrübe insanına birşeyler anlatmak maksadıyla yapılmaktadır. Ve kânaat-i acizanemce, gelecekte tenkit edilebilme durumu mahfuz olmakla beraber şimdilik bütün bütün zararlı olduğunu söylemekte acelecilik olsa gerek... Vakıa, Kur'an'ın ve Sünnetin nurlu beyanları, ilimlerin koltuk değneğine ihtiyaç olmadan da, insan vicdanı tarafından sezilecek kadar parlak ve yanılmaz olduğundan her zaman hüsn-ü kabul görecektir mahiyettedir. Bundan da öte, beyan edilecek her delil Kur'an ve sünneti, ilimlerle uzlaştırma, anlaşdırma, tevfiik etme istikametinde gösterilen her gayret, bizim, kendi zavallı akıllarımızı saran tozu toprağı süpürme maksadıyla müracaat ediliyorsa, buna bir şey demeyeceğim: kimse de dememelidir. Yok, bu deliller, bu sözler, bu beyan ve bugayretler, Kur'an ve sünnet hakikatını omuzlayıp taşımak içinse, bence o omuzlar bu yüce hakikatları taşıyamayacak kadar cılız ve çelimsizdirler. Binanaleyh hali hazırdaki durumları itibarıyla dahi ümit ve itimat va'detmeyen bu şeylere nasıl bel bağlanabilir? Yarın bir başka ilmi fırtına tarafından sürüklenip bir tarafa itilmeyeceklerine kim teminat verebilir? Ve böyle vahî emirlere Kur'an ve sünneti ilme vize ettirmeye kalkmak, müdafasını üzerimize aldığımız hakikatlara karşı saygısızlık olmaz mı?

Şimdi de, AIDS ile dabbetül-arzın alakası üzerinde duralım: Bildiğiniz gibi bu mesele, asrın dışı vurmuş çirkinliklerinden sadece bir tanesi.. Düşünce icabı, bätılı tasvir etmek istemem. Hele AIDS gibi, söylerken dahi, utanıp kulaklarımıza, kadar kızardığımız bir mevzuda ...

Şimdi sâfi zihinleri bulandırmayacak şekilde arzetmeye çalışalım. Evvela

"AIDS Dabbet-ül arz cüz'iyatının bir parçasıdır" denmesi doğru olsa da, (AIDS) dabbedir demek doğru değildir. Zira, onu ayete biricik te'vil yapmak, yıkılıp gittiği zaman, ayetin ruhunu zedeleyecektir. Bugüne kadar çok hastalıklar çıktı ve insanlığı kasti kavurdu, sonra da çekip gitti. "Māenzelellahü daen, illa bihi devaen." Ebu Davud'un Ümmü Seleme validemizden rivayet buyurduğu bu hadiste, her hastalığın karşılığında ,Allah'ın bir de ilaç indirildiği anlatılmaktadır. Ve dermanı bulunmayan dert yoktur, sadece: Ölümün dermanı bulunmamaktadır. Efen-
dimizin bir diğer ifadesinde, bir de ihtiyarlığın dermanı yoktur. Herkes behem mahal ihtiyarlayacak ve ölecektir. Evet ihtiyarlık ve ölümün çaresi yoktur, ama bunun dışında her derde derman olabilir....

Şimdi bununla onun tevfikini yapmaya çalışalım:

Bir kerş AIDS dediğimiz bu hastalık, dünyanın bazı yerlerinde görüldü ama çok şükür Türkiye'de çok fazla görüldüğü söylenemez. Bunu da kafalarımızdan atıp da, ruhlarımızdan söküp atamadığımız, islamın yüksek ahlak ve disiplinlerine borçluyuz. (AIDS) bir zamanların verem ve vebasının, şimdilerin kanserin ulaştığı noktaya henüz ulaşmamıştır. Dün o hastalıklara, bu gün de kansere dabbet-ül arz denebilirdi ve denmelidir de. Ama "dabbet-ül arz" küllî hakikatının bir cüz'ü olarak, geçmişin dehşetli heyulaları verem ve veba, Allah'ın yarattığı ilaçlara yenildi ve "dabbet-ül arz" defterinden silindiler. Kanser son tabyelerini kullanıyor; darısı (AIDS) in başına.. Veba eskilerin korkulu rüyasıydı. Düşünün ki tek bir tablo olarak, Amvas'da, Ashab-ı Kiram arasında otuz binə yakın insanı alıp götürmesi ne müthiş hadise..! Bazı ihmale uğramış ülkeler müstesna, günümüzde artık bu tür hastalıklara rastlanmıyor. Eğer veba, önü alınmadan evvel böyle ayet ve hadislerle, günümüzde yorumlandığı gibi yorumlanmasaydı, dabbetül-arza veba virüsü demek uygun düşecekti. Zira hem çok yaygın, hem de çok korkunçtu.

Keza, bugün insanların çoğunda kanser var. Bu mevzuda uzmanlar diyorlar ki; bir insanda beliren kanser hücreleri, ancak çok zaman sonra önü alınmaz bir tehlike olduğu sezilebilmektedir. Bugün, dünya çapında yapılan istatistiklere göre, kanserli nispetinin, insanın içinde ürperti hasıl edecek seviyede olduğu söylenmektedir. Ve henüz ciddi bir tedavi sisteminin tatbik edildiği de söylenemez. Söylenemez ama, uğraşıyorlar, Allah'ın izniyle ve inayetiyle önleyecek gibi görünüyorlar. Şimdi eğer bir şeye dabbetül-arz nazarıyla bakılacaksa bence kanser de bu mevzuda hatırı sayılır namzetlerden biri sayılabilir. Hatta kanser ve AIDS bugüne göre, nispetlendirilirse, Aids'in, kanserin yüzde birine ulaşmadığı görülür. Evet, mesele kemmiyet planında ele alınacak olursa, bugünkü

durumu itibariyle Aids'in çok önünde korkunç hastalıklar var;Dermanı olmadığından dolayı, keyfiyet planında düşünüyorlarsa;yarın,buna da derman bulunduğu takdirde acaba,hadise karşı itimadısarsmış olmayız mı?.. Müsaadenizle bir hadisle alakalı küçük bir mütalaa ile buna ışık tutmağa çalışacağım:

Bir çoğunuz duymuşsunuzdur; bir kısım kimseler, önünü arkasını düşünmeden ve ilim adına bir şeyler yapıyorum diye hadisleri ve ayetleri aceleden te'vil ederek, Efendimiz(SAV)'in:"Cüzzamdan aslandan kaçır gibi kaçınız" hadisine sözde ilmi ve Efendimizin gaybe âşına olduğuna delalet eder bir yorum getirmek için diyorlar ki: Biliyor musunuz,neden Peygamberimiz,aslandan kaçma teşbihiyle anlattı? Çünkü, cüzzamın mikrobu,tıpkı aslana benziyor da ondan.."Şimdi bu, o kadar aceleden söylenmiş bir söz ki, ilerde bu mikrop, mikroskobun altında hiçde aslana benzemediği ortaya çıkınca,dine yararlı mı,zararlı mı olacağı hesab edilmemiştir.Zira, izah hadise dayandırılarak yapıldığından, sanki hadis böyle demiş gibi anlaşılmaktadır. Dolayısıyla izahın yanlışlığı mikroskop altında ortaya çıkınca -hâşâ-bu hilaf-ı vaki beyan,Efendimizden şeref sudur olmuş gibi kabul edilecek ve dolayısıyla hadis darbelenecektir.

Bu itibarladır ki,işin aslını iyice öğrenmeden böyle şeyler söylemek çok yanlış ve zararlı olmaktadır.Değil bunlar gibi vâhî tēviller:islami meseleler, pozitif usullerle en sağlam yorumlara tabi tutulduğunda dahi eskilerin ifadesiyle" "fihi nazar" deyip mülahaza dairesini açık bırakmak,başka ihtimalleri, göz ardı etmemekve ifadelerin müsadesi ölçüsünde alternatif yorumlara da yer vermek mecburiyetindeyiz.Kaldı ki bugün,pozitivizmin ayakları yerden kesilmiştir. Ve ona artık şüphe ve tereddüt içinde bakılmaktadır.Bugün batıda ilim adına en yaygın düşünce, her şeyin bir ölçüde yanlışlığını kabul etmek çizgisinden hareketle,ilim adına bu yanlışları bırakarak bırakılarda yanlışsız ilme ulaşma düşüncesidir. Bu düşüncede, diğer düşünce sistemleri gibi tenkit edilebilir. Ne var ki, pozitivizm ve rasyonalizmin saltanatlarının sarılmasını ifade bakımından oldukça önemlidir.

Binaenaleyh, bugün en sağlam gibi görülen,tecrübî ilimlerde dahi bu kadar kuşku, bu kadar tereddüt bahis mevzu olursa; o kadar dahi güç ve ağırlığı olmayan nazariyelerle,âyetü beyyinatı ve hadis-i şerifleri bu nazariyelere göre te'vil etmek,ayete ve sünnete kuvvet kazandırıyoruz derken, onlara karşı bir cinayet manasınadır.Günümüzde bu mevzuda bir kitap enflasyonu var.Evet kısa zamanda çok kitap yazıldı;ama fazla değil, bir kaç sene sonra, bunların hepsini alıp okuyacak nesiller,bunlara gülecek ve bizler gibi yazıp anlayınların talihsizliğine verecektir. Ama meseleyi değişik ihtimaller içinde ve daha geniş perspektifli ele alarak, şu yada bu olur diyenler,yazıp söyledikleri şeylerin üzerinden 100 sene dahi geçse, yine de taze ve orijinal bulunacaklardır.

Evet,bu anlayışla yazılan eserlerin üzerinden asırlar geçmesine rağmen

hala tatlı, hala cedid, hala ceyyid, hala taze ,hala duru, hala tertemiz olarak bulunuyorlar.

Diğer bir husus da şudur: İslam'ın hakkaniyetine delil olarak irad ettiğimiz bu şeylerin çoğunun ele alınış keyfiyetinde teknik hatalar bulunuyor.

Mesela, önce delil dediğimiz nesnelere doğruluğunu kabul ediyor; sonra netice ve müddeayı bunlara dayıyoruz. Oysa yukarıdan aşağı doğru tedelli usulüyle gelmek mümkün. Mesela, Allah var ve bu delillerde onu gösteriyor. Rasulallah Hatemul enbiyadır; şunlarda ona delâlet ediyor. Ayağımın altındaki şu küçük karıncalar, şu mikroskopik organizma size anlatmak istediğim hakikatlara işaret ediyorlar...şeklinde olmalı. Bu bakış başka, delil diye ele aldığımız bu zayıf, bu cılız şeylere tutuna tutuna, göklerin ve yerin yaratıcısı, O, "lehu mâkâlidüssemâvâti vel-ard" olan Zâtı anlatmak başkadır. İşte, zannımca Aids'te de, böyle bir bakış zaviyesi hatası yapıldı. Bunu imanlı ve insafli kimseler yaptıkları için; yaptıkları işin sevabını da kazandılar. Ancak, yarın ki imansız ve insafsızlar, bu tahlil ve te'villeri, serrişte ettikleri zaman, bu iman ve Ku r'an kahramanları çok utanacak ve yanlış yorumlarının hacaletleriyle iki büklüm olacaklardır.

Bu itibarladır ki, hadisler ve Kur'anın ayetleri bahis mevzuu olduğu yerlerde, her mü'min, çok dikkatli konuşmalı, dikkatli düşünmeli ve onlarla alakalı hususlarda dikkatli olmalıdır.

Eğer bu mevzuyu hasn-ü niyetle ele alan kardeşlerimiz deseler ki; Aids'de dabbetül-arz nev'inden bir fert olabilir. İnşaallah maksad ve niyetleri de budur. ben bunu öper başıma kordum. Evet Aids dabbetül-arz hakikatının bir parçası olabilir ve ona aid vazifeyi de görebilir. Hâlâ tahribatını bütün şiddetiyle devam ettiren kanser de o dabbetül-arz nevinin bir ferdi olup ona aid bir kısım küçük vazifeleri görebilir. Ancak, bütün bunlar, insanların artık sağlam inanmayacağına bir dil, bir tercüman olduğunu ifade eden, teknoloji ve ilmin su-i istimalinden meydana geleceği sezilen, kendine has manasıyla "dabbetül-arz" herşeyden başka hatta kendi cüzlerinden de başka, nev'i şahsına mahsus, garabetinden zor sezilen bir harikadır. Ve onun çıkması da islami değerlerin sonu demektir. Oysa ki biz hâlâ, Buhari ve Müslüm'de zikredilen bir hadisi şerif edayanarak diyoruz ki: Müslümanlar ergeç birgün mutlaka dünyaya hakim olacaklardır. Şimdi eğer dabbetül-arz çıkmışsa; bu bizim ümidimize indirilmiş bir darbedir. Çünkü dabbetül-arz diyor ki: bundan sonra yakın, bundan sonra imanyok; bundan sonra sukut, bundan sonra görüleme var. Oysa ki biz ,İslamın afaki âemde şehbal açacağına ve dünya muvazenesinde yeniden ağırlık kazanacağına inanıyoruz. Bugün burada gördüğümüz insanlar gibi, dünyanın dört bir bucağında da müslümanlar, soluk soluğa Hz. Muhammed(SAV)li arayacak ve O'nunla bir kere daha buluşacaklardır. Dabbetül-arzın canı cehennem! Biz onu daha sonraları bekliyoruz ve inancımıza göre o, kafirlerin başına kıyametin kopacağı ana yakın

zuhur edecektir. Aksine bir düşünce isehem akidemize ters, hem de ümidimize indirilmiş bir darbeden başka bir şey değildir.

Hem dabbetül-arz olmaya namzet, sıra bekleyen, muhakkak ve mutasavver daha bir sürü yaratık var. Mesela, onlardan bir tanesi şimdi de kurgu bilim yazarlarını meşgul eden ve ilerde insanlığın kaderine hakim olacağından bahsedilen robotlar.. Kur'an işaret ediyor ki: Yeryüzünde şu tür, şu tür canlıların dışında Allahın yaratacağı bazı şeyler var ki siz onları bilmiyorsunuz. Yani ne laf dinlerler, ne merhametten anlarlar. Ne ağlamaları sızlamaları dinlerler ne de ayaklarına kapanmakla merhametlerini celbedebilirsiniz...

Hatta böyle bir şey, şimdiden o kadar endişe salmaktadır ki, bu teknolojiyle meşgul olanlar bile, bir gün bunlar programlanıp, ayarlanıp fezaya salandıktan sonra etrafı yakıp yıkacaklarından; sulh istense dahi sulha yaklaşmayacaklarından; yeryüzünde tam bir fesat unsuru olacaklarından ve böylece herşeyin altını üstüne getireceklerinden bahsediliyor ki: dâbbe hakikatının bir cüz'üne ciddi bir namzet gibi görünmekte.

Ancak bu kadarı dahi, aceleden verilmiş bir karar olacağından, daha dikkatli konuşmak icabedecektir. Öyleyse tekniğin tankından; geleceğin robot adamlarına kadar; bugünün küçük virüslerinden, bilmem daha sonraki hangi azgın ve salgın hastalıklarına ve küçük yaratıklara kadar; ondan da ahir zamanda, eşi görülmedik büyük, katliamlarla hortlayacak ve milyonların ölümünü netice verecek, henüz adı konmamış hastalık âmillerine kadar; hepsi; önce ruhun, sonra beden ölümünün dili olan "Dabbetül-arz" ın birer temsilcisi olabilir. Bence, meseleye böyle bakmakla bir ölçüde, Kur'an'ın ayâtü beyyinatına ve sünnete karşı saygı korunduğu gibi, diğer yandan da metinlerin lâhutî buudları açık tutulmuş olacaktır.

Şunu kemal-i samimiyetle ifade edeyim ki, yukarıda bahsedilen yorumcu arkadaşların saffet ve samimiyetleri yanında, kendime bir dirhemlik beyan hakkını dahi layık görmediğim o muhlis kardeşlerim, çok ihlaslı olmalarına rağmen, ihlâsın sadece bir rükün teşkil ettiği çok yönlü bir meselede yanlış iş yapıyorlar. İhlâs ayrı mesele; sünnete, kitaba saygılı olma ve onların ruhuna sadakat içinde bulunma ayrı bir meseledir." (1)

1) Yeni Ümit, Sa:2 , S. 39-44, 1988

S O N U Ç

Bu çalışmanın mükemmel olduğu söylenemez. İnkân olsa idi bu kavimlerin yaşadığı bölgeleri adım adım dolaşarak gördüklerimizin resimlerini çakse idik daha canlı ve ilgi çekici bir çalışma olabilirdi.

Resûl-i Ekrem Efendimiz (s.a.v), Semud Kavminin kuyusundan su içmeyi ashabına yasaklamıştı. Bunun sebebini mikrobiyoloji ve kimya bilimi açısından da açıklamak gerekirdi. Gerçi şu anda O kuyunun suyunun kuruduğu söylenmektedir. Buna rağmen toprak numuneleri alınıp mikrobiyoloji ve kimya analizine tabi tutmak sureti ile buna daha ilmi bir yorum ve tahlil getirilebilirdi. Bu düşünülmesi ve gerçekleştirilmelidir.

Bu çalışmada üç kavim incelenmiştir. Bunun yanında diğer ismi meşhur olmayan , tarihin bakir sahalarında kaybolmuş araştırılmayı bekleyen ibretimiz kavimler vardır. İnkânımız olduğu takdirde bundan sonraki çalışmalarımızda onları da tetkik etmeyi düşünüyoruz.

Bilindiği gibi ilk insan Hz. Ademle birlikte peygamberlik de başlamıştır. İnsanın doğuştan getirdiği inanç duygusu ilâhî kitaplar ve peygamberler vasıtası ile kanalize edilmiş ve şekillendirilmiştir.

Peygamberler neş'et ettikleri toplumun içinde her yönüyle örnek şahsiyetlerdir. İlim ve teknik sahasında gösterdikleri mucizelerle tekniğin ve medeniyetin temelini atmışlar, insanlarda onların her birisini kendi mesleklerinin sahasına göre pir kabul etmişlerdir.

Allah (c.c), peygamberleri vasıtası ile insanlara birtakım ilâhî mesajlar da ulaştırmıştır ki bunlara biz ilâhî kitaplar diyoruz. Bunlar toplumun, dini, istimai, iktisadi yaşantısını tanzim eden bir takım prensipler mecmuasıdır. Ve bu mecmualarda bir ihtiyaktır.

Gönderilen bu ilâhî mesajlar, dört büyük kitap, ve dört küçük kitaptan oluşmuştur. Gerçi 300'ü aşkın Resul'ün geldiği rivayetlerde mezkurdur. Buna göre o kadar ilâhî kitap olması lâzımdır. Bize ulaşan ve adını bildiğimiz bu kadar. Yaygın bir yanılaşa göre 100 küçük kitap olarak zikredilen sayfeleri topladığımızda dört mecmua etmektedir. Konu ile alakalı tartışma ilgili bölümlerde yapılmıştır.

İlâhî kitapların yanında ilâhî olmayan kitaplarda görüyoruz. Bunlar ehl-i bid'a mezhepleri ve firkaların kitapları ve il-

kel ve milli dinlerin kitaplarıdır ki çalışmamızın bir bölümünde anlatılmıştır.

İnsanların birbirleri ile kaynaşması, tanışması ve anlaşması için şube şube, kabile kabile yaratılmış olduğu bilinen bir gerçektir. Tarih'de ekser peygamberler, içinden çıktıkları kabile ve kavimlere gönderilmiş ve onlar kardeşlerini ve akrabalarını tevhide davet etmişlerdir. Nuh (a.s), Nuh Kavmine, Hud Ad Kavmine, Salih Semud kavmine, Şuayb Medyen Halkına, Lût ise Sodom ve Gomore halkına, Musa İsrail oğullarına vb. ... gibi.

Bu kavimler Peygamberlerini dinlememişler, ona isyan etmiş, ölümle tehdit etmişler sonunda kendisine inanmış bir avuç insanla öz yurtlarını terketmişler, geride kalan güruh da ilâhî azabla tarih sahnesinden silinmişlerdir. Arkalarında bıraktıkları mekânları ise harabeye dönmüş, viranelerinde baykuşlar yas tutmaya başlamıştır.

Kur'an da, on'larca kavimden bahsedilmiştir. Yalnız bunlardan en çok bahsedilen kavimler; Ad, Semud, Lût, Nuh, kavimleri ve İsrail oğullarıdır. Bilindiği üzere K. Kerim, Hz. Muhammed (a) a indirilmiştir. Bu kavimler acaba neden böyle sık sık tekrar edilmiştir. Esasen burada bir hakikat dile getirilmektedir. Kur'an, ele aldığı bu tarihi vakıaların her birinde arap milletinin müptelâ olduğu fena huylarını tel'in etmektedir.

Araplarda Yahudilerin altın bûzağıya tapışları vardı. Yusuf'a zulmeden kardeşlerinin vefasızlığı vardı. Hz. İbrahim'in ateşe atmak isteyenlerin Nemrut'luğu vardı. Hud kavminin zayıflara karşı istismarcılığı vardı. Velhasıl, her peygamberin karşılaştığı ahlâksızlığı vardı. Belki de o yüce peygamberin (s.a.v) Enbiya'nın hatemi ve Sultanı olması bundandı...

Ad Kavmi, Semud ve Lût Kavimleri yaşadıkları tarih diliminde, geriye ibret sahneleri bırakmışlardı. Bunlar mukaddes kitaplarda anlatıldığı gibi tarih kaynaklarında da zikredilmektedir.

Bu kavimlere gönderilen Hud, Salih ve Lut (as) peygamberler, Kavimlerinden çok çekmişler, çile ve ızdırapları hiç bitmemiş ve sonunda çaresiz kalan nebilerin bedduaları ile gelen ilâhî azabın kışkacı arasında yok olmuşlardır. Bu kavimlerin her birisinin tarih sahnesinden silinmeleri de ayrı bir ibret tablosudur.

Bu kısa hülâsadan sonra, bu çalışmadan şöyle bir netice çıkarabiliriz:

İnsanlığın hidayeti için peygamberlik müessesesi bir ihtiyaktır. Her peygamber ilâhî bir mesajla gelmiştir. Bunlar, ilâ-

hi kitaplardır.

Allah (c.c) , Peygamber göndermediği hiçbir kavme azabetmemiştir. Gönderilen her peygamber, bir mucize ile gelmiştir. Hz.Salih'in devesi, Hz. İbrahim'i ateşin yakmaması, Hz. Musa'nın asası ve yed-i beyzası, Hz. İsa'nın şifa dağıtan nefesi, Hz.Muhammed'in(a.s); Miraç ve Şakku Kâmer mucizesi vb. ... gibi.

Her peygamber; Bilim ve Teknik sahasında temel fonksiyonunu mucizeleri vasıtası ile eda etmiştir. Hz. Nuh'un gemisi, Hz. Davud'un sesi, Hz. Süleyman'ın cin ve hayvanları teshiri altına alması vb... gibi.

İlâhî kitapların yanında ilkel ve milli dinalerin kitaplarından bazılarının da vahiy mahsulü olabileceği ihtimali vardır. Zend-Avesta, Vedalar gibi..

Ehl-i Bid'a mezhepleri ve fırkaların kitap diye ortaya attıkları eserleri, bir hezeyandan ibarettir.

İrşad ve tebliğde Kavmi ve çevrenin fonksiyonu inkâr edilemez bir gerçektir.

Yapılan irşad ve tebliğden maddî menfaat beklenmez.

Tarihte Ad Kavmi ve Hz. Hud diye bir kavim ve peygamber yaşamamıştır diyen oryantalistlerin iddiaları Kur'an ve Hadislerle çürütülmüştür.

Hız.Hud ve Hz.Salih,Kitab-ı Mukaddeşte açık seçik açıklanmamış ve anlatılmamıştır.

Hız.Lut'un kızları tarafından içki içirilerek sarhoş edilmesi ve kızlarının Onunla zina etmeleri iddiası bir peygambere yapılan en ağır bir iftiredir. İddia ve iftiranın Tevratta zikri ise Tevrat'ın tahrif edildiğinin açık bir delilidir. Kur'an ve Hadisler bunu şiddetle reddeder.

Hız.Salih'e Devenin mucize olarak verilmesi, insanı canlılar üzerinde araştırmaya sevk etmek için bir mesajdır.

Ad ve Samud Kavminin heşik ediliş şekli üzerinde Resûl-i Ekrem efendimizin duaları, gök gürlemesi,yıldırımların ve fırtınaların sahip olduğu korkunç enerjiyi açıklaması bakımından ilginçtir.

Azaba uğramış kavimlerin harabelerinde dolaşmayı peygamberimizin yasaklaması maddî atmosfer kadar en az manevî atmosferin de insanın psikolojik yapısına etki edebileceğini göstermektedir.

Lût Kavminin helâki şiddetli bir deprem ve çöküntü ile olmuştur. Çöken, Sodom ve Gomore Şehirleri, Lût Gölünün altında kalmıştır. Böylece Lut gölünün güney kısmı sonradan teşekkül etmiştir.

Lût Kavminin helâk oluş hikâyesi Tevrat ve Kur'anda benzerlik arz etmektedir.

Sodom ve Gomore Halkının yaşantısı ile Pompei Halkının yaşantısı arasında ciddi bir benzerlik vardır. Helâk edilişleri de paralellik arz etmektedir.

Lût Kavminin fiiliyatının uzantısı olan 'eşcinsellik'le günümüzde 'eşcinsellik hastalığı' olarak tanınan "AİDS" hastalığı arasında bir ilgi kurulmaya çalışılmaktadır. Hatta bazı çevrelerde "AİDS" , hadislerde zikri geçen 'Dabbet'ül-Ars' olarak yorumlanmaktadır. "AİDS" Dabbet'ül-Ars değil belki ondan bir nev'i olarak kabul edilebilir.

Lût Kavminin topyekün yerin dibine gömülmesi ve üzerine taş ve kükürt yağması, yayılma istidadında olan "AİDS" gibi bir hastalığı önlemek için ilâhî bir dezenfekte olarak telâkki edilebilir.

Muharrem YILDIZ

B İ B L İ Y O Ğ R A F Y A

KUR'AN-I KERİM

KİTAB-I MUKADDES

AHMET CEVDET PAŞA, Kısas-ı Enbiya, İstanbul-Trs.

AHMET VEFİK PAŞA, Lehçe-i Osmanî, İstanbul- 1306/1890.

ATEŞ,SÜLEYMAN, İslâma İtirazlar ve Kur'an-ı Kerimden Cevaplar,
(3.Baskı) Ankara-Trs.

ATEŞ,SÜLEYMAN, Kur'an-ı Kerim ve Yüce Meali, Ankara-1983.

ATEŞ,BÜNYAMİN-DİKMEN,MEHMET, Peygamberler Tarihi, İstanbul-1981.

AYDIN,MEHMET-CİLACI,OSMAN, Dinler Tarihi,Konya-Trs.

AYDIN,MEHMET, Akaid Dersleri, Konya-Trs.

AYDIN,MEHMET, Yezîdîler ve İnanç Esasları, Belleten,LII,Sa:202
(Nisan-1988) Ankara.

AYGÜN,ABDURRAHMAN, Barnaba İncili ve Hz.Peygamber Hakkındaki Teb-
şîratı, Gayr-i Matbu.

BAHÇECİ,MUHİDDİN, Ayet ve Hadislerde Peygamberlik ve Peygamberler,
İstanbul-1977.

BİLİNMEYEN DERGİSİ, Karacan Yayınları, İstanbul-Trs.

BİLMEN,ÖMER NASUHİ, Kur'an-ı Kerim'in Türkçe Meal-i Alfîsi ve Tef-
siri, İstanbul-1965.

BÜYÜK LAROUSSE SÖZLÜK VE ANSİKLOPEDİ-İlgili Maddeler.

CANAN,İBRAHİM, Peygamberimizin Hadislerinde Medeniyet,Kültür ve
Teknik, İstanbul-1984.

CİLACI,OSMAN-KAYAYERLİ,MÜJDAT, Wörterbuch für die THEOLOGIE,
Konya - 1986.

ÇANTAY,HASAN BASRİ, Kur'an-ı Hakim ve Meal-i Kerim,(13.Baskı)
İstanbul -1984.

DEVELLİOĞLU,FERİT, Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Sözlük,(7.Baskı)
Ankara - 1986.

DOĞAN,D.MEHMET, Büyük Türkçe Sözlük, Ankara - 1982.

FIĞLALI,ETHEM RUHİ, Çağımızda İtikadî İslâm Mezhepleri, (2.Baskı)
İstanbul - 1983.

HAMİDULLAH,MUHAMMED, İslâm Peygamberi,Terc: Salih Tuğ, İstanbul-1980.

HASAN İBRAHİM HASAN, İslâm Tarihi,Terc: İsmail Yiğit, Sadrettin
Gümüş, İstanbul - 1985.

HANÇERLİOĞLU,ORHAN, İnanç Sözlüğü, İstanbul - 1979;

HÜSEYİN EL-CİSRİ, Risale-i Hamidiyye,Terc: Manastırılı İsmail Hak-
kı, İstanbul - Trs.

İBN-ÜL-ESİR, El-Kâmil fi't-Tarih, Beyrut - 1385/1965.

- İMAM KASTALANİ, Mevahib-ü Ledünniye Tercümesi, Osmanlıcası: Bakı, Sadeleştiren:H.Rahmi Yananlı, İstanbul - 1983.
- EL-İSFAHANİ, RAĞIP, el-Müfredat fi Ğarfb'ül- Kur'an, Beyrut-Trs. İSLAM ANSİKLOPEDİSİ, İlgili Maddeler, İstanbul- 1940 - 1987.
- KANDEHLEVİ, MUHAMMED YUSUF, Hayat'üs-Sahabe, Terc:Ahmet M.Büyükçınar,A.Ömer Tekin,Mustafa Yakın,(1.Baskı) İstanbul - 1977.
- KARAMAN,HAYREDDİN, Fıkıh Usulü,(3.Baskı), İstanbul - 1982.
- KÖKSAL,ASIM, İslâm Tarihi, (2.Baskı), İstanbul -Trs.
- KIRCA,CELAL, Kur'an-ı Kerim Ansiklopedisi, İstanbul - 1988.
- KUTUP,SEYYİD, Kur'an'da Edebî Tasvir,Terc:Süleyman Ateş,(2.Baskı) Ankara - 1967.
- KUTUP,MUHAMMED, Kur'an Araştırmaları, İstanbul - 1981.
- L.HARRİSON MATHEWS, Hayvanlar Ansiklopedisi, Memeliler,Terc:Gönül ve Gülten Suveren, İstanbul - 1979.
- LAND AND PEOPLES, USA, 1985.
- MEHMET VEHBİ, Hülâsat'ül-Beyan, İstanbul-1966-1969.
- EL-MEVDÜDİ, EBU'L-A'LA,Tefhîm'ül-Kur'an, Terc:Heyet, İstanbul-1986.
- EL-MEVDUDİ, EBU'L-A'LA,Tarih Boyunca Tevhid Mücadelesi ve Hz. Peygamberin Hayatı, Terc:Ahmet Asrar,(2.Baskı)İstanbul-1985.
- MEYDAN LAROUSSE, İlgili Maddeler, İstanbul - 1969.
- MİRAS,KÂMİL-NAİM,AHMET,Sahih-i Buharî Muhtasarı Tecrid-i Sarih Terceme ve Şerhi, Ankara - 1975.
- MOLLAMENMEDOĞULLARI,OSMAN ZEKİ, Sünen,i Tirmizi Tercümesi, İstanbul - Trs.
- MU'CEM ELFAZIL-KUR'AN'İL-KERİM, Mısır - 1970.
- EN-NEDVİ,Din ve Medeniyet Arasında,Terc:Beşir Eryarsoy,İstanbul-1986.
- NURBAKİ,HALÜK,Kur'an-ı KerimdenAyatler ve İlmî Gerçekler, Ankara- 1984-1987.
- ÖZÖN,NİHAT MUSTAFA, Türkçe Yabancı Kelimeler Bözlüğü, İstanbul-1962.
- OKYANUS, Ansiklopedik Sözlük, İlgili Maddeler.
- SENİH,SAFFET, Onlar Yıldız Gibiydi, İstanbul - 1988.
- SENİH,SAFFET, Dışa Yansıyan İç Dünyamız, Konya - 1985.
- SIZINTI DERGİSİ, C.I, İzmir -1979.
- ES-SÜYUTİ,İMAM CELÂLEDDİN,EI-İtkan ff Ulûm'ül-Kur'an, Terc: Sakıp Yıldız, H.Avni Çelik, İstanbul - 1987.
- ŞAHİN,ABDÜLFETTAH, Ölçü veya Yoldaki Işıklar, İzmir -1985.

- ŞEMSEDDİN SAMİ, Kamus-ı Türkî, İstanbul - 1985.
ŞEMSEDDİN SAMİ, Kamus'ul-A'lâm, İstanbul; 1306/1889.
ET-TABERİ, EBU CA'FER MUHAMMED BİN CERİR, Tarih-i Taberî Tercümesi, (Can Kitabevi hazırlattı.) Konya-1980.
TAPLAMACIOĞLU, MEHMET, Din Sosyolojisi, (3.Baskı) Ankara-1983.
TOPALOĞLU, BEKİR, KARAMAN, HAYREDDİN, Yeni Kamus, İstanbul-1977.
TUBİTAK, BİLİM VE TEKNİK DERGİSİ, Aralık-1980. Ankara.
TÜMER, GÜNAY, Bîruniye Göre Dinler ve İslâm Dîni, Ankara-1986.
ÜNAL, ALİ, Kur'an'da Temel Kavramlar, İstanbul- 1986.
YAHYA, HARUN, AIDS Dabbet'ül-Arzı? İstanbul-1988.
YAZIR, ELMALILI MUHAMMED HAMDİ, Hak Dini Kur'an Dili, İstanbul-1935.
YENİ TÜRK ANSİKLOPEDİSİ, İlgili Maddeler, İstanbul-1985.
YEĞİN, ABDULLAH, Yeni Lûgat, (3.Baskı) İstanbul, 1975.
YILDIZ, MEHMET, Barnabas İncili, İstanbul -1987.
YILDIRIM, SUAT, Kur'an'da Ulûhiyyet, (1.Baskı) İstanbul-1987.
ZİLLİOĞLU, EVLİYA ÇELEBİ, Seyehatname, İstanbul-1984.

İ N D E X

A

Ad Kavmi: 2,66, 67,68,69,
70,71,72,76,78,
79,80,85,90,93,
99,105,117, 228.
Adem: 23,158,
AİDS: 214,215,216,218,220,
222,223.
At : 4,
Atom : 7.
Antakya :202.
Amerika: 219.
Avrupa : 219.
Araplar : 61.
Arab-ı Arife:70
Arapça : 39.
Abdest : 39.
Arş : 42.
Hz.Ali :44,57.
Ankara : 147.
Ahkaf :68,70.
Akabe : 134.
Hz.Aişe : 138,139.

B

Berlin: 220.
Bahreyn : 19.
Barnaba: 36,37,37,38,170.
Bahailer : 45.
Biruni :50.
Budist : 51
Budizm :51.
Bergson :12.
Belkis :8.
Buhtun'nabır : 31
Bi'r-i Barahut : 72,73.

C-Ç

Cennet : 224.
Cehennem: 3,17.
Cebrail: 39.
Cizye : 20.
Cüzzam : 224.

D

Davud : 5,9,32.
Davudî Ses : 31.
Dabbet'ül-Arz : 3,221, 222, 225, 230.
Dinler Tarihi : 2,27.

E

Eber : 70,74.
EBud'derda : 103,145.
Ebu Zer : 25.
Ehl-i Kitap : 19,20,21.
Elmalılı :25,31,89.
Eski Ahid: 27,34.
Evlilik : 23.
Evliya Çelebi :110,160,221.
Eyyam'ü Acuz : 96.
Evharistia :50.
Faraklit : 50.
Filistin : 179.
Firavun : 62,63,147.

G

Gezegen : 12.
Gomöre : 193,194,195,196,206.
Gospel : 35.

H

Ham : 74.
Hacar :19.
Harun : 30.
Hamza : 30.
Hadramut :68,70,102.
Hamburger :10.
Havariler :33,202.

Hutbe : 103.
Harput : 147.
el-Hıcr : 107,129,143.
Hısh-ı Gurab : 102.
Hüdhüd : 9.
Hud : 56,71,72,76,81,83,84,85
86,88,90,94,101,102.
Hiroşima : 190.
Havva : 23.
Hirschveld : 71.
Hristiyan : 50.
I-İ
İbrahim : 5,20,24,25,75,159,
164,172,175,182.

İberfi : 130.
İbrani : 29,37.
İbn-İ Abbas : 68.
İdris : 7,24,158.
İncil : 15,24,27,29,33,35,158.
İncir Ağacı : 52.
İsa : 5,33,34,35,36,102.
İshak : 79,
İsmail : 30,172.
İsrafil : 182
İskenderiye : 202.
İsm-İ Azam : 42,43.
İsevilik : 201,202.
İşā : 31.
İtalya : 202.
İrem : 69,80,81,106.

K

Kavm : 54,55.
Kıbrıs : 202.
Kıptiler : 62.
Kitap : 2,13,14,18,39,42.
Kitab-ı Mukaddes : 27,158,189.
Kur'an : 4,8,15,24,30,39,40,42.
Kuşlar : 9,10.
Konya : 147.
Kuwant : 97.

L.M.N.

Levh-İ Mahfuz : 15-16.
Lukaym : 87.
Lût : 2,57,97,157,158,159,1,165,
166,172,173,174,175,177,
182, 186,200,213,219,228,229.
Lût Gölü : 29,157,194,198.
Muhammed(as) : 7,20,56,62,95.
Meryem : 33.
Mekke : 52,71.
Mesih : 45,
Musa(as) : 5,24,28,52,158.
Medfne : 129,
Mikâil : 182.
Manyetik : 96.
Mecusiler : 19,20.
Müşrik : 32.
Mevdûdi : 70,133,196.
Nuh (as) : 7,11,56,61,72,97,106,
140,158.
Nebi : 24.
Nuaym : 160.
Nagzaki : 190.
Napoli : 211.
Ömer(r.a) : 58.

P-R

Pompei : 203,204,205,208,212.
Radyo-TV : 132,137.
Radyoaktif : 146.
Res Halkı : 63.

S-Ş

Salih (as) : 116,117,121,122.
Sam : 74,75.
Sargon : 106.
Süryani : 130.
Süleyman (as) : 3,8,9,11,158.
Sibirya : 212.
Sodom : 174,181, 193,194,195,
196,206.
Siccin : 17.

Semud :2,61,62,66,78,97,106
110,114,116,120,129
144,218,229.
Şit (as): 24.
Şuayb(as): 158.
Suhuf : 23,25,
T
Talmud :168.
Tevrat :15,24,27,29,34,161
74,167,191,195,210.
Tebuk : 107,109,142.
Tubba' : 61.
Tufan : 97,140.
U-Ü
Ulül'emir : 46.
Uzeyr(as): 22.
Ümmü'1 Kitab :14,16.

V-Y-Z.

Werner Keller: 191.
Veziiv :204,206,210.
Yahya(as): 158.
Yakup(as): 30.
Yahudiler :19,50,71,99,202.
Yafet : 74.
Yoşiya : 29.
Yağmur :93,97,138,187.
Yeni Ahid : 27,34.
Yemen : 70.
Vadi'ül-Kura: 130.
Vadi Safra : 109.
Yezidiler : 48.
Zebur : 15,25,30.
Zeytin Ağacı :52.

oOo

Muharrem YILDIZ

07.01.1989

Ankara

T. C.
Yükseköğretim Kurulu
Dokümantasyon Merkezi